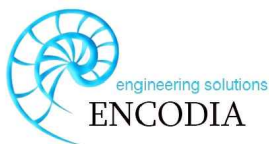

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ-ΕΥΡΩΣΤΙΝΗΣ

ΕΡΓΟ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΓΠΣ Δ.Ε. ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ

Φ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Κ. ΜΟΝΟΚΡΟΥΣΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Σ. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

ΘΕΜΑ
ΤΕΥΧΟΥΣ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

T1

ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΜΑΙΟΣ 2022

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Φ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

05/2022

ΕΛΕΓΘΗΚΕ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	1
A. Μη τεχνική περίληψη.....	6
1.1. Ιστορικό	6
1.2. Εισαγωγή	7
1.3. Στόχοι – Περιγραφή ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου	8
1.4. Εναλλακτικές Δυνατότητες	10
1.5. Διοικητική υπαγωγή περιοχή μελέτης	12
1.6. Αξιολόγηση περιβάλλοντος Δ.Ε. Ξυλοκάστρου	12
1.6.1. Κλιματολογικά στοιχεία	12
1.6.2. Γεωμορφολογικά – γεωλογικά στοιχεία	13
1.6.3. Φυσικό περιβάλλον	14
1.6.4. Ανθρωπογενές περιβάλλον	15
1.6.5. Τεχνικές υποδομές	18
1.6.6. Ανθρωπογενείς πιέσεις	21
1.6.7. Ύδατα	24
1.7. Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων ΓΠΣ στο περιβάλλον	25
1.8. Αντιμετώπιση περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΓΠΣ	26
B. Γενικά στοιχεία.....	32
Γ. Σκοπιμότητα και στόχοι του ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου	33
3.1 Προσδιορισμός-Ανάλυση Στόχων του ΓΠΣ	33
3.2 Σχέσεις του ΓΠΣ με Διεθνείς, Κοινοτικούς και Εθνικούς Στόχους	
Προστασίας Περιβάλλοντος	38
3.2.1 Νομικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Προστασίας	38
3.2.2 Εισαγωγή – Προστατευόμενες περιοχές Σχέση ΓΠΔ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με	
Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας	39
3.2.2.1 Εισαγωγή – Προστατευόμενες περιοχές.....	39
3.2.2.2 Η διάρθρωση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.....	40
3.2.2.3 Κατηγορίες Προστατευόμενων Περιοχών στην Ελλάδα	50
3.2.2.4 Το δίκτυο Natura και η εφαρμογή του στην Ελλάδα	52
3.3 Σχέση ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με Υπερκείμενα Σχέδια	54
Δ. Περιγραφή του σχεδίου	59

4.1	Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής του ΓΠΣ.....	59
4.2	Α΄ Στάδιο ΓΠΣ	59
4.3	Β΄ Στάδιο ΓΠΣ	60
4.3.1	Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης-Οργάνωση Χρήσεων και Προστασίας Περιβάλλοντος	60
4.3.2	Περιοχές εξωαστικού χώρου.....	62
4.3.2.1	<i>Περιοχές Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΠΕΔ) ....</i>	<i>62</i>
4.3.2.2	<i>Περιοχές Προστασίας (ΠΕΠ) και Περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ) 66</i>	
4.3.2.3	<i>Περιοχές Ελέγχου Χρήσεων Γης (ΠΕΧ) .....</i>	<i>72</i>
4.3.3	Πολοδομική οργάνωση και ρύθμιση οικιστικών περιοχών	75
4.3.3.1	<i>Καθορισμός Οικιστικών Ενοτήτων.....</i>	<i>75</i>
4.3.3.2	<i>Καθορισμός ΜΣΔ – Πυκνότητα Οίκησης – Χωρητικότητα Οικιστικών περιοχών 78</i>	
4.3.3.3	<i>Καθορισμός χρήσεων γης.....</i>	<i>79</i>
4.3.3.4	<i>Καθορισμός όρων δόμησης.....</i>	<i>89</i>
4.3.3.5	<i>Καθορισμός αναγκαίων μονάδων κοινοχρήστων και κοινωφελών λειτουργιών .....</i>	<i>99</i>
4.3.3.6	<i>Δίκτυα αστικής υποδομής .....</i>	<i>105</i>
4.3.3.7	<i>Ζώνες κινήτρων-Πολοδομικών μηχανισμών .....</i>	<i>121</i>
4.3.3.8	<i>Γενικές Διατάξεις.....</i>	<i>122</i>
4.3.4	Απαιτούμενα έργα – μελέτες για την εφαρμογή του ΓΠΣ	124
Ε.	Εναλλακτικές δυνατότητες.....	128
5.1	Εισαγωγή – Σενάρια	128
5.2	Αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων.....	131
5.2.1	Οικιστική οργάνωση.....	131
5.2.2	Παραγωγικές Δραστηριότητες	132
5.2.3	Περιοχές Προστασίας.....	133
5.2.4	Περιοχές Ελέγχου χρήσεων γης	135
5.3	Πρόκριση σεναρίου για τελική επεξεργασία	136
ΣΤ.	Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος	138
6.1	Γενικά χαρακτηριστικά και θέση περιοχής μελέτης	138
6.1.1	Περιφέρεια Πελοποννήσου	138
6.1.2	Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας.....	140

6.1.3	Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης	142
6.1.4	Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου.....	143
6.2	Κλιματικά και βιοκλιματικά χαρακτηριστικά	151
6.2.1	Κλιματολογικά στοιχεία	151
6.2.1.1	Άνεμοι.....	151
6.2.1.2	Θερμοκρασία αέρος	152
6.2.1.3	Υετός.....	153
6.2.1.4	Υγρασία	154
6.2.2	Βιοκλίμα	155
6.3	Γεωλογικά, Τεκτονικά και Εδαφολογικά χαρακτηριστικά	156
6.3.1	Γεωμορφολογία – Γεωλογία - Εδαφολογία	156
6.3.2	Τεκτονικά χαρακτηριστικά	162
6.3.3	Στοιχεία σεισμικότητας	163
6.4	Φυσικό περιβάλλον	164
6.4.1	Γενικά Στοιχεία	164
6.4.2	Περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών.....	166
6.4.3	Άλλες σημαντικές φυσικές περιοχές.....	175
6.5	Ανθρωπογενές περιβάλλον	191
6.5.1	Δημογραφική κατάσταση.....	191
6.5.2	Επίπεδο Εκπαίδευσης	195
6.5.3	Παραγωγική διάρθρωση της τοπικής οικονομίας - Απασχόληση	196
6.5.4	Διάρθρωση και λειτουργίες	201
6.5.5	Πολιτιστική κληρονομιά.....	205
6.6	Τεχνικές Υποδομές	217
6.6.1	Υποδομές Χερσαίων και Θαλάσσιων μεταφορών	217
6.6.2	Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών.....	218
6.6.3	Δίκτυα Ύδρευσης, Ηλεκτρικής Ενέργειας και Τηλεπικοινωνιών	220
6.7	Ανθρωπογενείς πιέσεις	221
6.8	Ύδατα	227
6.8.1	Σχέδια Διαχείρισης	227
6.8.2	Επιφανειακά Ύδατα.....	229
6.8.3	Υπόγεια Ύδατα.....	243
Z.	Εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον του σχεδίου	248

7.1	Γενικά	248
7.2	Μεθοδολογία εκτίμησης, αξιολόγησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων	249
7.3	Αξιολόγηση των επιπτώσεων	256
7.3.1	Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα.....	256
7.3.2	Επιπτώσεις στο Έδαφος	257
7.3.3	Επιπτώσεις στους Υδατικούς Πόρους	258
7.3.4	Επιπτώσεις στην Ατμόσφαιρα, το Κλίμα και την Ενέργεια.....	259
7.3.5	Επιπτώσεις στον Πληθυσμό και την Ανθρώπινη Υγεία.....	259
7.3.6	Επιπτώσεις στα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία και το Κοινωνικό – Οικονομικό Περιβάλλον.....	260
7.3.7	Επιπτώσεις στην Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά	261
7.3.8	Επιπτώσεις στις Χρήσεις Γης και το Αστικό Περιβάλλον	262
7.3.9	Επιπτώσεις στο Τοπίο.....	263
7.4	Προτάσεις μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων	264
7.4.1	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα.....	264
7.4.2	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο Έδαφος και στους Υδατικούς Πόρους.....	265
7.4.3	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην Ατμόσφαιρα, το Κλίμα.....	267
7.4.4	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στον Πληθυσμό και την Ανθρώπινη Υγεία	269
7.4.5	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία	271
7.4.6	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά	271
7.4.7	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στις Χρήσεις Γης και στο Αστικό Περιβάλλον ..	272
7.4.8	Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο Τοπίο	273
7.5	Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΓΠΣ (monitoring).....	274
7.5.1	Γενικά.....	274
7.5.2	Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα, Δάση	278
7.5.3	Υδατικοί πόροι.....	280
7.5.4	Έδαφος	283
7.5.5	Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Ενέργεια.....	285
7.5.6	Χρήσεις γης.....	287
7.5.7	Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά	288
7.5.8	Πληθυσμός, ανθρώπινη υγεία	289

Η. Στοιχεία κανονιστικής πράξης	291
8.1 Γενικά	291
8.2 Προτεινόμενα Μέτρα Κανονιστικής Πράξης ως προς την Αντιμετώπιση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων	292
Θ. Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ.....	298
Ι. Βασικές Μελέτες και έρευνες	299
Κ. Παραρτήματα	301

A. Μη τεχνική περίληψη

1.1. Ιστορικό

Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 17110/12-12-2004 υπεγράφη η σύμβαση για την εκπόνηση της μελέτης «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Ξυλοκάστρου» μεταξύ του τέως Δήμου Ξυλοκάστρου και αναδόχου μελετητικού Σχήματος μετά από διαγωνισμό.

Η Α' Φάση της μελέτης υποβλήθηκε από τους μελετητές την 29-09-2005 και παραλήφθηκε και εγκρίθηκε με την 537/2005 Απόφαση Δ.Σ. την 21-11-2005.

Την 12-03-2007 δόθηκε εντολή έναρξης του Β1 σταδίου της μελέτης και η Β1 Φάση ολοκληρώθηκε και υποβλήθηκε με το υπ' αριθμ. 18875/14-12-2007 αρ. πρωτοκόλλου και εγκρίθηκε και παραλήφθηκε από το Δ.Σ. με την υπ' αριθμ. 225/2008 Απόφαση την 18-06-2008.

Σε ότι αφορά στη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (ΣΠΕ) στο πλαίσιο της παρ. 1 του αρθ. 10 της υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28-08-2006 ΚΥΑ για το ΓΠΣ Δήμου Ξυλοκάστρου, το Τμήμα Β' της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, με το υπ' αρ. 135949/08-04-2009 έγγραφο του, ενημέρωσε τον Δήμο Ξυλοκάστρου ότι δεν είναι εφικτή η τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28-08-2006 ΚΥΑ (απαλλαγή).

Με την ολοκλήρωση των διαδικασιών ενημέρωσης και διαβούλευσης πραγματοποιήθηκε την 01-06-2009 συνεδρίαση του Δ.Σ. κατά το οποίο ενημερώθηκαν οι πολίτες για την εξέλιξη του ΓΠΣ. Το Δ.Σ. κατέληξε σε απόφαση με κατευθύνσεις προς τους μελετητές για την εκπόνηση του Β2 σταδίου της μελέτης και δόθηκε εντολή έναρξης της εκπόνησής του. Το Β2 Στάδιο της μελέτης υποβλήθηκε με το υπ' αριθμ. 17960/10-12-2009 πρωτόκολλο.

Με την υπ' αριθμ. 488/2009 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ενέκρινε και παρέλαβε το Β2 Στάδιο της μελέτης «Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) του Δήμου Ξυλοκάστρου».

Ωστόσο, λόγω της παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος, το υπ' αρ. 135949/08-04-2009 έγγραφο του Τμήματος Β' της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) του ΥΠΕΧΩΔΕ

έχει απωλέσει την ισχύ του και επομένως το ΓΠΣ Ξυλοκάστρου θα πρέπει να υποβληθεί σε Σ.Π.Ε. (πρβλ. ΣτΕ 2045/2019). Κάθε Γ.Π.Σ. υπόκειται καταρχήν στη διαδικασία στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης, σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της Κ.Υ.Α. 107017/28.8.2006. Έτσι και το ΓΠΣ Ξυλοκάστρου, έχει πρώτη τυπική προπαρασκευαστική πράξη του σχεδίου προγενέστερη μεν της 21.7.2004, αλλά το σχέδιο πρόκειται να εγκριθεί πολύ μετά την πάροδο 24 μηνών από την ημερομηνία αυτή. Εξάλλου, το εν λόγω Γ.Π.Σ. Ξυλοκάστρου δεν έχει ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενο επιχειρησιακό πρόγραμμα, ώστε να εξαιρείται του πεδίου εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων. Συνεπώς, για την έγκριση του Γ.Π.Σ. είναι απαραίτητη η τήρηση της ως άνω διαδικασίας στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.

1.2. Εισαγωγή

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) για τη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου και αποτελεί το κύριο μέρος της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), όπως καθορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμόν ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 (ΦΕΚ 1225/Β/2006) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από την υπ' αριθμόν 40238/2017 ΚΥΑ (ΦΕΚ 3759/Β/2017) για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001 (ΦΕΚ 1225/Β/2001).

Η εκπόνηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) αναμένεται να προσδιορίσει τις κατευθύνσεις της χωροταξικής και πολεοδομικής οργάνωσης σε όλη την έκταση της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου, βάσει της τοπικής φυσικής και ανθρωπογενούς φυσιογνωμίας, των αρχών της βιωσιμότητας και της αειφορίας, αλλά και τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό.

Κύριος σκοπός της ΣΜΠΕ είναι η διερεύνηση, ο εντοπισμός, η περιγραφή και η κατάλληλη αξιολόγηση των επιπτώσεων τις οποίες ενδέχεται να επιφέρει ο προτεινόμενος χωροταξικός σχεδιασμός στο περιβάλλον, και ο προσδιορισμός των μέτρων εκείνων που θα

μετριάσουν ή θα ελαχιστοποιήσουν τις επιπτώσεις αυτές σε επίπεδο χωρικό και χρονικό. Παράλληλα θα πρέπει να προωθείται η αειφόρος ανάπτυξη και μία υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος. Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στο περιβάλλον θα εκτιμηθούν με βάση την επίδραση των προτάσεων του ΓΠΣ σε επίπεδο:

- Φυσικού περιβάλλοντος (Χλωρίδα, Πανίδα, Τοπίο κ.τ.λ.)
- Ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (Υγεία, Υποδομές κ.τ.λ.)
- Πολιτιστικής κληρονομιάς (Αρχαιολογική και Πολιτιστική)

Το πλαίσιο εκπόνησης της παρούσας μελέτης καθορίζεται στο άρθρο 6 της ΚΥΑ 107017/2006, ενώ στο Παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 11 της ίδιας Απόφασης περιγράφεται αναλυτικά το περιεχόμενό της.

1.3. Στόχοι – Περιγραφή ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου

Αντικείμενο της μελέτης ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου είναι ο καθορισμός των κατευθυντήριων αρχών του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού για τη βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη της περιοχής μελέτης σε συμφωνία και με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Οι γενικοί στόχοι του ΓΠΣ είναι:

- Να εξειδικεύσει τις κατευθύνσεις του χωροταξικού περιφερειακού σχεδιασμού στο επίπεδο της χωρικής οργάνωσης της Δ.Ε. στα πλαίσια της Χωρικής – Πολεοδομικής νομοθεσίας και της Αειφόρου Ανάπτυξης με σωστή χρήση των προσφερόμενων μηχανισμών και κινήτρων.
- Να καθορίσει τα μεγέθη της οικιστικής ανάπτυξης σε όλη την έκταση της Δ.Ε.
- Να προσδιορίσει τις περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ) που δεν πρέπει να πολεοδομηθούν.
- Να υποδείξει ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων με βάση τις ανάγκες και τις κατευθύνσεις.
- Να δώσει τις αναγκαίες κατευθύνσεις της πολεοδομικής οργάνωσης των θεσμοθετημένων και προτεινόμενων οικιστικών υποδοχέων.

Ειδικότερα για τη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου προβλέπεται:

- Η Χωρική και λειτουργική αναδιοργάνωση της Δημοτικής Ενότητας
- Η βελτίωση και ενίσχυση της εικόνας του αστικού χώρου-προστασία περιβάλλοντος
- Η Ενίσχυση και αναπροσανατολισμός της τοπικής οικονομίας
- Η Επικοινωνία-δημοσιότητα-ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού

Οι περιοχές που καθορίζονται για την οργάνωση των χρήσεων γης και την προστασία του περιβάλλοντος είναι οι ακόλουθες:

1. Οι οικιστικές περιοχές (ΟΙΚ):

Υφιστάμενες οικιστικές περιοχές (εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης, εντός οριοθετημένων οικισμών) και νέες οικιστικές περιοχές (περιοχές επέκτασης των οικισμών, οικισμοί προς οριοθέτηση και περιοχές προς ένταξη στο σχέδιο).

2. Οι περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΠΕΔ):

Οι ζώνες μεταποίησης, αποθήκευσης και εμπορίου.

3. Οι περιοχές προστασίας (ΠΕΠ) και περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ):

- α. αρδευόμενη γεωργική γη - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας
- β. τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (Λόφος Παναγίας & ευρύτερη περιοχή)
αξιόλογα οικοσυστήματα όπως καταγράφηκαν στο πλαίσιο του Α' Σταδίου της παρούσας μελέτης.
- γ. δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις.
- δ. θεσμοθετημένοι και υπό θεσμοθέτηση αρχαιολογικοί χώροι στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών έκταση του Δήμου.
- ε. ζώνες εκατέρωθεν των ειδικών διαδρομών περιήγησης

4. Οι περιοχές ελέγχου χρήσεων γης (ΠΕΧ):

- α. Ως ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ1 ορίζεται η περιοχή εκατέρωθεν του ΠΑΘΕ κατά μήκος του βόρειου μετώπου του Δήμου. Η ζώνη ΠΕΧ1 δεν περιλαμβάνει τις εκτάσεις εντός υφιστάμενων ορίων οικισμών καθώς και τις προτεινόμενες επεκτάσεις τους, την ΠΕΠ2, την ΠΕΡΠΟ και τη Ζώνη Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας (ΠΕΔ1). Η ΠΕΧ1 οριοθετείται νότια των Κάτω Πιτσών, του Καμαρίου και του Ξυλοκάστρου, περιμετρικά του Άνω Λουτρού, περιμετρικά της ΠΕΠ2 του λόφου της Παναγίας, στην περίμετρο της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας και της ΠΕΡΠΟ μέχρι το

όριο του Δήμου νότια των Γελινιάτικων και του Θαλερού καθώς και σε επαφή με την ΠΕΠ1.

β. Η δεύτερη ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 αφορά στην περιοχή Natura 2000 GR2530001 «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα» συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης βορειοδυτικής περιοχής του οικισμού Καρυάς.

5. Οι περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ):

Η περιοχή που προτείνεται ως περιοχή κατάλληλη για εφαρμογή του μηχανισμού Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) στη θέση «Αύρα» βρίσκεται νότια του Ξυλοκάστρου και της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης του δευτερογενή τομέα όπου εκδηλώνεται έντονη οικιστική ανάπτυξη εκτός σχεδίου αλλά και διάθεση των ιδιοκτητών για οργάνωση του χώρου (υφιστάμενα «άτυπα» σχέδια ρυμοτόμησης κλπ.).

Μέσω της σταδιακής εφαρμογής του ΓΠΣ εκπληρώνεται ο βασικός στόχος της συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την περιοχή μελέτης, και προκύπτουν σημαντικές ωφέλειες μέσω της εξοικονόμησης φυσικών πόρων, της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της βελτίωσης των υποδομών και των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων και των επισκεπτών, με βάση τις ανάγκες που αναμένεται να διαμορφωθούν στο μέλλον.

Βασική επιδίωξη του ΓΠΣ είναι η διαμόρφωση ενός προτύπου αναπτυξιακού μοντέλου, εναρμονισμένου με τις αρχές της βιωσιμότητας και της αειφορίας και προσαρμοσμένου στην ιδιαίτερη φυσιογνωμία του φυσικού και του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης όπως περιγράφηκε ανωτέρω.

1.4. Εναλλακτικές Δυνατότητες

Οι εναλλακτικές δυνατότητες περιλαμβάνουν:

- Το μηδενικό σενάριο (σενάριο μη παρέμβασης), δηλαδή μια κατάσταση στασιμότητας και αποδοχής των διαφαινόμενων τάσεων στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου.
- Το σενάριο της παρέμβασης, που προτείνει όλες τις δυνατές παρεμβάσεις για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Δημοτικής Ενότητας.

Μηδενικό σενάριο

Βασική παραδοχή είναι η συνέχιση της υφιστάμενης κατάστασης και η επικράτηση των τάσεων, όπως έχουν καταγραφεί και αξιολογηθεί από την ομάδα μελέτης. Εδώ, τα προβλήματα που εμφανίζουν οι τομείς της φυσικής και κοινωνικο-οικονομικής πραγματικότητας δεν αντιμετωπίζονται και έτσι οι πιθανές αρνητικές, αλλά και θετικές τάσεις θα διατηρηθούν. Σε κάθε περίπτωση, με το μηδενικό σενάριο ενθαρρύνεται η δόμηση με τις εκτός σχεδίου διατάξεις (από 06-10-1978 ΠΔ (ΦΕΚ 538/Δ/1978) και από 24-05-1985 ΠΔ (ΦΕΚ 270/Δ/1985)). Κάτι τέτοιο όμως, αποδεδειγμένα οδηγεί σε κατακερματισμό των χρήσεων γης και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Συνεπώς, δεν μπορεί να είναι αποδεκτό το μηδενικό σενάριο.

Σενάριο της παρέμβασης

Το σενάριο παρέμβασης προτείνει όλες τις δυνατές παρεμβάσεις για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Δ.Ε. Στόχος του είναι η χωρικά ισόρροπη ανάπτυξη της Δ.Ε., με έμφαση στη διαφύλαξη των σημαντικότερων στοιχείων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και τοπίου, στην εξοικονόμηση και αξιοποίηση φυσικών πόρων εν γένει, στην ανάπτυξη των πιο δυναμικών τομέων της οικονομίας, στη βελτίωση των επικοινωνιών, του οδικού δικτύου και των συγκοινωνιών, στην προστασία γεωργικής γης και παραλιών, στον έλεγχο της ρύπανσης, στον καθορισμό αυστηρών όρων και περιορισμών δόμησης και μορφολογικών περιορισμών, στον έλεγχο της δόμησης εκτός σχεδίου, στον καθορισμό χρήσεων γης, αιγιαλού και παραλίας, στη βελτίωση ποιότητας ζωής – υγείας – παιδείας και στην τήρηση των κείμενων νομοθετικών διατάξεων και στην εφαρμογή αυστηρών μηχανισμών ελέγχου.

1.5. Διοικητική υπαγωγή περιοχή μελέτης

Μετά την εφαρμογή του Νόμου 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7.5.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» η περιοχή μελέτης - Δ.Ε. Ξυλοκάστρου υπάγεται στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

1.6. Αξιολόγηση περιβάλλοντος Δ.Ε. Ξυλοκάστρου

Στο παρόν κεφάλαιο αναφέρονται συνοπτικά όλα τα στοιχεία που συνθέτουν τη φυσική πραγματικότητα της περιοχής μελέτης, με επισήμανση των οικοσυστημάτων και λοιπών προστατευόμενων ή προστατευτέων περιοχών. Σκιαγραφείται με αυτό τον τρόπο η οικολογική φυσιογνωμία της περιοχής μελέτης, καθώς και τα σχετικά προβλήματα, δυνατότητες, περιορισμοί και τάσεις μεταβολής.

Επίσης, καθορίζονται και επισημαίνονται οι κρίσιμες τοπικές περιβαλλοντικές παράμετροι που απαιτείται να ληφθούν υπ' όψιν στο σχεδιασμό της μελλοντικής ανάπτυξης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

1.6.1. Κλιματολογικά στοιχεία

Ο πλησιέστερος στη περιοχή μελέτης μετεωρολογικός σταθμός, είναι ο μετεωρολογικός σταθμός που βρίσκεται στο Βέλο Κορινθίας από την ΕΜΥ (1987 – 1997), με γεωγραφικό μήκος 22°45'38" και γεωγραφικό πλάτος 37°58'33", σε υψόμετρο 19 m από την επιφάνεια της θάλασσας.

Τα στοιχεία του σταθμού μπορούν να δώσουν μια αντικειμενική εκτίμηση των κλιματικών δεδομένων της μελετώμενης περιοχής. Από τις μετεωρολογικές παρατηρήσεις του σταθμού για την περίοδο 1987- 1997, προκύπτουν τα εξής:

- Θερμοκρασία: η μέση ετήσια θερμοκρασία στην περιοχή είναι 18,2°C. Θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση θερμοκρασία 30,8°C και 30,7°C και ψυχρότερος ο Ιανουάριος με μέση θερμοκρασία 7°C. Η ελάχιστη μηνιαία

Θερμοκρασία κυμαίνεται από 7,0°C τον Ιανουάριο σε 21,6°C τον Αύγουστο, ενώ η μέγιστη μηνιαία κυμαίνεται μεταξύ 13,2°C τον Ιανουάριο σε 30,8°C τον Ιούλιο.

- Βροχοπτώσεις: ο πλέον βροχερός μήνας είναι ο Ιανουάριος με 87,70mm βροχόπτωσης και ξηρότερος ο μήνας Ιούνιος με 3,70mm βροχόπτωσης. Οι βροχοπτώσεις είναι μεγαλύτερες στο ορεινό δυτικό τμήμα, (600 χιλιοστά), ελαττώνονται όμως στο ανατολικό (405 χιλιοστά).
- Άνεμοι: οι επικρατέστεροι άνεμοι στην περιοχή είναι οι βόρειοι. Η μέση μηνιαία ένταση των ανέμων είναι 5,2 Beauforts και κυμαίνεται μεταξύ 0 και 6 Beauforts.
- Υγρασία: η μέση υγρασία είναι σταθερά πάνω από 50% καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ο μήνας με το μεγαλύτερο ποσοστό υγρασίας είναι ο Ιανουάριος με 70,60% ενώ κατά τον Αύγουστο παρατηρήθηκε το μικρότερο ποσοστό υγρασίας 55,70%.
- Βιοκλίμα: ο βιοκλιματικός όροφος της περιοχής είναι ημίξηρος, με υπόροφο ήπιου χειμώνα. Η ξηροθερμική περίοδος είναι από τα μέσα Μαΐου μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου και κατά τη ξηρή περίοδο οι βιολογικά ξηρές ημέρες είναι από 75 ως 100. Έτσι η περιοχή κατατάσσεται στο έντονο μέσο-μεσογειακό βιοκλίμα.

1.6.2. Γεωμορφολογικά – γεωλογικά στοιχεία

Το γεωλογικό υπόβαθρο κατά μήκος της παραλιακής ζώνης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει μετατεκτονικά ιζήματα και συγκεκριμένα θαλάσσιες αποθέσεις από ασύνδετα κυρίως υλικά από άμμους, αργίλους, κροκάλες, λατύπες και χάλικες ποικίλου μεγέθους.

Νότια, το γεωλογικό υπόβαθρο αποτελείται από μετατεκτονικά ιζήματα και συγκεκριμένα θαλάσσιες αναβαθμίδες από πολύμεικτα συνεκτικά κροκαλοπαγή, συνεκτικούς ψαμμίτες, άμμους και μάργες (σχηματισμός Ελληνοχωρίου) του Πλειστόκαινου. Οι ίδιοι γεωλογικοί σχηματισμοί εκτείνονται σε μεγάλη απόσταση βόρεια και συνιστούν τις όμορες μορφολογικές εξάρσεις.

Επιπρόσθετα, συναντώνται αβαθείς θαλάσσιες αποθέσεις του Πλειστοκαινού από ψαμμούχες μάργες, ψαμμίτες και λίγα κροκαλοπαγή με ψαμμιτικό ή μαργαϊκό σύνδετικό υλικό (σχηματισμός Σικυώνας – Αρχαίας Κορίνθου).

Γενικά, το υπέδαφος της περιοχής είναι ασβεστολιθικό (σε βαθύτερους ορίζοντες) και το έδαφος κυρίως στις πεδιάδες είναι αργιλομαργαϊκό, το οποίο ευνοεί την ανάπτυξη των αμπελοκαλλιεργειών, που παραδοσιακά ακολουθούνται στην περιοχή Κορινθίας για σειρά ετών.

Η περιοχή της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εντάσσεται στην περιοχή του «Κεντρικού Κορινθιακού κόλπου». Στο νότιο περιθώριο αυτού συναντάται το μεγαλύτερο σε μήκος ρήγμα, και συγκεκριμένα του Ξυλοκάστρου, το οποίο είναι παράλληλο στην ακτογραμμή, ενώ θεωρείται το μόνο συνεχές ενεργό ρήγμα στην περιοχή αυτή. Γενικά, η μορφολογία που παρατηρείται είναι επακόλουθο της υψηλής ενεργότητας που παρουσιάζουν τα ρήγματα που βρίσκονται σε αυτό το τμήμα.

1.6.3. Φυσικό περιβάλλον

Στα όριά του Δήμου συνυπάρχουν οι ακτές του Κορινθιακού βόρεια και η Κυλλήνη, το ψηλότερο βουνό της ΠΕ, νότια, συνορεύει δε ανατολικά με τον Δήμο Σικυωνίων και δυτικά με τον Δήμο Αιγιαλείας. Ένα πλήθος γραφικών χωριών, ορεινών, ημιορεινών και παραθαλάσσιων, παραδοσιακές εκκλησίες και μοναστήρια, πανέμορφα δάση, μαγευτικές ακρογιαλιές χαρίζουν στο Δήμο μια πολυμορφία και συνδυασμό θάλασσας και βουνού. Η οικονομία της περιοχής είναι επίσης πολύμορφη.

Στην περιοχή μελέτης – Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εντάσσεται στο δίκτυο NATURA η περιοχή με κωδικό GR2530006 – SPA και τίτλο «Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)», έκτασης 20303.20 ha και η περιοχή με κωδικό GR2530001 – SCI A και τίτλο «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) & Χαράδρα Φλαμπουρίτσα», έκτασης 23268.61 ha. Τμήμα των περιοχών αυτών καλύπτουν το νότιο τμήμα της Δημοτικής Ενότητας.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου έχουν θεσμοθετηθεί βιότοποι Corine. Συγκεκριμένα έχουν θεσμοθετηθεί το Δάσος Μογκοστού, Βάλτου Σουλίου με κωδικό A00030034, έκτασης 644.97 ha, το Όρος Κυλλήνη (Ζήρεια) με κωδικό A00020017, έκτασης 14555.63 ha και οι Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα με κωδικό A00040050, έκτασης 4688.55 ha.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου έχει θεσμοθετηθεί ένα καταφύγιο άγριας ζωής. Το ΚΑΖ έχει θεσμοθετηθεί με την υπ' αριθμ 49868/2766/25-06-1976 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας ενώ τροποποιήθηκαν τα όρια του με το ΦΕΚ 328/Β/2001. Το καταφύγιο έχει κωδικό Κ 889 και ονομασία «Μπούτσι Δημοτικού Διαμερίσματος Καρυάς Δήμου Ξυλοκάστρου» με έκταση 12840 στρ.

Στην κατηγορία «Άλλοι Βιότοποι» εντάσσεται η περιοχή Τρίκαλα Κορινθίας με κωδικό ΑΒ 1080079, έκτασης 947.56 ha, με τύπο τοπίου «ορεινό τοπίο, χωριό/οικισμός», κατάσταση υποβαθμισμένη, με ασπόνδυλα, ενδημικά είδη και σπάνια είδη πανίδας.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζονται δύο Αισθητικά Δάση. Το Δάσος Πευκιάς Ξυλοκάστρου Κορινθίας έκτασης 124.59 στρ, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με το ΦΕΚ 70/Α/1974 και το Δρυοδάσος Μογγοστού Κορινθίας έκτασης 569.89 στρ, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με το ΦΕΚ 175/Δ/1977.

1.6.4. Ανθρωπογενές περιβάλλον

Η Δ.Ε. Ξυλοκάστρου που αποτελεί την περιοχή μελέτης της παρούσας, υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Η Π.Ε. Κορινθίας έχει έκταση 2.290 km² και πραγματικό πληθυσμό 145.059 κατοίκους (απογραφή 2011). Καταλαμβάνει το 1,74% της έκτασης της χώρας και διατηρεί το 1,33% του πληθυσμού της.

Ο συνολικός πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αντιστοιχεί στο 9.06 % του συνολικού πληθυσμού της Π.Ε. Κορίνθου και στο 75.86 % του συνολικού πληθυσμού του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης.

Διάρθρωση και λειτουργίες

Στον **τομέα της υγείας**, στην έδρα του Δήμου λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Ξυλοκάστρου, που είναι αποκεντρωμένη μονάδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου και ανήκει διοικητικά σε αυτό. Στην Κόρινθο βρίσκεται το Γενικό Νοσοκομείο ΠΕ, όπου εξυπηρετείται η Δημοτική Ενότητα.

Όσον αφορά στον **τομέα της πρόνοιας** ο Δήμος έχει καταβάλει σημαντική προσπάθεια για την ανάπτυξη του κοινωνικού του ρόλου, αξιοποιώντας πόρους από τομεακά ή περιφερειακά προγράμματα και πρωτοβουλίες, συμμετέχοντας ενεργά σε τοπικούς διαδημοτικούς ή περιφερειακούς φορείς με σχετική δραστηριότητα, διατηρώντας κι ενδυναμώνοντας τις συνεργασίες με την ΚτΠ, διαθέτοντας οικονομικούς αλλά και ανθρώπινους πόρους από το δυναμικό του.

Οι παρεχόμενες στις Δομές υπηρεσίες είναι, σε σχέση με το Κ.Δ.Α.Π. και το «Βοήθεια στο σπίτι», οι προβλεπόμενες, ενώ στα Κ.Α.Π.Η. παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης κοινωνικών, βιολογικών-ψυχολογικών προβλημάτων σε άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 60 ετών προκειμένου να παραμένουν ενεργά και ισότιμα μέλη στο κοινωνικό σύνολο. Μεταξύ των δράσεων αυτών περιλαμβάνονται κοινωνικές δράσεις, ομαδικές δραστηριότητες ψυχαγωγικού και δημιουργικού χαρακτήρα, δράσεις αλληλεγγύης σε άλλες ομάδες πολιτών ή Συλλόγους, δράσεις για την υγεία και τη φυσική κατάσταση, δράσεις προληπτικής ιατρικής που συχνά απευθύνονται και σε πληθυσμό εκτός των ωφελουμένων.

Στη Δ.Ε. λειτουργούν όλες οι **εκπαιδευτικές βαθμίδες**. Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης συνολικά διαθέτει 29 υποδομές εκπαίδευσης: 12 Νηπιαγωγεία, 10 Δημοτικά, 4 Γυμνάσια, 2 Λύκεια και 1 ΕΠΑΛ.

Στην περιοχή η **αθλητική υποδομή** έχει ως εξής:

- Ένα (1) γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικό
- Δύο (2) γήπεδα ποδοσφαίρου 5X5
- Δύο (2) γήπεδα μπάσκετ
- Ένα (1) γήπεδο βόλεϊ
- Τέσσερα (4) γήπεδα τένις
- Ένα (1) γήπεδο beach volley
- Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής

Οι πολιτιστικές υποδομές είναι συγκεντρωμένες στην έδρα του Δήμου και στο Δερβένι, ενώ είναι ελάχιστες στην ορεινή και ημιορεινή ζώνη.

Η **πολιτιστική υποδομή** περιλαμβάνει:

- Δανειστική βιβλιοθήκη στο Ξυλόκαστρο

- Θέατρο «Άγγελος Σικελιανός», στο χώρο του ΕΠΑΛ Ξυλοκάστρου
- Ανοικτό θέατρο «Βασίλης Γεωργιάδης» στη Μαρίνα Ξυλοκάστρου
- Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καμαρίου

Παραγωγική διάρθρωση-Απασχόληση

Η οικονομία της περιοχής είναι πολύμορφη. Η βόρεια παραλιακή ζώνη, με κεντρικούς πόλους τις πόλεις του Ξυλοκάστρου και του Δερβενίου, παρουσιάζει έντονη τουριστική και εμπορική δραστηριότητα, ενώ στα νοτιότερα τμήματα οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με αγροτικές καλλιέργειες. Υπάρχουν όμως και ορεινές ενότητες, όπως η περιοχή με τα Τρικαλοχώρια και το όρος της Κυλλήνης και η Εβροστήνη (Ζάχολη) με τον όγκο των Αροάνιων ορέων, που παρουσιάζουν μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον και σημαντική δυναμική τουριστικής ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια. Εκεί οι κάτοικοι των περιοχών δραστηριοποιούνται παράλληλα και στον τουρισμό.

Η δυναμική αυτή ενισχύεται από το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής, το πλεονέκτημα της γειτνίασης με την πρωτεύουσα, τη βελτίωση των οδικών υποδομών και την εγγύτητά της με αρχαιολογικούς χώρους υψηλού ενδιαφέροντος και διεθνούς εμβέλειας, όπως η Αρχαία Ολυμπία, οι Μυκήνες και η Αρχαία Κόρινθος.

Το μεγαλύτερο ποσοστό στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εργάζονται, ωστόσο σημαντικό ποσοστό αποτελούν οι συνταξιούχοι, γεγονός που οφείλεται στο γηρασμένο πληθυσμό. Το μικρότερο ποσοστό των κατοίκων αποτελείται από εισοδηματίες, ενώ σχετικά μικρό κρίνεται και το ποσοστό που αναζητούσε εργασία.

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αποτελεί το 40% και ο οικονομικά μη ενεργός το 60% του συνόλου του πληθυσμού. Αυτό εξηγείται καθώς το ποσοστό του γηρασμένου πληθυσμού είναι αυξημένο. Αντίστοιχα, για τον Δήμο τα ποσοστά αυτά ανέρχονται σε 39% για τον ενεργό και 61% για τον μη ενεργό και για την Π.Ε. Κορινθίας 41% για τον ενεργό και 59% για τον μη ενεργό.

Ο άνεργος πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αποτελεί το 6.12% του συνόλου του πληθυσμού, ενώ το ποσοστό των ανέργων του ενεργού πληθυσμού είναι 15.25%.

Πολιτιστική κληρονομιά

Στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης υπάρχουν σημαντικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία έχουν κηρυχθεί. Αναλυτικά, τα κηρυγμένα μνημεία παρουσιάζονται στο υποκεφάλαιο 6.5.

1.6.5. Τεχνικές υποδομές

Υποδομές χερσαίων και θαλάσσιων μεταφορών

Το μεταφορικό δίκτυο στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει:

- το οδικό δίκτυο και
- το σιδηροδρομικό δίκτυο

Το οδικό δίκτυο στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει:

- Τμήμα της Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών
- Επαρχιακή Οδός Μελισσίου-Μικρού Βάλτου
- Επαρχιακή Οδός Κιάτου-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Χούνης
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Τρικάλων-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Λουτρού-Άνω Λουτρού
- Επαρχιακή Οδός Δενδρού-Πελλήνης
- Επαρχιακή Οδός Τρικάλων-Φενεού
- Επαρχιακή Οδός Γελυνιάτικων

Η κατάσταση του οδικού δικτύου κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Ωστόσο, χρειάζεται σε ορισμένα τμήματα η επέκταση, διάνοιξη οδών καθώς είναι αναγκαία και η συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου του Δήμου, ειδικώς στα τμήματα προς Τρίκαλα.

Όσον αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο, η Δημοτική Ενότητα διατρέχεται στα βόρεια από την υφιστάμενη σιδηροδρομική γραμμή Κορίνθου – Πατρών, ενώ νοτιότερα στο ύψος της Ν.Ε.Ο. και παράλληλα με κατασκευάζεται η γραμμή του προαστιακού σιδηροδρόμου και συγκεκριμένα το τμήμα Κιάτο-Ροδοδάφνη.

Αναφορικά με τη θαλάσσια επικοινωνία, στο ανατολικό άκρο της πόλης υπάρχει Δημοτική μαρίνα μικρών σκαφών. Διαθέτει κάπως στενή είσοδο και αποτελείται από δύο τμήματα, εκ των οποίων καταλληλότερο για τους επισκέπτες είναι το εξωτερικό τμήμα για ελλιμενισμό.

Συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών

Η κατάσταση στον τομέα **αποχέτευσης** του Δήμου Ξυλοκάστρου αποτυπώνεται ως εξής:

- Έχει κατασκευασθεί το 99% του αποχετευτικού δικτύου της έδρας του Δήμου και της Τ.Κ. Συκιάς, μήκους 45 χιλ. περίπου, το 50% της Τ.Κ. Μελισσίου, το 60% της Τ.Κ. Καμαρίου, το 35% της Τ.Κ. Ρίζας, το 40% της Τ.Κ. Γελινιατικών, το 50% της Τ.Κ. Κ. Λουτρού, το 100% του οικισμού Μερτικεϊκών, καθώς επίσης και η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Η χρηματοδότηση έγινε σταδιακά, είτε από Εθνικούς είτε από Κοινοτικούς πόρους.
- Ολοκληρώνεται το υπόλοιπο αποχετευτικό δίκτυο της Τ.Κ. Μελισσίου (εκτός του οικισμού ΔΕΗ) και το 70% της Τ.Κ. Καρυωτικών.

Ο υφιστάμενος σχεδιασμός προβλέπει:

1. Ολοκλήρωση του δικτύου αποχέτευσης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με την ένταξη του υπολοίπου των οικισμών ΔΕΗ Μελισσίου, Γελινιατικών, Καμαρίου, Ρίζας και Καρυωτικών.
2. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης λυμάτων της παραλιακής ζώνης (κύριου και δευτερεύοντος αποχετευτικού αγωγού) στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης, δυτικά της Τ.Κ. Λουτρού από την Τ.Κ. Πιτσών έως Τ. Κ. Λυκοποριάς, συνολικού μήκους 6.902 μέτρων.
3. Επέκταση και αναβάθμιση του βιολογικού καθαρισμού Ξυλοκάστρου (τριτοβάθμια επεξεργασία), που αφορά στην κατασκευή μονάδας βιοαντιδραστήρα ARS και νέας μονάδας υποδοχής βοθρολυμάτων, στην αναβάθμιση των μονάδων προεπεξεργασίας και αντλιοστασίου ανακυκλοφορίας περίσσειας, στην εγκατάσταση διύλισης και απολύμανσης με UV, στην εγκατάσταση πάχυνσης – αφυδάτωσης και στην επέκταση του συστήματος ελέγχου λειτουργίας. Το έργο, μετά την αναβάθμισή του, θα βοηθήσει στην επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών για την άρδευση των καλλιεργειών.

Τα **απορρίμματα** του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωσίνης διατίθενται στο ΧΥΤΑ Ξυλοκάστρου, ο οποίος τέθηκε σε κανονική λειτουργία από 14/1/2015. Ο Χ.Υ.Τ.Α. Ξυλοκάστρου κατασκευάστηκε στο πλαίσιο του έργου: «Κατασκευή Χ.Υ.Τ.Α. 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Κορινθίας», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Π.Ε.Π. Πελοποννήσου (Γ' Κ.Π.Σ.).

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου (ΦΕΚ 2044/Β/2017) προτείνεται η κεντρική διαχείριση των υπολοιπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων με τοπική διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών και δυνατότητα τοπικής διαχείρισης των βιοαποβλήτων που συλλέγονται με διαλογή στην πηγή στο βαθμό που οι μονάδες αυτές πληρούν τα απαιτούμενα τεχνοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και εξασφαλίζουν παραγωγή εδαφοβελτιωτικού υψηλής ποιότητας με ανταγωνιστικό κόστος.

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ θα δημιουργηθεί τοπικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Κορινθίας και θα τροφοδοτεί κεντρικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Αρκαδίας. Κατόπιν, το υπόλειμα της επεξεργασίας των υπολειμματικών σύμμεικτων αποβλήτων θα οδηγείται στον προγραμματιζόμενο ΧΥΤΑ στην ΠΕ Αρκαδίας.

Δίκτυα ύδρευσης-ενέργειας και τηλεπικοινωνιών

Το **δίκτυο ύδρευσης** του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωσίνης στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου το διαχειρίζεται σήμερα η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Ξυλοκάστρου (ΔΕΥΑΞ).

Το δίκτυο αυτό έχει μήκος 330 χλμ περίπου, από τα οποία τα 180 χλμ είναι το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης των 26 Τοπικών Κοινοτήτων και των 8 οικισμών, και τα 150 χλμ περίπου, εξωτερικό δίκτυο των 49 δεξαμενών νερού, οι οποίες τροφοδοτούνται από 33 πηγές και 21 υδρογεωτρήσεις.

Οι 25 Τοπικές Κοινότητες της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου τροφοδοτούνται από 13 υδρογεωτρήσεις και 29 πηγές μέσω εξωτερικού δικτύου 94,8 χλμ. Το συνολικό μήκος των εσωτερικών τους δικτύων είναι 151,60 χλμ, στην πλειονότητα νέα δίκτυα ή σχετικά νέα και

ορισμένα χρήζουν άμεσης αντικατάστασης, όπως στις Τοπικές Κοινότητες Παναριτίου, Σοφιανών, Ρίζας και Δενδρού.

Όλα τα δίκτυα είναι ασφαλή με καλής ποιότητας νερό, εκτός από τις Τ.Κ. Μελισσίου και Συκιάς τη θερινή περίοδο. Στην περιοχή της Τοπικής Κοινότητας Μελισσίου και στον οικισμό ΔΕΗ Μελισσίου, 21 δημοτικές βρύσες και 2 δημοτικές βρύσες στην Τ.Κ. Συκιάς παρέχουν εξαιρετικό νερό στους κατοίκους, όλο το 24ωρο.

Η εξεύρεση καλής ποιότητας νερού από την περιοχή Χούνι Ζεμενού και από την Τ.Κ. Θροφαρίου, με αγωγή μεταφοράς στις ανατολικές Τ.Κ. του Δήμου (Μελισσίου και Συκιάς), θα δώσουν οριστική λύση υδροδότησης στο πρόβλημα της μεγάλης θερινής κατανάλωσης των ανωτέρω περιοχών. Επίσης, η έρευνα στην ορεινή ζώνη του Δήμου, για ανεύρεση νέων ποσοτήτων άριστης ποιότητας νερού για τη συμπλήρωση των εξαιρετικών νερών στην Δ.Ε. Ξυλοκάστρου από τους ορεινούς όγκους της Ζήρειας, θα αντιμετωπίσει την οικιστική ανάπτυξη στο μέλλον.

Οι **τηλεπικοινωνιακές υποδομές** της περιοχής του Δήμου εντάσσονται σε ένα γενικότερο πλαίσιο τηλεπικοινωνιακών υποδομών οι οποίες σχετίζονται με τις δράσεις και παρεμβάσεις που έχουν προγραμματιστεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σε γενικές γραμμές το περιφερειακό δίκτυο του Ο.Τ.Ε. στην Πελοπόννησο δεν υπολείπεται δυνατοτήτων σε σχέση με το εθνικό δίκτυο.

Οι ανάγκες σε **ενέργεια** των οικισμών της Δ.Ε. καλύπτονται από το δίκτυο μέσης τάσης της ΔΕΗ, το οποίο είναι υπέργειο και τους υποσταθμούς που υπάρχουν σε διάφορα σημεία των οικισμών.

1.6.6. Ανθρωπογενείς πιέσεις

Η κατάσταση του περιβάλλοντος στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Οι εκτεταμένες επεκτάσεις της πόλης του Ξυλοκάστρου και των παραλιακών οικισμών και οι απαιτήσεις που δημιουργούνται σε υποδομές και υπηρεσίες.
- Τα προβλήματα που δημιουργούνται - κυρίως κατά τους θερινούς μήνες με την αύξηση του πληθυσμού του Δήμου από τους παραθεριστές και αφορούν έντονο

- κυκλοφοριακό, προβλήματα στάθμευσης, εξυπηρέτησης του δυναμικού των κατοίκων, επάρκειας υποδομών.
- Οι αδυναμίες ορθολογικής διαχείρισης του νερού -κυρίως κατά τους θερινούς μήνες- και η έλλειψη συστηματικής πολιτικής διαχείρισης του υδάτινου «κεφαλαίου».
  - Το έδαφος και υπέδαφος επιβαρύνονται από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που αποτελεί σημαντικότερη απειλή για την ανθρώπινη υγεία, καθώς και από την έλλειψη αποχετευτικών δικτύων και την ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων.
  - Υπάρχουν ανθρωπογενείς πιέσεις στη χλωρίδα και πανίδα που παρατηρούνται από τις εκχερσώσεις, τις γεωργικές καλλιέργειες, την υπερβόσκηση, τις πυρκαγιές, τις χρήσεις φυτοφαρμάκων και τη θήρα.
  - Η οικιστική ανάπτυξη στο χερσαίο τμήμα του παράκτιου χώρου, αλλά και στα ενδότερα προκαλεί δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον αλλοιώνοντας τη φυσιολογία του τοπίου λόγω της έλλειψης πρόνοιας για την αρμονική ένταξη των δομημένων περιοχών στο περιβάλλον.
  - Η διάβρωση της παραλίας από τα θαλάσσια ρεύματα

Οι επιπτώσεις από την ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, αφορούν στους κινδύνους από τις συγκρούσεις μεταξύ χρήσεων γης, ιδιαίτερα μεταξύ γεωργικής γης και οικιστικής χρήσης και από την υποβάθμιση κυρίως στο χερσαίο τμήμα του παράκτιου χώρου, λόγω της διάνοιξης δρόμων παράλληλων προς την ακτή σε πολύ μικρή απόσταση από αυτή.

Τα προβλήματα που χαρακτηρίζουν τον παράκτιο χώρο, εντοπίζονται στην ανεξέλεγκτη και άναρχη ανάπτυξη, η οποία βασίζεται στον παραθεριστικό τουρισμό, η εποχικότητα του οποίου δεν εξασφαλίζει σταθερή απασχόληση για τον πληθυσμό, ενώ συγχρόνως δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους περιβαλλοντικής υποβάθμισης και υποβάθμισης της ποιότητας ζωής γενικότερα.

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου λειτουργούν 4 ΕΕΛ από τις οποίες εξυπηρετείται η πόλη της Κορίνθου, του Ξυλοκάστρου, του Αιγίου και του Κιάτου. Η πιο σημαντική ΕΕΛ ως προς την ποσότητα του ρυπαντικού φορτίου είναι της μονάδας της Κορίνθου, η οποία εξυπηρετεί την Κόρινθο και το Λουτράκι και βρίσκεται εκτός της ΛΑΠ. Το

αποτέλεσμα της επεξεργασίας λυμάτων από αυτές της ΕΕΛ καταλήγει σε επιφανειακούς παράκτιους αποδέκτες και συγκεκριμένα στον Κορινθιακό Κόλπο και τον Όρμο της Κορίνθου.

Σημαντική πηγή ανθρωπογενών πιέσεων αποτελεί η βιομηχανική δραστηριότητα καθώς από τις 263 βιομηχανίες εκ των οποίων οι 93 έχουν κριθεί σημαντικές. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία ΧΑΔΑ κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικές και συνήθως μη αναστρέψιμες, γι' αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στη ΛΑΠ υπάρχουν αρκετοί οι οποίοι είναι ενεργοί ή προς αποκατάσταση. Στην ΠΕ Κορινθίας λειτουργούν 16 ΧΑΔΑ και έχουν δρομολογηθεί σταδιακά προς αποκατάσταση. Μια άλλη σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας των υδατικών πόρων προέρχεται από τη μεταλλευτική δραστηριότητα καθώς στη ΛΑΠ λειτουργούν 9 λατομεία.

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου λειτουργούν ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες ωστόσο επαναχρησιμοποιούν τα επεξεργασμένα λύματα για άρδευση των εγκαταστάσεων τους. Στην περιοχή μελέτης δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιεργειών, θερμοηλεκτρικών σταθμών, μονάδων αφαλάτωσης.

Διάχυτες πιέσεις τα ΥΣ της ΛΑΠ δέχονται από γεωργικές δραστηριότητες, αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ, ποιμενική κτηνοτροφία και από φυσική ρύπανση.

Τα προβλήματα ρύπανσης της περιοχής μελέτης διακρίνονται σε ρύπανση από στερεά απορρίμματα λόγω του τρόπου μεταφοράς και της θέσης διάθεσης, ρύπανση από αστικά λύματα, ρύπανση από στερεά απόβλητα, λάσπες και τοξικά απόβλητα, ρύπανση από γεωργικές δραστηριότητες, και ρύπανση από αέριους ρύπους.

Ειδικότερα σε ότι αφορά τη ρύπανση από στερεά απορρίμματα, στο Δήμο, η διάθεση των απορριμμάτων χαρακτηρίζεται προβληματική, λόγω του τρόπου μεταφοράς και της θέσης διάθεσης τους. Η συλλογή τους γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, στους περισσότερους οικισμούς της περιοχής, με απορριμματοφόρα οχήματα του Δήμου.

Οι όγκοι των σκουπιδιών παρουσιάζονται αυξημένοι κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Για τη διάθεση όμως των απορριμμάτων δεν έχει λειτουργήσει ακόμα ο Χ.Υ.Τ.Α. στην Π.Ε. Αρκαδίας. Το πρόβλημα υπάρχει στη διαχείριση των απορριμμάτων της Περιφερειακής

Ενότητας Κορινθίας συνολικά. Ωστόσο, στον Δήμο Κορίνθου έχει επιτευχθεί η μείωση των απορριμμάτων μέσω των προγραμμάτων ανακύκλωσης που υλοποιούνται καθώς και έχει δρομολογηθεί στο κέντρο της Κορίνθου η εφαρμογή κομποστοποίησης – επεξεργασίας βιοποδομήσιμων υλικών. Σημειώνεται ότι το πρόβλημα αναμένεται να διευθετηθεί οριστικά με τη λειτουργία του κεντρικού σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων στην Πελοπόννησο (έργο Π.Ε. Αρκαδίας).

Από τις επιμέρους πηγές ρύπανσης των σημειακών και διάχυτων πιέσεων και των άλλων ανθρωπογενών πιέσεων έχουν προκύψει οι τελικές ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων BOD, N, P που καταλήγουν στα επιφανειακά υδατικά συστήματα της περιοχής μελέτης.

1.6.7. Ύδατα

Η εξεταζόμενη περιοχή ανήκει στο Υδατικό διαμέρισμα της Βόρειας Πελοποννήσου (ΥΔ 02). και στη Λεκάνη Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου (GR27).

Η Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου. Η Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχει έκταση 3685 km².

Χρήσεις νερού

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Βόρειας Πελοποννήσου οι συνολικές ετήσιες ανάγκες νερού για όλες τις δραστηριότητες και χρήσεις ανέρχονται σε ~180,6 εκ.μ³. Στη γεωργία (αρδευθείσες εκτάσεις) που είναι και ο βασικός χρήστης νερού καταναλώνεται ~78% (~140,80 εκ.μ³) των συνολικών αναγκών νερού, στη βιομηχανία το ~1,1(~2 εκ.μ³), στην ύδρευση ~20,4%(36,9 εκ.μ³) και στην κτηνοτροφία ~0,5%(~0,9 εκ.μ³).

Εντός των διοικητικών ορίων της ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζονται δύο ρέματα, το ρέμα Φόνισσα και το ρέμα Τρικαλίτικος.

Στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου δεν εντάσσονται περιοχές με υψηλό κίνδυνο πλημμύρας.

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχουν καθοριστεί τρία λιμναία ΥΣ, τα οποία ωστόσο βρίσκονται εκτός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου προσδιορίστηκαν πέντε (5) μεταβατικά υδατικά συστήματα, τα οποία παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχει καθοριστεί ένα μεταβατικό ΥΣ, το οποίο ωστόσο βρίσκεται εκτός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Τμήμα του Παράκτιου ΥΣ «Κορινθιακός Κόλπος-Ακτές Πελοποννήσου» εντοπίζεται στην περιοχή μελέτης. Το υπόστρωμα του αποτελείται από μεικτά ιζήματα ενώ κατατάσσεται στις ιζηματικές ρηχές ακτές και η οικολογική και χημική του κατάσταση είναι καλή.

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα που βρίσκονται εντός της ΔΕ Ξυλοκάστρου είναι τα ακόλουθα:

- Σύστημα Βόρειας Κορινθίας (EL0200170)
- Σύστημα Κορφιώτισσας (EL0200180)
- Σύστημα Βάλτου-Εβροστίνας (EL0200160)
- Σύστημα Ζήρειας (EL0200220)

1.7. Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων ΓΠΣ στο περιβάλλον

Σε γενικές γραμμές, η αναλυτική περιγραφή του σεναρίου που προτείνεται για τη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, επιτρέπει την αξιολόγησή του από διαφορετικές οπτικές γωνίες, που αντιστοιχούν σε διαφορετικές περιβαλλοντικές συνιστώσες. Έτσι προκύπτουν, συνοπτικά, τα παρακάτω συμπεράσματα:

Βιοποικιλότητα – χλωρίδα – πανίδα: Κατά κύριο λόγο αναμένονται θετικές επιπτώσεις, πιθανόν να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής κλίμακας από τη βελτίωση – συμπλήρωση των υφισταμένων τεχνικών υποδομών (οδοποιία – ύδρευση – αποχέτευση).

Έδαφος: Οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων αναμένονται ισχυρά θετικές. Οι αρνητικές επιπτώσεις αφορούν τις δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, είναι τοπικής εμβέλειας, δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή σε μεταγενέστερα στάδια.

Υδατικοί πόροι: Όσον αφορά την αύξηση της ζήτησης του νερού, αυτή μπορεί να καλυφθεί από τη σωστή διαχείριση των υδάτων που περιλαμβάνει εξοικονόμηση, επεξεργασία και επαναχρησιμοποίησή του. Ιδιαίτερα σημαντική θα ήταν η κατάρτιση προγράμματος καταγραφής των μελλοντικών αναγκών ύδρευσης των οικισμών, αλλά και των οικιστικών επεκτάσεων και προγράμματος εξασφάλισης των αναγκών αυτών.

Ατμόσφαιρα – κλίμα – ενέργεια: Αρνητικές επιπτώσεις θα υπάρξουν μόνο κατά τη διάρκεια κατασκευής των εν λόγω έργων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και θα μελετηθούν στα στάδια περιβαλλοντικής ωρίμανσης των έργων.

Πληθυσμός – ανθρώπινη υγεία: Η χωροθέτηση νέων οδών και η κατασκευή δικτύων υποδομής μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να επιβαρύνει το ακουστικό και το ατμοσφαιρικό περιβάλλον, από την άλλη όμως θα αποσυμφορήσει τους οικισμούς και θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον: Διαμόρφωση θετικών προοπτικών από την ανάπτυξη των πιο δυναμικών τομέων της οικονομίας.

Πολιτιστική – ιστορική – αρχιτεκτονική κληρονομιά: Θετικές επιπτώσεις από την ανάδειξη και αξιοποίηση αυτής, καθώς θα αποτελέσει πόλης έλξης για το Δήμο.

Χρήσεις γης – αστικό περιβάλλον: Θετικές επιπτώσεις σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση του αστικού τοπίου και την ανάσχεση της σύγχυσης ασύμβατων χρήσεων.

Τοπίο: Αρνητικές επιπτώσεις από τις χωροθετήσεις νέων οδών, αλλά θετική επίδραση από σειρά προτάσεων προστασίας – ανάδειξης τοπίων.

1.8. Αντιμετώπιση περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΓΠΣ

Οι κυριότερες περιβαλλοντικές παράμετροι που λαμβάνονται υπ' όψιν στο σχεδιασμό είναι η προστασία της βιοποικιλότητας, η προστασία της ποιότητας εδαφικών και υδατικών αποδεκτών, η επάρκεια των υδατικών πόρων για την κάλυψη των υδρευτικών και αρδευτικών αναγκών, η ανάσχεση φαινομένων όπως κατασπατάληση της γης λόγω άναρχης δόμησης και η σύγχυση ασύμβατων χρήσεων γης και η αποτελεσματική λειτουργία των υποδομών διαχείρισης των αστικών, στερεών και υγρών αποβλήτων.

Τα μέτρα και οι δράσεις στις οποίες εξειδικεύονται στη συγκεκριμένη μελέτη οι παραπάνω κατευθύνσεις, είναι κυρίως οι ακόλουθες:

- Διαφύλαξη των σημαντικότερων στοιχείων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και τοπίου.
- Αυστηρή τήρηση των περιορισμών στις Περιοχές Ειδικής Προστασίας καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων απαιτείται η συστηματική επιβολή ειδικών περιβαλλοντικών όρων που θα εξασφαλίζουν την τήρηση των στρατηγικών και επιμέρους επιλογών του ΓΠΣ για την προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας.
- Η δημιουργία νέων χώρων αστικού πρασίνου, κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο, είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία της χερσαίας βιοποικιλότητας, τη διατήρηση της χλωρίδας και τη συγκράτηση της πανίδας στο παράκτιο αστικό περιβάλλον.
- Η συστηματική συντήρηση των χώρων πρασίνου έχει επίσης καθοριστική σημασία ώστε η προστασία της χερσαίας χλωρίδας και της πανίδας να έχει μόνιμο χαρακτήρα.
- Η λήψη μέτρων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τον περιορισμό της επιβάρυνσης του από δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία των αστικών περιοχών.
- Η ανάπτυξη ενημερωτικών προγραμμάτων για το κοινό με στόχο την ευαισθητοποίηση του σε θέματα προστασίας του θαλάσσιου και χερσαίου περιβάλλοντος.
- Η αξιοποίηση των εγκαταλελειμμένων εκτάσεων σε συνδυασμό με την υψηλής αισθητικής διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου των κτιριακών υποδομών και γενικότερα η ανάπλαση και φύτευση των χώρων επέμβασης θα συμβάλει και στην προστασία του εδάφους.

- Η λήψη μέτρων για την προστασία της ποιότητας των εδαφών από τις προβλεπόμενες δραστηριότητες θα συντελέσει ώστε να αποφευχθεί πιθανή υποβάθμιση των χαρακτηριστικών του εδάφους και επιβάρυνσή του με ρύπους.
- Η εφαρμογή του Σχεδίου, δεν πρέπει να αλλοιώσει ριζικά τη μορφολογία του εδάφους στις υπό πολεοδομική οργάνωση ζώνες, αλλά ούτε και να προκαλέσει σημαντικές ανισοσταθμίες με την περιβάλλουσα περιοχή.
- Απαιτείται η λήψη μέτρων για την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, αλλά και την αντιμετώπιση της ενδεχόμενης αλλαγής του ρυθμού απορρόφησης και απόπλυσης του εδάφους λόγω των προβλεπόμενων διαμορφώσεων.
- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη χερσαία αλλά και στη θαλάσσια ζώνη θα συμβάλουν ουσιαστικά και στην προστασία του εδάφους από τη ρύπανση.
- Η προώθηση και ενίσχυση της δυνατότητας ανακύκλωσης των στερεών αποβλήτων θα συμβάλει ουσιαστικά στην ασφαλέστερη διάθεση των αποβλήτων και γενικότερα στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς μειώνει σημαντικά τον όγκο των απορριμμάτων που τελικά διατίθενται χωρίς επεξεργασία (σε ΧΥΤΑ).
- Ο άρτιος σχεδιασμός των δικτύων και υποδομών ύδρευσης στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, σε συνδυασμό με την εφαρμογή πολιτικών με στόχο την περιστολή της σπατάλης των υδατικών πόρων, συμβάλει στην ορθολογική διαχείριση των υδατικών αποθεμάτων.
- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη θαλάσσια αλλά και στη χερσαία περιοχή θα συμβάλουν ουσιαστικά και στην προστασία των υδάτων από τη ρύπανση. Σημαντική συνδρομή προς την κατεύθυνση αυτή έχει η πλήρης εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων.
- Συνιστάται η λήψη μέτρων για την προστασία των υπογείων υδάτων από πηγές ρύπανσης που σχετίζονται με τη λειτουργία μιας αστικής περιοχής.
- Συνιστάται η λήψη μέτρων για την προστασία των θαλάσσιων υδάτων από τη ρύπανση που σχετίζεται με τις λιμενικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και ατυχημάτων όπως η πρόκληση πετρελαιοκηλίδας.
- Η αυστηρή εφαρμογή του συστήματος παρακολούθησης θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία της ποιότητας των υδάτων.
- Συνιστάται η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και γενικότερα την αποφυγή επιβάρυνσης του αέρα με ρύπους από δραστηριότητες

που σχετίζονται με τη λειτουργία του λιμανιού/μαρίνας.

- Η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των υποδομών στο μέγιστο δυνατό βαθμό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Οι αναγκαίες χωροθετήσεις όμως θα πρέπει να γίνονται σε αρμονία με την κατάσταση του γεωπεριβάλλοντος, ώστε να μην διαταράσσεται η αρμονία φυσικού πλούτου και ανθρωπίνων δράσεων, ειδικά στις προστατευόμενες περιοχές.
- Ο σχεδιασμός των κτιρίων με βάση τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, η κατάλληλη θερμομόνωση τους με σύγχρονες μεθόδους, καθώς και ο άρτιος σχεδιασμός των εγκαταστάσεων θέρμανσης/ψύξης των κτιριακών υποδομών, στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, θα συμβάλει ουσιαστικά στον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Η δημιουργία νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων χώρων πρασίνου θα συμβάλουν και στη διατήρηση της καλής ποιότητας του αέρα.
- Η λήψη μέτρων για την αποφυγή πρόκλησης κυκλοφοριακής συμφόρησης, ειδικά σε περιόδους αιχμής είναι καθοριστικής σημασίας για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Η αυστηρή εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία της ποιότητας του αέρα. Η ανάπτυξη μόνιμου δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα στην περιοχή καθώς και η παρακολούθηση και ο έλεγχος των βασικών πηγών αστικής ρύπανσης και η οργάνωση σταθμών μέτρησης των ρύπων προβλέπεται και από το ΓΠΣ.
- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη θαλάσσια αλλά και στη χερσαία ζώνη θα συμβάλουν και στην προστασία της ποιότητας του αέρα.
- Η βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων της περιοχής αποτελεί βασικό στόχο αντιμετώπισης των όποιων άμεσων ή έμμεσων αρνητικών επιπτώσεων στον πληθυσμό.
- Η διατήρηση της άρτιας λειτουργίας και της οικονομικής απόδοσης του Σχεδίου με βάση τις προβλεπόμενες χρήσεις γης, είναι σημαντική ώστε να συμβάλει ουσιαστικά και σταθερά στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη και γενικότερα την ευημερία της ευρύτερης περιοχής.
- Η διασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλη την έκταση της Δ.Ε., αποτελεί βασικό στόχο του προτεινόμενου Σχεδίου, και πρέπει οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την ελεύθερη και ασφαλή κυκλοφορία των πεζών και οχημάτων να τηρούνται.

- Η εφαρμογή μέτρων για την αποφυγή επιβάρυνσης της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιοχή, ειδικά σε περιόδους αιχμής οπότε η κίνηση οχημάτων είναι αυξημένη, είναι σημαντική.
- Η προώθηση και προβολή εναλλακτικών μορφών τουρισμού, και συγκεκριμένα του θαλάσσιου τουρισμού, του τουρισμού που συνδέεται με δράσεις σε ορεινές διαδρομές κλπ αποτελεί σημαντική κατεύθυνση προς όφελος του κοινωνικού συνόλου γενικότερα.
- Η λήψη μέτρων για την αποφυγή και την αντιμετώπιση ατυχημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των διαφόρων παραγωγικών δομών, την οδική κυκλοφορία, την κυκλοφορία πεζών και τη ναυσιπλοΐα είναι καίριας σημασίας σε ότι αφορά στην προστασία της ανθρώπινης υγείας.
- Η λήψη μέτρων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της ηχορύπανσης που προκαλείται από τις ποικίλες δραστηριότητες στον ευρύτερο χώρο, αλλά και από την οδική κυκλοφορία και την κυκλοφορία σκαφών, πρέπει να αποτελεί βασική μέριμνα του Δήμου.
- Η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και γενικότερα την αποφυγή επιβάρυνσης του αέρα με ρύπους, πρέπει επίσης να αποτελεί βασική μέριμνα του Δήμου.
- Η διατήρηση της άρτιας λειτουργίας και της οικονομικής απόδοσης του Σχεδίου, είναι σημαντική ώστε να συμβάλει ουσιαστικά και σταθερά στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη και γενικότερα την ευημερία της ευρύτερης περιοχής και κατ' επέκταση στην αύξηση και την αποφυγή έντονων αρνητικών διακυμάνσεων της αξίας της γης και γενικότερα των υλικών περιουσιακών στοιχείων (δημόσιων και ιδιωτικών).
- Η εφαρμογή του Σχεδίου αυτή καθ' αυτή θα συμβάλει στην αύξηση της αξίας του δημόσιου και ιδιωτικού περιουσιακού στοιχείου. Επιπροσθέτως, η διατήρηση της ποιότητας των υποδομών αλλά και των προσφερόμενων υπηρεσιών, που όπως προαναφέρθηκε θα αποτελεί κύρια ευθύνη του Δήμου, είναι σημαντική για τη διατήρηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.
- Η αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων χρήσεων και λειτουργιών θα συμβάλει και στην προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων.
- Η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών, και μάλιστα υψηλού οικονομικού επιπέδου, στην περιοχή που θα σχετίζεται με την προτεινόμενη ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς που διαθέτει ο Δήμος.

- Η προβολή του πολιτιστικού πλούτου της ευρύτερης περιοχής είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσω προωθητικών δράσεων. Ο Δήμος μπορεί να υποστηρίξει τις δράσεις αυτές μέσω των υπηρεσιών του ή με την ίδρυση ειδικού Φορέα.
- Η οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων υψηλής ποιότητας, μέσω της ανάπτυξης και αξιοποίησης κατάλληλων υποδομών θα αποτελέσει αξιόλογη αναπτυξιακή δράση για την ενίσχυση του πολιτισμού.
- Η αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων χρήσεων και λειτουργιών, όρων και περιορισμών δόμησης είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία του τοπίου.
- Η εφαρμογή του Σχεδίου, μέσω του σχεδιασμού των έργων, δεν πρέπει να αλλοιώσει ριζικά την τοπογραφία και το ανάγλυφο της χερσαίας ζώνης, αλλά ούτε και να προκαλέσει σημαντικές ανισοσταθμίες με την περιβάλλουσα περιοχή.
- Προκειμένου για την αποφυγή δημιουργίας μελλοντικά αντιαισθητικού αποτελέσματος από τις διάφορες λειτουργίες απαιτείται συνεχής και συστηματική μέριμνα για τη διατήρηση της καλής εικόνας των προβλεπόμενων διαμορφώσεων.
- Επίσης σημαντική προτεραιότητα θα πρέπει να δίδεται στην προστασία των αστικών και περιαστικών δασικών θυλάκων και δασικών εν γένει περιοχών που θα πρέπει να φροντίζονται κατάλληλα και να αποκαθίστανται άμεσα σε περίπτωση που συμβεί οποιοδήποτε ατυχές γεγονός.

Β. Γενικά στοιχεία

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αφορά στην εκτίμηση και αξιολόγηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του προτεινόμενου ΓΠΣ για τη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Το ΓΠΣ σκοπεύει στη διαμόρφωση ενός μοντέλου ανάπτυξης που θα συμβαδίζει με τις αρχές της αειφορίας, με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου, καθώς και με την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και της ανταγωνιστικότητας. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ανάδειξη της ποικιλομορφίας των τοπίων της υπαίθρου, στη διατήρηση της βιοποικιλότητας και στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων της περιοχής μελέτης.

Η σύνταξη της παρούσας μελέτης καθορίζεται από τις προδιαγραφές που ορίζονται στην υπ' αριθμόν ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει από την υπ' αριθμόν 40238/2017 απόφαση (ΦΕΚ 3759/Β/2017), οι οποίες καθορίζουν τα σχέδια και τα προγράμματα για τα οποία απαιτείται εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, το περιεχόμενο της σχετικής μελέτης (Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων – ΣΜΠΕ), τους αρμόδιους φορείς, καθώς και τη συνολική, σχετική διαδικασία (Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση – ΣΠΕ).

Αρχή σχεδιασμού είναι ο Δήμος Κορινθίων και αρμόδια αρχή η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Πελοποννήσου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε από την εταιρεία «ENCODIA Σύμβουλοι Μηχανικοί ΙΚΕ».

Η ομάδα μελέτης συγκροτήθηκε από τους:

- Φώτης Φωτόπουλος, Δρ Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ (Συντονιστής)
- Ελευθερία Λιόση, Πολιτικός Μηχανικός ΤΕ, MSc
- Συμεών Συμεωνίδης, Μεταλλειολόγος Μηχανικός ΕΜΠ
- Κλειώ Μονοκρούσου, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, MSc

Γ. Σκοπιμότητα και στόχοι του ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου

3.1 Προσδιορισμός-Ανάλυση Στόχων του ΓΠΣ

Σύμφωνα με το Ν 2508/1997 «Περί Βιώσιμης Οικιστικής Ανάπτυξης των Πόλεων και Οικισμών», τα ΓΠΣ και τα ΣΧΟΟΑΠ αποτελούν το 1^ο επίπεδο οικιστικής οργάνωσης και πολεοδομικού σχεδιασμού για τον αστικό και τον περιαστικό χώρο, όπως αυτά εναρμονίζονται με τις αρχές και κατευθύνσεις του αναπτυξιακού προγραμματισμού και του χωροταξικού σχεδιασμού.

Επίσης, η οικιστική οργάνωση και ο πολεοδομικός σχεδιασμός πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους όρους προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τις αρχές της πολεοδομικής επιστήμης και τους γενικότερους αναπτυξιακούς στόχους, μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η διαφύλαξη της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας (Άρθρο 1, παράγραφος 2).

Τα ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ προσδιορίζουν το αναπτυξιακό προφίλ, τα οικιστικά χαρακτηριστικά και τα στοιχεία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος κάθε ΟΤΑ.

Τα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ προσδιορίζουν:

- Περιοχές Προστασίας (απόλυτης ή μέτριας)
- Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού Δόμησης (για την προστασία του περιαστικού και εξωαστικού χώρου από την ανεξέλεγκτη διασπορά της εκτός σχεδίου δόμησης.
- Περιοχές πολεοδομημένες (υπάρχοντες οικισμοί) ή νέες περιοχές όπου επιτρέπεται η πολεοδόμηση (επεκτάσεις, παραγωγικές χρήσεις)

Τα ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ υποχρεούνται να τηρούν τις κατευθύνσεις των υπερκειμένων σχεδίων ή πλαισίων, όπως το Γενικό και τα Ειδικά Πλαίσια, τα Περιφερειακά Πλαίσια, τα τυχόν Ρυθμιστικά Σχεδία. Βασικές παράμετροι που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, πέραν των αναπτυξιακών προσδοκιών και οικιστικών αναγκών κάθε τοπικής κοινωνίας, είναι οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και οι απαιτήσεις που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

Με βάση αυτές τις απαιτήσεις, επιβάλλεται:

- Η μέγιστη δυνατή οικονομία επεκτάσεων (αρχή της ‘συμπαγούς’ πόλης)
- Ο περιορισμός της εκτός σχεδίου δόμησης, έτσι ώστε να επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που ‘ταιριάζουν’ με τον χαρακτήρα των διαφόρων υποπεριοχών ή ζωνών στον εκτός σχεδίου χώρο κάθε ΟΤΑ
- Επίσης στον εξωαστικό χώρο του ΟΤΑ, επιβάλλεται η θεσμοθέτηση προστασίας πόρων του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου καθώς και στοιχείων πολιτιστικής / αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, πέραν όσων προστατεύονται ήδη από ίδια καθεστώτα (αρχαιολογικοί χώροι κλπ)
- Εντός των πόλεων και οικισμών, οι προτάσεις των ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ θα πρέπει, πέραν των άλλων όρων και περιορισμών για τη βελτίωση του οικιστικού περιβάλλοντος, θα πρέπει να προτείνουν και περιοχές Αναπλάσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 2508/1997 και το άρθρο 24 του Νόμου 2539/1997 το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο περιλαμβάνει την εδαφική περιφέρεια του νέου δήμου ή κοινότητας που συνιστάται με το άρθρο 1 του Ν. 2539/1997, στην οποία περιλαμβάνεται ένας τουλάχιστον οικισμός με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων, σύμφωνα με την εκάστοτε τελευταία απογραφή.

Κατ' εξαίρεση σε περίπτωση κατά την οποία το σύνολο των αστικών και περαστικών χωρών του ενός ή περισσότερων οικισμών άνω των 2.000 κατοίκων δεν καλύπτει ολόκληρη την εδαφική περιφέρεια του κατά τα ανωτέρω νέου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, λόγω ιδίως του μεγάλου αριθμού των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται που υπάγονται στο νέο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της απόστασης μεταξύ τους και των συγκοινωνιακών συνθηκών, συντάσσονται ένα ή περισσότερα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια για τους οικισμούς αυτούς οι οποίοι περιλαμβάνουν τους αστικούς και περιοριστικούς χώρους. Στην περίπτωση αυτή το σχέδιο εκτείνεται σε ολόκληρη την περιοχή των δήμων και κοινοτήτων που συνενώνονται που περιλαμβάνονται στο τμήμα της εδαφικής περιφέρειας του νέου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο που περιλαμβάνεται στην περιοχή ρυθμιστικού σχεδίου μπορεί να αφορά ένα μόνο δήμο ή κοινότητα ανεξαρτήτως του πληθυσμού του. Στην περίπτωση αυτή, το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο εναρμονίζεται προς τις κατευθύνσεις και τα προγράμματα του ρυθμιστικού σχεδίου και περιέχει τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών του.

Με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο καθορίζονται:

- α) οι περιοχές ειδικής προστασίας κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 4 του Ν. 2508/1997 που δεν πρόκειται να πολεοδομηθούν,
- β) οι περιοχές γύρω από πόλεις ή οικισμούς για τις οποίες απαιτείται έλεγχος και περιορισμός της οικιστικής εξάπλωσης, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών που καθορίστηκαν ως ζώνες οικιστικού ελέγχου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 του νόμου 1337/1983,
- γ) τα εγκεκριμένα κατά τη δημοσίευση του Ν. 2508/1997 Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και
- δ) όλες οι πολεοδομημένες και προς πολεοδόμηση περιοχές.

Ειδικότερα, περιλαμβάνει όλες τις πολεοδομημένες περιοχές του οργανισμού ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και τους προϋφιστάμενους του έτους 1923 οικισμούς, τις προς πολεοδόμηση περιοχές συνεχόμενες ή μη προς τις πολεοδομημένες, στο μέτρο που η πολεοδόμηση των περιοχών αυτών κρίνεται απολύτως αναγκαία, εν όψει ιδίως της δημογραφικής εξέλιξης, της ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, των οικιστικών και γενικότερα των πολεοδομικών συνθηκών και στο μέτρο που απαιτείται για κάλυψη των σχετικών αναγκών.

Οι προς πολεοδόμηση περιοχές μπορούν να αφορούν κύρια ή δεύτερη κατοικία ή την εγκατάσταση αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, όπως τη δημιουργία παραγωγικών πάρκων ή τουριστικών ζωνών. Με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο μπορεί να προσδιορίζονται περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης, τμήματα του οικισμού που έχουν ανάγκη ανάπλασης ή αναμόρφωσης, καθώς και ζώνες ειδικής ενίσχυσης κατά το άρθρο 22 του παρόντος.

Για τις περιοχές, οι οποίες σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο προορίζονται για την εγκατάσταση παραγωγικών δραστηριοτήτων, μπορεί να ορίζεται με το σχέδιο αυτό και συντελεστής δόμησης για την ανέγερση κτιρίων με την προβλεπόμενη σ' αυτές χρήση γης που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 80% του ανώτατου συντελεστή, που προβλέπεται για την αντίστοιχη χρήση με το άρθρο 18 του Ν 2508/1997.

Με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο καθορίζονται επίσης περιοχές ειδικής προστασίας που δεν προορίζονται για πολεοδόμηση, συνεχόμενες ή μη προς τις πολεοδομημένες ή τις προς πολεοδόμηση περιοχές, όπως είναι ιδίως χώροι αρχαιολογικού, αρχιτεκτονικού, ιστορικού

ή λαογραφικού ενδιαφέροντος, παραθαλάσσιες ή παραποτάμιες ζώνες, βιότοποι και τόποι ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, δάση και δασικές εκτάσεις.

Επίσης, με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο καθορίζονται περιοχές γύρω από πόλεις ή οικισμούς για τις οποίες απαιτείται έλεγχος και περιορισμός της οικιστικής εξάπλωσης. Για τις περιοχές της παρούσας παραγράφου μπορεί με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο να ορίζονται οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης, το όριο εμβαδού, κάτω από το οποίο δεν επιτρέπεται η κατάτμηση των ιδιοκτησιών, και να επιβάλλονται και άλλα μέτρα ειδικής προστασίας.

Το ΓΠΣ εκπονείται στο σύνολο της έκτασης ενός Ο.Τ.Α. (Δ.Ε. Ξυλοκάστρου), εφόσον σε αυτόν, υπάρχει ένας τουλάχιστον οικισμός μεγαλύτερος των 2.000 κατοίκων, ενώ αν δεν υπάρχει κανένας οικισμός με πληθυσμό μεγαλύτερο των 2.000 κατοίκων, οι μελέτες ονομάζονται ΣΧΟΟΑΠ. Η διαδικασία εκπόνησης της μελέτης του Σχεδίου καθορίζεται από το άρθρο 4 του Ν 2508/1997 και τα άρθρα 2 και 3 του Ν 1337/1983, ενώ οι προδιαγραφές για τη σύνταξή της εξειδικεύονται με την 9572/1845/2000 (ΦΕΚ 209/Δ/2000) απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ. Με βάση το παραπάνω νομικό πλαίσιο, μια μελέτη ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ αποτελείται από δύο στάδια:

- Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει την καταγραφή και ανάλυση των στοιχείων που συνθέτουν τη φυσική και κοινωνικο-οικονομική υπάρχουσα κατάσταση της περιοχής μελέτης. Τα στοιχεία αυτά συνίστανται σε: χωροταξικά δεδομένα, πολεοδομικά στοιχεία, δημογραφικές τάσεις, τομείς οικονομικής δραστηριότητας, τεχνικές – κοινωνικές υποδομές, πολιτιστικά – πολιτισμικά χαρακτηριστικά, φυσικά διαθέσιμα και χρήσεις γης. Επίσης, λαμβάνονται υπ' όψιν οι υφιστάμενες πολιτικές και τα αναπτυξιακά προγράμματα που υλοποιούνται ή πρόκειται να υλοποιηθούν στην περιοχή μελέτης. Η ανάλυση των παραπάνω στοιχείων δίνει μια ολοκληρωμένη εικόνα τόσο της υπάρχουσας κατάστασης, όσο και των τάσεων μεταβολής της, των δυνατοτήτων, των αδυναμιών και των προβλημάτων της.

Η λήξη του πρώτου σταδίου σημαίνεται με την Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Ο.Τ.Α. της περιοχής μελέτης, με την οποία εγκρίνεται η παραλαβή του πρώτου σταδίου και επιλέγεται το εναλλακτικό σενάριο με βάση το οποίο θα δομηθεί το δεύτερο στάδιο της μελέτης.

- Κατά το δεύτερο στάδιο, γίνεται λεπτομερής επεξεργασία των δεδομένων, με βάση το σενάριο που επιλέχθηκε, τη διαβούλευση που προηγήθηκε και τις κατευθύνσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ώστε να προκύψει η τελική, συγκεκριμένη αναπτυξιακή πρόταση για το μέλλον του Ο.Τ.Α.. Τα περιεχόμενα αυτού του σχεδίου διαμορφώνονται ως ακολούθως.

Κεφάλαιο Π-1: Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δημοτικής Ενότητας

Παρουσιάζεται το πρότυπο οικιστικής ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης της Ενότητας, σε σχέση και με το ευρύτερο περιβάλλον του. Αναφέρονται τα βασικά προγραμματικά μεγέθη, σε επίπεδο Δημοτικής Κοινότητας και οικισμών, όπως αυτά προέκυψαν μετά από συνεκτίμηση του προγραμματικού πλαισίου, των ενδογενών δυνατοτήτων που σχετίζονται με τους ανθρώπινους πόρους, των σχέσεων των οικισμών και των ρόλων τους στο οικιστικό δίκτυο, καθώς και τις βασικές αρχές οργάνωσης του αστικού, του περιαστικού και του εξωαστικού χώρου.

Κεφάλαιο Π-2: Οργάνωση Χρήσεων Γης και Προστασία Περιβάλλοντος Ο.Τ.Α.

Παρουσιάζονται οι χωρικές ρυθμίσεις σε όλη την επιφάνεια του Ο.Τ.Α., οι οποίες περιλαμβάνουν τον καθορισμό, βασικά, των παρακάτω περιοχών:

- Περιοχές Ειδικής Προστασίας και Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης
- Περιοχές οικιστικής ανάπτυξης (θεσμοθετημένων ή προς θεσμοθέτηση)
- Ζώνες παραγωγικών δραστηριοτήτων, εφόσον τεκμηριώνονται σχετικές ανάγκες

Κεφάλαιο Π-3: Γενική Πολεοδομική Οργάνωση και Ρύθμιση των Οικισμών και των λοιπών Πολεοδομούμενων Περιοχών

Παρουσιάζονται οι κατευθύνσεις και τα προγραμματικά μεγέθη της πολεοδομικής αναβάθμισης των θεσμοθετημένων οικιστικών υποδοχέων και της αντίστοιχης οργάνωσης των προς πολεοδόμηση περιοχών. Εξειδικεύονται οι αντίστοιχες δράσεις και πολεοδομικές παρεμβάσεις (π.χ. αναπλάσεις) που θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής, όπως αυτή καθορίζεται από το αστικό περιβάλλον.

Κεφάλαιο Π-4: Πρόγραμμα ενεργοποίησης του ΓΠΣ

Περιέχονται οι προτάσεις σχετικά με την ίδρυση φορέα εφαρμογής του Σχεδίου, τις τυχόν απαιτούμενες ειδικότερες μελέτες, τα αναγκαία έργα και παρεμβάσεις, καθώς και τις αναγκαίες θεσμικές ρυθμίσεις. Επίσης, αναφέρονται οι εμπλεκόμενοι φορείς για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων, μαζί με τα αντίστοιχα χρονοδιαγράμματα, τους προϋπολογισμούς και τις δυνητικές πηγές χρηματοδότησης.

Υπόβαθρο

Η μελέτη του ΓΠΣ εκπονείται, βάσει των προδιαγραφών, σε ψηφιακό υπόβαθρο κλίμακας 1:50.000 & 1:5.000 προέλευσης Γ.Υ.Σ. και ορθοφωτοχάρτες του Κτηματολογίου κλίμακας 1:5.000, περιόδου λήψης 2007-2009. Ως προβολικό σύστημα αναφοράς χρησιμοποιείται το ΕΓΣΑ 1987.

3.2 Σχέσεις του ΓΠΣ με Διεθνείς, Κοινοτικούς και Εθνικούς Στόχους Προστασίας Περιβάλλοντος

3.2.1 Νομικό Πλαίσιο Περιβαλλοντικής Προστασίας

Το νομικό πλαίσιο που ασχολείται με την κήρυξη σημαντικών οικολογικών στοιχείων, με στόχο την προστασία, διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξή τους απαντάται σε τρία επίπεδα: Παγκόσμιο ή διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό. Η κατηγοριοποίηση και ο ορισμός των προστατευόμενων στοιχείων των παραπάνω επιπέδων, η ονοματολογία τους και το καθεστώς - βαθμός προστασίας τους διαφέρουν ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους σκοπούς που εξυπηρετούνται σε κάθε περίπτωση. Παρά τις παραπάνω διαφοροποιήσεις όμως, τα πλαίσια αυτά παρέχουν τρόπους και κατευθύνσεις σχετικά με την επίτευξη του στόχου της προστασίας των στοιχείων με ιδιαίτερα και σπάνια φυσικά χαρακτηριστικά. Γενικά διακρίνουμε: Το παγκόσμιο/διεθνές επίπεδο που περιλαμβάνει τις Διεθνείς Συμβάσεις και Συνθήκες που έχουν κυρωθεί από τις ενδιαφερόμενες χώρες. Αυτές έχουν συνήθως το ρόλο της κατευθυντήριας γραμμής ανάπτυξης των εθνικών πολιτικών περιβαλλοντικής προστασίας. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται και τα προγράμματα που έχουν εκπονηθεί από οργανισμούς παγκόσμιας εμβέλειας (π.χ. IUCN).

Το ευρωπαϊκό επίπεδο που περιλαμβάνει Οδηγίες και Κανονισμούς του κοινοτικού δικαίου που υπερισχύουν της εθνικής νομοθεσίας, και ισχύουν από την ημερομηνία εφαρμογής τους, χωρίς να απαιτείται για την ισχύ τους πράξη κύρωσης από τις χώρες - μέλη. Το εθνικό επίπεδο που περιλαμβάνει νομοθετικές πράξεις του εθνικού δικαίου (Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, Υπουργικές Αποφάσεις κλπ.).

3.2.2 Εισαγωγή – Προστατευόμενες περιοχές Σχέση ΓΠΔ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με Στόχους Περιβαλλοντικής Προστασίας

3.2.2.1 Εισαγωγή – Προστατευόμενες περιοχές

Το προσφορότερο μέσο για τη διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της φυσικής κληρονομιάς, ήτοι της βιοποικιλότητας του πλανήτη, αποτελεί πλέον για τη διεθνή κοινότητα ο θεσμός της ίδρυσης προστατευόμενων φυσικών περιοχών. Πρόκειται για περιοχές που οριοθετούνται σαφώς και στην έκτασή τους οι ανθρώπινες δραστηριότητες είτε απαγορεύονται, είτε περιορίζονται με κριτήρια περιβαλλοντικής προστασίας. Η προσέγγιση που ακολουθήθηκε στα πρώτα στάδια του θεσμού των προστατευόμενων περιοχών ήταν η απόλυτη προστασία φυσικών περιοχών και ο αποκλεισμός των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Στην πορεία, η προσέγγιση αυτή εγκαταλείπεται και δίνει τη θέση της στην αντίληψη της ενσωμάτωσης της προστατευόμενης περιοχής στον περιβάλλοντα χώρο και της στενής σύνδεσης της προστασίας με την αειφορική χρήση των φυσικών πόρων.

Έτσι, τα μέτρα που λαμβάνονται πλέον παγκόσμια για την προστασία και διατήρηση των φυσικών πόρων και εν γένει της βιοποικιλότητας – η ποικιλομορφία της οποίας είναι σημαντικότερη για την ισορροπία των οικοσυστημάτων – είναι προς αυτή την κατεύθυνση.

Διαχρονικά, εμφανίζονται τρεις τρόποι θεώρησης του προβλήματος της προστασίας της φύσης:

1. Προστασία και διατήρηση ενός είδους:

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η Σύμβαση για τη ρύθμιση της φαλινοθηρίας (Ουάσιγκτον, 1946). Αυτού του τύπου η θεσμοθέτηση αποτελεί την αρχική νομοθετική προσέγγιση του ζητήματος της περιβαλλοντικής προστασίας και δεν λαμβάνει υπ' όψιν το οικοσύστημα μέσα στο οποίο ζει και αναπτύσσεται το προστατευόμενο είδος. Θεωρείται όμως ιδιαίτερα σημαντική για είδη με πληθυσμούς υπό εξαφάνιση.

2. Παγκόσμια προσέγγιση στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου:

Με αφετηρία τον ΟΗΕ αναγνωρίζεται ότι η προστασία των ειδών συνδέεται με το φυσικό τους ενδιαίτημα, δηλ. το χώρο όπου αναπαράγονται, τρέφονται και αναπτύσσονται, ο οποίος – προφανώς – δεν μπορεί σε επίπεδο διαχείρισης να περιοριστεί στα γεωγραφικά σύνορα ενός κράτους. Τυπικό παράδειγμα τέτοιας θεσμοθέτησης αποτελεί η σύμβαση Ramsar για την προστασία των υδροτόπων διεθνούς ενδιαφέροντος, ως χώρων απαραίτητων για τη διατήρηση των πληθυσμών των μεταναστευτικών πτηνών παγκοσμίως.

3. Με την προστασία των ειδών, μέσω της προστασίας των οικοσυστημάτων:

Πρόκειται για την πλέον σύγχρονη προσέγγιση του ζητήματος. Τυπικό παράδειγμα η Σύμβαση της Βέρνης (1979) για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος.

3.2.2.2 Η διάρθρωση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

Το θεσμικό πλαίσιο για την κήρυξη οικολογικά σημαντικών στοιχείων, με στόχο την προστασία, διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξή τους είναι μια διεργασία που λαμβάνει χώρα σε τρία, κυρίως, επίπεδα: Παγκόσμιο, Ευρωπαϊκό και Εθνικό.

Η θεσμοθέτηση και η κατηγοριοποίηση των προστατευόμενων στοιχείων μεταξύ των τριών αυτών επιπέδων, η ονοματολογία τους και το καθεστώς προστασίας τους διαφέρει ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τους σκοπούς που εξυπηρετούνται σε κάθε περίπτωση. Παρά τις παραπάνω διαφοροποιήσεις όμως, κάθε θεσμικό πλαίσιο παρέχει τη δυνατότητα προσφοράς σημαντικών εργαλείων για την επίτευξη του στόχου της προστασίας στοιχείων με μοναδικά ή σπάνια φυσικά χαρακτηριστικά.

Παγκόσμιο/Διεθνές επίπεδο:

Περιλαμβάνει τις Διεθνείς Συμβάσεις και Συνθήκες που έχουν κυρωθεί από την ενδιαφερόμενη χώρα. Αυτές έχουν συνήθως το ρόλο της κατευθυντήριας γραμμής ανάπτυξης των εθνικών πολιτικών περιβαλλοντικής προστασίας. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται και τα προγράμματα που έχουν εκπονηθεί από οργανισμούς παγκόσμιας εμβέλειας (π.χ. IUCN).

Ευρωπαϊκό επίπεδο:

Περιλαμβάνει Οδηγίες και Κανονισμούς του Κοινοτικού Δικαίου που υπερισχύουν της εθνικής νομοθεσίας, και ισχύουν από την ημερομηνία εφαρμογής τους, χωρίς να απαιτείται για την ισχύ τους πράξη κύρωσης από τις χώρες - μέλη.

Εθνικό επίπεδο:

Πρόκειται για τις νομοθετικές πράξεις του Εθνικού Δικαίου (Νόμοι, Προεδρικά Διατάγματα, Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, Υπουργικές Αποφάσεις κλπ.)

Παρατίθενται στη συνέχεια οι κυριότερες θεσμοθετήσεις ανά επίπεδο:

Παγκόσμιο /Διεθνές Επίπεδο:

- Σύμβαση Ramsar (1971), για την προστασία υγροτόπων διεθνούς σημασίας.
- Η Σύμβαση για την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς από τον Ο.Η.Ε., υπό την αιγίδα της UNESCO, που προωθεί τη διαδικασία χαρακτηρισμού περιοχών ως Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Υπεγράφη στο Παρίσι, το 1972.
- Σύμβαση Cites (Ουάσιγκτον, 1973), για το διεθνές εμπόριο ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας και άγριας πανίδας που απειλούνται με εξαφάνιση.
- Σύμβαση της Βαρκελώνης (1976), για την προστασία της Μεσογείου από τη ρύπανση. Στη σύμβαση αυτή βασίσθηκε το Πρωτόκολλο περί των Ειδικά Προστατευόμενων Μεσογειακών Περιοχών που υπογράφηκε στη Γενεύη, το 1982.

- Σύμβαση της Βόννης (1979), για τη διατήρηση των αποδημητικών πτηνών της άγριας πανίδας.
- Σύμβαση της Βέρνης (1979), για την εξασφάλιση της διατήρησης της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης.
- Σύμβαση του Ρίο (1992), για τη διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας, στα πλαίσια της συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη.
- Σύμβαση για την καταπολέμηση της απερίημωσης, σε κράτη που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ξηρασίας ή/και απερίημωσης, ειδικά στην Αφρική. Υπεγράφη στο Παρίσι, το 1994.
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο (Φλωρεντία, 2000 – κυρώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2004 και ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 3827/2010), για την προαγωγή της προστασίας, της διαχείρισης και του σχεδιασμού του τοπίου.
- Σύμβαση για το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Δασών (Τζοενσού Φινλανδίας, 2003 – κυρώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 2005 και ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 3747/2009), για την προώθηση της διατήρησης και της αειφορικής διαχείρισης των ευρωπαϊκών δασών.
- Κείμενο – Διακήρυξη «Το μέλλον που θέλουμε» (Ρίο 2012) όπου ο ικύριες κατευθύνσεις που προκύπτουν αναφέρονται στην πράσινη οικονομία, στην ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών από τις επιχειρήσεις, στην έναρξη διακυβερνητικής διαδικασίας για την ανάπτυξη αποτελεσματικής Στρατηγικής Χρηματοδότησης για την Αειφόρο Ανάπτυξη.

Ευρωπαϊκό επίπεδο (κοινοτική νομοθεσία):

- Οδηγία 79/409/ΕΟΚ «Περί της διατηρήσεων των άγριων πτηνών» (02-04-1979). Η οδηγία αυτή, που υιοθετήθηκε τον Απρίλιο του 1979, αλλά τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 1981, αποτέλεσε την πρώτη σημαντική Κοινοτική οδηγία για τη θεσμοθέτηση περιοχών, με στόχο την προστασία της πανίδας, αλλά και τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Στην Ελλάδα τέθηκε σε ισχύ με την Υπουργική Απόφαση Υ.Α. 414985/1985 (ΦΕΚ 757/Β/1985) και εξειδικεύθηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΗΠ/37338/1807/Ε103/10 (ΦΕΚ 1495/Β/2010), η

οποία τροποποιήθηκε με την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΗΠ/8353/276/Ε103/12 (ΦΕΚ 415/Β/2012).

Σκοπός της οδηγίας ήταν η λήψη μέτρων από τα κράτη – μέλη, ώστε να διατηρηθούν και να διαφυλαχθούν οι πληθυσμοί των άγριων πτηνών που ζουν φυσικά και σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος, και ιδιαίτερα εκείνων που απειλούνται με εξαφάνιση, είναι ευπαθή στις μεταβολές των οικοτόπων τους ή χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας λόγω της ιδιομορφίας των οικοτόπων τους. Η οδηγία επιβάλλει αυστηρές νομικές κυρώσεις στα κράτη – μέλη, με τη συνεχή επίβλεψη της εφαρμογής της να είναι αρμοδιότητα της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Περιλαμβάνει 19 άρθρα, στα οποία ορίζονται οι υποχρεώσεις των κρατών – μελών, και 5 παραρτήματα, όπου αναφέρονται τα είδη πτηνών για τα οποία επιβάλλονται ειδικοί όροι προστασίας. Το σημαντικότερο σημείο της οδηγίας βρίσκεται στα άρθρα 4.1 και 4.2, όπου αναφέρεται η υποχρέωση κάθε κράτους – μέλους να χαρακτηρίζει ως «Ζώνες Ειδικής Προστασίας» (Special Protected Areas– SPA ή ΖΕΠ) τις καταλληλότερες περιοχές που φιλοξενούν πληθυσμούς και οικοτόπους των ειδών αυτών ή άλλων μεταναστευτικών ειδών. Σε δεύτερο επίπεδο, όλα τα κράτη – μέλη υποχρεώνονται να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να διασφαλίσουν την προστασία των ΖΕΠ από κάθε είδους υποβάθμιση. Τα μέτρα αυτά επικεντρώνονται κυρίως στην οριοθέτηση, προστασία – αποκατάσταση και διαχείριση των οικοτόπων – βιοτόπων εντός των ΖΕΠ.

Στον ελληνικό χώρο, οι ΖΕΠ (SPA) ανέρχονται σε 151, ενώ, σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ, όλες οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ή θα χαρακτηρισθούν στο μέλλον ως ΖΕΠ ενσωματώνονται αυτόματα στο δίκτυο Natura 2000.

Συμπερασματικά, διαπιστώνεται πως το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας είναι αρκετά ευρύ και εκτείνεται πέρα από τα όρια προστασίας αποκλειστικά και μόνο των ειδών των άγριων πτηνών, εισάγοντας θεσμικά για πρώτη φορά το θεσμό των Προστατευόμενων Περιοχών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- Οδηγία 92/43/ΕΟΚ «Περί της διατηρήσεων των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» (21-05-1992). Η οδηγία αυτή εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως ανταπόκριση στη διακήρυξη της Συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών στο Ρίο την ίδια χρονιά, αποτελώντας μια θεσμική απάντηση στον άμεσο κίνδυνο εξαφάνισης πολλών ειδών και υποβάθμισης – αλλοίωση της σύνθεσης των οικοσυστημάτων. Είναι, μαζί με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ, η Κοινοτική συμβολή στη Σύμβαση για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας του πλανήτη (Ρίο, 1992).

Το ελληνικό δίκαιο εναρμονίσθηκε με τη συγκεκριμένη οδηγία αφενός με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289/Β/1998) και αφετέρου με το Νόμο 3937/2011 («Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» - ΦΕΚ 60/Α/2011).

Δεν είναι υπερβολή να υποστηριχθεί πως η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ είναι ίσως η πιο σημαντική κίνηση για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και της φύσης γενικότερα, στην ιστορία της Ευρώπης. Με την οδηγία αυτή σημειώνεται μια ουσιαστική στροφή της κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής, υπέρ της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, επικεντρώνοντας για πρώτη φορά το ενδιαφέρον της, όχι πλέον στα είδη καθαυτά, αλλά στους βιότοπους – ενδιαιτήματα που αυτά καταλαμβάνουν, σε μια ολιστική προστατευτική προσέγγιση.

Ο σκοπός της είναι «να συμβάλλει στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών – μελών όπου εφαρμόζεται η συνθήκη» (Άρθρο 2, παρ. 1).

Η διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας πραγματοποιείται μέσω της προστασίας ορισμένων φυσικών οικοτόπων (habitats) και ορισμένων ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος, οι οποίοι αναλυτικά αναφέρονται στα παραρτήματα I και II της οδηγίας. Ως το πιο κατάλληλο μέσο για την επίτευξη του προαναφερόμενου σκοπού, η οδηγία εισηγείται τη δημιουργία ενός συνεκτικού δικτύου προστατευόμενων περιοχών, δηλαδή ενός

ευρωπαϊκού, οικολογικού δικτύου, που αποτελείται από περιοχές με την ονομασία «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης – ΕΖΔ» (Special Areas of Conservation) και από τις ΖΕΠ που έχουν καθορισθεί από τα κράτη – μέλη, βάσει των διατάξεων της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ. Το δίκτυο αυτό λαμβάνει την ονομασία «Natura 2000» (Άρθρο 3) και αποτελεί το μεγαλύτερο πλεονέκτημα της οδηγίας, καθώς έτσι προβλέπεται η προστασία ειδών και φυσικών τύπων οικοτόπων μέσω ενός δικτύου προστατευόμενων περιοχών (sites) ως τρόπος επίτευξης του στόχου της ολοκληρωμένης προστασίας της βιοποικιλότητας.

Για τη σύσταση του δικτύου, κάθε κράτος – μέλος συμμετέχει ανάλογα με τους τύπους των φυσικών οικοτόπων και τα είδη κοινοτικής σημασίας που απαντώνται στην επικράτειά του. Συντάσσεται, κατ' αρχήν, ένας κατάλογος περιοχών, ο οποίος θα πρέπει να καλύπτει ικανοποιητικά τα είδη και τους τύπους οικοτόπων που αναφέρονται στα παραρτήματα της οδηγίας και να υποδεικνύει πού βρίσκονται (Επιστημονικός Κατάλογος).

Σε δεύτερη φάση συντάσσεται ένας κατάλογος προτεινόμενων Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (List of proposed Sites of Community Importance – pSCI), με τη συνεργασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μέσω μιας διαδικασίας επιστημονικής αξιολόγησης που περιλαμβάνει έναν αριθμό βιογεωγραφικών σεμιναρίων. Τελικό αποτέλεσμα είναι ο Κατάλογος Περιοχών του Δικτύου Natura 2000, ο οποίος αποτελεί άθροισμα των αντίστοιχων Εθνικών Καταλόγων κάθε κράτους – μέλους. Οι περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται ως ΕΖΔ (Άρθρο 4) και τίθενται υπό καθεστώς ειδικής διαχείρισης που θα καθορίσει κάθε κράτος – μέλος, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές του ιδιαιτερότητες (Άρθρο 2).

Ειδικότερα, η Οδηγία καθορίζει ότι κάθε κράτος – μέλος επιφορτίζεται με τη διατήρηση των φυσικών τύπων οικοτόπων και των ειδών που αναφέρονται στα Παραρτήματα I και II σε μια ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, διερευνώνται οι οικολογικές απαιτήσεις κάθε περιοχής και, μετά από διαβουλεύσεις με τους τοπικούς φορείς, καθορίζονται οι σχετικοί σκοποί διαχείρισης και προσδιορίζονται τα μέτρα και οι δράσεις που θα οδηγήσουν σε αυτούς. Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν τα περιεχόμενα των σχεδίων διαχείρισης – σχεδίων δράσης που απαιτείται να συνταχθούν για κάθε περιοχή του δικτύου Natura 2000.

Επιλογικά, αναφέρεται πως αναμενόμενη συνέπεια της όλης θεσμικής διαδικασίας είναι πως το δίκτυο Natura 2000 θα αποτελέσει τον κορμό, όχι μόνο για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, αλλά και για τη γενικότερη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη.

Άλλες σημαντικές Κοινοτικές Οδηγίες για το περιβάλλον είναι οι εξής:

- Οδηγίες 96/61/ΕΚ και 97/11/ΕΚ, για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (IPPC) και την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τα έργα και δραστηριότητες. Κυρώθηκε με το Ν.3010/2002.
- Οδηγία 2000/60/ΕΚ, για την προστασία και διαχείριση των ευρωπαϊκών επιφανειακών και υπόγειων υδάτων. Κυρώθηκε με το Ν.3199/2003.
- Οδηγία 2001/42/ΕΚ, για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχεδίων και προγραμμάτων (Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση). Κυρώθηκε με την ΚΥΑ 107017/2006.
- Οδηγία 2003/4/ΕΚ, για την πρόσβαση του κοινού στις περιβαλλοντικές πληροφορίες και τη συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων. Κυρώθηκε με το Ν.3422/2005.
- Οδηγία 2008/98/ΕΚ, για το χειρισμό των αποβλήτων. Κυρώθηκε με το Ν.4042/2012.

Εθνικό Επίπεδο (Εθνική Νομοθεσία):

Η βασική Εθνική νομοθεσία που σχετίζεται με την περιβαλλοντική προστασία εμπίπτει σε τρεις διαφορετικούς τομείς άσκησης της δημόσιας πολιτικής: τη δασική, την περιβαλλοντική και τη χωροταξική πολιτική. Οι ρυθμίσεις που υλοποιούν αυτές τις πολιτικές λειτουργούν παράλληλα, και με τρόπο όχι πάντα συμπληρωματικό. Η αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος εντάχθηκε στο Σύνταγμα της Ελλάδας το 1975, με το σχετικό άρθρο 24 να ορίζει ως βασική υποχρέωση του κράτους την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας, κάνοντας λόγο για υποχρεωτική λήψη

«ιδιαίτερων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για τη διαφύλαξή του». Το άρθρο αυτό τροποποιήθηκε κατά τη Ζ' Αναθεώρηση του Συντάγματος (2001), όπου ορίστηκε ότι τα μέτρα αυτά λαμβάνονται στα πλαίσια της αειφορίας, υιοθετώντας με αυτό τον τρόπο τις αρχές της Συνδιάσκεψης του Ρίο.

- Δασική Νομοθεσία: Οι πρώτες συστηματικές προσπάθειες νομοθετικών μέτρων για τη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς της χώρας διαμορφώνονται στα πλαίσια συγκροτημένης «νομοθεσίας περί δασών» στις αρχές του αιώνα. Στην πρώτη κωδικοποίηση της δασικής νομοθεσίας που έγινε το 1929 με το Ν.4173/1929 περιλαμβάνεται μια σημαντική διάταξη για την προστασία της φύσης, η οποία εξακολουθεί να ισχύει έως σήμερα και είναι ο θεσμός των «προστατευτικών δασών». Την ίδια περίοδο εκδίδεται και ο Ν.5351/1932 («περί αρχαιοτήτων»), που επίσης ισχύει μέχρι σήμερα και ο οποίος, αν και δεν εντάσσεται στη δασική νομοθεσία, προστατεύει έμμεσα συγκεκριμένες εκτάσεις («ιστορικοί τόποι»). Στη συνέχεια, η τροποποίηση – συμπλήρωση του παραπάνω Νόμου με το Ν.1465/1950 συμπεριέλαβε στα σύγχρονα μνημεία τα «Τοπία Φυσικού Κάλλους». Τα δύο παραπάνω νομοθετήματα συνέβαλλαν σημαντικά στην προστασία της ελληνικής, φυσικής κληρονομιάς και είναι χαρακτηριστικό πως σε περιοχές αρχαιολογικών χώρων και μνημείων παρατηρείται, μέχρι και σήμερα, αυξημένη βιοποικιλότητα. Βάσει του Ν.1465/1950 χαρακτηρίστηκαν ως προστατευόμενες περισσότερες από 300 περιοχές.

Ο πρώτος εξειδικευμένος – και όχι έμμεσος, όπως οι προαναφερόμενοι – Νόμος του εθνικού δικαίου για την προστασία της φύσης, και σε επίπεδο προστατευόμενων περιοχών, έρχεται το 1937, με τον Αναγκαστικό Νόμο 856/1937. Ο Νόμος αυτός, που συντάχθηκε με πρωτοβουλία και ευθύνη της Δασικής Υπηρεσίας, σε συνεργασία με τον Ελληνικό Ορειβατικό Σύλλογο, προέβλεπε την ίδρυση μέχρι πέντε «Εθνικών Δρυμών» σε ολόκληρη την ηπειρωτική χώρα, με σκοπό την «προστασία της χλωρίδας, τη βελτίωση και την αύξηση της πανίδας, τη διατήρηση των γεωμορφολογικών σχηματισμών, την προστασία των φυσικών καλλονών, την ανάπτυξη του τουρισμού και τη διενέργεια επιστημονικών και δασικών ερευνών». Επίσης, καθορίστηκαν οι βασικές αρχές για την προστασία και διαχείριση των Εθνικών Δρυμών, με τις σχετικές ευθύνες να αναλαμβάνονται από τις αρμόδιες δασικές αρχές. Ως πρώτος Εθνικός Δρυμός κηρύχθηκε το 1938 το βουνό του Ολύμπου και λίγο αργότερα, την ίδια χρονιά, θεσμοθετήθηκε ο Εθνικός Δρυμός Παρνασσού. Πρόκειται για τις πρώτες περιπτώσεις προστατευόμενων περιοχών στον ελληνικό χώρο, με κριτήριο αποκλειστικά το φυσικό περιβάλλον.

Το 1969, ο Ν.856/1937 ενσωματώνεται στο Δασικό Κώδικα (Ν.Δ.86/1969), ο οποίος, με την τροποποίησή του με το Ν.Δ.996/1971, προβλέπει, εκτός των Εθνικών Δρυμών, τη δυνατότητα θεσμοθέτησης δύο ακόμα ειδών προστατευόμενων περιοχών: τα «Αισθητικά Δάση» και τα «Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης». Εξάλλου, σε επίπεδο προστασίας της πανίδας, με το Ν.177/75 (όπως τροποποιήθηκε με το Ν.2637/98) εισάγονται οι θεσμοθετήσεις «Καταφύγια Θηραμάτων» (από το 1998 «Καταφύγια Άγριας Ζωής»), «Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές» και «Εκτροφεία Θηραμάτων». Τέλος, με το Ν.998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εκτάσεων της χώρας», προβλέπεται ότι οι προστατευόμενες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων και των υγροβιότοπων, τίθενται κάτω από ειδικό προστατευτικό καθεστώς που ισχύει για τα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Επίσης, το ίδιο ισχύει για την «εντός των δασών και των δασικών εκτάσεων άγρια πανίδα έως και τη λουπή χλωρίδα», ενώ προσδιορίζονται οι ειδικές περιπτώσεις που, για λόγους δημόσιου συμφέροντος δύναται να αλλάξει ο δασικός χαρακτήρας μιας έκτασης.

- Περιβαλλοντική Νομοθεσία: Εκτός του άρθρου 24 του Συντάγματος του 1975, βασικός Νόμος–πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος είναι ο Ν.1650/1986, ο οποίος ορίζει την προστασία του περιβάλλοντος ως απαραίτητη προϋπόθεση «ώστε ο άνθρωπος, ως άτομο και ως μέρος του κοινωνικού συνόλου, να ζει σε ένα υψηλής ποιότητας περιβάλλον, μέσα στο οποίο προστατεύεται η υγεία του και ευνοείται η ανάπτυξη της προσωπικότητάς του». Το συγκεκριμένο νομοθέτημα ρύθμιζε, μεταξύ άλλων, τόσο τα ζητήματα των προστατευόμενων περιοχών, όσο και την προστασία του περιβάλλοντος από έργα και δραστηριότητες.

Το 2002, για το τελευταίο αυτό θέμα (περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων) το σχετικό μέρος του Ν.1650/1986 αντικαταστάθηκε από το Ν.3010/2002, ο οποίος το 2011 με τη σειρά του αντικαταστάθηκε από το Ν.4014/2011 που είναι σήμερα ο βασικός νόμος που ρυθμίζει την κατηγοριοποίηση της ανθρώπινης δραστηριότητας και τις αντίστοιχες διαδικασίες ελέγχου – περιορισμού των επιπτώσεών της στο περιβάλλον.

Σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές, μέχρι και το 2011, όταν και αντικαταστάθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του από το «Νόμο της Βιοποικιλότητας», ο Ν.1650/1986 ήταν το κύριο ελληνικό νομοθέτημα που ρύθμιζε τα σχετικά ζητήματα. Βάσει αυτού, οι κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών ήταν οι ακόλουθες:

- α. Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης,
- β. Περιοχές προστασίας της φύσης,
- γ. Εθνικά Πάρκα,
- δ. Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί, προστατευόμενα τοπία και στοιχεία του τοπίου,
- ε. Περιοχές οικοανάπτυξης, ενώ καθοριζόταν ειδική διαδικασία κήρυξης και διαχείρισης για καθεμία από αυτές.

Πρόσφατα, όπως προαναφέρθηκε, ο Ν.1650/1986 αντικαταστάθηκε ουσιαστικά από το Ν.3937/2011 («Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις»), ο οποίος αποτελεί το ισχύον νομοθέτημα που ρυθμίζει πλέον τις εθνικές προστατευόμενες περιοχές, καθώς και τον τρόπο θεσμοθέτησης και διαχείρισής τους.

Σύμφωνα με το Νόμο αυτό, σκοπός του οποίου είναι «η αειφόρος διαχείριση και αποτελεσματική διατήρηση της βιοποικιλότητας, ως πολύτιμου, αναντικατάστατου και σπουδαίας σημασίας εθνικού κεφαλαίου», ορίζεται το Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών, στο οποίο εντάσσονται όλες οι περιοχές που υπάγονταν στις κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών του Ν.1650/1986, και το οποίο εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΝ. Οι κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών ανακαθορίζονται ως ακολούθως:

- α. Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης,
- β. Περιοχές προστασίας της φύσης,
- γ. Φυσικά Πάρκα (υποδιαιρούνται σε Εθνικά, όπου εντάσσονται οι εθνικοί δρυμοί και Περιφερειακά, όπου εντάσσονται οι περιοχές οικοανάπτυξης),
- δ. Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών (υποδιαιρούνται στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας του δικτύου Natura 2000, καθώς και στα Καταφύγια Άγριας Ζωής),
- ε. Προστατευόμενα τοπία και Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί (όπου εντάσσονται τα Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους, τα αισθητικά δάση και τα διατηρητέα μνημεία της φύσης).

Γενικότερα, το πνεύμα του Νόμου είναι η οργάνωση όλων των θεσμοθετήσεων που αφορούν προστατευόμενη περιοχή φυσικού περιβάλλοντος στον ελληνικό χώρο σε ένα Σύστημα και η ενοποίηση της προσέγγισης των τρόπων κήρυξης και διαχείρισής τους.

Ειδικότερα, η ένταξη μιας περιοχής στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών απαιτεί συγκεκριμένη, κατά περίπτωση, διαδικασία, κεντρικό ρόλο στην οποία παίζει η τεκμηρίωση της οικολογικής σημασίας και των προστατευτέων αξιών, που γίνεται μέσω της σύνταξης είτε Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (περιπτώσεις α, β και γ-i), είτε ειδικής έκθεσης (περιπτώσεις γ-ii και ε).

Τέλος, ο Νόμος απαιτεί τη σύνταξη σχεδίων διαχείρισης, συνοδευόμενα από σχέδια δράσης, για κάθε περιοχή του Συστήματος, τα οποία θα καθορίζουν τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας, προκειμένου για τη διατήρηση των αντικειμένων που προστατεύονται.

- Χωροταξική Νομοθεσία: Το 1999 εκδόθηκε ο Ν.2742/1999 («Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»), με τον οποίο, όπως τροποποιήθηκε και από το «Νόμο της Βιοποικιλότητας» (Ν.3937/2011), ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα διοίκησης και διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών.

Σε επίπεδο βασικών αρχών, η πρώτη προσέγγιση έγινε από το Ν.1650/1986. Το 1999 όμως, η εξειδίκευση των θεμάτων αυτών έφερε την εισαγωγή της έννοιας των «Φορέων Διαχείρισης» ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ενώ καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους και ο τρόπος λειτουργίας τους. Σε άλλες περιπτώσεις, δίνεται η δυνατότητα η διαχείριση των προστατευόμενων να ανατίθεται σε δημόσιες υπηρεσίες ή άλλα νομικά πρόσωπα (π.χ. οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ΑΕΙ κλπ.). Αργότερα, με το Ν.3044/2002 «Μεταφορά του συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων που αφορούν το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.», ιδρύθηκαν 25 Φορείς Διαχείρισης για ισάριθμες προστατευόμενες περιοχές σε όλη την ελληνική επικράτεια, ενώ, στη συνέχεια, ο αριθμός αυτός αυξήθηκε στους 29. Σήμερα πολλοί εξ' αυτών έχουν συγχωνευθεί.

3.2.2.3 Κατηγορίες Προστατευόμενων Περιοχών στην Ελλάδα

Συνοψίζοντας, σύμφωνα με τις ειδικές υποχρεώσεις για την προστασία της φύσης που απορρέουν από τις σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις, αλλά και από τη διαμόρφωση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πολιτικής για τη φύση (κυρίως μέσω της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ), τις οποίες η Ελλάδα έχει ενσωματώσει στην εθνική της νομοθεσία, η προστασία περιοχών σε κατηγορίες άρχισε να διαμορφώνεται ως κρατική πολιτική από το 1937 και εξελίσσεται μέχρι σήμερα.

Από τη συσχέτιση της νομοθεσίας σε όλα τα επίπεδα, προκύπτουν οι εξής κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα:

Διεθνές επίπεδο:

- Υγρότοποι διεθνούς σημασίας σύμφωνα με τη σύμβαση Ramsar
- Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Πρωτόκολλο 4)
- Βιογενετικά Αποθέματα (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βιογενετικών Αποθεμάτων)
- Αποθέματα Βιόσφαιρας (Πρόγραμμα UNESCO για τον άνθρωπο και τη βιόσφαιρα)
- Περιοχές Παγκόσμιας Κληρονομιάς (Σύμβαση UNESCO για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς)
- Περιοχές στις οποίες έχει απονεμηθεί το Ευρωδίπλωμα (Συμβούλιο της Ευρώπης)
- Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά (Important Bird Areas)

Ευρωπαϊκό επίπεδο:

- Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ–SPA) (Οδηγία 1979/409/ΕΟΚ, ΚΥΑ ΗΠ/37338/1807/Ε103/2010 και Ν 3937/2011)
- Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ – SAC) (Οδηγία 1992/43/ΕΟΚ και Ν 3937/2011)

Εθνικό επίπεδο (Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών – Ν.3937/2011):

- Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης
- Περιοχές προστασίας της φύσης
- Φυσικά πάρκα, που υποδιαιρούνται σε:
  - α.Εθνικά Πάρκα (όπου εντάσσονται οι Εθνικοί Δρυμοί του Ν.996/71)
  - β.Περιφερειακά Πάρκα (όπου εντάσσονται οι Περιοχές Οικοανάπτυξης του Ν.1650/86)
- Καταφύγια Άγριας Ζωής (ως περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών)
- Προστατευόμενα τοπία και Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί (όπου εντάσσονται τα Τοπία Ιδιαίτερου και Φυσικού Κάλλους του Ν.1465/50, τα Αισθητικά Δάση και τα Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης του Ν.996/71)

3.2.2.4 Το δίκτυο Natura και η εφαρμογή του στην Ελλάδα

Στην Α' φάση εφαρμογής της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη δημιουργία του δικτύου Natura 2000, από το 1994 έως το 1996, τα κράτη μέλη όφειλαν να απογράψουν τους οικοτόπους και τα είδη που εμφανίζονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας εντός της επικράτειάς τους, καθώς και να προτείνουν ένα κατάλογο τόπων (περιοχών) όπου συναντώνται οι ανωτέρω τύποι φυσικών οικοτόπων και ειδών.

Επίσης, τα κράτη – μέλη έπρεπε να αξιολογήσουν σε εθνικό επίπεδο τους ανωτέρω τύπους βάσει των κριτηρίων του Παραρτήματος ΙΙΙ της Οδηγίας, ως προς τη σχετική σημασία τους για κάθε τύπο οικοτόπου και κάθε είδος ζώου και φυτού των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ.

Σε συνέχεια των παραπάνω, ανατέθηκε αρχικά στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας το Πρόγραμμα LIFE με τίτλο «Καταγραφή, Αναγνώριση, Χαρτογράφηση και Εκτίμηση των Τύπων Οικοτόπων και των Ειδών Χλωρίδας και Πανίδας των Παραρτημάτων Ι και ΙΙ της Οδηγίας». Η διεκπεραίωση του προγράμματος αυτού πραγματοποιήθηκε από το Εθνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων (ΕΚΒΥ), σε συνεργασία με τα Τμήματα Βιολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών και Κρήτης, ενώ τα Υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας συνεισέφεραν το 25% του προγράμματος και επέβλεψαν την εξέλιξη του. Συνολικά καταγράφηκαν 110 τύποι οικοτόπων (26 προτεραιότητας) του Παραρτήματος Ι, 39 είδη φυτών (26 προτεραιότητας) και 76 είδη ζώων (10 προτεραιότητας) του Παραρτήματος ΙΙ, που απαντώνται στην Ελλάδα. Κατόπιν δημιουργήθηκε ένας κατάλογος 296 περιοχών, με συμπληρωμένα Τυποποιημένα Δελτία Δεδομένων για την καθεμία, που περιείχαν τύπους οικοτόπων και είδη της Οδηγίας, μετά από αξιολόγηση σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ.

Ο κατάλογος αυτών των περιοχών, γνωστός και ως «Επιστημονικός Κατάλογος» αποτέλεσε την επιστημονική βάση αναφοράς για τον «Εθνικό Κατάλογο». Πρέπει να αναφερθεί πως το σύνολο των περιοχών που περιελήφθησαν στον Επιστημονικό Κατάλογο είναι προστατευόμενες σε εθνικό, περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο και καλύπτουν συνολική έκταση 30.000.000 στρεμμάτων (χερσαίων, θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων), ποσοστό που εκτιμάται περί το 20% της συνολικής επιφάνειας της χώρας (Ε.Κ.Π.Α.Α., 2002).

Επίσης, επισημαίνεται ότι οι περιοχές του Επιστημονικού Καταλόγου, παρότι δεν απολαμβάνουν της εθνικής νομοθετικής προστασίας, σύμφωνα με τη νομολογία του ευρωπαϊκού δικαστηρίου, υπόκεινται στην απαίτηση – ανάγκη επαρκούς προστασίας.

Τέλος, σε αυτή τη φάση αναγνωρίσθηκε και καταγράφηκε μεγάλος αριθμός «Άλλων Σημαντικών Ειδών» που εμφανίζονται στην Ελλάδα και δεν περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας, κυρίως κινδυνεύοντα, σπάνια, ενδημικά ή/και προστατευόμενα από διεθνείς συμβάσεις είδη.

Στη συνέχεια, και σύμφωνα με την προβλεπόμενη Β' φάση του προαναφερόμενου νομικού πλαισίου, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. από κοινού με το Υπουργείο Γεωργίας, κατόπιν γνωμοδοτήσεων όλων των συναρμόδιων Υπουργείων, εξέτασε τα στοιχεία του «Επιστημονικού Καταλόγου» και κατέληξε στη διαμόρφωση του Εθνικού Καταλόγου.

Ο συγκεκριμένος κατάλογος περιέχει τόπους με τύπους οικοτόπων και είδη προτεραιότητας, οι οποίοι, με την ένταξή τους στον Εθνικό Κατάλογο, κατ' αρχήν αξιολογήθηκαν ως προτεινόμενοι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας, μέχρι τον οριστικό χαρακτηρισμό τους. Στον Εθνικό Κατάλογο, ο οποίος διαμορφώθηκε τμηματικά και κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ των κρατών – μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, περιλήφθησαν περιοχές που έχουν ήδη καθεστώς προστασίας βάσει της εθνικής νομοθεσίας και των διεθνών συμβάσεων, τόποι που έχουν γίνει αντικείμενο μελετών αξιολόγησης, τόποι που περιλαμβάνονται σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθώς και υγρότοποι, δασικές εκτάσεις και οικοσυστήματα που εμφανίζουν αξιόλογα οικολογικά χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, στην τελική μορφή του ελληνικού Εθνικού Καταλόγου περιλήφθηκαν συνολικά 150 περιοχές ΖΕΠ (SPAs) και 239 περιοχές ΤΚΣ (SCIs) – ορισμένες από αυτές επικαλύπτονται συνολικά ή τμηματικά.

Τέλος, στη Γ' φάση της διαδικασίας ορίσθηκαν επίσημα οι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης» (Special Areas of Conservation) του δικτύου Natura 2000 (στο οποίο οι ΖΕΠ του Εθνικού Καταλόγου εντάχθηκαν αυτόματα από την προηγούμενη φάση), ενώ καθορίζονται οι δράσεις προτεραιότητας για τη διατήρηση ή αποκατάσταση των αναφερόμενων στα παραρτήματα τύπων οικοτόπων και των ειδών που υπάρχουν σε αυτές. Το ελληνικό νομοθέτημα με το οποίο ολοκληρώνεται η διαδικασία που προέβλεψε η αρχική Κοινοτική Οδηγία (92/43/ΕΟΚ) είναι ο Νόμος 3937/2011 («Διατήρηση της Βιοποικιλότητας

και άλλες διατάξεις»), με τον οποίο – μεταξύ άλλων – κατοχυρώνονται θεσμικά οι περιοχές (ΕΖΔ και ΖΕΠ) της ελληνικής επικράτειας που περιλαμβάνονται οριστικά στο δίκτυο «Natura 2000» και οι οποίες εντάσσονται ως «Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών» στο ευρύτερο «Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών».

Επιλογικά, θα πρέπει να σημειωθεί πως η δημιουργία και θεσμοθέτηση του δικτύου Natura 2000 αποτελεί το κορυφαίο ευρωπαϊκό εργαλείο για την αναχαίτιση της απώλειας της βιοποικιλότητας στην Ευρώπη. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει από τις αυστηρές προδιαγραφές που τίθενται για τις περιοχές του δικτύου Natura από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ – προδιαγραφές οι οποίες εντάσσονται υποχρεωτικά στην εθνική νομοθεσία των κρατών – μελών – και ρυθμίζουν σειρά θεμάτων, όπως είναι η προστασία των περιοχών από τις επιπτώσεις της οικονομικής ανάπτυξης, η υποχρέωση για διατήρηση των περιοχών σε «ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης», η υποχρέωση για βελτίωση της «οικολογικής συνοχής» των περιοχών μέσω άσκησης κατάλληλων χωροταξικών πολιτικών χρήσεων γης, ώστε να προστατεύονται τα ιδιαίτερα οικολογικά τους χαρακτηριστικά κ.ά.

3.3 Σχέση ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με Υπερκείμενα Σχέδια

Το ΓΠΣ είναι απόλυτα συμβατό με τα μέσα χωροταξικού σχεδιασμού και συγκεκριμένα με τις στρατηγικές επιλογές του εγκεκριμένου **Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης** (ΓΠΧΣΑΑ (ΦΕΚ 128/Α/2008)) και του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 1485/Β/2003).

Συγκεκριμένα το Περιφερειακό Πλαίσιο, το οποίο πρωτίστως, έχει εναρμονιστεί με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, λειτουργεί ως κατευθυντήριο πλαίσιο για τον καθορισμό του ΓΠΣ, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεκτική διαχείριση του χώρου.

Παρόλο που το προτεινόμενο ΓΠΣ εκπονήθηκε και εγκρίθηκε (Β2' φάση) προ της θεσμοθέτησης αρκετών θεσμικών πλαισίων, εντούτοις είναι απόλυτα συμβατό με τα θεσμικά πλαίσια που εμπίπτουν σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

Όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο για την προστασία των σημαντικά οικολογικά στοιχείων με στόχο την προστασία, διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξή τους που περιλαμβάνει τα ειδικά σχέδια διαχείρισης: Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων - ΕΣΔΑ, Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων - ΠΕΣΔΑ (ΦΕΚ 2044/Β/2017), Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων Βόρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 1004/Β/2013), 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος της Βόρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 4665/Β/2017) και Σχέδιο Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας ΣΔΚΠ (ΦΕΚ 2691/Β/2018), είναι απόλυτα συμβατά με το προτεινόμενο ΓΠΣ.

Συγκεκριμένα, διερευνώντας το οικείο αναθεωρημένο **ΠΕΣΔΑ**, το οποίο εγκρίθηκε το 2017, διαπιστώθηκε η εναρμόνιση του με τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά, χωροταξικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της εκάστοτε περιοχής αλλά και της Περιφέρειας συνολικά. Την περίοδο εκπόνησης του ΓΠΣ τα απορρίμματα διατίθονταν και διατίθενται σε ΧΥΤΑ στην περιοχή του Ξυλοκάστρου, δυναμικότητας 250000 τόνων, που εξυπηρετεί τον Δήμο.

Το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου (ΦΕΚ 2044/Β/2017) προτείνει την κεντρική διαχείριση των υπολοιπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων με τοπική διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών και δυνατότητα τοπικής διαχείρισης των βιοαποβλήτων που συλλέγονται με διαλογή στην πηγή στο βαθμό που οι μονάδες αυτές πληρούν τα απαιτούμενα τεchnοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και εξασφαλίζουν παραγωγή εδαφοβελτιωτικού υψηλής ποιότητας με ανταγωνιστικό κόστος.

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ θα δημιουργηθεί τοπικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Κορινθίας και θα τροφοδοτεί κεντρικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Αρκαδίας. Κατόπιν, το υπόλειμμα της επεξεργασίας των υπολειμματικών σύμμεικτων αποβλήτων θα οδηγείται στον προγραμματιζόμενο ΧΥΤΑ στην ΠΕ Αρκαδίας.

Όπως γίνεται αντιληπτό το ΓΠΣ δεν προτείνει αλλαγή χωροθέτησης του ΧΥΤΑ ή εναλλακτική λύση για τη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς είχε ήδη υλοποιηθεί ο ΧΥΤΑ, ενώ το ΠΕΣΔΑ προτείνει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης των απορριμμάτων, χωρίς να έρχεται σε ασυμβατότητα με το ΓΠΣ καθώς με την προτεινόμενη διαχείριση δημιουργεί ευνοικότερες συνθήκες για το ευρύτερο περιβάλλον της Δημοτικής Ενότητας με τη μη διάθεση των απορριμμάτων στο ΧΥΤΑ Ξυλοκάστρου.

Το **Αναθεωρημένο Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικών Πόρων – ΣΔΥΠ**, το οποίο εκπονήθηκε μεταγενέστερα της έγκρισης της Β2' φάσης του ΓΠΣ δεν δημιουργεί ασυμβατότητα με τις προβλέψεις του υπό θεσμοθέτηση ΓΠΣ όσον αφορά στη διαχείριση των υδάτων καθώς και την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία, ώστε το προτεινόμενο πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων το οποίο αποτελεί ένα εργαλείο για την προστασία και αποκατάσταση του συνόλου των υδατικών συστημάτων να είναι υλοποιήσιμο και επίκαιρο.

Επιπλέον, η περιοχή μελέτης - Δημοτική Ενότητα, σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας ΣΔΚΠ (ΦΕΚ 2691/Β/2018) καθώς και την 1^η Αναθεώρηση του, η οποία δημοσιεύθηκε στις 2/7/2020 και αναμένεται η οριστικοποίηση της, δεν υπάγεται σε αυτή καμία Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου.

Το προτεινόμενο ΓΠΣ, συνοπτικά όσον αφορά στη διαχείριση των υδατικών πόρων, προτείνει σε ότι αφορά την υδροδότηση την εφαρμογή των μελετών ύδρευσης, για την επάρκεια του δικτύου, την εξοικονόμηση των υδάτων και την ομαλή λειτουργία του δικτύου. Προτείνεται η οριοθέτηση των ρεμάτων καθώς και μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχετευτικότητας των υδάτων των ρεμάτων

Σημαντικός αριθμός μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας σχετίζεται άμεσα με μέτρα και προβλέψεις της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος. Η σχέση αυτή είναι αμφίδρομη και τα οφέλη που αναμένονται ενισχύουν τους στόχους και των δύο σχεδίων Διαχείρισης.

Όπως γίνεται αντιληπτό τα Σχέδια Διαχείρισης ακολουθούν τις γενικές κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες του ΓΠΣ, εξειδικεύοντας τους στόχους του, μέσω της διερεύνησης και ανάλυσης των φυσικών και ανθρωπογενών συστημάτων και προτείνοντας μέτρα πρόληψης, προστασίας, ετοιμότητας και αποκατάστασης της περιοχής. Πλήρης ανάλυση υπάρχει στην παράγραφο 6.8.

Το εγκεκριμένο ΓΠΣ είναι απόλυτα συμβατό με τις θεσμοθετημένες περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο **NATURA 2000**.

Συγκεκριμένα, στην περιοχή μελέτης – Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εντάσσονται στο δίκτυο NATURA η περιοχή με κωδικό GR2530006 – SPA και τίτλο «Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)», έκτασης 20303.20

ha και η περιοχή με κωδικό GR2530001 – SCI A και τίτλο «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) & Χαράδρα Φλαμπουρίτσα», έκτασης 23268.61 ha. Τμήμα των περιοχών αυτών καλύπτουν το νότιο τμήμα της Δημοτικής Ενότητας.

Σύμφωνα με το ΓΠΣ οι ανωτέρω περιοχές προστασίας της φύσης (NATURA) εντάσσονται στις περιοχές προστασίας και ελέγχου χρήσεων γης και προτείνονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία τους, όπως περιγράφονται αναλυτικότερα στο κεφάλαιο Δ.

Επισημαίνεται ότι είναι σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην **Κλιματική Αλλαγή** (ΕΣΠΚΑ). Σκοπός είναι να συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της χώρας όσον αφορά τις επιπτώσεις από την κλιματική αλλαγή και στη δημιουργία των προϋποθέσεων ώστε οι αποφάσεις να λαμβάνονται με βάση τη σωστή πληροφόρηση και με μακροπρόθεσμη στόχευση, αντιμετωπίζοντας τους κινδύνους και αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που πηγάζουν από την κλιματική αλλαγή.

Η ΕΣΠΚΑ προβλέπει έναν αρχικό ορίζοντα πενταετίας για την ανάπτυξη ικανότητας προσαρμογής και για την ιεράρχηση και υλοποίηση ενός πρώτου συνόλου δράσεων. Η σημαντική αβεβαιότητα που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της, η πληθώρα νέων πληροφοριών και εξελίξεων, κατά περίπτωση επικαιροποιούν τις απόψεις για τον κατάλληλο τρόπο προώθησης της προσαρμογής και επιβάλλουν συνεχή αξιολόγηση, εκμάθηση και εξειδικευμένη ανάλυση. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΣΠΚΑ είναι μια ευκαιρία να διαμορφωθεί μια στρατηγική προσέγγιση για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, θέτοντας σε κίνηση μια συνεχή διαδικασία επανεξέτασης, επικαιροποίησης και επανευθυγράμμισης της στρατηγικής.

Η ΕΣΠΚΑ, θέτει τους γενικούς στόχους, τις κατευθυντήριες αρχές και τα μέσα υλοποίησης μιας σύγχρονης αποτελεσματικής και αναπτυξιακής στρατηγικής προσαρμογής στο πλαίσιο που ορίζεται από τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή, τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τη διεθνή εμπειρία και φιλοδοξεί να αποτελέσει το μοχλό κινητοποίησης των δυνατοτήτων της ελληνικής πολιτείας, οικονομίας και ευρύτερα της κοινωνίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα χρόνια που έρχονται.

Επόμενο βήμα είναι η εκπόνηση των Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), που με βάση τις κλιματικές συνθήκες και την τρωτότητα κάθε περιφέρειας θα καθορίσουν επακριβώς τους τομείς πολιτικής και τις γεωγραφικές ενότητες προτεραιότητας για λήψη μέτρων με ταυτόχρονη εξειδίκευση των μέτρων αυτών, καθώς επίσης τα οικονομικά μέσα για την υλοποίηση των μέτρων, τους φορείς υλοποίησης, τους εμπλεκόμενους φορείς, κλπ.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει, ότι στην παρούσα δεν δύναται να υλοποιηθεί έλεγχος συμβατότητας του προτεινόμενου ΓΠΣ με το ισχύον Εθνικό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή - ΕΣΠΚΑ αλλά με το Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή – ΠεΣΠΚΑ, το οποίο είναι προς έγκριση.

Επιπλέον, στην ευρύτερη περιοχή μελέτης δεν έχει υλοποιηθεί η ανάρτηση κυρωμένων **δασικών χαρτών**, ώστε να διερευνηθεί η συμβατότητα του εγκεκριμένου ΓΠΣ με θεσμοθετημένες δασικές εκτάσεις.

Δ. Περιγραφή του σχεδίου

Το σχέδιο του Ξυλοκάστρου δόθηκε στην εταιρεία μας στο Β1 στάδιο από το Δήμο Ξυλοκάστρου. Οι πολεοδομικές – χωροταξικές κατευθύνσεις που παρουσιάζονται στη συνέχεια, αποτελούν αντικείμενο που εκπονήθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και από τη Βιώσιμη Πόλη και υιοθετήθηκε από το γραφείο μας αυτούσιο για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης.

4.1 Γεωγραφικό Πεδίο Εφαρμογής του ΓΠΣ

Το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του ΓΠΣ είναι ολόκληρη η έκταση που καταλαμβάνει η Δ.Ε. Ξυλοκάστρου του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η περιοχή έχει εμβαδόν 411.50 τετραγωνικά χιλιόμετρα, πληθυσμό 17319 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 και προβλεπόμενο πληθυσμό 15969 μόνιμους κατοίκους και 27052 εποχιακούς κατοίκους.

Η Δημοτική Ενότητα βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Π.Ε. Κορινθίας, συνορεύει δυτικά με τη Δ.Ε. Ευρωστίνης, ανατολικά και νότια με τον Δήμο Σικυωνίων και συγκεκριμένα με τις Δ.Ε. Σικυωνίων, Στυμφαλίας και Φενεού.

4.2 Α' Στάδιο ΓΠΣ

Το Α' Στάδιο του Σχεδίου, το οποίο έχει ήδη εκπονηθεί, περιέλαβε την καταγραφή και ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης, τη διάγνωση των προβλημάτων, προοπτικών και τάσεων της περιοχής μελέτης και τη διατύπωση της κατ' αρχήν πρότασης ή των εναλλακτικών προτάσεων ρύθμισης της περιοχής.

Ειδικότερα, καταγράφηκαν και αναλύθηκαν: χωροταξικά δεδομένα, πολεοδομικά στοιχεία, δημογραφικές τάσεις, τομείς οικονομικής δραστηριότητας, τεχνικές – κοινωνικές υποδομές, υπηρεσίες και χρήσεις γης. Τα παραπάνω στοιχεία συνέθεσαν την ολοκληρωμένη φυσική και κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα της περιοχής μελέτης, καθώς και τις τάσεις μεταβολής της, τις αδυναμίες και τις δυνατότητές της.

4.3 Β' Στάδιο ΓΠΣ

Το Β' Στάδιο περιλαμβάνει την πρόταση οργάνωσης του χώρου της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, το οποίο υποδιαιρείται σε δύο υποστάδια:

το Β1, κατά το οποίο η αρχική μορφή της πρότασης αποστέλλεται στους φορείς για γνωμοδότηση και διαβούλευση και

το Β2, που περιλαμβάνει την τελική μορφή της πρότασης, προς θεσμοθέτηση, στο οποίο συμπεριελήφθησαν και αντιμετωπίστηκαν τα θέματα που προέκυψαν κατά τη διαδικασία διαβούλευσης του Β1 Σταδίου με τους αρμόδιους φορείς.

Η περιοχή Γ.Π.Σ. της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, περιλαμβάνει τον αστικό και περιαστικό χώρο των Κοινοτήτων με όλους τους περιλαμβανόμενους σε αυτά οικισμούς σύμφωνα με την απογραφή του 2011.

4.3.1 Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης-Οργάνωση Χρήσεων και Προστασίας Περιβάλλοντος

Η Δημοτική Ενότητα προτείνεται να διατηρήσει τον χαρακτήρα της τόσο στο πρότυπο ανάπτυξης όσο και στο πρότυπο χωρικής οργάνωσης, αρκεί να ληφθούν όλα τα κατάλληλα μέτρα βελτίωσης του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στο πλαίσιο της αειφορίας. Βέβαια είναι πολύ λίγα τα μέτρα βελτίωσης σε θέματα όπως η χωρική διάσπαση που προκαλούν οι οδικοί άξονες σε συνδυασμό και με τις σιδηροδρομικές γραμμές, τόσο στον ιστό της Δημοτικής Ενότητας όσο και στον οικιστικό ιστό των οικισμών. Πρόκειται για ορισμένες παραμέτρους που χαρακτηρίζουν το χωρικό πρότυπο της εξεταζόμενης Δημοτικής Ενότητας και γι' αυτό οι προτάσεις έχουν στόχο στην άμβλυνση των προβλημάτων που προκαλούν οι παραπάνω φραγμοί.

Το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δημοτικής Ενότητας, προσδιορίζει την οικιστική οργάνωση της με προγραμματικό πληθυσμό για το έτος 2025 15.969 μονίμων και 27.052 εποχιακών κατοίκων σε περίοδο αιχμής (συνολικά = μόνιμος + εποχικός πληθυσμός = 43.021 άτομα), την οργάνωση του δικτύου μεταφορών, την οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και την προστασία του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με το προτεινόμενο ΓΠΣ με την οργάνωση χρήσεων γης και προστασίας περιβάλλοντος καθορίζονται:

1. **Οι οικιστικές περιοχές (ΟΙΚ):** υφιστάμενες οικιστικές περιοχές (εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης, εντός οριοθετημένων οικισμών) και νέες οικιστικές περιοχές (περιοχές επέκτασης των οικισμών, οικισμοί προς οριοθέτηση και περιοχές προς ένταξη στο σχέδιο).
2. **Οι περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΠΕΔ):** οι ζώνες μεταποίησης, αποθήκευσης και εμπορίου.
3. **Οι περιοχές προστασίας (ΠΕΠ) και περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ):**
  - α. αρδευόμενη γεωργική γη - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας
  - β. τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (Λόφος Παναγίας & ευρύτερη περιοχή) αξιόλογα οικοσυστήματα όπως καταγράφηκαν στο πλαίσιο του Α' Σταδίου της παρούσας μελέτης.
  - γ. δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις.
  - δ. θεσμοθετημένοι και υπό θεσμοθέτηση αρχαιολογικοί χώροι στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών έκταση του Δήμου.
  - ε. ζώνες εκατέρωθεν των ειδικών διαδρομών περιήγησης
4. **Οι περιοχές ελέγχου χρήσεων γης (ΠΕΧ):**
  - α. Ως ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ1 ορίζεται η περιοχή εκατέρωθεν του ΠΑΘΕ κατά μήκος του βόρειου μετώπου του Δήμου. Η ζώνη ΠΕΧ1 δεν περιλαμβάνει τις εκτάσεις εντός υφιστάμενων ορίων οικισμών καθώς και τις προτεινόμενες επεκτάσεις τους, την ΠΕΠ2, την ΠΕΡΠΟ και τη Ζώνη Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας (ΠΕΔ1). Η ΠΕΧ1 οριοθετείται νότια των Κάτω Πιτσών, του Καμαρίου και του Ξυλοκάστρου, περιμετρικά του Άνω Λουτρού, περιμετρικά της ΠΕΠ2 του λόφου της Παναγίας, στην περίμετρο της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας και της ΠΕΡΠΟ μέχρι το όριο του Δήμου νότια των Γελινιάτικων και του Θαλερού καθώς και σε επαφή με την ΠΕΠ1.
  - β. Η δεύτερη ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 αφορά στην περιοχή Natura 2000 GR2530001 «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα» συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης βορειοδυτικής περιοχής του οικισμού Καρυάς.

5. Οι περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ):

Η περιοχή που προτείνεται ως περιοχή κατάλληλη για εφαρμογή του μηχανισμού Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) στη θέση «Αύρα» βρίσκεται νότια του Ξυλοκάστρου και της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης του δευτερογενή τομέα όπου εκδηλώνεται έντονη οικιστική ανάπτυξη εκτός σχεδίου αλλά και διάθεση των ιδιοκτητών για οργάνωση του χώρου (υφιστάμενα «άτυπα» σχέδια ρυμοτόμησης κλπ.).

4.3.2 Περιοχές εξωαστικού χώρου

4.3.2.1 Περιοχές Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΠΕΔ)

➤ Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης στο δευτερογενή τομέα (Ζώνη Ι)

Ζώνη Ι: στη βόρεια πλευρά της Δημοτικής Ενότητας, εντός της Δ.Κ. Ξυλοκάστρου, νότια του ΠΑΘΕ, ανατολικά του δρόμου Ξυλόκαστρο-Τρίκαλα και βορειοανατολικά του οικισμού των Μερτικάϊικων.

Ειδικότερα:

Οι επιτρεπόμενες χρήσεις εντός της Ζώνης Ι είναι:

- (1) Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).
- (9) Χώροι συνάθροισης κοινού.
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2), Πολυκαταστήματα (10.4), Εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων - εκθεσιακά κέντρα (10.6).
- (11) Γραφεία/ Κέντρα έρευνας/ Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων.
- (12) Εστίαση.
- (13) Αναψυκτήρια.
- (16) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) χωρίς περιορισμό είδους και βάρους.
- (17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας
- (18) Πλυντήρια-λιπαντήρια αυτοκινήτων

- (19) Συνεργεία επισκευής και συντήρησης οχημάτων χωρίς περιορισμό είδους και βάρους, μηχανημάτων έργων (Σ.Ε.Μ.Ε.) και αγροτικών μηχανημάτων.
- (20) Αποθήκες (χαμηλής όχλησης).
- (21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια.
- (23) Βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης.
- (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
- (27) Κέντρα τεχνικού ελέγχου οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.)
- (29) Εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσκευασιών και υλικών
- (30) Πράσινα Σημεία.
- (32) Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων
- (34) Εγκαταστάσεις ΑΠΕ.
- (37) Εγκαταστάσεις οχημάτων τέλους κύκλου ζωής.
- (39) Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών (Κ.Α.Ν.) και Οστών

Οι πιο πάνω με κωδικό (2), (4.1), (9), (12) και (26) χρήσεις, επιτρέπονται με την προϋπόθεση ότι αποτελούν τμήμα των βιομηχανικών/βιοτεχνικών εγκαταστάσεων ή εξυπηρετούν τις ανάγκες των εργαζομένων σε αυτές. Οι χρήσεις αυτές δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 30% της συνολικής έκτασης των γηπέδων του υποδοχέα. Στο παραπάνω ποσοστό συμπεριλαμβάνονται και οι υπόλοιπες χρήσεις του τριτογενούς τομέα.

Επιπλέον των ανωτέρω προτείνονται χρήσεις Επιχειρηματικού Πάρκου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3982/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει καθώς και του άρθρου 10 όπου επιτρέπονται:

- (1) Κατοικία για εργαζόμενους στο πάρκο.
- (3) Εκπαίδευση. Επιτρέπεται μόνο τριτοβάθμια εκπαίδευση Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. (3.4) και από τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (3.3) επιτρέπεται μόνον η Δευτεροβάθμια τεχνική εκπαίδευση.
- (7) Διοίκηση.
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1) και Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2). (11) Γραφεία - κέντρα έρευνας - θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων.
- (12) Εστίαση.
- (13) Αναψυκτήρια.

(16.1) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.

(17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας.

(20) Αποθήκες (χαμηλής όχλησης).

(22) Επαγγελματικά εργαστήρια

(23) Βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις χαμηλής όχλησης.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(30) Πράσινα σημεία.

(32) Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων.

(34) Εγκαταστάσεις ΑΠΕ.

Οι με κωδικό (22) και (23) χρήσεις αφορούν μονάδες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας (βιοτεχνολογία, πληροφορική, μικροηλεκτρονική κ.λπ.) και αναπτύσσονται σε ποσοστό τουλάχιστον 60% της συνολικής εκτάσεως των γηπέδων του υποδοχέα/πάρκου.

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε τέσσερα (4) στρέμματα, μέχρι την έγκριση της σχετικής πολεοδομικής μελέτης της περιοχής, χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Όροι δόμησης:

Ισχύει η εκτός σχεδίου δόμηση Π.Δ. της 24.5.1985 (ΦΕΚ 270Δ/31.5.85) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538/Δ), μέχρι την έγκριση της σχετικής πολεοδομικής μελέτης της περιοχής, χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Η περιοχή αυτή προβλέπεται να ενταχθεί στο Σχέδιο Πόλεως με ανώτατο συντελεστή δόμησης 1,2.

Στις παραπάνω ζώνες επιτρέπεται η επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων σε όμορα ακίνητα, με τους περιορισμούς και όρους δόμησης που ισχύουν για την περιοχή της υφιστάμενης εγκατάστασης.

Για τη συγκεκριμένη ζώνη επιβάλλεται η κατασκευή εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποβλήτων καθώς και τη διαδικασία απομάκρυνσης τους από την ελεγχόμενη περιοχή σε άλλη κατάλληλη για την αποδοχή τους (Βιολογικός, ΧΥΤΥ κλπ.). Εννοείται ότι η διαδικασία που θα ακολουθείται (κατασκευή εγκαταστάσεων ή απομάκρυνση) θα είναι σχετική με τη δραστηριότητα που ασκείται.

➤ **3.2.2 Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης κτηνοτροφίας / πτηνοτροφίας (Ζώνη II)**

Ζώνη II: εντός των ορίων της Τ.Κ. Ρίζας, δυτικά του οικισμού της Ρίζας και βορειοανατολικά του οικισμού της Πελλήνης, σε εκτάσεις φυσικών βοσκοτόπων και αραιών καλλιεργειών. Εντός της ζώνης αυτής επιτρέπεται η δημιουργία όλων εκείνων των οικοδομών που είναι απαραίτητες για την υγιεινή διαβίωση των ζώων αλλά και μικρές επισκέψιμες μονάδες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων καθώς και πρατήρια πώλησης τοπικών προϊόντων.

Ειδικότερα:

Οι επιτρεπόμενες χρήσεις εντός της Ζώνης II είναι:

(23) Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης, συσκευασίας και μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

(24) Αγροτικές εκμεταλλεύσεις - εγκαταστάσεις.

Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, όπως τυροκομεία και αλλαντοποιεία, εντός ή σε όμορο ακίνητο με τις εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων ιδιοπαραγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής ή άλλης νομοθεσίας για τις επιχειρήσεις αυτές και ότι εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων. Η ποιότητα των προϊόντων πιστοποιείται με έκθεση γεωτεχνικού συμβούλου.

Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να λειτουργούν υπό τον ίδιο με την κτηνοτροφική εγκατάσταση φορέα και δεν μεταβιβάζονται σε άλλο φορέα. Η έκδοση των απαραίτητων παραστατικών για τη διακίνηση των προϊόντων δεν αλλάζει το ασφαλιστικό καθεστώς του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε τέσσερα (4) στρέμματα, μέχρι την έγκριση της σχετικής πολεοδομικής μελέτης της περιοχής, χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Όροι δόμησης:

Ισχύει η εκτός σχεδίου δόμηση Π.Δ. της 24.5.1985 (ΦΕΚ 270Δ/31.5.85) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538/Δ), μέχρι την έγκριση της σχετικής πολεοδομικής μελέτης της περιοχής, χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης. Οι κτηνοτροφικές – πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις διέπονται από τις διατάξεις του Ν.4056/2012 «Ρυθμίσεις για την κτηνοτροφία και τις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και άλλες διατάξεις».

Στις παραπάνω ζώνες επιτρέπεται η επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων σε όμορα ακίνητα, με τους περιορισμούς και όρους δόμησης που ισχύουν για την περιοχή της υφιστάμενης εγκατάστασης.

Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις της συγκεκριμένης ζώνης κατατάσσονται ανάλογα με το είδος της κατασκευής και τη μορφή τους σε τρεις κατηγορίες: πρώτη, δεύτερη, τρίτη. Σε αυτές επιβάλλεται η κατασκευή εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποβλήτων καθώς και τη διαδικασία απομάκρυνσης τους από την ελεγχόμενη περιοχή σε άλλη κατάλληλη για την αποδοχή τους (Βιολογικός, ΧΥΤΥ κλπ.). Εννοείται ότι η διαδικασία που θα ακολουθείται (κατασκευή εγκαταστάσεων ή απομάκρυνση) θα είναι σχετική με την κατηγορία αυτών και τη δραστηριότητα που ασκείται.

4.3.2.2 Περιοχές Προστασίας (ΠΕΠ) και Περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ)

➤ Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ1 – Αρδευόμενη Γεωργική Γη - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας

Πρόκειται για ζώνη που περιλαμβάνει την αρδευόμενη γεωργική γη ή «γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας» όπως προσδιορίστηκε από την αρμόδια υπηρεσία κατά το Α' στάδιο της παρούσας Μελέτης.

Η ζώνη αυτή εκτείνεται μεταξύ του βορειοανατολικού ορίου του Δ. Ξυλοκάστρου μέχρι τους οικισμούς των Μερτικάϊικων και των Θεοδωραϊϊικων σε απόσταση 600 μέτρων νότια του άξονα του ΠΑΘΕ και σε επαφή με την προτεινόμενη ζώνη ΠΕΧ1.

Μέσα στην περιοχή «γης υψηλής παραγωγικότητας» οι επιτρεπόμενες χρήσεις είναι:

- (1) Κατοικία για την εξυπηρέτηση της αγροτικής χρήσης.
- (23) Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές εγκαταστάσεις χαμηλής και μέσης όχλησης, συσκευασίας και μεταποίησης τοπικά παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.
- (24) Αγροτικές εκμεταλλεύσεις - εγκαταστάσεις.

Σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν επιτρέπονται άλλες χρήσεις πλην της αγροτικής εκμετάλλευσης - αγροτικής δραστηριότητας, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151) όπως ισχύει, εκτός αν προβλέπονται από ειδική διάταξη νόμου και είναι σύμφωνες με τις κατευθύνσεις του χωροταξικού σχεδιασμού. Επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων, όπως τυροκομεία και αλλαντοποιεία, εντός ή σε όμορο ακίνητο με τις εγκαταστάσεις των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων για την επεξεργασία αποκλειστικά ομοειδών προϊόντων ιδιοπαραγωγής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της εκάστοτε ισχύουσας υγειονομικής ή άλλης νομοθεσίας για τις επιχειρήσεις αυτές και ότι εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες συνθήκες για την ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων. Η ποιότητα των προϊόντων πιστοποιείται με έκθεση γεωτεχνικού συμβούλου.

Οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να λειτουργούν υπό τον ίδιο με την κτηνοτροφική εγκατάσταση φορέα και δεν μεταβιβάζονται σε άλλο φορέα. Η έκδοση των απαραίτητων παραστατικών για τη διακίνηση των προϊόντων δεν αλλάζει το ασφαλιστικό καθεστώς του φορέα της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε τέσσερα (4) στρέμματα, χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

Όροι δόμησης:

Ισχύει η εκτός σχεδίου δόμηση Π.Δ. της 24.5.1985 (ΦΕΚ 270Δ/31.5.85) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538/Δ), χωρίς τις παρεκκλίσεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

➤ Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ2 – Ευρύτερη Περιοχή λόφου Παναγίας

Η ΠΕΠ2 έχει καταγραφεί ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους στο σύστημα Filotis του ΥΠΕΧΩΔΕ και αφορά περιοχή αξιόλογου φυσικού κάλλους και περιλαμβάνει την έκταση δυτικά του Αραχωβίτικου ρέματος νότια του οικισμού Καριώτικων Καμαρίου καθώς και τον περίοπτο λόφο στην κορυφή του οποίου βρίσκεται ο ναός της Παναγίας. Ο λόφος εκτός των ορίων του οικισμού και το ρέμα μέχρι το σημείο συνάντησης του με την ΠΑΘΕ

χαρακτηρίζονται ως περιοχή Απολύτου Προστασίας όπου ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί:

Δεν επιτρέπονται:

- μόνιμες κατασκευές και γενικά η δόμηση
- διανοίξεις δρόμων κυκλοφορίας η απόθεση αδρανών υλικών

Επιτρέπεται μόνο η τοποθέτηση μη μόνιμων κατασκευών, με φυσικά υλικά για χρήση αναψυχής και για σκοπούς διαχείρισης φυσικού περιβάλλοντος έως 25 τετραγωνικών μέτρων μετά από έγκριση του Δήμου και της ΕΠΑΕ.

➤ **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ3 – Δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις**

Πρόκειται για ζώνη που περιλαμβάνει τα δάση και τις αναδασωτέες εκτάσεις. Στην ΠΕΠ3 απαγορεύεται η δόμηση, εκτός των υφιστάμενων ορίων οικισμών και των επεκτάσεων τους, όπως καθορίζονται στην παρούσα μελέτη ΓΠΣ. Επιτρέπονται μόνο κατασκευές και γενικά έργα τεχνικής υποδομής για την προστασία των δασών σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Η Περιοχή με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ), η οποία στο κείμενο αναφέρεται ως ΠΕΠ3 – Προστασία δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, περιλαμβάνει δάση και δασικές - αναδασωτέες εκτάσεις όπως εμφανίζονται στους αναρτημένους και κυρωμένους δασικούς χάρτες (διαδικτυακή εφαρμογή) του ΝΠΔΔ με την επωνυμία Ελληνικό Κτηματολόγιο.

Επιτρεπόμενες χρήσεις της περιοχής είναι:

Στις εκτάσεις δασικού η αναδασωτέου χαρακτήρα που βρίσκονται εντός των περιοχών αυτών επιτρέπονται, μετά από έγκριση της δασικής αρχής:

- Κτίρια και εγκαταστάσεις δασικής παραγωγής και δασικές υποδομές
- Χρήσεις, δραστηριότητες και εγκαταστάσεις ήπιας δασικής αναψυχής
- Οι χρήσεις και η δόμηση κτισμάτων σύμφωνα με τις διατάξεις και τις προβλεπόμενες διαδικασίες της δασικής νομοθεσίας (Ν.998/79, όπως εκάστοτε ισχύει)
- Αντλητικές Εγκαταστάσεις

- Υδατοδεξαμενές
- Φρέατα
- Εγκαταστάσεις και δίκτυα τεχνικής υποδομής (πλην ΧΥΤΑ και σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων)

Στα γεωτεμάχια μη δασικού χαρακτήρα, επιτρέπονται επιπλέον οι παρακάτω χρήσεις:

- Γεωργική γη σε αγροκτήματα που είναι εγκλωβισμένα μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις
- Αγροτικές αποθήκες, αγροτικές υποδομές
- Κατοικίες
- Περίπτερα ιστορικής και περιβαλλοντικής ενημέρωσης
- Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές
- Αναψυκτήρια και εγκαταστάσεις υπαίθριας αναψυχής
- Υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις με βοηθητικά κτίσματα.
- Εγκαταστάσεις εξοπλισμού σχετικές με τη πυροπροστασία όπως: φυλάκεια, πινακίδες, επιστημονικός εξοπλισμός, ξύλινα καθιστικά, στέγαστρα, παρατηρητήρια, χάραξη και σήμανση μονοπατιών κλπ.
- Στα διάκενα μεταξύ των δασών που είναι αγροτικές εκτάσεις (ελαιώνες, αμπελώνες κλπ) μπορούν να αναπτυχθούν επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα με σκοπό την ανάδειξη και εκμετάλλευση των φυσικών και βιολογικών προϊόντων.

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Για τις μη δασικές εκτάσεις το ελάχιστο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε (20) είκοσι στρέμματα. Κατά παρέκκλιση θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα που είχαν εμβαδόν (4) τέσσερα στρέμματα πριν από την έγκριση του παρόντος ΓΠΣ.

Όροι και περιορισμοί δόμησης των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας (Ν.998/79, όπως εκάστοτε ισχύει), όροι και περιορισμοί δόμησης για τις επιτρεπόμενες ειδικές χρήσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του από 24-5-1985 Π.Δ. (ΦΕΚ Δ 270), όπως εκάστοτε ισχύει, χωρίς παρεκκλίσεις και τις γενικές διατάξεις του προτεινόμενου ΓΠΣ.

Όροι και περιορισμοί δόμησης των γεωτεμαχίων μη δασικού χαρακτήρα

- Μέγιστη ωφέλιμη επιφάνεια για τις κατοικίες 120 τ.μ. και για βοηθητικές χρήσεις

80 τ.μ. ενώ τις εγκαταστάσεις αγροτικής παραγωγής 100 τ.μ., για τα Περίπτερα ιστορικής και περιβαλλοντικής ενημέρωσης 100 τ.μ. και για τα κτήρια και τις εγκαταστάσεις αναψυχής 200 τ.μ.

- Κατά τα λοιπά ισχύουν κατά χρήση οι διατάξεις του από 24-5-1985 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ/Δ/270), όπως εκάστοτε ισχύει χωρίς παρεκκλίσεις και τις γενικές διατάξεις του προτεινόμενου ΓΠΣ.

➤ **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ4 - Αρχαιολογικός Χώρος Πελλήνης**

Η Περιοχή με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ), η οποία στο κείμενο αναφέρεται ως ΠΕΠ4 - Αρχαιολογικός Χώρος Πελλήνης, περιλαμβάνει την έκταση που οριοθετείται νότια και ανατολικά από την οδό που συνδέει τους οικισμούς Ρέθι, Δένδρο, Πελλήνη, δυτικά και βόρεια από την ισοϋψή καμπύλη των 600 μ. μέχρι τον οικισμό της Πελλήνης.

Πρόκειται για περιοχές αρχαιολογικών χώρων όπως αυτές προσδιορίζονται ως κηρυγμένοι ή χωροθετημένοι σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3028/2002 από τις Εφορείες αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟ. Για τις καθορισμένες ζώνες προστασίας (Α) και (Β) ισχύουν τα προβλεπόμενα από τις σχετικές αρμοδιότητες και διατάξεις του ΥΠΠΟ.

Σε άλλη περίπτωση και μέχρι τον καθορισμό ζωνών προστασίας (Α) και (Β) του αρχαιολογικού χώρου, με τον οποίο θα καθορίζονται και οι επιτρεπόμενες χρήσεις καθώς και οι περιορισμοί και όροι δόμησης της περιοχής, για κάθε περιοχή που περιλαμβάνεται στον αρχαιολογικό χώρο ισχύουν τα προβλεπόμενα από τις λοιπές παραγράφους του παρόντος ΓΠΣ, κατόπιν έγκρισης του Υπουργείου Πολιτισμού και του ΣΥΠΟΘΑ.

Στις περιοχές της ΠΕΠ 4 επίσης απαγορεύονται:

- α. η αλλοίωση της στάθμης του φυσικού εδάφους καθώς και η αλλοίωση της υπάρχουσας χλωρίδας.
- β. η φύτευση ειδών χλωρίδας ξένων προς την περιοχή.
- γ. η διάνοιξη νέων οδών καθώς και η οποιαδήποτε επέμβαση στους τυχόν υπάρχοντες (διαπλάτυνση, βελτίωση, τσιμεντόστρωση, ασφαλτόστρωση κλπ.) εκτός αυτών που προβλέπονται στο προτεινόμενο Γ.Π.Σ.
- δ. η κατασκευή τοίχων αντιστήριξης καθώς και η καταστροφή τυχόν ξερολιθιών υπαρχόντων (πεζούλες).

Επιτρέπεται μόνο η συντήρηση παλαιών ξερολιθιών (πεζούλες) με τα ίδια υλικά και μετά από σχετική άδεια από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία και μετά από έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Πολεοδομικού Ελέγχου.

Τυχόν νομίμως υφιστάμενες χρήσεις πέραν των ανωτέρω μπορούν να διατηρηθούν εφόσον έχουν όλες τις από το νόμο απαιτούμενες άδειες / εγκρίσεις μη επιτρεπόμενης επέκτασής τους και αλλαγής.

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Το ελάχιστο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε (4) τέσσερα στρέμματα χωρίς τις παρεκκλίσεις του ΠΔ της 24-5-85 (ΦΕΚ 270Δ) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538Δ).

Όροι δόμησης:

Ισχύουν οι όροι δόμησης που ισχύουν για τις εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές του Π.Δ. της 24-5-85 (Φ.Ε.Κ. 270Δ'/31-5-85) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538/Δ).

➤ Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ5 - Διαδρομές Περιήγησης

Η ΠΕΠ5 αφορά στην περιοχή προστασίας εκατέρωθεν των διαδρομών φυσιολατρικού χαρακτήρα που εντοπίζονται στη νότια πλευρά του Δήμου εντός της περιοχής Natura 2000 (Ζήρεια). Κατά μήκος αυτών των διαδρομών ορίζεται η ζώνη ΠΕΠ5 με πλάτος 20 μ. εκατέρωθεν του άξονα των μονοπατιών που συνιστούν τις διαδρομές πεζή και 40 μ. εκατέρωθεν του άξονα του οδικού δικτύου που συνιστούν τις διαδρομές για αυτοκίνητα. Εντός της ζώνης ΠΕΠ5 επιτρέπεται - προβλέπεται η τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης ή και η δημιουργία σταθμών ενημέρωσης καθώς και η λειτουργία επιμέρους δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου / αναψυχής σε επιλεγμένες θέσεις, με βάση τη μελέτη για το έργο «Χάραξη και Σήμανση Πεζοπορικών και Οικολογικών Διαδρομών στη Ζήρεια (Μάννα-Τρίκαλα-Καρυά) του Δήμου Ξυλοκάστρου» και την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) για την περιοχή του δικτύου Natura 2000: Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) - Χαράδρα Φλαμπουρίτσα για το έργο «Δημιουργία Αθλητικών Χώρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη Δασική θέση Α' Καταφυγίου Ζήρειας».

Επιτρεπόμενες χρήσεις γης:

- Χώροι φυσικής αγωγής
- Χώροι αναψυχής

- Εγκαταστάσεις εξοπλισμού σχετικές με τη πυροπροστασία όπως: φυλάκεια, πινακίδες, επιστημονικός εξοπλισμός, ξύλινα καθιστικά, στέγαστρα, παρατηρητήρια, χάραξη και σήμανση μονοπατιών κλπ.
- Επιτρέπονται τα έργα συντήρησης των υφιστάμενων οδών και μονοπατιών καθώς και η εκτέλεση έργων ερμηνείας περιβάλλοντος και της απολύτως απαραίτητης ελαφράς υποδομής στήριξης αυτών (Περίπτερα περιβαλλοντικής ενημέρωσης, ενημερωτικές πινακίδες, επιστημονικός εξοπλισμός, ξύλινα καθιστικά, ξύλινα στέγαστρα, παρατηρητήρια, οριοσήμανση ζωνών προστασίας και μονοπατιών)

Όριο κατάτμησης και αρτιότητας:

Το ελάχιστο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε (4) τέσσερα στρέμματα χωρίς τις παρεκκλίσεις του ΠΔ της 24-5-85 (ΦΕΚ 270Δ) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538Δ).

Όροι δόμησης:

Ισχύουν οι όροι δόμησης που ισχύουν για τις εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές του Π.Δ. της 24-5-85 (Φ.Ε.Κ. 270Δ'/31-5-85) και ΠΔ/6-10-78 (ΦΕΚ 538/Δ). Η μέγιστη συνολική επιφάνεια για τα Περίπτερα ιστορικής και περιβαλλοντικής ενημέρωσης ορίζεται στα 100 τ.μ. και για τα κτήρια και τις εγκαταστάσεις αναψυχής 200 τ.μ.

Από την παραπάνω ζώνη προστασίας εξαιρούνται εκτάσεις θεσμοθετημένων ή προς θεσμοθέτηση – με βάση την παρούσα – οικιστικών περιοχών.

4.3.2.3 Περιοχές Ελέγχου Χρήσεων Γης (ΠΕΧ)

➤ Περιοχή ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ1

Η περιοχή ΠΕΧ1 ορίζεται εκατέρωθεν του ΠΑΘΕ κατά μήκος του βόρειου μετώπου του Δήμου. Η ζώνη ΠΕΧ1 δεν περιλαμβάνει τις εκτάσεις εντός υφιστάμενων ορίων οικισμών καθώς και τις προτεινόμενες επεκτάσεις τους, την ΠΕΠ2, την ΠΕΡΠΟ και τη Ζώνη Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας (ΠΕΔ1). Η ΠΕΧ1 οριοθετείται νότια των Κάτω Πιτσών, του Καμαρίου και του Ξυλοκάστρου, περιμετρικά του Άνω Λουτρού, περιμετρικά της ΠΕΠ2 του λόφου της Παναγίας, στην περίμετρο της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας και της ΠΕΡΠΟ μέχρι το όριο του Δήμου νότια των Γελινιάτικων και του Θαλερού καθώς και σε επαφή με την ΠΕΠ1.

Στην περιοχή οι επιτρεπόμενες χρήσεις είναι:

- Κατοικία
- ξενοδοχεία και ξενώνες κάτω των 80 κλινών, κατηγορίας Α & ΑΑ (4* & 5*) και ενοικιαζόμενα δωμάτια και επιπλωμένα διαμερίσματα μόνον 4 και 3 κλειδιών.
- Εγκαταστάσεις α' βαθμιας και β' βαθμιας εκπαίδευσης
- Εγκαταστάσεις γεωργικών & δασικών εκμεταλλεύσεων (πλην κτηνοτροφικών/κτηνοτροφικών μονάδων)
- Κτίρια κοινωφελών υπηρεσιών
- Αθλητικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς
- Πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- Εστιατόρια - Αναψυκτήρια
- Χώροι συνάθροισης κοινού
- Θρησκευτικοί χώροι
- Κοιμητήρια
- Γήπεδα στάθμευσης
- Αντλιοστάσια - Δεξαμενές - Φρεάτια
- Πρατήρια καυσίμων μόνο κατά μήκος του επαρχιακού δικτύου

Υφιστάμενες δραστηριότητες που δεν προβλέπονται για τη ζώνη αυτή θα πρέπει να απομακρυνθούν εντός 12 ετών, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του άρθρου 7 του Ν. 3325, ΦΕΚ 68Α/11-03-2005 περί «ίδρυσης και λειτουργίας Βιομηχανικών - Βιοτεχνικών Εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις». Νομίμως υφιστάμενα επαγγελματικά εργαστήρια και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις «χαμηλής» όχλησης προτείνεται να παραμείνουν με δικαίωμα εκσυγχρονισμού, χωρίς δικαίωμα επέκτασης.

Λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης:

Το κατώτατο όριο αρτιότητας και κατάτμησης των γηπέδων ορίζεται σε 6 στρέμματα, με εξαίρεση τη δόμηση τουριστικών καταλυμάτων όπου ορίζεται σε 8 στρέμματα. Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης είναι αυτοί που προβλέπονται στο άρθρο 162 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, ΦΕΚ 580Δ/99, ενώ οι όροι δόμησης για τις επιμέρους χρήσεις γης είναι αυτοί που περιγράφονται στα άρθρα 163 έως και 180 του ίδιου Κώδικα.

➤ **Περιοχή ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2**

Η δεύτερη ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 αφορά στην περιοχή Natura 2000 GR2530001 «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα» συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης βορειοδυτικής περιοχής του οικισμού Καρυάς. Στην περίπτωση που οι χρήσεις γης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης της ΠΕΧ1 είναι αυστηρότεροι ως προς την προστασία του περιβάλλοντος (φυσικό & πολιτιστικό) από αυτούς που ισχύουν στις περιοχές Natura 2000, τότε ισχύουν οι χρήσεις και όροι και περιορισμοί δόμησης της ΠΕΧ1 αλλιώς ισχύουν οι χρήσεις και όροι και περιορισμοί δόμησης που προβλέπονται για περιοχές Natura 2000.

Στην Περιοχή ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 οι επιτρεπόμενες χρήσεις είναι:

- Κατοικία
- Ξενοδοχεία, τουριστικές εγκαταστάσεις και ξενώνες δυναμικότητας έως 50 κλίνες
- Εγκαταστάσεις α' βαθμιας και β' βαθμιας εκπαίδευσης
- Εγκαταστάσεις γεωργικών & δασικών εκμεταλλεύσεων. Εξαιρούνται οι κτηνοτροφικές και πτηνοτροφικές μονάδες. Επιτρέπονται μόνο μικρές κτηνοτροφικές μονάδες μέχρι 3 ισοδύναμα ζώων πλην χοίρων, για τις περιπτώσεις που αυτό συνδυάζεται με αγροτουριστική εκμετάλλευση και με την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται οι νόμοι και προϋποθέσεις χωροθέτησης λειτουργίας αυτών των μονάδων.
- Κτίρια κοινωφελών υπηρεσιών
- Αθλητικές εγκαταστάσεις
- Εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς
- Πολιτιστικά κτίρια και εν γένει πολιτιστικές εγκαταστάσεις
- Εστιατόρια - Αναψυκτήρια
- Χώροι συνάθροισης κοινού
- Θρησκευτικοί χώροι
- Κοιμητήρια
- Γήπεδα στάθμευσης
- Αντλιοστάσια - Δεξαμενές – Φρεάτια
- Πρατήρια καυσίμων μόνο κατά μήκος του επαρχιακού δικτύου

Υφιστάμενες δραστηριότητες που δεν προβλέπονται για τη ζώνη αυτή θα πρέπει να απομακρυνθούν εντός 12 ετών, σύμφωνα και με τις προβλέψεις του άρθρου 7 του Ν. 3325, ΦΕΚ 68Α/11-03-2005 περί «Ίδρυσης και λειτουργίας Βιομηχανικών - Βιοτεχνικών Εγκαταστάσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και άλλες διατάξεις». Νομίμως υφιστάμενα επαγγελματικά εργαστήρια και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις «χαμηλής» όχλησης προτείνεται να παραμείνουν με δικαίωμα εκσυγχρονισμού, χωρίς δικαίωμα επέκτασης.

Λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης:

Το κατώτατο όριο αρτιότητας και κατάτμησης των γηπέδων ορίζεται σε 4 στρέμματα, με εξαίρεση τη δόμηση τουριστικών καταλυμάτων όπου ορίζεται σε 8 στρέμματα. Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης είναι αυτοί που προβλέπονται στο άρθρο 162 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, ΦΕΚ 580Δ/99, ενώ οι όροι δόμησης για τις επιμέρους χρήσεις γης είναι αυτοί που περιγράφονται στα άρθρα 163 έως και 180 του ίδιου Κώδικα.

4.3.3 Πολεοδομική οργάνωση και ρύθμιση οικιστικών περιοχών

Η οικιστική ανάπτυξη πραγματοποιείται στις ακόλουθες περιοχές και αποτελούν το οικιστικό δίκτυο του Δήμου:

- α.** Περιοχή του εγκεκριμένου ΓΠΣ Ξυλοκάστρου
- β.** Περιοχές των οριοθετημένων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων με απόφαση Νομάρχη και οικισμών προ του 1923.
- γ.** Περιοχές στις οποίες επεκτείνονται τα όρια του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Ξυλοκάστρου και των οικισμών Καμαρίου, Κάτω Λουτρού, Κάτω Πιτσών, Γελινιάτικων, Άνω Τρικάλων, Θαλερού, Καρυάς, Κάτω Συνοικίας Τρικάλων, Μελισσίου, Μέσης Συνοικίας Τρικάλων.

Η γενική πολεοδομική οργάνωση και ρύθμιση των οικιστικών περιοχών καθορίζεται ακολούθως.

4.3.3.1 Καθορισμός Οικιστικών Ενοτήτων

Οι οικιστικές περιοχές οργανώνονται σε έξι (6) οικιστικές ενότητες.

Ειδικότερα:

1. Η 1η ενότητα – Ξυλοκάστρου (Οικισμοί της ευρύτερης παράκτιας ζώνης) που περιλαμβάνει τους οικισμούς Ξυλοκάστρου με ΠΕ1 (59.07Ha) ΠΕ2 (56.68Ha) ΠΕ3 (62.13Ha) των επεκτάσεων ΠΕ4, ΠΕ5, Καμαρίου (104.46Ha) και της επέκτασης, Κάτω Λουτρού (45.76Ha) και της επέκτασης, Μελισσίου (157.49Ha) και της επέκτασης, Ο.Σ. ΔΕΗ (41.69Ha), Κάτω Πιτσών (86.51Ha) και της επέκτασης, Συκιάς (62.2Ha)
2. 2η ενότητα – Άνω Λουτρού (Πεδινοί οικισμοί σε κοντινή απόσταση από την παραλία) που περιλαμβάνει τους οικισμούς Μερτικάικων (14.16Ha), Θεοδωραίκων (23.68Ha), Γεληνιάτικων (24.84Ha) και της επέκτασης, Άνω Λουτρού (104.34Ha), Θαλερού (18.31Ha) και της επέκτασης, Καρυώτικων Καμαρίου (11.85Ha), Καρυώτικων Καρυάς (36.46Ha), Ρίζας (145.42Ha)
3. 3η ενότητα – Τρικάλων (Ορεινοί τουριστικοί οικισμοί ενδοχώρας) που περιλαμβάνει τους οικισμούς Άνω Τρίκαλα (26.38Ha) και της επέκτασης, Μεσαία Τρίκαλα (53.83Ha) και της επέκτασης, Κάτω Τρίκαλα (41.15Ha) και της επέκτασης, Καρυά (27Ha) και της επέκτασης
4. 4η ενότητα – Παναριτίου (Ορεινοί οικισμοί ενδοχώρας αγροτικού χαρακτήρα) που περιλαμβάνει τους οικισμούς Θροφαρίου (26.95Ha), Μάννας (62.47Ha), Παναριτίου (49.67Ha), Στυλίων (24.21Ha).
5. 5η ενότητα – Ρεθίου που περιλαμβάνει τους οικισμούς Ζεμενού (31.47Ha), Κορφιώτισσας (19.08Ha), Νέων Βρυσούλων (15.44Ha), Πελλήνης (13.18Ha), Ρεθίου (29.16Ha)
6. 6η ενότητα – Δενδρού (Ορεινοί οικισμοί ενδοχώρας εποχικού πληθυσμού) που περιλαμβάνει τους οικισμούς Σπαρτιναίκων (14.28Ha), Δενδρού (26.59Ha), Λαγκαδαίκων (16.6Ha), Αμφιθέας (4.46Ha), Ξανθοχωρίου (18.83Ha), Άνω Πιτσών (19.97Ha), Σιγερίτσας (8.88Ha), Χαρτσιάνικων (4.63Ha), Σοφιανών (18.44Ha)

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.1 - ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ				
ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΟΙΚΙΣΜΟΣ - ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΠΙΠΕΔΟ
1η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Ξυλόκαστρο	Ξυλόκαστρο	ΠΕ 1	3ο
			ΠΕ 2	
			ΠΕ 3	
			ΠΕ 4 (επέκταση)	
			ΠΕ 5 (επέκταση)	
		Καμάρι	οικισμός, επέκταση	
		Κάτω Λουτρό	οικισμός, επέκταση	
		Μελίσσι	οικισμός, επέκταση	
		Ο.Σ. ΔΕΗ	οικισμός	
		Κάτω Πισά	οικισμός, επέκταση	
2η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Άνω Λουτρό	Μερτικάϊκα	οικισμός	5ο
		Θεοδωραϊκά	οικισμός	
		Γελινιάτικα	οικισμός, επέκταση	
		Άνω Λουτρό	οικισμός	
		Θαλερό	οικισμός, επέκταση	
		Καριώτικα (Καμαρίου)	οικισμός	
		Καριώτικα (Καρυάς)	οικισμός	
		Ρίζα-Βάλτος-Γεωργανταίικα	οικισμός	
3η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Τρίκαλα	Άνω Τρίκαλα	οικισμός, επέκταση	5ο
		Κ.Σ. Τρικάλων	οικισμός, επέκταση	
		Μ.Σ. Τρικάλων	οικισμός, επέκταση	
		Καρυά	οικισμός, επέκταση	
4η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Παναρίτι	Θροφαρί	οικισμός	5ο
		Μάννα	οικισμός	
		Παναρίτι	οικισμός	
		Στύλια	οικισμός	
5η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Ρέθι	Ζεμενό	οικισμός	5ο
		Κορφιώτισσα	οικισμός	
		Νέες Βρυσούλες	οικισμός	
		Πελλήνη	οικισμός	
		Ρέθι	οικισμός	
6η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Δενδρό	Σπαρτιναίικα	οικισμός	5ο
		Δενδρό	οικισμός	
		Λαγκαδαίικα	οικισμός	
		Αμφιθέα	οικισμός	
		Ξανθοχώρι	οικισμός	
		Άνω Πισά	οικισμός	
		Σιγερίτσα	οικισμός	
		Χαρτσιάνικα	οικισμός	
		Σοφιανά	οικισμός	

Πηγή: ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου

4.3.3.2 Καθορισμός ΜΣΔ – Πυκνότητα Οίκησης – Χωρητικότητα Οικιστικών περιοχών

Στον πίνακα που ακολουθεί καθορίζεται ο μέσος συντελεστής δόμησης, η πυκνότητα και η χωρητικότητα των οικιστικών περιοχών.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.2. - ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΜΣΔ – ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΗΣΗΣ – ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ (2025)														
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ		ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΛΗΘΥ- ΣΜΟΣ 2025	ΕΠΟΧΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥ- ΣΜΟΣ 2025 (εκτίμηση)	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΠΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΜΟΝΙΜΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ 2025	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΔΙΚΗΜΗΣ 2025 (εποχικός & μόνιμος)	ΕΚΤΑΣΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ (Ha)	ΜΕΣΟΣ Σ.Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ (θερμο- βετημένος)	ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΟ ΩΦΕΛΙΜΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΣΤΑΘΕΡΟΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ- ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 2025 (επιτρεπόμενη) (κατ/Ha)	ΒΑΘΜΟΣ ΚΟΡΕΣΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 2025	
			p2	e2	β2=e2/p2	p2'=p2+e2	ε	σ	k	u	d'=σ/(k+u)*10.000	λ	c'=εd'λ	
1η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Ξυλόκαστρο	ΠΕ 1	5 688	11 376	2.00	17 064	59.07	1.4	45	41	130	0.5	3 840	
		ΠΕ 2					56.68	1	45	41	117	0.5	3 316	
		ΠΕ 3					62.13	0.8	45	41	110	0.5	3 417	
		ΠΕ 4 (επέκταση)					30.74	0.6	45	41	66	0.5	1 014	
		ΠΕ 5 (επέκταση)					72.49	0.6	45	41	66	0.5	2 392	
	Καμάρι	1 500	3 000	2.00	4 500	104.46	0.8	45	38	82	0.4	3 418		
	Κάτω Λουτρό	επέκταση	486	972	2.00	1 458	65.06	0.4	45	38	50	0.4	1 301	
							45.76	0.8	45	36	83	0.4	1 519	
	Μελίσσι	επέκταση					4.87	0.8	45	36	83	0.4	162	
		Εντός ορίου οικισμού	909	1 818	2.00	2 727	131.69	0.76	45	36	80	0.4	4 239	
		Εντός ζώνης οικισμού					25.8	0.27	45	36	37	0.4	382	
		επέκταση					26.45	0.4	45	36	58	0.4	614	
	Ο.Σ. ΔΕΗ	47	94	2.00	141	41.69	0.4	45	36	51	0.4	849		
	Κάτω Πισά	734	1 468	2.00	2 202	86.51	0.8	45	36	83	0.4	2 872		
	Συκέα	επέκταση					16.92	0.8	45	36	83	0.4	562	
		Εντός ορίου οικισμού	601	1 202	2.00	1 803	51.1	0.76	45	36	80	0.4	1 645	
Εντός ζώνης οικισμού		11.1					0.4	45	36	51	0.4	226		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 1			9 965	19 930		29 895							31 768	
2η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Μερτικάικα		180	180	1.00	360	14.16	0.76	45	36	91	0.4	516	
	Θεοδωραϊκά		0	0	0.00	0	23.68	0.76	45	36	105	0.4	995	
	Γελινάτικα	Εντός ορίου οικισμού	513	513	1.00	1 026	18.18	0.76	45	36	91	0.4	663	
		Εντός ζώνης οικισμού					6.66	0.27	45	36	42	0.4	113	
		επέκταση					26	0.4	45	36	58	0.4	603	
		Συνεκτικό					11.87	0.76	45	36	105	0.4	499	
	Άνω Λουτρό	Υπόλοιπο τμήμα	33	35	1.06	68	92.47	0.4	45	36	67	0.4	2 491	
		Σύνολο					104.34							
	Θαλερό		268	268	1.00	536	18.31	0.76	45	36	91	0.4	667	
		επέκταση					13.36	0.4	45	36	58	0.4	310	
	Καριώτικα (Καμαρίου)		74	74	1.00	148	11.85	0.76	45	36	91	0.4	432	
	Καριώτικα (Καρυάς)		700	700	1.00	1 400	36.46	0.76	45	36	91	0.4	1 329	
	Ρίζα-Βάλτος- Γεωργανταίικα		630	630	1.00	1 260	145.42	0.76	45	36	91	0.4	5 301	
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 2			2 398	2 400		4 798							19 440
	Άνω Τρίκαλα		221	663	3.00	884	26.38	0.76	45	36	72	0.4	760	
		επέκταση					37.2	0.5	45	36	54	0.4	804	
Κ.Σ. Τρικάλων		500	1 500	3.00	2 000	41.15	0.76	45	36	72	0.4	1 186		
	επέκταση					27.48	0.5	45	36	54	0.4	594		
Μ.Σ. Τρικάλων		214	642	3.00	856	53.83	0.76	45	36	72	0.4	1 551		
	επέκταση					10.95	0.5	45	36	54	0.4	237		
Καρυά		71	213	3.00	284	27	0.76	45	36	72	0.4	778		
	επέκταση					26.51	0.5	45	36	54	0.4	573		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 3			1 006	3 018		4 024							5 909	
4η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Θροφάρι		124	61	0.49	185	26.95	0.76	45	36	105	0.4	1 132	
	Μάνα		540	453	0.84	993	62.47	0.76	45	36	105	0.4	2 624	
	Παναρίτι		472	239	0.51	711	49.67	0.76	45	36	105	0.4	2 087	
	Στύλια		160	68	0.43	228	24.21	0.76	45	36	105	0.4	1 017	

ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 4		1 296	821		2 117							6 861
5η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Ζεμενό	279	178	0.64	457	31.47	0.76	45	36	105	0.4	1 322
	Κορφιώτισσα	162	72	0.45	234	19.08	0.76	45	36	105	0.4	802
	Νέες Βρυσούλες	70	36	0.51	106	15.44	0.76	45	36	105	0.4	649
	Πελλήνη	50	36	0.71	86	13.18	0.76	45	36	105	0.4	554
	Ρέθι	411	240	0.58	651	29.16	0.76	45	36	105	0.4	1 225
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 5		972	562		1 534							4 551
6η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	Σπαρτιναίικα	0	0	0.00	0	14.28	0.76	45	36	105	0.4	600
	Δενδρό	54	53	0.98	107	26.59	0.76	45	36	105	0.4	1 117
	Λαγκαδαίικα	19	60	3.16	79	16.6	0.76	45	36	105	0.4	697
	Αμφιθέα	13	41	3.15	54	4.46	0.76	45	36	105	0.4	187
	Ξανθοχώρι	170	106	0.62	276	18.83	0.76	45	36	105	0.4	791
	Άνω Πισά	5	3	0.60	8	19.97	0.76	45	36	105	0.4	839
	Σιγερτίτσα	13	9	0.69	22	8.88	0.76	45	36	105	0.4	373
	Χαρτσιάνικα	23	15	0.65	38	4.63	0.76	45	36	105	0.4	195
	Σοφριανά	35	34	0.97	69	18.44	0.76	45	36	105	0.4	775
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 6		332	321		653							5 574

Πηγή: ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου

4.3.3.3 Καθορισμός χρήσεων γης

1. Ξυλόκαστρο

Οι χρήσεις γης για τις δύο νέες πολεοδομικές ενότητες που δημιουργούνται μετά τις προτεινόμενες επεκτάσεις του Γ.Π.Σ. Ξυλοκάστρου, ΠΕ4 και ΠΕ5 είναι αυτές της Αμιγούς Κατοικίας. Επιπλέον, ορίζεται για την πόλη του Ξυλοκάστρου ζώνη Τουρισμού Αναψυχής στο παραλιακό μέτωπο της πόλης.

Το περιεχόμενο των χρήσεων γης εξειδικεύεται ως εξής:

α. Στις περιοχές που καθορίζεται η χρήση αμιγούς κατοικίας επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές αμιγούς κατοικίας επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια τοπικής κλίμακας.
- (3) Εκπαίδευση: Επιτρέπονται μόνο πρωτοβάθμια (3.2.) και δευτεροβάθμια (3.3) για την εξυπηρέτηση των αναγκών του Δήμου.
- (4) Αθλητικές Εγκαταστάσεις: Επιτρέπονται μόνον, από την υποκατηγορία. (4.1) των μικρών αθλητικών εγκαταστάσεων, οι Α1 και Δ χωρίς θεατές.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι τοπικής σημασίας με καθορισμό της θέσης τους από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις τοπικής σημασίας μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (8) Περίθαλψη. Επιτρέπονται μόνο οι Μονάδες Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης άρθρου 9 ν. 2716/1999 (8.1.10).
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1) και Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) που εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων της περιοχής. Μέγιστη συνολική επιφάνεια καταστημάτων ανά οικόπεδο 150 τμ. συνολικής επιφάνειας δόμησης. Το μέγεθος αυτό μπορεί να εξειδικεύεται ή να περιορίζεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 30 κλίνες.
- (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια άρθρου 17 ν. 3982/2011. Επιτρέπονται μόνο φούρνοι έως 150 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης. Το μέγεθος αυτό μπορεί να εξειδικεύεται ή να περιορίζεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό.
- (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές Ανακύκλωσης.
- (46) Αστική γεωργία - λαχανόκηποι.

β. Στις περιοχές που καθορίζεται η χρήση γενικής κατοικίας επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές γενικής κατοικίας επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση: Τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ.
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις μέχρι 1200τμ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας.

- (8) Περίθαλψη. Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), ιδιωτικές κλινικές μέχρι 100 κλίνες (8.2.2), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) οι οποίες πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ. (ν. 4315/2014).
- (11) Γραφεία/ Κέντρα Έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία και Κέντρα έρευνας.
- (12) Εστίαση μέχρι 300 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (13) Αναψυκτήρια μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 150 κλίνες και λουπές τουριστικές επιχειρήσεις.
- (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους, κοινής χρήσης, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων.
- (17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας. Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων. Η εγκατάσταση νέων πρατηρίων υγρών καυσίμων σε συνδυασμό με χρήσεις σταθμού αυτοκινήτων, πλυντηρίου και λιπαντηρίου αυτοκινήτων, αξεσουάρ αυτοκινήτου και μίνι μάρκετ για την εξυπηρέτηση των πελατών, επιτρέπεται μόνο εφόσον αποτελεί μοναδική χρήση του οικοπέδου.
- (18) Πλυντήρια - Λιπαντήρια αυτοκινήτων.
- (19.1) Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων – συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσυκλέτες και μοτοποδήλατα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων. Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων μπορεί να επιτραπούν κατ' εξαίρεση σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.
- (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (ν. 4302/2014). Επιτρέπονται μόνο Αποθήκες χονδρικού εμπορίου χαμηλής όχλησης (21.3.) μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 400τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

- (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).
- (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.
- (41) Εγκαταστάσεις προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών - προσφύγων και ευάλωτων ομάδων μέχρι 300 ατόμων.
- (45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων.
- (46) Αστική γεωργία - λαχανόκηποι. Με τον πολεοδομικό σχεδιασμό είναι δυνατό να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς την πυκνότητα εγκατάστασης πλην των με κωδικό (1), (2), και (5) ανωτέρω χρήσεων (όπως μέγιστος αριθμός ανά Ο.Τ/Π.Ε./οδικό άξονα ή κατά άλλο επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο).

γ. Στις περιοχές που καθορίζεται η χρήση Πολεοδομικό Κέντρο - Κεντρικές Λειτουργίες Πόλης - Τοπικό Κέντρο Συνοικίας - Γειτονιάς επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 4 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής, επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση (καθορισμός θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο).
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις.
- (7) Διοίκηση.
- (8) Περίθαλψη.
- (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών.
- (11) Γραφεία/ Κέντρα έρευνας/ Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων.
- (12) Εστίαση.
- (13) Αναψυκτήρια.
- (14) Αναψυχή - Κέντρα διασκέδασης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις

- (16.1) Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων.
- (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης ανά γήπεδο ή οικόπεδο.
- (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
- (27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).
- (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.
- (45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων.

Ειδικότερα, για τα τοπικά κέντρα συνοικίας – γειτονιάς σε περιοχές αμιγούς κατοικίας, επιτρέπονται μόνο οι ακόλουθες ειδικές κατηγορίες χρήσεων όπως αυτές εξειδικεύονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό:

- (1) Κατοικία.
- (3.5) Ειδική Εκπαίδευση.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις μέχρι 500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας.
- (8) Περίθαλψη. Επιτρέπονται μόνο Εργαστήρια φυσικοθεραπείας (8.1.7).
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1) και Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2).
- (12) Εστίαση μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 50 κλίνες.

δ. Στις περιοχές που καθορίζεται η χρήση Τουρισμός – Αναψυχή επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές τουρισμού - αναψυχής, επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική Πρόνοια.
- (4) Μικρές (4.1) και ειδικές (4.3) αθλητικές εγκαταστάσεις.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.

- (8.1) Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας.
  - (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.
  - (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο εμπορικά καταστήματα (10.1) και καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και υπεραγορές και πολυκαταστήματα (10.3 και 10.4) μέχρι 1.500 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
  - (11) Γραφεία/Κέντρα έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία.
  - (12) Εστίαση.
  - (13) Αναψυκτήρια.
  - (14) Αναψυχή.
  - (15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις.
  - (16) Στάθμευση (κτίριο - γήπεδο). Επιτρέπονται μόνο Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων (16.1) και Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) σκαφών και τουριστικών λεωφορείων (16.2).
  - (17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας. Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων.
  - (18) Πλυντήρια, λιπαντήρια αυτοκινήτων.
  - (24.5) Πολυλειτουργικό αγρόκτημα.
  - (26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.
  - (30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412).
- Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.
- (32) Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο
  - (34) Εγκαταστάσεις ΑΠΕ.
  - (44) Καζίνο.
  - (45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών - ψυχαγωγικών και τυχερών παιχνιδιών.
  - (46) Αστική γεωργία - λαχανόκηποι.
  - (47) Κατασκηνώσεις - παιδικές εξοχές.

ε. Στις περιοχές που καθορίζεται η χρήση Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 7 του ΠΔ 59/2018.

Οι περιοχές της κατηγορίας αυτής αφορούν:

1. Κοινόχρηστους χώρους που καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

Ως κοινόχρηστοι χώροι για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι χώροι για την παραμονή, αναψυχή και μετακίνηση πεζών και τροχοφόρων, όπως οδοί, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, αμιγείς πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, άλση, πράσινο, και παιδικές χαρές. Στις πλατείες - πεζοδρόμια επιτρέπονται τα οριζόμενα στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012 (με εξαίρεση την περίπτωση γ' της παρ. 1 και των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ. 2) και επιπλέον περιορισμένης έκτασης δραστηριότητες εστίασης και αναψυχής, για την εξυπηρέτηση του κοινόχρηστου χώρου, εφόσον προβλέπονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και τον πολεοδομικό κανονισμό.

Στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται η κατασκευή υπογείων χώρων για τη στάθμευση αυτοκινήτων (σταθμοί αυτοκινήτων) εφ' όσον προβλέπεται από τον σχεδιασμό με μέριμνα διατήρησης τυχόν υψηλής βλάστησης που φέρουν. Σε περιοχές πρασίνου και σε άλση η κατασκευή υπογείων χώρων στάθμευσης γίνεται σε περιορισμένο τμήμα τους και μόνο για την εξυπηρέτηση των χρηστών.

Στους χώρους αυτούς επιτρέπονται, επιπλέον, οι γωνιές ανακύκλωσης εφόσον δεν καταλαμβάνουν επιφάνεια άνω του 15% του κοινοχρήστου χώρου.

2. Ελεύθερους χώρους αστικού και περιαστικού πρασίνου.

Οι περιοχές αυτές είναι χώροι εκτός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, οι οποίοι προβλέπονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό και νοούνται ως χώροι δημιουργίας πνευμόνων πρασίνου και αναψυχής, με στόχο τη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος.

Στους ελεύθερους χώρους αστικού πρασίνου, εκτός από δραστηριότητες ήπιας αναψυχής - όπως παιδικές χαρές - επιτρέπονται οι παρακάτω λειτουργίες εφόσον προβλέπονται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό:

(5) Μικρές υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις.

(9) Χώροι συνάθροισης κοινού: μόνο ανοικτά θέατρα μικρής κλίμακας με απαραίτητους υποστηρικτικούς χώρους και θερινοί κινηματογράφοι.

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης.

(24.1) Γεωργικές, δασικές και λοιπές αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

(46) Αστική γεωργία.

2. Παραλιακοί οικισμοί - Συκιά, Μελίσσι, Καμάρι, Κάτω Λουτρό, Κάτω Πιτσά

Οι χρήσεις γης για τους παραλιακούς οικισμούς και τις επεκτάσεις αυτών, είναι αυτές της Γενικής Κατοικίας, με εξαίρεση τα πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας και κτίρια στάθμευσης. Επομένως επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές γενικής κατοικίας επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση: Τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ.
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις μέχρι 1200τμ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας.
- (8) Περίθαλψη. Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), ιδιωτικές κλινικές μέχρι 100 κλίνες (8.2.2), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) οι οποίες πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ. (ν. 4315/2014).
- (11) Γραφεία/ Κέντρα Έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία και Κέντρα έρευνας.
- (12) Εστίαση μέχρι 300 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (13) Αναψυκτήρια μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 150 κλίνες και λουπές τουριστικές επιχειρήσεις.
- (18) Πλυντήρια - Λιπαντήρια αυτοκινήτων.
- (19.1) Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων – συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσικλέτες και μοτοποδήλατα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων. `Κατά τον πολεοδομικό

σχεδιασμό οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων μπορεί να επιτραπούν κατ' εξαίρεση σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.

(20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας.δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.

(21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (ν. 4302/2014).

Επιτρέπονται μόνο Αποθήκες χονδρικού εμπορίου χαμηλής όχλησης (21.3.) μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.

(22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

(27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.

(41) Εγκαταστάσεις προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών - προσφύγων και ευάλωτων ομάδων μέχρι 300 ατόμων.

(45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιγνίων.

(46) Αστική γεωργία - λαχανόκηποι.

Με τον πολεοδομικό σχεδιασμό είναι δυνατό να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς την πυκνότητα εγκατάστασης πλην των με κωδικό (1), (2), και (5) ανωτέρω χρήσεων (όπως μέγιστος αριθμός ανά Ο.Τ/Π.Ε./οδικό άξονα ή κατά άλλο επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο).

3. Λοιποί οικισμοί

Σε όλες τις οικιστικές περιοχές των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας καθώς και στις επεκτάσεις των οικισμών Καμαρίου, Κάτω Λουτρού, Μελισσίου, Οικ. Συν. Υπαλ. ΔΕΗ, Κάτω Πιτσών, Γεληνιάτικω, Άνω, Μέσης και Κάτω Συν. Τρικάλων και Καρυάς καθορίζονται χρήσεις γης Γενικής Κατοικίας, με εξαίρεση τα πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας και κτίρια στάθμευσης. Επομένως επιτρέπονται μόνο οι χρήσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 του ΠΔ 59 (ΦΕΚ 114/Α/2018).

Στις περιοχές γενικής κατοικίας επιτρέπονται μόνο:

- (1) Κατοικία.
- (2) Κοινωνική πρόνοια.
- (3) Εκπαίδευση: Τα κτίρια ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ.
- (4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις.
- (5) Θρησκευτικοί χώροι.
- (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις μέχρι 1200τμ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (7) Διοίκηση τοπικής κλίμακας.
- (8) Περίθαλψη. Επιτρέπονται μόνο Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας χωρίς νοσηλεία (8.1), ιδιωτικές κλινικές μέχρι 100 κλίνες (8.2.2), εξωνοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας (8.3), μονάδες πρόληψης και καταπολέμησης των εξαρτήσεων (8.4).
- (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο Εμπορικά καταστήματα (10.1), Καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2) και Υπεραγορές τροφίμων (10.3) οι οποίες πρέπει να έχουν μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης μέχρι 1.500 τμ. (ν. 4315/2014).
- (11) Γραφεία/ Κέντρα Έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία και Κέντρα έρευνας.
- (12) Εστίαση μέχρι 300 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (13) Αναψυκτήρια μέχρι 200 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (15) Τουριστικά καταλύματα μέχρι 150 κλίνες και λουπές τουριστικές επιχειρήσεις.
- (18) Πλυντήρια - Λιπαντήρια αυτοκινήτων.
- (19.1) Συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων – συνήθων οχημάτων (συμπεριλαμβάνονται οι μοτοσυκλέτες και μοτοποδήλατα) μέχρι 3,5 τόνους μικτού φορτίου ή δυνατότητα μεταφοράς μέχρι 9 ατόμων εκτός φανοποιείων και βαφείων. `Κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό οι χρήσεις φανοποιείων και βαφείων μπορεί να επιτραπούν κατ' εξαίρεση σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι χαμηλής όχλησης και θα αποτελούν συνοδή χρήση του συνεργείου.
- (20) Αποθήκες χαμηλής όχλησης μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας.δόμησης. Δεν επιτρέπονται οι αποθήκες με κωδικό 20.1. Ειδικά για τις φαρμακαποθήκες, η μέγιστη συνολική επιφάνεια δόμησης ανέρχεται σε 1.500 τ.μ.
- (21) Εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής (ν. 4302/2014). Επιτρέπονται μόνο Αποθήκες χονδρικού εμπορίου χαμηλής όχλησης (21.3.) μέχρι 400 τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.
- (22) Επαγγελματικά εργαστήρια μέχρι 400τ.μ. συνολικής επιφάνειας δόμησης.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο.

(27) Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο. - Ι.Κ.Τ.Ε.Ο.).

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β' 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.

(41) Εγκαταστάσεις προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών - προσφύγων και ευάλωτων ομάδων μέχρι 300 ατόμων.

(45) Χώροι διεξαγωγής τεχνικών-ψυχαγωγικών και τυχερών παιχνιδιών.

(46) Αστική γεωργία - λαχανόκηποι.

Με τον πολεοδομικό σχεδιασμό είναι δυνατό να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς την πυκνότητα εγκατάστασης πλην των με κωδικό (1), (2), και (5) ανωτέρω χρήσεων (όπως μέγιστος αριθμός ανά Ο.Τ./Π.Ε./οδικό άξονα ή κατά άλλο επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο).

4.3.3.4 Καθορισμός όρων δόμησης

Καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι δόμησης κατά πολεοδομική ενότητα και οικισμό:

1. Ξυλόκαστρο

Για την περιοχή του Ξυλοκάστρου εξακολουθούν να ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης στις υφιστάμενες ΠΕ1, ΠΕ2 και ΠΕ3 όπως έχουν προκύψει από τις πολεοδομικές μελέτες και την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου και καθορίστηκαν με τα παρακάτω διατάγματα – αποφάσεις:

- ΦΕΚ 216Α/1899
- ΦΕΚ 104Α/1928
- ΦΕΚ 60Δ/1964
- ΦΕΚ 95Δ/1967
- ΦΕΚ 164Δ/1969
- ΦΕΚ 240Δ/1969
- Άρθρο 16 ΓΟΚ/09-06-1973

- ΦΕΚ 105Δ/1979
- ΦΕΚ 425Δ/1993

Για τις προς πολεοδόμηση επεκτάσεις του ρυμοτομικού σχεδίου οι οποίες αποτελούν τις πολεοδομικές ενότητες ΠΕ4 και ΠΕ5 ορίζεται μέσος συντελεστής δόμησης 0,60 και μέση πυκνότητα 66 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha) ενώ προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (2508/1997).

2. Οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923

Οι οικισμοί Καμάρι, Κάτω Λουτρό και Κάτω Πιτσά είναι οριοθετημένοι ως οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923 (Π.Δ. 2/13-03-1981, ΦΕΚ 138/Δ/1981).

Οι όροι δόμησης εντός των ορίων των οικισμών αυτών ακολουθούν τις διατάξεις του Κώδικα Πολεοδομικής Νομοθεσίας (ΦΕΚ 580/Δ/27-7-99) και ειδικότερα τα άρθρα 102 ως και 108 αυτού.

Ειδικότερα, οι προτεινόμενοι όροι δόμησης για τους παραπάνω οικισμούς έχουν ως εξής:

- Οικισμός Καμαρίου

Το Καμάρι έχει οριοθετηθεί σαν οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 με την υπ'αρ. 4064/23-03-1978 απόφαση Νομάρχης. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 14-7-99 «Κώδικας Πολεοδομικής Νομοθεσίας» ΦΕΚ 580Δ/27-7-99 και ειδικότερα τα άρθρα 102 ως και 108 αυτού που έχουν αναφερθεί παραπάνω.

Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,4 και μέση πυκνότητα 50 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Τόσο για την περιοχή επέκτασης όσο και για το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (2508/1997). Ο καθορισμός του αδόμητου εντός ορίων τμήματος του οικισμού θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 580Δ/27-07-1999.

- Οικισμός Κάτω Λουτρού

Το Κ. Λουτρό έχει οριοθετηθεί σαν οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 με την από 13-06-1978 απόφαση Νομάρχης. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 14-7-99

«Κώδικας Πολεοδομικής Νομοθεσίας» ΦΕΚ 580Δ/27-7-99 και ειδικότερα τα άρθρα 102 ως και 108 αυτού όπως αναφέρονται παραπάνω. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού διατηρούνται οι όροι δόμησης, όπως αυτοί ισχύουν για το εντός ορίου τμήμα του οικισμού.

- Οικισμός Κάτω Πιτσών

Τα Κ. Πιτσά έχουν οριοθετηθεί σαν οικισμός προϋφιστάμενος του 1923 με την υπ'αρ. 9601/10-9-75 απόφαση Νομάρχης. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 14-7-99 «Κώδικας Πολεοδομικής Νομοθεσίας» ΦΕΚ 580Δ/27-7-99 και ειδικότερα τα άρθρα 102 ως και 108 αυτού όπως αναφέρονται παραπάνω.

Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού διατηρούνται οι όροι δόμησης, όπως αυτοί ισχύουν για το εντός ορίου τμήμα του οικισμού.

3. Οικισμοί χαρακτηρισμένοι ως κάτω των 2.000 κατοίκων

Για τους υπόλοιπους οικισμούς του Δήμου Ξυλοκάστρου (δηλ. πλην Ξυλοκάστρου, Καμαρίου, Κ. Λουτρού και Κ. Πιτσών) που είναι χαρακτηρισμένοι ως οικισμοί κάτω των 2.000 κατοίκων και η οριοθέτησή τους έγινε με βάση το Π.Δ. της 24-04/03-051985 (ΦΕΚ 181Δ) ισχύει:

- Οικισμός Άνω Τρικάλων

Τα Άνω Τρίκαλα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6466/12-12-85 απόφαση Νομάρχης. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού προτείνεται μέσος ΣΔ 0,5 και μέση πυκνότητα 54 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Για την περιοχή επέκτασης, καθώς και το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Ν. 2508/1997). Ο καθορισμός του αδόμητου τμήματος θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181Δ/1985.

- Οικισμός Γελινιάτικων

Τα Γελινιάτικα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 6770/12-12-85 απόφαση Νομάρχης. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,4 και μέση πυκνότητα 58 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις

διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα καθώς και την Π-6770/12-12-1985 απόφαση Νομάρχη σύμφωνα με την οποία: «Μεταξύ των ορίων του συνεκτικού τμήματος και της ζώνης των 100 μ. θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα με ελάχιστο εμβαδόν 1.5 00 τμ.».

- Οικισμός Σπαρτιναίικων

Τα Σπαρτιναίικα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6770/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Δεντρού

Το Δεντρό είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6320/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181/Δ/1985), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Ζεμενού

Το Ζεμενό είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6438/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181/Δ/1985), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Θαλερού

Το Θαλερό είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 7025/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,4 και μέση πυκνότητα 58 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Τόσο για την περιοχή επέκτασης όσο και για το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (2508/1997). Ο καθορισμός του αδόμητου εντός ορίων τμήματος του οικισμού θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181/Δ/1985.

- Οικισμός Θροφαρίου

Το Θροφαρί είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 5879/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Καριώτικων (Τ.Κ. Καμαρίου)

Τα Καρυώτικα Καμαρίου είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 7837/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Καρυάς

Η Καρυά είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6439/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,5 και μέση πυκνότητα 54 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Για την περιοχή επέκτασης, καθώς και το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία 2508/1997. Ο καθορισμός του αδόμητου τμήματος θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181Δ/1985.

- Οικισμός Καριώτικων (Τ.Κ. Καρυάς)

Τα Καρυώτικα Καρυάς είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 9797/30-09-93 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης συνεχίζουν να ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Άνω Λουτρού

Το Α. Λουτρό είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 7059/12-12-85 και 2517/92/3-1-94 (ΦΕΚ 11Δ/94) αποφάσεις Νομάρχη. Οι όροι δόμησης συνεχίζουν να ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα και της υπ'αρ. 2517/92/3-1-94 (ΦΕΚ 11Δ/94) απόφασης Νομάρχη, σύμφωνα με την οποία ισχύει επιπλέον ότι «τα εντός ζωνών οικισμού θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα οικόπεδα με ελάχιστο εμβαδόν 1.000τμ.».

- Οικισμός Κάτω Συνοικίας Τρικάλων

Η Κ.Σ. Τρικάλων είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 6158/12-12-85 απόφαση Νομάρχη (ΦΕΚ 228Δ/86). Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,5 και μέση πυκνότητα 54 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Για την περιοχή επέκτασης, καθώς και το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία 2508/1997. Ο καθορισμός του αδόμητου τμήματος θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181Δ/1985.

- Οικισμός Κορφιώτισσας

Η Κορφιώτισσα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 5325/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Λαγκαδαίικων

Τα Λαγκαδαίικα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 3146/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Αμφιθέας

Η Αμφιθέα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 3146/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Μάννας

Η Μάννα είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 7706/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Μελισσίου

Το Μελίσσι είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 2047/01-10-93 απόφαση Νομάρχη (ΦΕΚ 1273Δ/93). Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ) όπως ισχύει σήμερα. Επιπλέον, εντός της ζώνης

οικισμού ισχύει η υπ' αρ. 2047/01-10-93 απόφασης Νομάρχη (ΦΕΚ 1273Δ/93), σύμφωνα με την οποία ισχύει επιπλέον το εξής: «Τα εντός ζωνών οικισμού θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα οικόπεδα με ελάχιστο εμβαδόν 1.500 τμ.».

Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,3 και μέση πυκνότητα 40 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Για την περιοχή επέκτασης καθώς και το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία 2508/1997. Ο καθορισμός του αδόμητου τμήματος θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η ζώνη του οικισμού δεν διατηρείται στο τμήμα της επέκτασης ενώ διατηρείται κατά το υπόλοιπο τμήμα της. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181Δ/1985.

- Οικισμός Οικοδομικού Συνεταιρισμού Υπαλλήλων ΔΕΗ

Ο οικισμός του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Υπαλλήλων ΔΕΗ διαθέτει ρυμοτομικό σχέδιο με την υπ' αρ. 31546/07-10-1970 (ΦΕΚ 246Δ/70) και την Π. 899/ 15-5-1980 αποφάσεις Νομάρχη σύμφωνα με τις οποίες: «Τα ελάχιστα όρια εμβαδού και διαστάσεων των οικοπέδων εντός του Ρ.Σ. ορίζονται ως ακολούθως:

- ελάχιστο πρόσωπο 20 μ.
- ελάχιστο βάθος 30 μ.
- ελάχιστο εμβαδό 1000 τ.μ.
- κάλυψη 20%.».

Οι όροι δόμησης παραμένουν ως έχουν.

- Οικισμός Μέσης Συνοικίας Τρικάλων

Η Μ.Σ. Τρικάλων είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ' αρ. 6758/12-12-85 (ΦΕΚ 228Δ/86) και 1185/19-6-92 (επέκταση ορίων) αποφάσεις Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα. Στην περιοχή επέκτασης του οικισμού ορίζεται μέσος ΣΔ 0,5 και μέση πυκνότητα 54 κάτοικοι ανά εκτάριο (Ha). Για την περιοχή επέκτασης, καθώς και το αδόμητο εντός ορίων τμήμα του οικισμού προτείνεται πολεοδόμηση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία 2508/1997. Ο καθορισμός του αδόμητου τμήματος θα γίνει κατά την ανάθεση της μελέτης πολεοδόμησης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στα υπόλοιπα τμήματα του οικισμού εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις του ΦΕΚ 181Δ/1985.

- Οικισμός Νέων Βρυσουλών

Οι Νέες Βρυσούλες είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 7690/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Ξανθοχωρίου

Το Ξανθοχώρι είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 8521/12-12-85 και 1201/19-06-92 (επέκταση ορίων) αποφάσεις Νομάρχη. Οι όροι δόμησης να ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Παναριτίου

Το Παναρίτι είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6459/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Πελλήνης

Η Πελλήνη είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6950/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Άνω Πιτσών

Τα Α. Πιτσά είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 9601/10-09-75 και 7057/12-12-85 αποφάσεις Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμού Ρεθίου

Το Ρέθι είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 6789/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμοί Ρίζας - Βάλτου - Γεωργανταΐκων

Η Ρίζα, ο Βάλτος και τα Γεωργανταΐκα είναι οριοθετημένοι οικισμοί κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 5997/12-12-85 και 1915/24-9-92 (τροποποίηση ορίων) απόφαση

Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμοί Σιγερίτσας - Χαρτσιάνικων

Η Σιγερίτσα και τα Χαρτσιάνικα είναι οριοθετημένοι οικισμοί κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 5997/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Σοφιανών

Τα Σοφιανά είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με την υπ'αρ. 8108/12-12-85 απόφαση Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα.

- Οικισμός Στυλίων

Ο οικισμός Στυλίων έχει οριοθετηθεί σύμφωνα με την 8355/12-12-1985 απόφαση Νομάρχη Κορινθίας (ΦΕΚ 239Δ/1986). Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα

- Οικισμός Συκιάς

Η Συκιά είναι οριοθετημένος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων με τις υπ'αρ. 6931/12-12-85 και 1986/25-10-94 (ΦΕΚ 1112Δ/94) αποφάσεις Νομάρχη. Οι όροι δόμησης ακολουθούν τις διατάξεις του Π.Δ. της 24-04/03-05-1985 (ΦΕΚ 181Δ), όπως ισχύει σήμερα και της υπ'αρ. 1986/25-10-94 (ΦΕΚ 1112Δ/94) απόφασης Νομάρχη, σύμφωνα με την οποία ισχύει επιπλέον το εξής: «Τα εντός ζωνών οικισμού θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα οικοπέδα με ελάχιστο εμβαδόν 1.000 τμ.».

4. Εκτός σχεδίου δόμηση

Αφορά την έκταση της Δημοτικής Ενότητας που απομένει από την αφαίρεση των οικιστικών περιοχών (εντός ορίων οικισμού, Ρυμοτομικού σχεδίου, ΠΕΡΠΟ), των περιοχών παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΠΕΔ) και των περιοχών ελέγχου χρήσεων γης (ΠΕΧ).

Γι' αυτήν προτείνεται να ισχύσουν:

Η δόμηση των γηπέδων διέπεται από τις διατάξεις του ΠΔ της 24-31/5/1985 (ΦΕΚ 270Δ/85) όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3212 (ΦΕΚ 308Α/2003) και προβλέπει γενικά:

- Ελάχιστο εμβαδόν 4.000 τ.μ.
- Πρόσωπο επί κοινόχρηστου δρόμου 25 μ.
- Πρόσωπο επί διεθνούς, εθνικής, επαρχιακής, δημοτικής ή κοινοτικής οδού 45 μ. και βάθος 50 μ.
- Κάλυψη 10%
- Αποστάσεις από όρια οικοπέδου 15 μ.
- Το κτίριο που ανεγείρεται να είναι ενιαίο.
- Μέγιστη επιτρεπόμενη επιφάνεια κτιρίου 200 τ.μ. (για κατοικία)
- Σ.Δ. 0,2
- Όροφοι 2
- Ύψος 7,5 μ.

Οι όροι και περιορισμοί αυτοί έχουν παρεκκλίσεις ανάλογα με την ημερομηνία δημιουργίας του γηπέδου, τη χρήση του κτιρίου κλπ. Κατά παρέκκλιση, επιτρέπεται να οικοδομούνται γεωργικά κτίρια και αποθήκες, δεξαμενές, θερμοκήπια, γραφεία, καταστήματα, κτίρια κοινής ωφέλειας, αποθήκες εμπορικές, νοσοκομεία – κλινικές, τουριστικές εγκαταστάσεις, αθλητικές, ΚΤΕΟ κλπ.

Δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση νέων κτηνοτροφικών - πτηνοτροφικών και βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων ενώ οι υφιστάμενες θα πρέπει να μετεγκατασταθούν εντός διαστήματος 12 ετών από τη θεσμοθέτηση του παρόντος ΓΠΣ, στις προβλεπόμενες προς τούτο περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΠΕΔ) Ζώνη ανάπτυξης του Δευτερογενούς Τομέα (Ζώνη Ι) και Ζώνη ανάπτυξης κτηνοτροφίας - πτηνοτροφίας (Ζώνη ΙΙ).

5. Λοιποί όροι δόμησης

Για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας τηρούνται για τον καθορισμό της γραμμής δόμησης γενικώς οι αποστάσεις όπως προβλέπονται στο ΠΔ 209/98 (ΦΕΚ 196Α/98):

- Σε εκτός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχές και εκτός ορίων οικισμών:

- α) στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο, 60 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 40 μέτρων από το όριο αυτής,
  - β) στο δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο, 45 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 30 μέτρων από το όριο αυτής,
  - γ) στο τριτεύον εθνικό 30 μέτρα από τον άξονα της οδού,
  - δ) στο πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο, 20 μέτρα από την άξονα της οδού,
  - ε) στο δευτερεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο και σε ολόκληρο το δημοτικό ή κοινοτικό οδικό δίκτυο, 15 μέτρα από τον άξονα της οδού.
- Σε εντός σχεδίου ή εντός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων:
- α) στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο, 30 μέτρα από τον άξονα της οδού και όχι λιγότερο των 20 μέτρων από το όριό της,
  - β) στο δευτερεύον εθνικό οδικό δίκτυο, 15 μέτρα από τον άξονα της οδού,
  - γ) στο τριτεύον εθνικό οδικό δίκτυο 10 μέτρα από τον άξονα της οδού,
  - δ) στο πρωτεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο, 10 μέτρα από τον άξονα της οδού,
  - ε) στο δευτερεύον επαρχιακό οδικό δίκτυο, 3 μέτρα από το όριο της οδού,
  - στ) στις κύριες δημοτικές ή κοινοτικές οδούς, 3 μέτρα από το όριο της οδού ή η απόσταση που καθορίζεται από τη διαμορφωμένη με πυκνή δόμηση σε ικανό μήκος οικοδομική γραμμή
  - ζ) στους παράπλευρους δρόμους του οδικού δικτύου (πλην αυτοκινητόδρομων και δρόμων ταχείας κυκλοφορίας, 6 μέτρα από το όριο της οδού.

Η δόμηση κοντά σε ρέματα καθορίζεται με τις διατάξεις του Ν. 3010/02 και τους ισχύοντες κτιριοδομικούς κανονισμούς. Πιο συγκεκριμένα, πριν από κάθε εργασία πολεοδόμησης τα ρέματα πρέπει να οριοθετούνται. Η οριοθέτηση εγκρίνεται με απόφαση του Νομάρχη, εφόσον τα ρέματα βρίσκονται εξ ολοκλήρου εντός των ορίων του νομού. Σε αντίθετη περίπτωση απαιτείται απόφαση Γ. Γραμματέα Περιφέρειας.

4.3.3.5 Καθορισμός αναγκαίων μονάδων κοινοχρήστων και κοινωφελών λειτουργιών

Στους Πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι ανάγκες σε γη για κάλυψη των απαραίτητων κοινωφελών και κοινόχρηστων λειτουργιών στους οικισμούς καθώς και οι προτεινόμενες κοινωνικές και διοικητικές υποδομές.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.4.5 - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ					
ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΥΨΟ-ΜΕΤΡΟ	ΠΛΗΘΥΣ ΜΟΣ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ / ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
			2025		
Δ.Κ. ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ					
Ξυλόκαστρο	10		5.688	Δημαρχείο, κατάστημα ΔΕΗ, ΟΤΕ, Αστυνομικό τμήμα, Υποθηκοφυλακείο, Ειρηνοδικείο, 6 Συμβολαιογραφεία, Δασαρχείο, Πολεοδόμια, ΔΟΥ, κατάστημα ΕΛΤΑ, 4 τράπεζες , Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών, 1 Γραφείο Γεωργικής Ανάπτυξης, 1 παράρτημα ΙΚΑ, 1 κέντρο υγείας, 12 ιδιωτικά ιατρεία, 1 παιδικός σταθμός, 12 φροντιστήρια ξένων γλωσσών, 1 ΚΑΠΗ, 2 γήπεδα ποδοσφαίρου, 5 γήπεδα μπάσκετ, 4 γήπεδα τένις, 3 γήπεδα βόλεϊ, 2 γήπεδα beach volley, 1 κλειστό γυμναστήριο, 1 κλειστό θέατρο, 1 ανοιχτό θέατρο, 3 νηπιαγωγεία, 3 Δημοτικά, 2 Γυμνάσια, 1 Λύκειο, 1 ΤΕΕ	<ul style="list-style-type: none"> Ο οικισμός του Ξυλοκάστρου είναι 3^{ου} επιπέδου και γι' αυτό καθίστανται απαραίτητες αθλητικές εγκαταστάσεις Πυρήνα Β. Έτσι, επιπλέον των υφιστάμενων εγκαταστάσεων προτείνεται αθλητικό κέντρο που θα περιλαμβάνει κλειστό γυμναστήριο, κολυμβητήριο με κερκίδες, γήπεδα τένις, γήπεδο handball, αίθουσα βαρέων αθλημάτων, στίβο πλήρη 400 μ. με βαλβίδες και σκάμματα, αποδυτήρια και βοηθητικούς χώρους, πρόβλεψη κερκίδων. Βάσει σταθεροτύπων και πληθυσμού για το έτος 2021 προτείνεται η δημιουργία ενός Γυμνασίου και ενός Λυκείου στην πόλη του Ξυλοκάστρου για τις ανάγκες του Δήμου
Μερτικάϊκα	60		180		
Τ.Κ. ΑΝΩ ΤΡΙΚΑΛΩΝ					
Άνω Τρίκαλα	1.060		221	Γραφείο Τ.Κ ,1 αγροτικό ιατρείο (λειτουργεί μία φορά την εβδομάδα)	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης (και για τους 3 οικισμούς των Τρικάλων)
Ζήρεια	1.500		6		
Τ.Κ. ΓΕΛΙΝΙΑΤΙΚΩΝ					
Γελινιάτικα	40		513	Γραφείο Τ.Κ, πολιτιστικό κέντρο, υπό κατασκευή mini γήπεδο ποδοσφαίρου	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Σπαρτιναίικα	950		0		
Τ.Κ. ΔΕΝΤΡΟΥ					
Δεντρό	650		54	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο (λειτουργεί μία φορά την εβδομάδα), για το Δημοτικό οι μαθητές εξυπηρετούνται από αυτό της Ρίζας, πολιτιστικός σύλλογος χωρίς χώρο για έδρα	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΖΕΜΕΝΟΥ					
Ζεμενό	560		279	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο, πολιτιστικό κέντρο	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΘΑΛΕΡΟΥ					
Θαλερό	170		268	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο (δεν έχει επανδρωθεί), υπό κατασκευή mini γήπεδο ποδοσφαίρου	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης και πολιτιστικό κέντρο στο κοινοτικό κατάστημα ή στο κλειστό σχολείο
Τ.Κ. ΘΡΟΦΑΡΙΟΥ					
Θροφαρί	680		124	Γραφείο Τ.Κ	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΚΑΜΑΡΙΟΥ					
Καμάρι	5		1.500	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο, οι	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.4.5 - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ					
ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΥΨΟ-ΜΕΤΡΟ	ΠΛΗΘΥΣ ΜΟΣ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ / ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
			2025		
Καριώτικα (Καμαρίου)	40		74	κάτοικοι εξυπηρετούνται για τον παιδικό σταθμό από αυτόν του Ξυλοκάστρου και η μετακίνηση των παιδιών γίνεται με ΙΧ ή ΚΤΕΛ, 1 γήπεδο ποδοσφαίρου, 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό, 1 προνήπιο, 1 ανακαινισμένο πολιτιστικό κέντρο	καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του Νηπιαγωγείου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία του <ul style="list-style-type: none"> Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΚΑΡΥΑΣ					
Καρυά	1.220		71	Γραφείο Τ.Κ , οι κάτοικοι εξυπηρετούνται για τον παιδικό σταθμό από αυτόν του Ξυλοκάστρου και η μετακίνηση των παιδιών γίνεται με ΙΧ ή ΚΤΕΛ, 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό, πολιτιστικό κέντρο	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία νηπιαγωγείου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία του Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Καριώτικα (Καρυάς)	40		700		
Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΛΟΥΤΡΟΥ					
Κάτω Λουτρό	5		486	Γραφείο Τ.Κ, για το Δημοτικό οι μαθητές εξυπηρετούνται από αυτό των Πιτσών	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Άνω Λουτρό	210		33		
Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ					
Κ.Σ. Τρικάλων	850		500	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης (και για τους 3 οικισμούς των Τρικάλων)
Τ.Κ. ΚΟΡΦΙΩΤΙΣΣΑΣ					
Κορφιώτισσα	740		162	Γραφείο Τ.Κ , Οι κάτοικοι εξυπηρετούνται από το Αγροτικό Ιατρείο των Ν. Βρυσουλών,	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΛΑΓΚΑΔΑΙΚΩΝ					
Λαγκαδαίικα	850		19	Γραφείο Τ.Κ	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Αμφιθέα	380		13		
Τ.Κ. ΜΑΝΝΑΣ					
Μάννα	860		540	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο, 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του νηπιαγωγείου και του Δημοτικού εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία τους Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΜΕΛΙΣΣΙΟΥ					
Μελίσσι	30		909	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο, 1 γήπεδο ποδοσφαίρου (υπό κατασκευή), 1 γήπεδο μπάσκετ (υπό κατασκευή), 1 γήπεδο τένις (υπό κατασκευή), 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό, πολιτιστικό κέντρο	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του νηπιαγωγείου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία του Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ	40		47		
Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ					
Μ.Σ. Τρικάλων	1.050		214	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο (λειτουργεί μία φορά την εβδομάδα μόνο το καλοκαίρι)	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης (και για τους 3 οικισμούς των Τρικάλων)
Τ.Κ. ΝΕΩΝ ΒΡΥΣΟΥΛΩΝ					

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.4.5 - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ					
ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΥΨΟ-ΜΕΤΡΟ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ / ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
			2025		
Νέες Βρυσούλες	720		70	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο (στεγάζεται στο κλειστό σχολείο), πολιτιστικό κέντρο (στεγάζεται στο χώρο του κλειστού δημοτικού)	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΞΑΝΘΟΧΩΡΙΟΥ					
Ξανθοχώρι	940		170	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΠΑΝΑΡΙΤΙΟΥ					
Παναρίτι	720		472	Γραφείο Τ.Κ, 1 αγροτικό ιατρείο, 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό, 1 Γυμνάσιο	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του νηπιαγωγείου, του Δημοτικού και του Γυμνασίου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία τους Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΠΕΛΛΗΝΗΣ					
Πελλήνη	700		50	Γραφείο Τ.Κ	<ul style="list-style-type: none"> Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης Προτείνεται η λειτουργία αγροτικού ιατρείου
Τ.Κ. ΠΙΤΣΩΝ					
Κάτω Πιτσά	4		734	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο, οι κάτοικοι εξυπηρετούνται για τον παιδικό σταθμό από αυτόν του Ξυλοκάστρου και η μετακίνηση των παιδιών γίνεται με ΙΧ ή ΚΤΕΛ, 1 νηπιαγωγείο, 1 δημοτικό	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του νηπιαγωγείου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία του Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Άνω Πιτσά	960		5		
Τ.Κ. ΡΕΘΙΟΥ					
Ρέθι	530		411	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο, πολιτιστικό κέντρο στο κλειστό δημοτικό σχολείο	<ul style="list-style-type: none"> Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης Βάσει σταθεροτύπων και πληθυσμού 2021 προτείνεται η δημιουργία ενός Νηπιαγωγείου και ενός Δημοτικού σχολείου για την εξυπηρέτηση των αναγκών σε υποδομές εκπαίδευσης των κατοίκων των οικισμών: Άνω, Μέσης , Κάτω Συν. Τρικάλων, Ρεθίου, Πελλήνης, Δενδρού, Σοφιανών, Ξανθοχωρίου, Λαγκαδαϊκών, Σπαρτιναϊκών, Χαρτσιάνικων και Σιγερίτσας
Τ.Κ. ΡΙΖΑΣ					
Ρίζα	80		440	Γραφείο Τ.Κ, 1 νηπιαγωγείο, 1 Δημοτικό, πολιτιστικό κέντρο στο γραφείο της Τ.Κ.	<ul style="list-style-type: none"> Ο πληθυσμός του 2025 δεν καθιστά βιώσιμη τη λειτουργία του νηπιαγωγείου εντούτοις προτείνεται να συνεχιστεί η λειτουργία του. Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Βάλτος	110		46		
Γεωργανταίικα	90		144		
Σιγερίτσα	200		13		
Χαρτσιάνικα	140		23		

ΠΙΝΑΚΑΣ Π.4.5 - ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ					
ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΥΨΟ-ΜΕΤΡΟ	ΠΛΗΘΥΣ ΜΟΣ		ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ / ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
			2025		
Τ.Κ. ΣΟΦΙΑΝΩΝ					
Σοφιανά	940		35	Γραφείο Τ.Κ, πολιτιστικό κέντρο σε ιδιόκτητο οίκημα	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΣΤΥΛΙΩΝ					
Στύλια	580		160	Γραφείο Τ.Κ , 1 αγροτικό ιατρείο (υπολειτουργεί), για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο οι μαθητές εξυπηρετούνται από αυτά της Ρίζας	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης
Τ.Κ. ΣΥΚΙΑΣ					
Συκιά	10		601	Γραφείο Τ.Κ , οι κάτοικοι εξυπηρετούνται για τον παιδικό σταθμό από αυτόν του Ξυλοκάστρου και η μετακίνηση των παιδιών γίνεται με ΙΧ ή ΚΤΕΛ, πολιτιστικό κέντρο, υπό κατασκευή βρίσκεται και σχολείο για παιδιά ειδικών ικανοτήτων	Προτείνεται ανοικτός χώρος άθλησης

Πηγή: ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου

Π.4.5. Αναγκαίες μονάδες κοινόχρηστων και κοινωφελών λειτουργιών									
		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ		ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ		ΠΛΑΤΕΙΕΣ Κ.Χ. ΠΡΑΣΙΝΟ		ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ	
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ / ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 2025	ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΟ ΓΗΣ σε τμ/κατ	ΑΠΑΙΤΟΥ ΜΕΝΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΩΝ (τμ)	ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΟ ΓΗΣ σε τμ/κατ	ΑΠΑΙΤΟΥ ΜΕΝΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΩΝ (τμ)	ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΟ ΓΗΣ σε τμ/κατ	ΑΠΑΙΤΟΥ ΜΕΝΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΩΝ (τμ)	ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΟ ΓΗΣ σε τμ/κατ	ΑΠΑΙΤΟΥ ΜΕΝΗ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΣΤΑΘΕΡΟ ΤΥΠΩΝ (τμ)
Δ.Κ. Ξυλοκάστρου	5 868	0.25		5.50		2.25		0.20	
Ξυλόκαστρο	5 688	0.25	1 422	5.50	31 284	2.25	12 798	0.20	1 138
Θεωδοραϊκά	0	0.25	0	5.50	0	2.25	0	0.20	0
Μερτικάϊκα	180	0.25	45	5.50	990	2.25	405	0.20	36
Δ.Κ. Άνω Τρικάλων	227	0.25		5.50		2.25		0.20	
Άνω Τρίκαλα	221	0.25	55	5.50	1 216	2.25	497	0.20	44
Ζήρεια	6	0.25	2	5.50	33	2.25	14	0.20	1
Δ.Δ.Γελινιστικών	513	0.25		5.50		2.25		0.20	
Γελινιάτικα	513	0.25	128	5.50	2 822	2.25	1 154	0.20	103
Σπαρτιναϊκά	0	0.25	0	5.50	0	2.25	0	0.20	0
Δ.Κ. Δεντρό	54	0.25		5.50		2.25		0.20	
Δεντρό	54	0.25	14	5.50	297	2.25	122	0.20	11
Δ.Κ.Ζεμενού	279	0.25		5.50		2.25		0.20	
Ζεμενό	279	0.25	70	5.50	1 535	2.25	628	0.20	56
Δ.Κ.Θαλερού	268	0.25		5.50		2.25		0.20	
Θαλερό	268	0.25	67	5.50	1 474	2.25	603	0.20	54
Δ.Κ.Θροφαρίου	124	0.25		5.50		2.25		0.20	
Θροφαρί	124	0.25	31	5.50	682	2.25	279	0.20	25
Δ.Κ.Καμαρίου	1 574	0.25		5.50		2.25		0.20	
Άνω Καμάρι	0	0.25	0	5.50	0	2.25	0	0.20	0
Καμάρι	1 500	0.25	375	5.50	8 250	2.25	3 375	0.20	300
Καριώπικα (Δ.Κ.Καμαρίου)	74	0.25	19	5.50	407	2.25	167	0.20	15
Δ.Κ..Καρυάς	771	0.25		5.50		2.25		0.20	
Καρυά	71	0.25	18	5.50	391	2.25	160	0.20	14
Καριώπικα (Δ.Κ..Καρυάς)	700	0.25	175	5.50	3 850	2.25	1 575	0.20	140
Δ.Κ.Κάτω Λουτρού	519	0.25		5.50		2.25		0.20	
Κάτω Λουτρό	486	0.25	122	5.50	2 673	2.25	1 094	0.20	97
Άνω Λουτρό	33	0.25	8	5.50	182	2.25	74	0.20	7
Δ.Κ..Κάτω Συνοικίας Τρικάλων	500	0.25		5.50		2.25		0.20	
Κάτω Συνοικία Τρικάλων	500	0.25	125	5.50	2 750	2.25	1 125	0.20	100
Δ.Κ. Κορφιιώτισσας	162	0.25		5.50		2.25		0.20	
Κορφιιώτισσα	162	0.25	41	5.50	891	2.25	365	0.20	32
Δ.Κ. Λαγκαδαϊκών	32	0.25		5.50		2.25		0.20	
Λαγκαδαϊκά	19	0.25	5	5.50	105	2.25	43	0.20	4
Αμφιθέα	13	0.25	3	5.50	72	2.25	29	0.20	3
Δ.Κ..Μάννας	540	0.25		5.50		2.25		0.20	
Μάννα	540	0.25	135	5.50	2 970	2.25	1 215	0.20	108
Δ.Κ. Μελισσίου	956	0.25		5.50		2.25		0.20	
Μελίσσι	909	0.25	227	5.50	5 000	2.25	2 045	0.20	182
Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ	47	0.25	12	5.50	259	2.25	106	0.20	9

Δ.Κ. Μέσης Συνοικίας Τρικάλων	214	0.25		5.50		2.25		0.20	
Μέση Συνοικία Τρικάλων	214	0.25	54	5.50	1 177	2.25	482	0.20	43
Δ.Κ. Νέων Βρυσουλών	70	0.25		5.50		2.25		0.20	
Νέαι Βρυσούλες	70	0.25	18	5.50	385	2.25	158	0.20	14
Δ.Κ. Ξανθοχωρίου	170	0.25		5.50		2.25		0.20	
Ξανθοχώρι	170	0.25	43	5.50	935	2.25	383	0.20	34
Δ.Κ. Παναριτίου	472	0.25		5.50		2.25		0.20	
Παναρίτι	472	0.25	118	5.50	2 596	2.25	1 062	0.20	94
Δ.Κ. Πελλήνης	50	0.25		5.50		2.25		0.20	
Πελλήνη	50	0.25	13	5.50	275	2.25	113	0.20	10
Δ.Κ. Πιτσών	739	0.25		5.50		2.25		0.20	
Κάτω Πιτσά	734	0.25	184	5.50	4 037	2.25	1 652	0.20	147
Άνω Πιτσά	5	0.25	1	5.50	28	2.25	11	0.20	1
Δ.Κ. Ρεθίου	411	0.25		5.50		2.25		0.20	
Ρέθι	411	0.25	103	5.50	2 261	2.25	925	0.20	82
Δ.Κ. Ριζής	666	0.25		5.50		2.25		0.20	
Ριζα	440	0.25	110	5.50	2 420	2.25	990	0.20	88
Βάλτος	46	0.25	12	5.50	253	2.25	104	0.20	9
Γεωργανταίικα	144	0.25	36	5.50	792	2.25	324	0.20	29
Σιγερίτσα	13	0.25	3	5.50	72	2.25	29	0.20	3
Χαρτσινάικα	23	0.25	6	5.50	127	2.25	52	0.20	5
Δ.Κ. Σοφιανών	35	0.25		5.50		2.25		0.20	
Σοφιανά	35	0.25	9	5.50	193	2.25	79	0.20	7
Δ.Κ. Στυλίων	160	0.25		5.50		2.25		0.20	
Στύλια	160	0.25	40	5.50	880	2.25	360	0.20	32
Δ.Κ. Συκιάς	601	0.25		5.50		2.25		0.20	
Συκιά	601	0.25	150	5.50	3 306	2.25	1 352	0.20	120
ΔΗΜΟΣ ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	15 969		3 994		87 863		35 944		3 195

Πηγή: ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου

4.3.3.6 Δίκτυα αστικής υποδομής

1. Οδικό δίκτυο – Κυκλοφορία

Προβλέπονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις, ανά οικισμό:

- Ξυλόκαστρο

- Ολοκλήρωση εφαρμογής της μελέτης «Κυκλοφοριακής οργάνωσης και στάθμευσης Ξυλοκάστρου».

- Μερτικάϊικα

- Πρόβλεψη χώρων στάθμευσης

- Άνω Τρίκαλα

- Βελτίωση ποιότητας οδοστρώματος
- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)
- Ολοκλήρωση κατασκευής του παρακαμπτήριου δρόμου του οικισμού

- Γελινιάτικα

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδών

- Σπαρτιναίικα

- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδών

- Δεντρό

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Επισκευή και βελτίωση οδοστρώματος

- Ζεμενό

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης– βελτίωσης χαρακτηριστικών του οδικού δικτύου

- Θαλερό

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδικού δικτύου - Θροφαρί
- Δημιουργία χώρων στάθμευσης

- Καμάρι

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Βελτίωση ποιότητας οδοστρώματος
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)

- Καριώτικα Καμαρίου

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Βελτίωση ποιότητας οδοστρώματος

- Διαπλάτυνση οδών όπου είναι εφικτό

- Καρυά

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης

- Καριώτικα Καρυάς

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης - Κάτω Λουτρό
- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)
- Διαπλάτυνση οδών όπου είναι εφικτό - Άνω Λουτρό
- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)

- Κάτω Συνοικία Τρικάλων

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Επισκευή, βελτίωση, ασφαλτόστρωση οδών εντός του οικισμού - Κορφιώτισσα
- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Λαγκαδαίικα

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Αμφιθέα

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Μάννα

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)

- Μελίσσι

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Ασφαλτόστρωση οδών
- Εφαρμογή μελέτης για την κατασκευή νέων οδών
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδικού δικτύου

- Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Μέση Συνοικία Τρικάλων

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Ασφαλτόστρωση οδών

- Νέες Βρυσούλες

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Ξανθοχώρι

- Βελτίωση οδού πρόσβασης

- Παναρίτι

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Διαπλάτυνση οδών όπου είναι εφικτό
- Επισκευή οδοστρώματος - Πελλήνη
- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Κάτω Πιτσά

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Άνω Πιτσά

- Ολοκλήρωση έργων ασφαλτόστρωσης οδού σύνδεσης με Κάτω Πιτσά

- Ρέθι

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης

- Ρίζα

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδικού δικτύου

- Βάλτος

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδικού δικτύου

- Γεωργανταίικα

- Ολοκλήρωση ασφαλτόστρωσης οδικού δικτύου

- Σιγερίτσα

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Βελτίωση και ασφαλτόστρωση οδών

- Χαρτσιάνικα

- Βελτίωση και ασφαλτόστρωση οδών

- Σοφιανά

- Βελτίωση οδού πρόσβασης

- Στύλια

- Δημιουργία ανοικτών χώρων στάθμευσης
- Μέτρα για την ασφάλεια κυκλοφορίας πεζών (π.χ. Πρόβλεψη πεζοδρομίων)
- Διαπλάτυνση οδών όπου είναι εφικτό
- Βελτίωση και επισκευή οδοστρώματος

- Συκιά

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης
- Βελτίωση ποιότητας οδοστρώματος
- Διαπλάτυνση οδών όπου είναι εφικτό

2. Σιδηροδρομικό δίκτυο

Τα έργα της νέας σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο – Ροδοδάφνη είναι δικαιοδοσία της ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ. Μετά την ολοκλήρωσή τους να γίνει αίτημα παραχώρησης της απαλλοτριωμένης έκτασης του παλαιού σιδηροδρομικού δικτύου ώστε να γίνει κατάλληλη εκμετάλλευση από τον Δήμο, ανάλογα με τις ανάγκες.

3. Ύδρευση προβλέπονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις, ανά οικισμό:

- Γελινιάτικα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Λαγκαδαίικα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Αμφιθέα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Μέση Συνοικία Τρικάλων

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Ξανθοχώρι

Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης

- Παναρίτι

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Πελλήνη

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης

- Ρίζα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης και αντικατάσταση στα τμήματα που κρίνεται απαραίτητο

- Βάλτος

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης και αντικατάσταση στα τμήματα που κρίνεται απαραίτητο

- Γεωργανταίικα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης και αντικατάσταση στα τμήματα που κρίνεται απαραίτητο

- Σιγερίτσα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης και αντικατάσταση στα τμήματα που κρίνεται απαραίτητο

- Χαρτσιάνικα

Εφαρμογή της Μελέτης Επέκτασης Δικτύου ύδρευσης και αντικατάσταση στα τμήματα που κρίνεται απαραίτητο

- Σοφιανά

Αντικατάσταση δικτύου ύδρευσης

4. Αποχέτευση προβλέπονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις, ανά οικισμό:

- Ξυλόκαστρο

Ολοκλήρωση εφαρμογής της μελέτης Επέκτασης Δικτύου Αποχέτευσης

- Άνω Τρίκαλα

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης & βιολογικού καθαρισμού και για τις 3 συνοικίες Τρικάλων

- Γελινιάτικα

Προτείνεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης (σύμφωνα με την υπάρχουσα μελέτη)

- Θαλερό

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης

- Καμάρι

Εφαρμογή μελέτης Επέκτασης Δικτύου Αποχέτευσης

- Καριώτικα Καμαρίου

Προτείνεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης (από γεωλογική)

- Καριώτικα Καρυάς

Προτείνεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης (από γεωλογική)

- Κάτω Λουτρό

Προτείνεται η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης

- Κάτω Συνοικία Τρικάλων

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης & βιολογικού καθαρισμού και για τις 3 συνοικίες Τρικάλων

- Μάννα

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης

- Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης

- Μέση Συνοικία Τρικάλων

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης & βιολογικού καθαρισμού και για τις 3 συνοικίες Τρικάλων

- Παναρίτι

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης

- Κάτω Πιτσά

Δημιουργία δικτύου αποχέτευσης

- Ρίζα

Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης

- Συκιά

Εφαρμογή μελέτης Επέκτασης Δικτύου Αποχέτευσης

5. Διάθεση απορριμμάτων

Στην περιοχή Κολώνες του Ξυλοκάστρου έχει κατασκευασθεί σύγχρονος ΧΥΤΑ δυναμικότητας 250.000 τόνων, που προβλέπεται να καλύψει τις ανάγκες του Δήμου για 20 έτη.

6. Υποδομές ασφαλείας

Οι υποδομές ασφαλείας – προστασίας αφορούν στις περιπτώσεις πυρκαγιάς, πλημμυρών και σεισμών και συναρτώνται με την οργάνωση των πυροσβεστικών υπηρεσιών, την πυκνότητα και κατάσταση των υδροστομίων, τη διευθέτηση ρεμάτων και την ύπαρξη δικτύου για όμβρια, καθώς και την ύπαρξη χώρων κατάλληλων για τη συγκέντρωση πληθυσμού στις περιπτώσεις σεισμών.

- Ξυλόκαστρο, Μερτικάϊκα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την παλιά και νέα εθνική οδό Κορίνθου-Πατρών.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία 7 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης νότια της πόλης του Ξυλοκάστρου εκτός σχεδίου και 1 στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εντός σχεδίου.
- Προτείνεται η δημιουργία 2 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στον οικισμό Μερτικάϊκα, ένας στο βόρειο και ένας στο νότιο άκρο του οικισμού εκτός σχεδίου.

- Άνω Τρίκαλα, Ζήρεια

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία δύο χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενός στο δυτικό άκρο του οικισμού και ενός στην ανατολική πλευρά εκτός ορίων.

- Γελινιάτικα, Σπαρτιναίικα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την επαρχιακή οδό Συκέα-Γελινιάτικα-Καρυώτικα Καρυών.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στα Γελινιάτικα η δημιουργία 3 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενός στην ανατολική πλευρά του οικισμού και δύο στη δυτική, όλοι εκτός ορίων.
- Προτείνεται στα Σπαρτιναίικα στην ανατολική πλευρά εντός οικισμού η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

- Δεντρό

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την επαρχιακή οδό Ξυλόκαστρο-Άνω Τρίκαλα
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Ζεμενό

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την επαρχιακή οδό Ξυλόκαστρο-Άνω Τρίκαλα
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση

έκτακτης ανάγκης στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Θαλερό

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Θροφαρί

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από επαρχιακή οδό.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο βόρειο άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Καμάρι, Καριώτικα Καμαρίου

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Το Αραχωβίτικο ρέμα χρήζει αμέσου εγκιβωτισμού από τη σιδ. γραμμή και βόρεια έως τη θάλασσα
- Προτείνεται στα Καριώτικα η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης βόρεια του οικισμού εκτός ορίων.
- Προτείνεται στο Καμάρι η δημιουργία 4 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης νότια του οικισμού εκτός ορίων.

- Καρυά, Καριώτικα Καρυάς

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στην Καρυά η δημιουργία δύο χώρων συγκέντρωσης κοινού , ο ένας στη βορειοανατολική πλευρά του οικισμού και ο άλλος στη νοτιοανατολική πλευρά του οικισμού, εκτός ορίων
- Προτείνεται στα Καριώτικα Καρυάς η δημιουργία 2 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης βορειοδυτικά και βορειοανατολικά του οικισμού εκτός ορίων

- Κάτω Λουτρό, Άνω Λουτρό

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός του οικισμού
- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στο Κάτω Λουτρό η δημιουργία 3 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης δύο νότια του οικισμού, ο ένας εκτός ορίων και ο άλλος εντός, και ο τρίτος στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.
- Προτείνεται στο Άνω Λουτρό η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης δυτικά του οικισμού εκτός ορίων.

- Κάτω Συνοικία Τρικάλων

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού.
- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά

κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.

- Προτείνεται η δημιουργία τριών χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενός στο νοτιοδυτικό άκρο του οικισμού, ενός στο ανατολικό και ενός στο βόρειο, όλοι εκτός ορίων.

- Κορφιώτισσα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού
- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού στην ανατολική πλευρά του οικισμού εκτός ορίων.

- Λαγκαδαίικα, Αμφιθέα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την επαρχιακή οδό Κρυσταλλοπηγή Λαγκαδαίικα
- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο νοτιοδυτικό άκρο του οικισμού Αμφιθέας εκτός ορίων.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στη βόρεια πλευρά του οικισμού Λαγκαδαίικων εκτός ορίων (και ένας στη νότια πλευρά του οικισμού της Κρυσταλλοπηγής).

- Μάννα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού

- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία 4 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ένας στην ανατολική πλευρά του οικισμού, δύο στη νοτιοδυτική και ένας στη βορειοδυτική, εκτός ορίων

- Μελίσσι, Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στον οικισμό Μελίσσι η δημιουργία 3 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ένας στο βορειοανατολικό και ένας στο βορειοδυτικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων, και ένας εντός ορίων σε κεντρική θέση νότια του οδικού άξονα ΠΑΘΕ.
- Προτείνεται στον οικισμό του Ο.Σ.Υ ΔΕΗ η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο βόρειο άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Μέση Συνοικία Τρικάλων

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία δύο χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, έναν στο βορειοδυτικό άκρο του οικισμού και έναν στο νοτιοανατολικό, εκτός ορίων.

- Νέες Βρυσούλες

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την επαρχιακή οδό Ξυλόκαστρο-Άνω Τρίκαλα.
- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο βορειοανατολικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Ξανθοχώρι

- Οριοθέτηση υδρορέματος
- Καθαρισμός της κοίτης του υδρορέματος από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης σε κεντρική θέση ως προς τον οικισμό εκτός ορίων.

- Παναρίτι

- Προτείνεται η δημιουργία τριών χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ο ένας στην ανατολική πλευρά του οικισμού εκτός ορίων, ο άλλος στη νοτιοδυτική πλευρά εκτός ορίων και ο τρίτος στο δυτική πλευρά του μικρού οικισμού (Παναρίτι β) εκτός ορίων.

- Πελλήνη

- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο δυτικό άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Κάτω Πιτσά, Άνω Πιτσά

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από την παλαιά κα νέα εθνική οδό Κορίνθου-Πατρών

- Καθαρισμός της κοίτης των υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στα Άνω Πιτσά ένας χώρος συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εντός οικισμού στη νοτιοανατολική πλευρά.
- Προτείνεται στα Κάτω Πιτσά προτείνονται 4 χώροι συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης νότια του οικισμού εκτός ορίων

- Ρέθι

- Οριοθέτηση υδρορέματος
- Καθαρισμός της κοίτης του υδρορέματος από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά και δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία δύο χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ένας στην ανατολική πλευρά του οικισμού εκτός ορίων και ο άλλος στη δυτική πλευρά εκτός ορίων.

- Ρίζα, Βάλτος, Γεωργανταίικα, Σιγερίτσα, Χαρτσιάνικα

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται στη Ρίζα, το Βάλτο και τα Γεωργανταίικα η δημιουργία τριών χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, ενός στο νοτιοδυτικό άκρο του οικισμού και δύο βόρεια, βορειοδυτικά του οικισμού εκτός ορίων.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στο νοτιοανατολικό άκρο του οικισμού Σιγερίτσας εκτός ορίων.
- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στη νότια πλευρά του οικισμού Χαρτσιάνικων εκτός ορίων.

- Σοφιανά

- Προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση

έκτακτης ανάγκης στο νότιο άκρο του οικισμού εκτός ορίων.

- Στύλια

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς του οικισμού.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία χώρου συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στην ανατολική πλευρά του οικισμού εκτός ορίων.

- Συκιά

- Οριοθέτηση υδρορεμάτων
- Μέτρα για να αποφευχθεί η παρεμπόδιση της ομαλής παροχέτευσης των νερών των υδρορεμάτων στα σημεία που αυτά διέρχονται κάτω από οδούς εντός οικισμού.
- Καθαρισμός κοίτης υδρορεμάτων από πάσης φύσεως απορρίμματα, ξερά κλαδιά, δέντρα πριν τις φθινοπωρινές βροχές και περιοδικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Προτείνεται η δημιουργία 4 χώρων συγκέντρωσης κοινού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης εκτός ορίων οικισμού, δύο στη νότια πλευρά του οικισμού, ένας στη βόρεια και ένας στη δυτική.

4.3.3.7 Ζώνες κινήτρων-Πολοδομικών μηχανισμών

Εντός των οικισμών, πολλοί από τους οποίους διασχίζονται από τις Διαδρομές Περιήγησης (ΠΕΠ5):

- Να γίνουν παρεμβάσεις αναβάθμισης – ανάδειξης των όψεων αλλά και των παρακείμενων ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων και να αναμορφωθούν οι όψεις καταστημάτων ή και ο υπαίθριος εξοπλισμός τους με επιλεγμένα υλικά ή και χρώμα καθώς και να υπάρχει ενιαίος λογότυπος και τύπος επιγραφών στα καταστήματα.

Με τις πολεοδομικές μελέτες που θα εκπονηθούν στους οικισμούς του Δήμου, θα καθορισθούν Ζώνες Ειδικής Ενίσχυσης (ΖΕΕ) κατά μήκος των ειδικών διαδρομών περιήγησης σύμφωνα με το τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 2508 (ΦΕΚ 124 Δ/13-06-97)

- Να προβλεφθούν οικονομικά κίνητρα για την εκτέλεση των παραπάνω έργων προβολής των πολιτιστικών χαρακτηριστικών του δήμου και διαμόρφωσης / αναβάθμισης κτιρίων και κοινόχρηστων χώρων.

4.3.3.8 Γενικές Διατάξεις

1. Ειδικότερα για την περιοχή του Ξυλοκάστρου προτείνεται:
  - a. Η αναθεώρηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου
  - b. Να είναι δυνατή η αποκατάσταση ρυμοτομουμένων από μία πολεοδομική ενότητα σε μία άλλη
  - c. Προβληματικές περιοχές του σχεδίου να μπορούν να ενταχθούν στο άρθρο 15 «Πολεοδομική αναμόρφωση προβληματικών περιοχών εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως ή οικισμών προ του 1923» του Ν.2508/1997.
  - d. Να εξαιρεθούν από την ένταξη σε ρυμοτομικό σχέδιο, ακατάλληλες περιοχές των ΠΕ4 και ΠΕ5, όπως ρέματα, νεκροταφείο και ζώνη πέριξ αυτού κλπ.
2. Για την πόλη του Ξυλοκάστρου και όλους τους παραλιακούς οικισμούς προτείνεται η ανάπτυξη του παραλιακού μετώπου (αισθητικές βελτιώσεις όψεων κτιρίων, φωτισμός, δενδροφυτεύσεις, σημάσεις, κλπ.).
3. Επιτρέπεται η χωροθέτηση κάθε είδους Κοινοφελούς έργου υποδομής και ίων απαιτούμενων για τη λειτουργία του εγκαταστάσεων (κτιριακών ή μη), κατόπιν εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων. Ο καθορισμός των θέσεων και χώρων κτιρίων δημοσίων και κοινοφελών σκοπών στις εκτός σχεδίου περιοχές (πλην των ΠΕΠ της παρούσας) καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης τους, γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν 1337/83 (ΦΕΚ 33Α/83) όπως εκάστοτε ισχύει.
4. Επιτρέπεται η διάνοιξη νέων δασικών οδών (σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις δασοπροστασίας) καθώς και οδών πυροπροστασίας (σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις πυροπροστασίας) Οι δρόμοι αυτοί απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν για κατάτμηση γηπέδων και για οικοδόμηση.

5. Επιτρέπεται, κατόπιν εκπόνησης και έγκρισης των από την κείμενη νομοθεσία προβλεπόμενων σχετικών μελετών, η βελτίωση, διαπλάτυνση και διάστρωση νομίμως υφισταμένων οδών.
6. Για γήπεδα, τμήματα των οποίων βρίσκονται εντός ΠΕΠ ή/και ΠΕΧ προτείνεται να ισχύσουν οι χρήσεις γης, οι περιορισμοί και οι όροι δόμησης της ζώνης (ΠΕΠ, ΠΕΧ ή απλό καθεστώς εκτός σχεδίου) που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα του γηπέδου. Για την εφαρμογή των ορίων των ΠΕΠ και ΠΕΧ θα πρέπει να συντάσσεται τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου εξαρτημένο από το εθνικό σύστημα συντεταγμένων (ΕΓΣΑ '87) επί του οποίου θα γίνεται η εφαρμογή των ορίων των ζωνών. Σε περίπτωση ίσου εμβαδού μεταξύ ζωνών του γηπέδου θα λαμβάνονται ως εφαρμοστέα οι χρήσεις γης, οι περιορισμοί και όροι δόμησης που είναι λιγότερο επαχθείς για το περιβάλλον.
7. Ο καθορισμός των αρχαιολογικών χώρων και των ζωνών προστασίας τους γίνεται σύμφωνα με το Ν 3028/02 (ΦΕΚ 153Α/02) όπως εκάστοτε ισχύει. Έως την έκδοση σχετικής πράξης από το ΥΠΠΟ ισχύουν οι προβλεπόμενες από το παρόν ΓΠΣ θεσμικές ρυθμίσεις.
8. Εγκαταστάσεις και δίκτυα διανομής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, ύδρευσης καθώς και εγκαταστάσεις και δίκτυα συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας στερεών και υγρών αποβλήτων και υπό την προϋπόθεση ότι δεν απαγορεύονται από άλλες διατάξεις, επιτρέπεται να χωροθετούνται εντός των ΠΕΧ εφόσον τηρηθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
9. Εντός των οικισμών και των επεκτάσεων τους καθώς και εντός των ΠΕΠ και ΠΕΧ δεν επιτρέπονται:
  - a. η αμμοληψία από παραλίες, ποτάμια και ρέματα
  - b. η ρίψη υλικών εκσκαφής-κατεδάφισης, σκουπιδιών κλπ σε ρέματα (ρύπανση).
  - c. η επιφανειακή εξόρυξη (πλην των νομίμως υφιστάμενων λατομείων).
  - d. η μετατροπή των ρεμάτων, των διαδρομών περιήγησης και μονοπατιών σε οδούς κυκλοφορίας τροχοφόρων
10. Ο μέσος ΣΔ και οι χρήσεις γης σε υφιστάμενους οικιστικούς υποδοχείς και επεκτάσεις τους. όπως ορίζονται στο παρόν, θα ισχύουν υποχρεωτικά με την έναρξη ισχύος του ΓΠΣ. Αν από τους ισχύοντες όρους δόμησης εντός οικισμών ο ΣΔ και η συνολική δόμηση είναι μικρότερη από τον οριζόμενο μέσο ΣΔ ισχύουν τα μικρότερα όρια

11. Οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι των προς πολεοδόμηση περιοχών θα ορισθούν από την Πολεοδομική Μελέτη. Ως κατευθύνσεις δίνονται:
  - a. να είναι κατά το δυνατόν διάσπαρτοι στον οικιστικό ιστό.
  - b. ενδείκνυται να χωροθετούνται, εφόσον είναι εφικτό, όμορα με προστατευμένες περιοχές (αρχαιολογικοί χώροι - μνημεία, ρέματα κλπ.) ώστε να ευνοείται η δημιουργία πεζόδρομων και υπαίθριων χώρων αναψυχής.
12. Για τους μορφολογικούς όρους και περιορισμούς παραμένουν οι διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου τόσο όσον αφορά την εκτός σχεδίου όσο και την -κατά περίπτωση- εντός σχεδίου και ορίων οικισμών δόμηση.

4.3.4 Απαιτούμενα έργα – μελέτες για την εφαρμογή του ΓΠΣ

Το Πρόγραμμα Ενεργοποίησης του ΓΠΣ Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει μέτρα και δράσεις θεσμικού και οργανωτικού χαρακτήρα, περιλαμβάνει τρία επίπεδα δράσεων:

1. τις μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν (κατά σειρά προτεραιότητας),
2. τις θεσμοθετήσεις όπου απαιτούνται
3. την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων.

Στην πρώτη φάση υλοποίησης θα πρέπει να ολοκληρωθούν κατά προτεραιότητα:

- Η εκπόνηση και θεσμοθέτηση των πολεοδομικών μελετών για τις δύο νέες επεκτάσεις του Ρ.Σ. του Ξυλοκάστρου και των οικισμών
- Η σύνταξη και θεσμοθέτηση της Μελέτης «Καθορισμού χρήσεων και ανάπλασης παράκτιας ζώνης Δήμου».
- Η σταδιακή ολοκλήρωση των μελετών για:
  - τη Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης μεταποιητικών δραστηριοτήτων
  - τη Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης κτηνοτροφικών - πτηνοτροφικών δραστηριοτήτων
- Η ολοκλήρωση των μελετών και ωρίμανση των έργων τεχνικής υποδομής και η έναρξη υλοποίησης τους σταδιακά σε επιλεγμένες ζώνες.

- Η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και του Εθνικού Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης για την ενίσχυση και αναδιάρθρωση της τοπικής οικονομίας κύρια στους τομείς της γεωργίας και του τουρισμού.
- Το πρόγραμμα προβολής και δημοσιότητας για την εφαρμογή του ΓΠΣ.

Στους ακόλουθους Πίνακες περιλαμβάνονται οι πολεοδομικές μελέτες για την υλοποίηση των προβλέψεων του ΓΠΣ σε τοπικό επίπεδο εφαρμογής με καθορισμό προτεραιοτήτων και τα έργα υλοποίησης προβλέψεων του ΓΠΣ, με πρόταση ενδεικτικά του φορέα χρηματοδότησής τους.

Π.5.1 Πολεοδομικές μελέτες για την υλοποίηση των προβλέψεων του ΓΠΣ		
Τίτλος έργου	Βαθμός Προτεραιότητας	Προτεινόμενη πηγή χρηματοδότησης
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στις επεκτάσεις του Ρ. Σ Ξυλοκάστρου, καθώς και στους οικισμούς Καμαρίου, Κάτω, Μέσης και Ανω Συνοικίας Τρικάλων και Γελινιάτικων.	A	Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στους οικισμούς Μελισσίου. Κάτω Λουτρού, Θαλερού, Καρυάς, Οικοδομικού Συνεταιρισμού ΔΕΗ και Κάτω Πιτσών	B	Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στη Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης μεταποιητικών δραστηριοτήτων	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027 Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στη Ζώνη οργανωμένης ανάπτυξης κτηνοτροφικών - πτηνοτροφικών δραστηριοτήτων	B	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027 Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ

Π.5.2 Προγραμματισμός - Χρηματοδότη Παρεμβάσεων		
Τίτλος έργου	Βαθμός Προτεραιότητας	Προτεινόμενη πηγή χρηματοδότησης
Α. Χωρική και Λειτουργική αναδιοργάνωση του Δήμου		
Α1. Επεκτάσεις ορίων οικισμών		
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στις επεκτάσεις του Ρ. Σ Ξυλοκάστρου , καθώς και στους οικισμούς Καμαρίου, Κάτω, Μέσης και Ανω Συνοικίας Τρικάλων και Γελινιάτικων.	A	Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Μελέτες πολεοδόμησης, κτηματογράφησης και πράξης εφαρμογής στους οικισμούς Μελισσίου. Κάτω Λουτρού, Θαλερού, Καρυάς, Οικοδομικού Συνεταιρισμού ΔΕΗ και Κάτω Πιτσών	B	Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Έργα επεκτάσεων-βελτιώσεων δικτύου ύδρευσης	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Έργα επεκτάσεων-βελτιώσεων δικτύου αποχέτευσης	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Έργα βελτιώσεων οδικού δικτύου εντός οικισμών	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027 Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Κατασκευή υποδομών κοινόχρηστων-κοινοφελών λειτουργιών εντός οικισμών	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027 Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Α2 Αναδιοργάνωση του δικτύου μεταφορών		
Κυκλοφοριακή Μελέτη δικτύου δρόμων σύνδεσης με τον ΠΑΘΕ και τον σιδηροδρομικό σταθμό του Προαστιακού στο Ξυλόκαστρο	A	Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας: Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027
Έργα βελτίωσης του επαρχιακού δικτύου και δημιουργία / βελτίωση κόμβων σε βασικές διασταυρώσεις της ΠΕΟ	A	Ε.Π. Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας: Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027
Έργα βελτίωσης/συμπλήρωσης της οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027
Έργα βελτίωσης στο δίκτυο της ορεινής περιοχής του Δήμου	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027
Β. Βελτίωση & ενίσχυση της εικόνας του αστικού χώρου - Προστασία Περιβάλλοντος		
Β1 Παρεμβάσεις ανάπλασης δομημένου περιβάλλοντος και ελεύθερου δημόσιου χώρου-Προστασία Περιβάλλοντος		
Παρεμβάσεις σε όψεις κτιρίων εντός των οικισμών	Γ	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027: Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027
Παρεμβάσεις ανάπλασης κατά μήκος των ειδικών διαδρομών περιήγησης	B	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027: Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027
Παρεμβάσεις ανάπλασης κατά μήκος του παράκτιου μετώπου των παραλιακών οικισμών	B	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027:
Μελέτη λήψης μέτρων ασφαλείας και ενίσχυσης των οικοδομών για τα δομημένα τμήματα εντός οικισμών που βρίσκονται σε γεωλογικό ακατάλληλα εδάφη	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Ε.Π. Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ
Μελέτη καθορισμού χρήσεων και ανάπλασης παράκτιας ζώνης Δήμου Ξυλοκάστρου	A	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Πρόγραμμα ΘΗΣΕΑΣ

Π.5.2 Προγραμματισμός - Χρηματοδότη Παρεμβάσεων		
Τίτλος έργου	Βαθμός Προτεραιότητας	Προτεινόμενη πηγή χρηματοδότησης
Σύσταση Φορέα Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ζώνης Ι σύμφωνα με το Ν. 2742/99. άρθρο 10.	A	Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2021-2027
Γ3. Τριτογενής τομέας.		
Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων	B	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027: Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2021-2027
Δημιουργία αγροτουριστικών καταλυμάτων μικρής κλίμακας στους ορεινούς οικισμούς της ενδοχώρας και τις περιοχές φυσικού και πολιτισμικού ενδιαφέροντος	A	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027
Ανάπτυξη θεματικών/εναλλακτικών μορφών τουρισμού	B	Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2021-2027
Πρόγραμμα διαχείρισης επισκεπτών	A	Ε.Π Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2021-2027
Σήμανση και προβολή οργανωμένων διαδρομών περιήγησης	A	Ε.Π Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027 Ε.Π. Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα 2021-2027
Πρόγραμμα αναβίωσης παραδοσιακών καφενείων και ανάδειξης της τοπικής κουζίνας	Γ	Ε.Π. Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027: Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2021-2027
Δ. Επικοινωνία -Δημοσιότητα - Ενίσχυση ανθρώπινου Δυναμικού		
Δ1. Δράσεις δημοσιότητας του προγράμματος εφαρμογής του ΓΠΣ	A	Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση 2021-2027
Δ2. Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης	A	Ε.Π. Ψηφιακή Σύγκλιση 2021-2027
Δ3. Σχεδιασμός - παραγωγή ηλεκτρονικού & έντυπου ενημερωτικού υλικού	A	Ε.Π Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων 2021-2027
Δ4. Παρεμβάσεις στο ανθρώπινο δυναμικό (προγράμματα κατάρτισης κλπ.)	B	Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2021-2027 Ε.Π. Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση 2021-2027

Πηγή: ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου

Ε. Εναλλακτικές δυνατότητες

5.1 Εισαγωγή – Σενάρια

Σκοπός του ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου είναι η παροχή κατευθύνσεων και κανόνων για την οργάνωση του εξωαστικού και αστικού περιβάλλοντος των Κοινοτήτων της Δ.Ε. Με βασικό γνώμονα την εξειδίκευση των κατευθύνσεων υπερκείμενων μελετών – σχεδίων, και ειδικά του ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου, επιχειρήθηκε η σύνταξη εναλλακτικών δυνατοτήτων – σεναρίων.

Οι εναλλακτικές δυνατότητες καταρτίστηκαν με τρόπο ώστε να στηρίζονται στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης του αγροτικού και αστικού χώρου και του αειφόρου τουρισμού, στην ορθολογική προστασία και οργάνωση του εξωαστικού χώρου με ελαχιστοποίηση των συγκρούσεων χρήσης γης, στην προστασία, αποκατάσταση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου και στη σωστή και ορθολογική εκμετάλλευση των φυσικών πόρων με την ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Οι εναλλακτικές δυνατότητες περιλαμβάνουν:

- Το μηδενικό σενάριο (σενάριο μη παρέμβασης), δηλαδή μια κατάσταση στασιμότητας και αποδοχής των διαφαινόμενων τάσεων στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου.
- Το σενάριο της παρέμβασης, που προτείνει όλες τις δυνατές παρεμβάσεις για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Δημοτικής Ενότητας.

Μηδενικό σενάριο

Κατά το μηδενικό σενάριο τα προβλήματα που εμφανίζουν οι τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, του ανθρώπινου δυναμικού, των υποδομών, της κατοικίας, αλλά και του περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης δε θα αντιμετωπιστούν με την εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου πολιτικής, και έτσι οι πιθανές αρνητικές, αλλά και θετικές τάσεις θα διατηρηθούν. Εξάλλου, στο σενάριο αυτό δεν προτείνονται μέτρα για την οργάνωση της

περιαστικής γης και διατηρείται ως έχει το καθεστώς της εκτός σχεδίου δόμησης. Επίσης, δεν προβλέπονται επεκτάσεις, πολεοδομήσεις και αναπλάσεις οικισμών, ενώ δεν γίνεται καμία παρέμβαση στον πολεοδομικό ιστό των οικισμών.

Σενάριο της παρέμβασης

Το δεύτερο σενάριο είναι παρεμβατικό και περιλαμβάνει όλες τις δυνατές παρεμβάσεις που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Δ.Ε. Στόχος του σεναρίου αυτού είναι η χωρικά ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με βασικούς άξονες προτεραιότητας:

- Τη Χωρική και λειτουργική αναδιοργάνωση της Δημοτικής Ενότητας
- Τη βελτίωση και ενίσχυση της εικόνας του αστικού χώρου-προστασία περιβάλλοντος
- Ενίσχυση και αναπροσανατολισμός της τοπικής οικονομίας
- Επικοινωνία-δημοσιότητα-ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού

Περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες χωρικές ρυθμίσεις (περιοχές προστασίας, χρήσεις γης, όροι δόμησης κ.α.) που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Δ.Ε., στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Ειδικά για τους οικισμούς προτείνονται έργα και δράσεις (δίκτυα υποδομής, πολεοδομικές παρεμβάσεις, αναπλάσεις, προγράμματα ανάδειξης – ενοποίησης κ.α.), που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, αλλά και για την ενθάρρυνση ανάπτυξης πρωτοβουλιών που θα δημιουργήσουν επενδύσεις, συμβάλλοντας στη συγκράτηση μέρους του πληθυσμού και στη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης της περιοχής.

Οι περιοχές που καθορίζονται για την οργάνωση των χρήσεων γης και την προστασία του περιβάλλοντος είναι οι ακόλουθες:

6. Οι οικιστικές περιοχές (ΟΙΚ):

Υφιστάμενες οικιστικές περιοχές (εντός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης, εντός οριοθετημένων οικισμών) και νέες οικιστικές περιοχές (περιοχές επέκτασης των οικισμών, οικισμοί προς οριοθέτηση και περιοχές προς ένταξη στο σχέδιο).

7. Οι περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΠΕΔ):

Οι ζώνες μεταποίησης, αποθήκευσης και εμπορίου.

8. Οι περιοχές προστασίας (ΠΕΠ) και περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ):

- α. αρδευόμενη γεωργική γη - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας
- β. τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (Λόφος Παναγίας & ευρύτερη περιοχή) αξιόλογα οικοσυστήματα όπως καταγράφηκαν στο πλαίσιο του Α' Σταδίου της παρούσας μελέτης.
- γ. δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις.
- δ. θεσμοθετημένοι και υπό θεσμοθέτηση αρχαιολογικοί χώροι στην εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών έκταση του Δήμου.
- ε. ζώνες εκατέρωθεν των ειδικών διαδρομών περιήγησης

9. Οι περιοχές ελέγχου χρήσεων γης (ΠΕΧ):

- α. Ως ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ1 ορίζεται η περιοχή εκατέρωθεν του ΠΑΘΕ κατά μήκος του βόρειου μετώπου του Δήμου. Η ζώνη ΠΕΧ1 δεν περιλαμβάνει τις εκτάσεις εντός υφιστάμενων ορίων οικισμών καθώς και τις προτεινόμενες επεκτάσεις τους, την ΠΕΠ2, την ΠΕΡΠΟ και τη Ζώνη Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας (ΠΕΔ1). Η ΠΕΧ1 οριοθετείται νότια των Κάτω Πιτσών, του Καμαρίου και του Ξυλοκάστρου, περιμετρικά του Άνω Λουτρού, περιμετρικά της ΠΕΠ2 του λόφου της Παναγίας, στην περίμετρο της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας και της ΠΕΡΠΟ μέχρι το όριο του Δήμου νότια των Γελινιάτικων και του Θαλερού καθώς και σε επαφή με την ΠΕΠ1.
- β. Η δεύτερη ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 αφορά στην περιοχή Natura 2000 GR2530001 «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα» συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης βορειοδυτικής περιοχής του οικισμού Καρυάς.

10. Οι περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ):

Η περιοχή που προτείνεται ως περιοχή κατάλληλη για εφαρμογή του μηχανισμού Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) στη θέση «Αύρα» βρίσκεται νότια του Ξυλοκάστρου και της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης του δευτερογενή τομέα όπου εκδηλώνεται έντονη οικιστική ανάπτυξη εκτός σχεδίου αλλά και διάθεση των ιδιοκτητών για οργάνωση του χώρου (υφιστάμενα «άτυπα» σχέδια ρυμοτόμησης κλπ.).

5.2 Αξιολόγηση εναλλακτικών δυνατοτήτων

Στα πλαίσια της παρούσας μελέτης, για την αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων – σεναρίων χρειάστηκε να ακολουθηθεί μια μεθοδολογία που θα μπορούσε να τεκμηριώσει την περιβαλλοντική συμπεριφορά τους.

5.2.1 Οικιστική οργάνωση

Το ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει τις εξής δυνατότητες για την οικιστική οργάνωση:

- Μηδενικό σενάριο: να μην προχωρήσει σε καμία ρύθμιση. Με την υλοποίησή του παραμένουν στο οικιστικό δίκτυο τα υφιστάμενα προβλήματα της κάθε κοινότητας, όπως αναλύονται στο κεφάλαιο ΣΤ, κυρίως όσον αφορά την ελλιπή οργάνωση των οικισμών, τις ελλείψεις σε κοινόχρηστες και κοινωφελείς υποδομές και τις περιβαλλοντικές πιέσεις που δέχεται από οχλούσες χρήσεις. Η περαιτέρω αλλοίωση και υποβάθμιση του οικιστικού αποθέματος θα επιτείνει την αρνητική εντύπωση που αποκομίζει ο επισκέπτης από τον οικιστικό χώρο. Ταυτόχρονα με την επιλογή αυτού του σεναρίου δε δίνεται καμία αναπτυξιακή προοπτική στους οικισμούς της Δ.Ε. Σε κάθε περίπτωση, με το μηδενικό σενάριο ενθαρρύνεται η δόμηση με τις εκτός σχεδίου διατάξεις (από 06-10-1978 ΠΔ (ΦΕΚ 538/Δ/1978) και από 24-05-1985 ΠΔ (ΦΕΚ 270/Δ/1985)). Κάτι τέτοιο όμως, αποδεδειγμένα οδηγεί σε κατακερματισμό των χρήσεων γης και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Συνεπώς, δεν μπορεί να είναι αποδεκτό το μηδενικό σενάριο.
- Σενάριο της παρέμβασης: Το σενάριο αυτό κινείται εντός των στόχων ενός σχεδίου αειφορικής ανάπτυξης λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τους περιορισμούς για την προστασία του οικιστικού περιβάλλοντος.

Η οικιστική ανάπτυξη πραγματοποιείται στην περιοχή του εγκεκριμένου ΓΠΣ Ξυλοκάστρου, στις περιοχές των οριοθετημένων οικισμών κάτω των 2000 κατοίκων και οικισμών προ του 1923, στις περιοχές στις οποίες επεκτείνονται τα όρια των οικισμών. Οι οικιστικές περιοχές οργανώνονται σε έξι οικιστικές ενότητες.

Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου, οργανώνονται οι οικιστικοί υποδοχείς, προτείνεται η αναθεώρηση των κανονιστικών όρων και περιορισμών δόμησης με κριτήρια τη διατήρηση του χαρακτήρα των οικισμών, τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Επιπλέον, με την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου, με βάση τα γενικά προγραμματικά μεγέθη και τις καταλληλότητες, προτείνεται κατ' αρχήν η πολεοδόμηση και εννοείται η πολεοδομική οργάνωση νέων περιοχών, συμπεριλαμβανομένων σ' αυτές των εκτάσεων των ήδη εγκεκριμένων ορίων των οικισμών της Δημοτικής Ενότητας.

Παράλληλα προτείνονται μέτρα για την αναβάθμιση των τεχνικών υποδομών.

Επομένως, το σενάριο της παρέμβασης αποτελεί το βέλτιστο και το προτεινόμενο από την παρούσα μελέτη για την οικιστική οργάνωση.

5.2.2 Παραγωγικές Δραστηριότητες

Το ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει τις εξής εναλλακτικές δυνατότητες για τη ρύθμιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων:

- Μηδενικό Σενάριο: να διατηρήσει ως έχει το σημερινό καθεστώς για τις δραστηριότητες του πρωτογενούς και του δευτερογενούς τομέα. Υπάρχουν διάσπαρτες περιοχές που έχουν παραμείνει ως θύλακες ανάμεσα στην οικιστική χρήση. Στον δευτερογενή τομέα δραστηριοποιούνται πλήθος διάσπαρτων εγκαταστάσεων. Με το σενάριο αυτό θα συνεχιστεί η άναρχη εξάπλωση αυτών των εγκαταστάσεων χωρίς να τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όροι για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός αυτών.
- Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου καθορίζονται οι ζώνες:
  - Ζώνη Ι: στη βόρεια πλευρά της Δημοτικής Ενότητας, εντός της Δ.Κ. Ξυλοκάστρου, νότια του ΠΑΘΕ, ανατολικά του δρόμου Ξυλόκαστρο-Τρίκαλα και βορειοανατολικά του οικισμού των Μερτικάϊικων, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα.
  - Ζώνη ΙΙ: εντός των ορίων της Τ.Κ. Ρίζας, δυτικά του οικισμού της Ρίζας και βορειοανατολικά του οικισμού της Πελλήνης, σε εκτάσεις φυσικών βοσκοτόπων και αραιών καλλιεργειών, για την οργανωμένη ανάπτυξη κτηνοτροφίας/πτηνοτροφίας. Εντός της ζώνης αυτής επιτρέπεται η

δημιουργία όλων εκείνων των οικοδομών που είναι απαραίτητες για την υγιεινή διαβίωση των ζώων αλλά και μικρές επισκέψιμες μονάδες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων καθώς και πρατήρια πώλησης τοπικών προϊόντων.

Επομένως το σενάριο της παρέμβασης αποτελεί το βέλτιστο και το προτεινόμενο από την παρούσα μελέτη για τη ρύθμιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων.

5.2.3 Περιοχές Προστασίας

Το ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει τις εξής εναλλακτικές δυνατότητες για τη διατήρηση των περιοχών προστασίας:

- Μηδενικό σενάριο: Διατηρεί το υφιστάμενο καθεστώς προστασίας, που απορρέει από την εγχώρια και ευρωπαϊκή νομοθεσία, για τις περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος. Μειονέκτημα του σεναρίου αυτού είναι ότι δεν οριοθετούνται σαφώς όλες οι περιοχές που χρήζουν προστασίας και δεν τίθενται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όροι για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εντός αυτών.
- Σενάριο της παρέμβασης: Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου καθορίζονται οι περιοχές προστασίας:
  - **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ1 – Αρδευόμενη Γεωργική Γη - γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας**
 Πρόκειται για ζώνη που περιλαμβάνει την αρδευόμενη γεωργική γη ή «γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας» όπως προσδιορίστηκε από την αρμόδια υπηρεσία κατά το Α' στάδιο της Μελέτης ΓΠΣ.
 Η ζώνη αυτή εκτείνεται μεταξύ του βορειοανατολικού ορίου του Δ. Ξυλοκάστρου μέχρι τους οικισμούς των Μερτικάϊικων και των Θεοδωραϊϊικων σε απόσταση 600 μέτρων νότια του άξονα του ΠΑΘΕ και σε επαφή με την προτεινόμενη ζώνη ΠΕΧ1.
  - **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ2 – Ευρύτερη Περιοχή λόφου Παναγίας**
 Η ΠΕΠ2 έχει καταγραφεί ως τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους στο σύστημα Filotis του ΥΠΕΧΩΔΕ και αφορά περιοχή αξιόλογου φυσικού κάλλους και περιλαμβάνει την έκταση δυτικά του Αραχωβίτικου ρέματος νότια του οικισμού Καριώτικων Καμαρίου καθώς και τον περίοπτο λόφο

στην κορυφή του οποίου βρίσκεται ο ναός της Παναγίας. Ο λόφος εκτός των ορίων του οικισμού και το ρέμα μέχρι το σημείο συνάντησης του με την ΠΑΘΕ χαρακτηρίζονται ως περιοχή Απολύτου Προστασίας.

○ **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ3 – Δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις**

Πρόκειται για ζώνη που περιλαμβάνει τα δάση και τις αναδασωτέες εκτάσεις. Στην ΠΕΠ3 απαγορεύεται η δόμηση, εκτός των υφιστάμενων ορίων οικισμών και των επεκτάσεων τους, όπως καθορίζονται στην παρούσα μελέτη ΓΠΣ. Επιτρέπονται μόνο κατασκευές και γενικά έργα τεχνικής υποδομής για την προστασία των δασών σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Η Περιοχή με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ), η οποία στο κείμενο αναφέρεται ως ΠΕΠ3 – Προστασία δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων, περιλαμβάνει δάση και δασικές - αναδασωτέες εκτάσεις όπως εμφανίζονται στους αναρτημένους και κυρωμένους δασικούς χάρτες (διαδικτυακή εφαρμογή) του ΝΠΔΔ με την επωνυμία Ελληνικό Κτηματολόγιο.

○ **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ4 - Αρχαιολογικός Χώρος Πελλήνης**

Η Περιοχή με ειδικό νομικό καθεστώς (ΠΕΚ), η οποία στο κείμενο αναφέρεται ως ΠΕΠ4 - Αρχαιολογικός Χώρος Πελλήνης, περιλαμβάνει την έκταση που οριοθετείται νότια και ανατολικά από την οδό που συνδέει τους οικισμούς Ρέθι, Δένδρο, Πελλήνη, δυτικά και βόρεια από την ισοϋψή καμπύλη των 600 μ. μέχρι τον οικισμό της Πελλήνης. Πρόκειται για περιοχές αρχαιολογικών χώρων όπως αυτές προσδιορίζονται ως κηρυγμένοι ή χωροθετημένοι σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3028/2002 από τις Εφορείες αρχαιοτήτων του ΥΠΠΟ. Για τις καθορισμένες ζώνες προστασίας (Α) και (Β) ισχύουν τα προβλεπόμενα από τις σχετικές αρμοδιότητες και διατάξεις του ΥΠΠΟ. Σε άλλη περίπτωση και μέχρι τον καθορισμό ζωνών προστασίας (Α) και (Β) του αρχαιολογικού χώρου, με τον οποίο θα καθορίζονται και οι επιτρεπόμενες χρήσεις καθώς και οι περιορισμοί και όροι δόμησης της περιοχής, για κάθε περιοχή που περιλαμβάνεται στον αρχαιολογικό χώρο ισχύουν τα προβλεπόμενα από τις λοιπές παραγράφους του παρόντος ΓΠΣ, κατόπιν έγκρισης του Υπουργείου Πολιτισμού και του ΣΥΠΟΘΑ.

○ **Περιοχή Προστασίας ΠΕΠ5 - Διαδρομές Περιήγησης**

Η ΠΕΠ5 αφορά στην περιοχή προστασίας εκατέρωθεν των διαδρομών φυσιολατρικού χαρακτήρα που εντοπίζονται στη νότια πλευρά του Δήμου εντός της περιοχής Natura 2000 (Ζήρεια). Κατά μήκος αυτών των διαδρομών ορίζεται η ζώνη ΠΕΠ5 με πλάτος 20 μ. εκατέρωθεν του άξονα των μονοπατιών που συνιστούν τις διαδρομές πεζή και 40 μ. εκατέρωθεν του άξονα του οδικού δικτύου που συνιστούν τις διαδρομές για αυτοκίνητα. Εντός της ζώνης ΠΕΠ5 επιτρέπεται - προβλέπεται η τοποθέτηση πινακίδων σήμανσης ή και η δημιουργία σταθμών ενημέρωσης καθώς και η λειτουργία επιμέρους δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου / αναψυχής σε επιλεγμένες θέσεις, με βάση τη μελέτη για το έργο «Χάραξη και Σήμανση Πεζοπορικών και Οικολογικών Διαδρομών στη Ζήρεια (Μάννα-Τρίκαλα-Καρυά) του Δήμου Ξυλοκάστρου» και την Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) για την περιοχή του δικτύου Natura 2000: Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) - Χαράδρα Φλαμπουρίτσα για το έργο «Δημιουργία Αθλητικών Χώρων Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης στη Δασική θέση Α' Καταφυγίου Ζήρειας».

Επομένως το σενάριο παρέμβασης αποτελεί το βέλτιστο και το προτεινόμενο από την παρούσα μελέτη σενάριο για τις περιοχές προστασίας.

5.2.4 Περιοχές Ελέγχου χρήσεων γης

Το ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει τις εξής εναλλακτικές δυνατότητες για τις περιοχές όπου απαιτείται έλεγχος χρήσεων γης:

- Μηδενικό σενάριο: να μην προχωρήσει σε καμία ρύθμιση. Με την υλοποίησή του παραμένουν τα υφιστάμενα προβλήματα. Κάτι τέτοιο όμως, αποδεδειγμένα οδηγεί σε κατακερματισμό των χρήσεων γης και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Συνεπώς, δεν μπορεί να είναι αποδεκτό το μηδενικό σενάριο.
- Σενάριο της παρέμβασης: Με την εφαρμογή του συγκεκριμένου σεναρίου καθορίζονται οι περιοχές:
  - **Περιοχή ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ1**

Η περιοχή ΠΕΧ1 ορίζεται εκατέρωθεν του ΠΑΘΕ κατά μήκος του βόρειου μετώπου του Δήμου. Η ζώνη ΠΕΧ1 δεν περιλαμβάνει τις εκτάσεις εντός υφιστάμενων ορίων οικισμών καθώς και τις προτεινόμενες επεκτάσεις τους, την ΠΕΠ2, την ΠΕΡΠΟ και τη Ζώνη Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας (ΠΕΔ1). Η ΠΕΧ1 οριοθετείται νότια των Κάτω Πιτσών, του Καμαρίου και του Ξυλοκάστρου, περιμετρικά του Άνω Λουτρού, περιμετρικά της ΠΕΠ2 του λόφου της Παναγίας, στην περίμετρο της Ζώνης Οργανωμένης Ανάπτυξης Μεταποιητικής Δραστηριότητας και της ΠΕΡΠΟ μέχρι το όριο του Δήμου νότια των Γελινιάτικων και του Θαλερού καθώς και σε επαφή με την ΠΕΠ1.

- ο **Περιοχή ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2**

Η δεύτερη ζώνη ελέγχου χρήσεων γης ΠΕΧ2 αφορά στην περιοχή Natura 2000 GR2530001 «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα» συμπεριλαμβανομένης και της ευρύτερης βορειοδυτικής περιοχής του οικισμού Καρυάς. Στην περίπτωση που οι χρήσεις γης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης της ΠΕΧ1 είναι αυστηρότεροι ως προς την προστασία του περιβάλλοντος (φυσικό & πολιτιστικό) από αυτούς που ισχύουν στις περιοχές Natura 2000, τότε ισχύουν οι χρήσεις και όροι και περιορισμοί δόμησης της ΠΕΧ1 αλλιώς ισχύουν οι χρήσεις και όροι και περιορισμοί δόμησης που προβλέπονται για περιοχές Natura 2000.

5.3 Πρόκριση σεναρίου για τελική επεξεργασία

Σύμφωνα με το παρεμβατικό σενάριο προτείνονται παρεμβάσεις σε βασικούς τομείς τόσο του αστικού όσο και του εξωαστικού χώρου της περιοχής μελέτης έτσι ώστε με σεβασμό στο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής να οδεύσει η ΔΕ προς τη βιώσιμη ανάπτυξη με απώτερο στόχο την ποιοτική αναβάθμιση των υποδομών και της ζωής των κατοίκων.

Για την αξιολόγηση των παραπάνω δύο εναλλακτικών δυνατοτήτων – σεναρίων αναπτύχθηκε μια σειρά κριτηρίων (πολυκριτηριακή ανάλυση) από περιβαλλοντική σκοπιά, με βάση τα οποία και αξιολογήθηκε κάθε εναλλακτική δυνατότητα:

- ++ : εφόσον η εναλλακτική δυνατότητα ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό το κριτήριο,
 + : εφόσον η εναλλακτική δυνατότητα ικανοποιεί επαρκώς το κριτήριο,
 -- : εφόσον η εναλλακτική δυνατότητα δεν ικανοποιεί καθόλου το κριτήριο,
 - : εφόσον η εναλλακτική δυνατότητα δεν ικανοποιεί το κριτήριο και
 0 : εφόσον η εναλλακτική δυνατότητα έχει ουδέτερες ή αβέβαιες επιπτώσεις ως προς το κριτήριο.

Πίνακας 5.1: Αξιολόγηση εναλλακτικών – σεναρίων με πολυκριτηριακή ανάλυση

Κριτήρια	Εναλλακτικά σενάρια	
	1 ^ο Σενάριο	2 ^ο Σενάριο
Προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων	--	++
Προστασία των εδαφικών πόρων και διαχείριση των στέρεων αποβλήτων	-	+
Προστασία και διαχείριση των υδατικών πόρων	-	+
Προστασία του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος	0	+
Αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	0	0
Προστασία της ανθρώπινης υγείας και βελτίωση της ποιότητας ζωής	-	+
Προαγωγή της βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης	-	++
Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς	--	++
Προστασία και ανάδειξη του τοπίου	-	++

Συμπερασματικά, με βάση την παραπάνω ανάλυση αποδεικνύεται ότι προτιμότερη εναλλακτική δυνατότητα είναι η δεύτερη (Σενάριο της παρέμβασης), η οποία στα επόμενα κεφάλαια θα αναλυθεί – εξεταστεί όσον αφορά τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον, ενώ θα προταθούν και μέτρα αντιμετώπισης των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων.

ΣΤ. Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος

Στο Κεφάλαιο αυτό περιγράφεται η υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Ως περιοχή μελέτης ορίζεται η περιοχή γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής της μελέτης του ΓΠΣ, δηλαδή τα όρια της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, στα οποία αναμένονται περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του σχεδίου.

6.1 Γενικά χαρακτηριστικά και θέση περιοχής μελέτης

Προσεγγίζοντας συνολικά τον ευρύτερο χώρο της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, εξετάζονται τα διαφορετικά γεωγραφικά και διοικητικά επίπεδα που αυτός εντάσσεται:

6.1.1 Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου καταλαμβάνει το νότιο τμήμα της ηπειρωτικής Ελλάδας. Βρέχεται δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος και συνορεύει με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, βορειοανατολικά με την Περιφέρεια Αττικής, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Μυρτώο Πέλαγος. Η συνολική της έκταση είναι 15.490 km² και αντιστοιχεί στο 11,7% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Χάρτης 6.1: Θέση της Περιφέρειας Πελοποννήσου στον Ελλαδικό χώρο

Το κύριο χαρακτηριστικό της μορφολογίας της είναι οι μεγάλοι ορεινοί όγκοι που αποτελούν το 50,1% της συνολικής έκτασης, ενώ μόνο το 19,9% αυτής είναι πεδινό και το 30% ημιορεινό. Ωστόσο, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει μερικές από τις πιο εύφορες περιοχές της χώρας, όπως ο Αργολικός κάμπος και ο κάμπος της Κορινθίας.

Ο πραγματικός πληθυσμός της Περιφέρειας Πελοποννήσου σύμφωνα με την απογραφή του 2011 της ΕΛΣΤΑΤ ανέρχεται σε 584.989 άτομα, αντιπροσωπεύοντας το 5,35% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Παρατηρείται μείωση του πληθυσμού καθότι κατά την απογραφή του 2001 ο πραγματικός πληθυσμός της περιφέρειας ήταν 638.942 άτομα.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου στηριζόμενη στην πλούσια ιστορία της και στο φυσικό της κάλλος στρέφεται στον τουρισμό και παρουσιάζει σημαντική τουριστική ανάπτυξη. Το σύνολο των διανυκτερεύσεων αλλοδαπών και ημεδαπών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου αγγίζει τα 2,5 εκατομμύρια και αντιστοιχεί σε ποσοστό περίπου 5% του συνόλου της χώρας.

Η μορφολογία της Περιφέρειας Πελοποννήσου παρέχει τη δυνατότητα για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Στο πλαίσιο της τουριστικής ανάπτυξης, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου προωθείται η τουριστική προβολή της, η συνεργασία των φορέων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, καθώς και η υποστήριξη νέων επενδύσεων για τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος.

Σύμφωνα με το ΠΠΧΣΠ συγκροτήθηκαν 13 χωρικές ενότητες με ομοιογενή αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, όπως με κριτήρια μορφολογίας εδάφους, κοινωνικο-ιστορικά και παραγωγικών δυνατοτήτων ανάπτυξης, ώστε να επιτρέπεται η ομαδοποίηση των θεμάτων προς αντιμετώπιση.

Τα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας διαρθρώνονται σε επίπεδα ιεράρχησης.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και στο 1^ο επίπεδο ιεράρχησης εντάσσεται η Τρίπολη που αποτελεί το αστικό Διοικητικό Περιφερειακό κέντρο.

Η Περιφέρεια διαιρείται σε πέντε Περιφερειακές Ενότητες, στους οποίους υπάγονται οι 26 Δήμοι της. Η Περιφέρεια συνίσταται από τις Περιφερειακές Ενότητες:

- ΠΕ Αργολίδας

- ΠΕ Αρκαδίας
- **ΠΕ Κορινθίας**
- ΠΕ Λακωνίας
- ΠΕ Μεσσηνίας

6.1.2 Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας

Η Π.Ε. Κορινθίας καταλαμβάνει το βορειοανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου, συνορεύει δυτικά με την Π.Ε. Αχαΐας, νότια με τις Π.Ε. Αργολίδας και Αρκαδίας, ανατολικά με την Π.Ε. Αττικής, ενώ ένα τμήμα της στην ανατολική πλευρά βρέχεται από το Σαρωνικό Κόλπο. Βόρεια βρέχεται από τον Κορινθιακό κόλπο. Σημαντικές τοποθεσίες που περιλαμβάνει η Περιφερειακή Ενότητα είναι η Νεμέα, ο Φενεός, η Αρχαία Κόρινθος, το Λουτράκι, τα Τρίκαλα Κορινθίας κτλ.

Η έκταση της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας είναι 2.290 km² ενώ ο συνολικός πληθυσμός της ανέρχεται στους 145.082 (ΕΛΣΤΑΤ 2011) από 154.624 κατοίκους το 2001 (ΕΣΥΕ 2001).

Σημαντική πόλη της Περιφερειακής Ενότητας είναι φυσικά η πρωτεύουσα Κόρινθος (58.280 κατ.) και πέραν αυτής, το Λουτράκι (11.383 κατ.), το Ξυλόκαστρο (5.390 κατ.), το Κιάτο (9.743 κατ.) κ.α. Σε άνθηση βρίσκονται τα τελευταία χρόνια λόγω αυξημένης τουριστικής κίνησης αλλά και λόγω της πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαιολογικός χώρος Νεμέας, Φενεού, η Στυμφαλία κ.α.), των Βυζαντινών μνημείων (Παλαιά μονή Αγ. Δημητρίου στο Στεφάνιο, Βυζαντινό Ιστορικό Μνημείο «Παναγία η Καταφυγίτισσα» κτλ) τα χωριά Αρχαία Φενεός, το Χιλιομόδι, το Σοφικό, τα Τρίκαλα Κορινθίας κ.α.

Χάρτης 6.2: Θέση της ΠΕ Κορινθίας στο χάρτη της Ελλάδας

Σύμφωνα με το ΠΠΧΣΠ, τα οικιστικά κέντρα 2^{ου} επιπέδου είναι η Καλαμάτα, η Κόρινθος, το Νάυπλιο, το Άργος και η Σπαρτη.

Η περιοχή μελέτης εντάσσεται στη ΠΕ Κορινθίας και ως εκ τούτου εξαρτάται από το αστικό κέντρο της Κορίνθου (2^ο επίπεδο), το οποίο αποτελεί την έδρα της ΠΕ, διοικητικό κέντρο, αναπτυξιακό πόλο με ευρύτερη αστική διάχυση επί του άξονα ΠΑΘΕ. Αποτελεί το κέντρο υπηρεσιών και οργάνωσης πολιτιστικών, τουριστικών και λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων της ΠΕ.

Μετά την εφαρμογή του Νόμου 3852 (ΦΕΚ 87/Α/07-05-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» η Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας συνίσταται από τους Δήμους:

- Δ. Βέλου - Βόχας
- Δ. Κορινθίων
- Δ. Λουτρακίου - Αγ. Θεοδώρων
- Δ. Νεμέας
- **Δ. Ξυλοκάστρου - Ευρωσίνης**
- Δ. Σικυωνίων

6.1.3 Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης είναι Δήμος της Περιφέρειας Πελοποννήσου που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από τη συνένωση των προϋπαρχόντων Δήμων Ξυλοκάστρου και Ευρωστίνης. Η έκταση του νέου Δήμου είναι 411,52 km².

Στα όριά του Δήμου συνυπάρχουν οι ακτές του Κορινθιακού Κόλπου βόρεια και η Κυλλήνη, το ψηλότερο βουνό της Περιφερειακής Ενότητας, νότια, συνορεύει δε ανατολικά με τον Δήμο Σικυωνίων και δυτικά με την Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας (Δήμος Αιγιαλείας). Έδρα του Δήμου είναι το Ξυλόκαστρο.

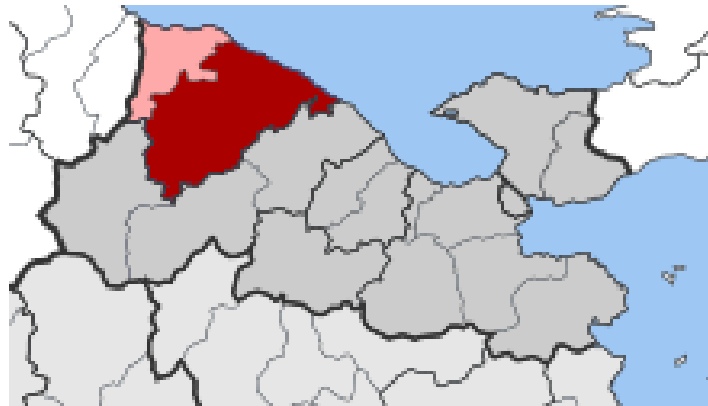
Χάρτης 6.3: Θέση του Δήμου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Ένα πλήθος γραφικών χωριών, ορεινών, ημιορεινών και παραθαλάσσιων, παραδοσιακές εκκλησίες και μοναστήρια, πανέμορφα δάση, μαγευτικές ακρογιαλιές χαρίζουν στο Δήμο μια πολυμορφία και συνδυασμό θάλασσας και βουνού. Η οικονομία της περιοχής είναι επίσης πολύμορφη. Η βόρεια παραλιακή ζώνη του Δήμου, με κυρίαρχη την πόλη του Ξυλοκάστρου και το Δερβένι παρουσιάζει έντονη τουριστική και εμπορική δραστηριότητα, ενώ στα νοτιότερα τμήματα οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με αγροτικές καλλιέργειες. Τα Τρικαλοχώρια, το όρος της Κυλλήνης και η Εβροστίνη (Ζάχολη) παρουσιάζουν επίσης

μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον και σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, αφού αποτελούν βασικό προορισμό της Πρωτεύουσας.

6.1.4 Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου

Η Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει έκταση 310,25 km² και βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Π.Ε. Κορινθίας, συνορεύει δυτικά με τη Δ.Ε. Ευρωστίνης, ανατολικά και νότια με τον Δήμο Σικυωνίων και συγκεκριμένα με τις Δ.Ε. Σικυωνιών, Στυμφαλίας και Φενεού.

Χάρτης 6.4: Θέση της ΔΕ στην ΠΕ Κορινθίας

Η Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχει 13139 κατοίκους και συνίσταται από τις Κοινότητες:

- Δημοτική Κοινότητα Ξυλοκάστρου
- Τοπική Κοινότητα Άνω Τρικάλων
- Τοπική Κοινότητα Γελινιατικών
- Τοπική Κοινότητα Δένδρου
- Τοπική Κοινότητα Ζεμενού
- Τοπική Κοινότητα Θαλερού
- Τοπική Κοινότητα Θροφαρίου
- Τοπική Κοινότητα Καμαρίου
- Τοπική Κοινότητα Καρυάς
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Λουτρού
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Συνοικίας Τρικάλων
- Τοπική Κοινότητα Κορφιωτίσσης

- Τοπική Κοινότητα Λαγκαδαϊκών
- Τοπική Κοινότητα Μάννας
- Τοπική Κοινότητα Μελισσίου
- Τοπική Κοινότητα Μέσης Συνοικίας Τρικάλων
- Τοπική Κοινότητα Νέων Βρυσουλών
- Τοπική Κοινότητα Ξανθοχωρίου
- Τοπική Κοινότητα Παναριτίου
- Τοπική Κοινότητα Πελλήνης
- Τοπική Κοινότητα Πιτσών
- Τοπική Κοινότητα Ρεθίου
- Τοπική Κοινότητα Ρίζης
- Τοπική Κοινότητα Σοφιανών
- Τοπική Κοινότητα Στυλίων
- Τοπική Κοινότητα Συκέας

Οι παραπάνω Κοινότητες περιλαμβάνουν τις ακόλουθες περιοχές:

- **Δημοτική Κοινότητα Ξυλοκάστρου**
  - Ξυλόκαστρο
  - Μερτικάϊκα
- **Τοπική Κοινότητα Άνω Τρικάλων**
  - Άνω Τρίκαλα
  - Ζήρεια
- **Τοπική Κοινότητα Γελινιατίκων**
  - Γελινιάτικα
  - Σπαρτιναίικα
- **Τοπική Κοινότητα Δένδρου**
  - Δένδρο
- **Τοπική Κοινότητα Ζεμενού**
  - Ζεμενό
- **Τοπική Κοινότητα Θαλερού**
  - Θαλερό
- **Τοπική Κοινότητα Θροφαρίου**
  - Θροφάρι

- **Τοπική Κοινότητα Καμαρίου**
  - Καμάρι
  - Καριώτικα
- **Τοπική Κοινότητα Καρυάς**
  - Καρυά
  - Καριώτικα
- **Τοπική Κοινότητα Κάτω Λουτρού**
  - Κάτω Λουτρό
  - Άνω Λουτρό
- **Τοπική Κοινότητα Κάτω Συνοικίας Τρικάλων**
  - Κάτω Συνοικία Τρικάλων
- **Τοπική Κοινότητα Κορφιώτισης**
  - Κορφιώτισσα
- **Τοπική Κοινότητα Λαγκαδαϊκών**
  - Λαγκαδαίικα
  - Αμφιθέα
- **Τοπική Κοινότητα Μάννας**
  - Μάννα
- **Τοπική Κοινότητα Μελισσίου**
  - Μελίσσι
  - Οικοδομικός Συνεταιρισμός Υπαλλήλων ΔΕΗ
- **Τοπική Κοινότητα Μέσης Συνοικίας Τρικάλων**
  - Μέση Συνοικία Τρικάλων
- **Τοπική Κοινότητα Νέων Βρυσουλών**
  - Νέες Βρυσούλες
- **Τοπική Κοινότητα Ξανθοχωρίου**
  - Ξανθοχώρι
- **Τοπική Κοινότητα Παναριτίου**
  - Παναρίτι
- **Τοπική Κοινότητα Πελλήνης**
  - Πελλήνη
- **Τοπική Κοινότητα Πιτσών**
  - Κάτω Πιτσά
  - Άνω Πιτσά

- **Τοπική Κοινότητα Ρεθίου**
  - Ρέθι
- **Τοπική Κοινότητα Ρίζης**
  - Ρίζα
  - Βάλτος
  - Γεωργανταίικα
  - Σιγερίτσα
  - Χαρτσιάνικα
- **Τοπική Κοινότητα Σοφιανών**
  - Σοφιανά
- **Τοπική Κοινότητα Στυλίων**
  - Στύλια
- **Τοπική Κοινότητα Συκέας**
  - Συκέα

Σύμφωνα με το ΠΠΧΣΠ η διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου, στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει ένα οικιστικό κέντρο 3^{ου} επιπέδου - το Ξυλόκαστρο - ενώ οι υπόλοιποι οικισμοί του ιεραρχούνται ως 5^{ου} επιπέδου. Ως εκ τούτου το Ξυλόκαστρο, ως αστικό κέντρο 3^{ου} επιπέδου, περιλαμβάνει στη ζώνη επιρροής του όλους τους υπόλοιπους οικισμούς της Δημοτικής Ενότητας.

Η διάταξη των οικισμών παρουσιάζει μία συνέχεια στο βόρειο, παραλιακό τμήμα της Δ.Ε. όπου συγκεντρώνονται οι έξι από τους τριάνταεννέα οικισμούς σε ένα ενιαίο οικιστικό σύμπλεγμα. Το ενιαίο οικιστικό αυτό σύνολο αποτελείται από τους οικισμούς, δυτικά προς ανατολικά: Κάτω Πίτσα, Κάτω Λουτρό, Καμάρι, Ξυλόκαστρο, Συκιά και Μελίσσι, ενώ νότια των οικισμών αυτών και χωρίζοντας τους η Παλαιά Εθνική Οδός βρίσκονται οι οικισμοί: Άνω Λουτρό, Καριώτικα και Γελιανίτικα.

Οι οικισμοί από βορρά προς νότο Μερτικάϊικα, Βάλτος, Γεωργανταίικα, Ρίζα, Χαρτσιάνικα, Σιγερίτσα βρίσκονται επί της Επαρχιακής Οδού Ξυλοκάστρου-Τρικάλων-Μάννας και αποτελούν τη σύνδεση του παραλιακού μετώπου με το ορεινό.

Οι υπόλοιποι οικισμοί είναι μεμονωμένοι και διάσπαρτοι στο πεδινό και ορεινό τμήμα της Δημοτικής Ενότητας.

Τα όρια των οικισμών έχουν καθοριστεί με τις παρακάτω αποφάσεις:

- 6158 (ΦΕΚ 228/Δ/1986) – Κάτω Συνοικία Τρικάλων
- 6758 (ΦΕΚ 228/Δ/1986) & 1185 (ΦΕΚ 717/Δ/1992) – Μέση Συνοικία Τρικάλων
- 6466 (ΦΕΚ 228/Δ/1986) – Άνω Συνοικία Τρικάλων
- 8108 (ΦΕΚ 229/Δ/1985) – Σοφιάνα
- 6439 (ΦΕΚ 230/Δ/1986) – Καρυά
- 7837 (ΦΕΚ 230/Δ/1986) – Καριώτικα Καμαρίου
- 7057α (ΦΕΚ 231/Δ/1986) – Άνω Πίτσα
- 3146 (ΦΕΚ 231/Δ/1986) – Αμφιθέα, Λαγκαδαίικα
- 6459 (ΦΕΚ 231/Δ/1985) – Παναρίτι
- 7057 (ΦΕΚ 231/Δ/1985) – Άνω Πίτσα
- 6950 (ΦΕΚ 231/Δ/1985) – Πελλήνη
- 7025 (ΦΕΚ 233/Δ/1986) – Θαλερό
- 6789 (ΦΕΚ 234/Δ/1986) – Ρέθι
- 8521 (ΦΕΚ 235/Δ/1985) & 1201 (ΦΕΚ/Δ/1992) – Ξανθοχώρι
- 7052 (ΦΕΚ 235/Δ/1986) – Μερτικάικα, Θεοδωραίικα
- 5879α (ΦΕΚ 235/Δ/1986) – Θροφάρι
- 7690 (ΦΕΚ 236/Δ/1986) – Νέες Βρυσούλες
- 7706 (ΦΕΚ 237/Δ/1986) – Μάννα
- 5325 (ΦΕΚ 237/Δ/1986) – Κορφιώτισσα
- 6438 (ΦΕΚ 239/Δ/1986) – Ζεμενό
- 8355 (ΦΕΚ 239/Δ/1986) – Στυλιά
- 6770 (ΦΕΚ 246/Δ/1986) – Γελινιάτικα, Σπαρτιναίικα
- 5997α (ΦΕΚ 467/Δ/1986) & 1918 (ΦΕΚ/Δ/1992) – Γεωργανταίικα, Ρίζα, Χαρτσιάνικα, Σιγερίτσα, Βάλτος
- 6320 (ΦΕΚ 468/Δ/1986) – Δένδρο
- 2047/93 (ΦΕΚ 1273/Δ/1993) – Μελίσσι
- 9797 (ΦΕΚ 1304/Δ/1993) – Καριώτικα Καρυάς
- 2517/92 (ΦΕΚ 11/Δ/1994) – Άνω Λουτρό
- 1986 (ΦΕΚ 1112/Δ/1994) – Συκιά

Οι οικισμοί Καμάρι, Κάτω Λουτρό και Κάτω Πιτσά είναι οριοθετημένοι ως οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923 (Π.Δ. 2/13-03-1981, ΦΕΚ 138/Δ/1981).

Τα χαρακτηριστικά των μεγαλύτερων οικισμών στη ΔΕ Ξυλοκάστρου, που αφορούν την περιοχή εφαρμογής του ΓΠΣ είναι:

Ξυλόκαστρο

Το Ξυλόκαστρο αποτελεί την πιο μεγάλη κοινότητα του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης και συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της περιοχής. Διαθέτει σχολεία, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και εμπορικής δραστηριότητας, ενώ παράλληλα έχει γήπεδα, ωδεία, φιλαρμονική, ΚΑΠΗ, Δημαρχείο και πολλές ακόμη υπηρεσίες που βρίσκονται στη διάθεση των δημοτών.

Είναι γεγονός ότι οι παραθαλάσσιες περιοχές δεν κατοικούνταν για πολλά χρόνια. Η μεγαλύτερη παρουσία στην περιοχή υπήρχε στα ορεινά χωριά των Τρικόλων, στην Καρυά, το Σαραντάπηχο και σε κάποια ακόμη. Το σημερινό πευκοδάσος δίπλα στην παραλία δεν είναι παρά ένα λείψανο του δάσους που υπήρχε πριν από χρόνια, όταν ακόμη η ακτογραμμή κατοικείτο από ελάχιστους ανθρώπους. Τότε, λοιπόν, τα πεύκα ξεχείλιζαν και έφθαναν εκεί, όπου σήμερα υπάρχει το χωριό «Μερτικέικα», στην περιοχή «Μαύρα».

Μελίσσι

Πρόκειται για το τελευταίο παραλιακό χωριό του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης που αποτελεί τα όρια από τον Δήμο Σικυωνίων.

Η περιοχή διαθέτει εξαιρετικής αρχιτεκτονικής κτίσματα και βίλες που κατοικούνται κατά βάση από παραθεριστές, ενώ οι μόνιμοι διαμένοντες παρουσιάζουν ακόμη και σήμερα πλούσια πολιτιστική δραστηριότητα, μέσα από τους συλλόγους τους.

Καμάρι

Το Καμάρι, πριν από την Επανάσταση, ήταν ακατοίκητο. Πρώτοι οικιστές της περιοχής ήταν κάποιος Καμαριώτης που κατοίκησε δυτικά του ναού του αγίου Γεωργίου και ο Τσαλδάρης που κατοίκησε βόρεια του αγίου Γεωργίου. Οι δύο αυτοί οικιστές έχτισαν τα σπίτια τους γύρω στο 1850 και σώζονται μέχρι σήμερα.

Στη συνέχεια η περιοχή άρχισε να κατοικείται από κατοίκους των ορεινών χωριών και κυρίως από την Καρυά, Γελλήνη, Ξανθοχώρι. Οι Καρυώτες εγκαταστάθηκαν στους πρόποδες του βουνού της Παναγίας και ίδρυσαν τον οικισμό "Καρυώτικα". Άποικοι από το χωριό Ράχωβα των Καλαβρύτων εγκαταστάθηκαν δυτικά των Καρυώτικων και ίδρυσαν τα "Αραχωβίτικα". Οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού ασχολούνταν με την κτηνοτροφία. Όταν

εγκαταστάθηκε ο Τσαλδάρης στο Καμάρι, ασχολήθηκε με την καλλιέργεια και το εμπόριο της σταφίδας. Καλλιεργούσαν ακόμα σιτάρι, κριθάρι, λαθούρι και αμπέλια. Αργότερα, νέες καλλιέργειες μπαίνουν στη ζωή των κατοίκων. Αχλαδιές, βερικοκιές, λεμονιές, πορτοκαλιές, ελιές, αντικαθιστούν τις παλιές καλλιέργειες. Σήμερα, τα φυτώρια οι ελιές, οι βερικοκιές, και οι λεμονιές είναι οι κύριες ασχολίες των αγροτών της περιοχής.

Πιτσά

Το Πιτσά βρίσκεται περίπου στη μέση ανάμεσα σε Ξυλόκαστρο και Δερβένι, σε ένα σημείο που βρέχεται από τα νερά του Κορινθιακού κόλπου. Το χωριό απαρτίζεται από δύο οικισμούς, αυτούς του Πιτσά και του Άνω Πιτσά, αντίστοιχα. Όπως και πολλά άλλα μέρη της περιοχής μας, έτσι κι αυτό, διαθέτει μεγάλη ιστορία που εκτείνεται πολλούς αιώνες πίσω.

Ο τόπος όμως, έχει μια ιδιαιτερότητα. Πέρα από την ιστορία, φέρει μαζί του αρώματα των τεχνών και πιο συγκεκριμένα, της ζωγραφικής και του χορού.

Καρυά

Η Καρυά βρίσκεται 6 χιλιόμετρα δυτικά των Τρικάλων Κορινθίας, σε υψόμετρο 1.300 μέτρων. Πρόκειται για το δεύτερο πιο ψηλό χωριό της Πελοποννήσου, απέχοντας περίπου δύο ώρες από την Αθήνα και μιάμιση ώρα από την Πάτρα.

Η περιοχή διαθέτει ένα αρκετά καλό οδικό δίκτυο, γεγονός που διευκολύνει τις εξορμήσεις των επισκεπτών, είτε προσέρχονται στην Καρυά από το Ξυλόκαστρο, είτε από το Δερβένι. Το χωριό με το πανέμορφο φυσικό τοπίο και τη μεγάλη ιστορία που ξεκινά πολλούς αιώνες πριν, αποτελεί «ορμητήριο» για όσους θέλουν να μεταβούν στον Φενεό, τα Τρίκαλα Κορινθίας και την Ευρωσίνη.

Συκιά

Κατά μήκος του Κορινθιακού κόλπου, δίπλα ακριβώς από το Ξυλόκαστρο, βρίσκεται η Συκιά.

Η Συκιά διαθέτει μεγάλο ιστορικό ενδιαφέρον που ξεκινά από την αρχαιότητα και φθάνει στο σήμερα. Στην πορεία των χρόνων, η περιοχή άλλαξε ονομασίες, γνώρισε μεγάλη

εμπορική και τουριστική άνθιση και φιλοξένησε σημαίνοντα πρόσωπα που έπαιξαν σπουδαίο ρόλο για την ανάπτυξή της. Η Συκιά υπήρξε ένα πραγματικό «αραξοβόλι» των ποιητών, των καλλιτεχνών, των επιστημόνων και πολιτικών προσώπων.

Μάννα

Βρίσκεται στους πρόποδες του όρους Ζήρεια, σε υψόμετρο 850 μέτρων.

Διαθέτει μύθους, χρώματα, φυσική ομορφιά και μια μεγάλη ιστορία που ξεκινά από το 1800 και φθάνει στο σήμερα.

Λουτρό

Το χωριό βρίσκεται πλησίον του Ξυλοκάστρου, απαρτίζεται από δύο περιοχές, αυτή του Λουτρού και του Άνω Λουτρού. Το δεύτερο αποτελεί την πιο ορεινή πλευρά του χωριού, που τα τελευταία χρόνια μάλιστα, γνωρίζει ραγδαία ανοικοδόμηση, φιλοξενώντας ολοένα και περισσότερους παραθεριστές αλλά και μόνιμους κατοικούντες. το όνομά του οφείλεται είτε στα θερμά λουτρά που υπήρχαν εκεί ή σε αρχαία ερείπια που οι ντόπιοι τα νόμισαν για λουτρά. Πάντως, ο περιηγητής και φιλέλληνας Rouquerville (1770-1838) αναφέρει ότι στην εποχή του τα νερά των λουτρών είχαν εξαφανιστεί, αλλά υπήρχαν ακόμη τα ερείπια από τις κτιριακές εγκαταστάσεις.

Γελινιάτικα

Τα Γελινιάτικα είναι χτισμένα πάνω από τη Συκιά σ' ένα γραφικό υψίπεδο. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την καλλιέργεια των εσπεριδοειδών.

Το χωριό κατοικήθηκε λίγα χρόνια πριν την Επανάσταση του 1821, από σκηνίτες Γελινιάτες ενώ αργότερα, το χωριό χρησίμευε για χειμερινή διαμονή των κατοίκων της κοινότητας Σπαρτινέϊκων και λίγων κατοίκων των Λαγκαδαϊϊκών. Σήμερα όλοι οι κάτοικοι είναι μόνιμοι και λίγοι ανεβαίνουν το καλοκαίρι στα Σπαρτινέϊκα.

Ρίζα

Το παλαιότερο όνομα του χωριού ήταν Κρινακέϊκα και είχε πάρει την ονομασία του από τους πρώτους οικιστές που ήταν μέλη της οικογένειας Κρινάκου. Αργότερα πήρε την ονομασία Ρίζα, διότι βρίσκεται στα ριζώματα του βουνού. Μικρότεροι οικισμοί του χωριού είναι τα Γεωργαντέϊκα, ο Βάλτος, τα Ζητουλιάρικα, η Συγερίτσα, τα Χαρτσιάνικα. Η Ρίζα πριν το 1821, ήταν το χειμαδιό μερικών Τρικαλιτών.

Η Ρίζα παράγει εσπεριδοειδή, σταφίδα, λάδι και κηπευτικά και σύκα.

6.2 Κλιματικά και βιοκλιματικά χαρακτηριστικά

6.2.1 Κλιματολογικά στοιχεία

Η γνώση των κλιματικών στοιχείων, οι επιδράσεις και οι αλληλοεπιδράσεις τους είναι απαραίτητα στην έρευνα των περιβαλλοντικών και οικολογικών συνθηκών μιας περιοχής, ενώ η διερεύνηση τους οδηγεί στην ορθολογικότερη διαχείριση και εκμετάλλευση του περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με την κλιματική ταξινόμηση κατά Korpen (1936) η ΠΕ Κορινθίας μπορεί να διαχωριστεί σε δύο τμήματα σχετικά με τις γενικές επικρατούσες κλιματικές συνθήκες. Σύμφωνα με την παραπάνω ταξινόμηση, η πεδινή ζώνη και το Ανατολικό τμήμα της ΠΕ χαρακτηρίζονται κλίμα Μεσογειακό με ξηρό θέρος και μέση θερμοκρασία του θερμότερου μήνα μεγαλύτερη από 22° C, ενώ το δυτικό τμήμα χαρακτηρίζεται από κλίμα εύκρατο με ξηρό θέρος και μέση θερμοκρασία του θερμότερου μήνα μικρότερη από 22° C. Εκτός των παραπάνω χαρακτηριστικών εντός του νομού υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση στο καθεστώς της βροχόπτωσης με το δυτικό τμήμα του νομού να δέχεται σημαντικά αυξημένη βροχόπτωση συγκριτικά με το ανατολικό.

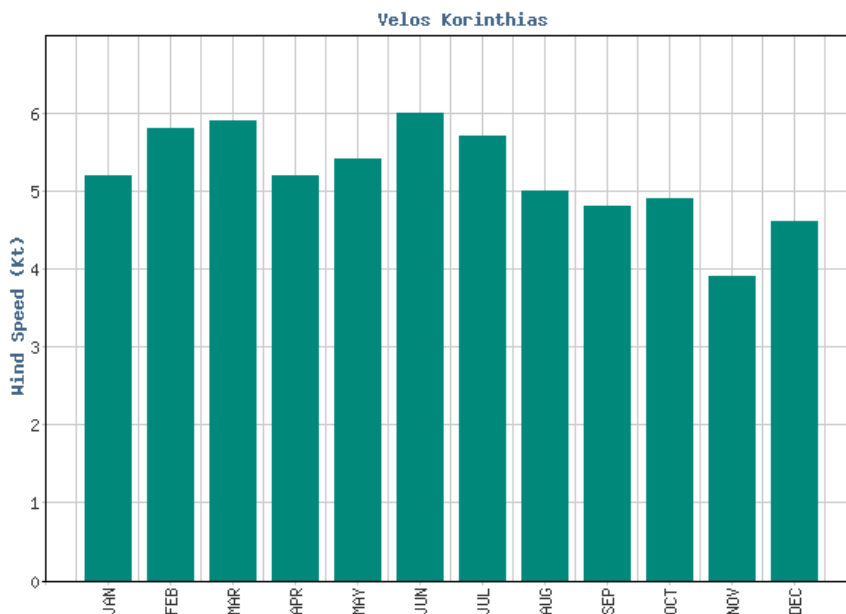
Το κλίμα της περιοχής είναι γενικά ξηροθερμικό. Οι καιρικές συνθήκες είναι δυσμενείς κατά τους χειμερινούς μήνες και δημιουργούν προβλήματα σε πολλούς ορεινούς οικισμούς, που αποκλείονται από τα χιόνια.

Στην περιοχή μελέτης ο πλησιέστερος βροχομετρικός σταθμός βρίσκεται στο Βέλο Κορινθίας από την ΕΜΥ (1987 – 1997), με γεωγραφικό μήκος 22°45'38" και γεωγραφικό πλάτος 37°58'33", σε υψόμετρο 19 m από την επιφάνεια της θάλασσας.

6.2.1.1 Άνεμοι

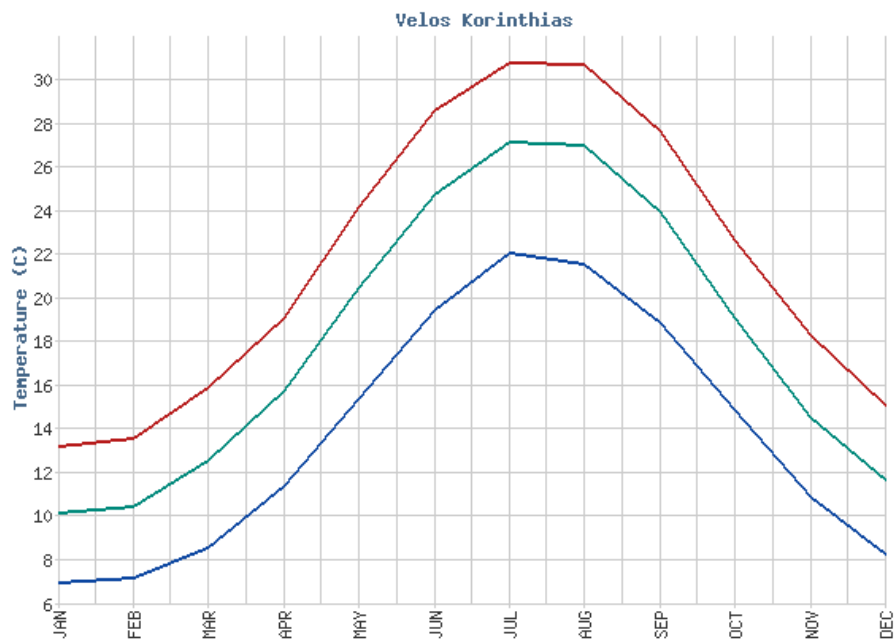
Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΜΥ για το Μ.Σ. Βέλος Κορινθίας, οι επικρατέστεροι άνεμοι στην περιοχή είναι οι βόρειοι. Η μέση μηνιαία ένταση των ανέμων είναι 5,2 Beauforts και κυμαίνεται μεταξύ 0 και 6 Beauforts.

Διάγραμμα 6.1: Μηνιαία ένταση ανέμων Μ.Σ. Βέλους Κορινθίας

6.2.1.2 Θερμοκρασία αέρος

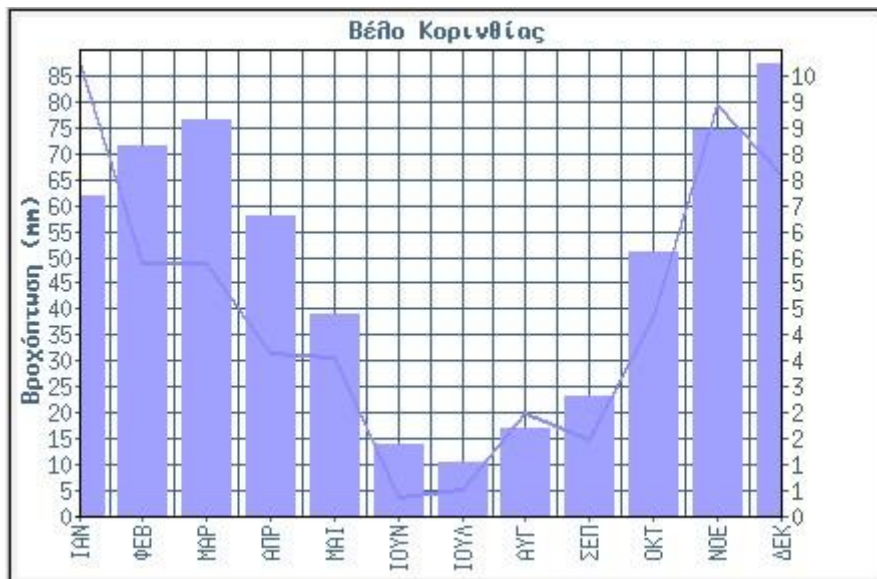
Η μέση ετήσια θερμοκρασία στην περιοχή είναι 18,2°C. Θερμότεροι μήνες είναι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος με μέση θερμοκρασία 30,8°C και 30,7°C και ψυχρότερος ο Ιανουάριος με μέση θερμοκρασία 7°C. Η ελάχιστη μηνιαία θερμοκρασία κυμαίνεται από 7,0°C τον Ιανουάριο σε 21,6°C τον Αύγουστο, ενώ η μέγιστη μηνιαία κυμαίνεται μεταξύ 13,2°C τον Ιανουάριο σε 30,8°C τον Ιούλιο. Στο Διάγραμμα 6.2 δίνονται οι μέσες μηνιαίες, ελάχιστες και μέγιστες θερμοκρασίες αέρος για το προαναφερθέν χρονικό διάστημα.

Διάγραμμα 6.2: Κατανομή μέσων μηνιαίων θερμοκρασιών Μ.Σ. Βέλους Κορινθίας

6.2.1.3 Υετός

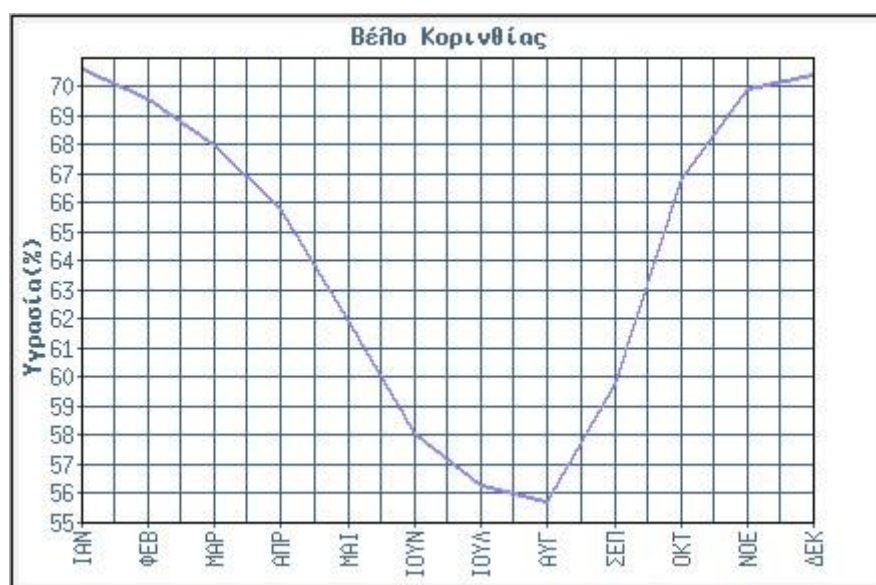
Σύμφωνα με τα δεδομένα του διαστήματος 1987 - 1997 από τον Μ.Σ. Βέλους, ο πλέον βροχερός μήνας είναι ο Ιανουάριος με 87,70mm βροχόπτωσης και ξηρότερος ο μήνας Ιούνιος με 3,70mm βροχόπτωσης. Στο Διάγραμμα 6.3 φαίνεται το μηνιαίο ύψος κατακρημνισμάτων στο Μ.Σ. Βέλους για το προαναφερθέν διάστημα. Οι βροχοπτώσεις είναι μεγαλύτερες στο ορεινό δυτικό τμήμα, (600 χιλιοστά), ελαττώνονται όμως στο ανατολικό (405 χιλιοστά).

Διάγραμμα 6.3: Μηνιαίο ύψος κατακρημνισμάτων Μ.Σ. Βέλους

6.2.1.4 Υγρασία

Σύμφωνα με τα δεδομένα από τον Μ.Σ. Βέλους, η μέση υγρασία είναι σταθερά πάνω από 50% καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ο μήνας με το μεγαλύτερο ποσοστό υγρασίας είναι ο Ιανουάριος με 70,60% ενώ κατά τον Αύγουστο παρατηρήθηκε το μικρότερο ποσοστό υγρασίας 55,70%. Στο Διάγραμμα 6.4 φαίνεται η μέση μηνιαία στο Μ.Σ. Βέλους για το διάστημα 1987-1997.

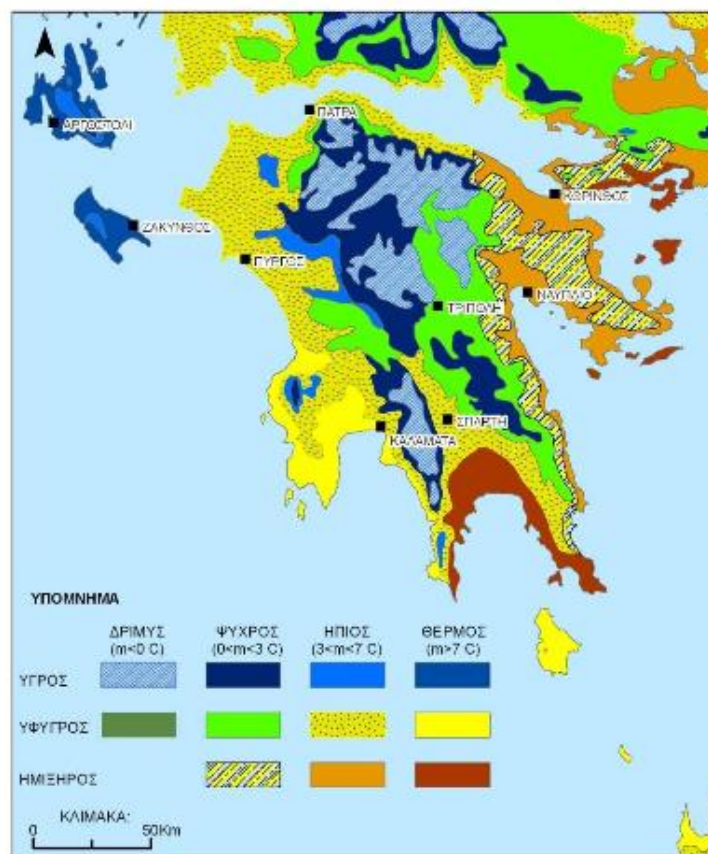

Διάγραμμα 6.4: Μέση Μηνιαία υγρασία Μ.Σ. Βέλους

6.2.2 Βιοκλίμα

Οι βασικότεροι παράγοντες που συντελούν στη διαμόρφωση του κλίματος της περιοχής είναι: το ανάγλυφο, η απόσταση από τη θάλασσα, το υψόμετρο, τα ατμοσφαιρικά συστήματα και οι ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες.

Σύμφωνα με το σύστημα ταξινόμησης κατά Korpen, ο βιοκλιματικός όροφος της περιοχής είναι ημίξηρος, με υπόροφο ήπιου χειμώνα. Η ξηροθερμική περίοδος είναι από τα μέσα Μαΐου μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου και κατά τη ξηρή περίοδο οι βιολογικά ξηρές ημέρες είναι από 75 ως 100. Έτσι η περιοχή κατατάσσεται στο έντονο μέσο-μεσογειακό βιοκλίμα.

Χάρτης 6.5: Χάρτης βιοκλιματικών οροφών περιοχής Πελοποννήσου

6.3 Γεωλογικά, Τεκτονικά και Εδαφολογικά χαρακτηριστικά

6.3.1 Γεωμορφολογία – Γεωλογία - Εδαφολογία

Γενικά

Ο Ελλαδικός χώρος αποτελείται σχεδόν στο σύνολό του από τις Ελληνίδες οροσειρές που σχηματίστηκαν από την πτύχωση των Τριαδικής - Κάτω- Μειοκαινικής ηλικίας ιζημάτων που είχαν αποθεθεί στο χώρο του αλπικού γεωσυγκλίνου κατά τη διάρκεια του Μεσοζωικού αιώνα και του Παλαιογενούς. Τα αλπικά αυτά ιζήματα έχουν διαρθρωθεί σε διάφορες γεωτεκτονικές ζώνες, δηλαδή σε διάφορες μεγάλες γεωλογικές ενότητες, όπου κάθε μία από αυτές παρουσιάζει τους δικούς της λιθολογικούς, παλαιογεωγραφικούς και τεκτονικούς χαρακτήρες.

Οι γεωτεκτονικές ζώνες που δομούν τις Ελληνίδες οροσειρές έχουν διεύθυνση ΒΒΔ/κή – ΝΝΑ/κή και διακρίνονται σε δύο ομάδες: τις εσωτερικές και τις εξωτερικές (από Ανατολικά προς τα Δυτικά) κατά τη διεύθυνση εξέλιξης των γεωτεκτονικών συμβάντων.

Στην ορεινή Κορινθία και στα γεωγραφικά όρια του Δήμου, βρίσκονται δύο όρη με μεγάλο υψόμετρο. Το όρος Κυλλήνη (2.376 μέτρα υψόμετρο και 13ο ψηλότερο βουνό στη χώρα) και τα Αροάνια Όρη (που φτάνουν σε υψόμετρο τα 2.341 μέτρα), με έντονο ανάγλυφο και βαθιές χαράδρες. Στα βόρεια του Δήμου υπάρχει εκτενής ακτογραμμή και πλήθος παραθαλάσσιων χωριών. Στην ενότητα του Δήμου υπάρχει ποικιλία στη γεωμορφολογία και ένας ιδιαίτερος συνδυασμός βουνού και θάλασσας, γραφικών χωριών, ορεινών, ημιορεινών και παραθαλάσσιων, πανέμορφων δασών και μαγευτικών ακρογιαλιών.

Γεωλογικώς η Κορινθία ανήκει στο ευρύτερο γεωλογικό σύνολο, που προέκυψε από τη σύγκλιση και τελική σύγκρουση των ηπειρωτικών πλακών της Αφρικής και της Ευρασίας. Έτσι, με βάση τη χρονολόγηση των πετρωμάτων της ΠΕ, προκύπτει ότι τα παλαιότερα πετρώματα είναι οι ασβεστόλιθοι, που εμφανίζονται στο δρόμο Λουτρακίου - Περαχώρας, μετά τη διασταύρωση προς Άγιο Πατάπιο. Οι ασβεστόλιθοι αυτοί καλύπτουν μικρή έκταση επιφανειακά, έχουν μικρό πάχος (3-4 μέτρα) και διασχίζονται από ηφαιστειακά πετρώματα.

Επίσης, παρόμοια πετρώματα ίδιας ηλικίας εμφανίζονται στην εθνική οδό Κορίνθου - Αθηνών, μετά τους Αγίους Θεοδώρους, στη θέση Παλαιά Μονή βόρεια του Αγιονορίου και

στη θέση Προφήτης Ηλίας βόρεια του Στεφανίου. Τριαδικής ηλικίας πετρώματα εμφανίζονται στην ευρύτερη περιοχή ΒΑ του Σοφικού καλύπτοντας μεγάλη έκταση, στην Περαιά, στο παράκτιο τμήμα της Μυλοκοπής, έως τον όρμο Μικρά Στραβά και είναι ασβεστόλιθοι. Ιουρασικής ηλικίας πετρώματα εμφανίζονται, κυρίως, στις περιοχές νοτίως του Σοφικού και του Αγίου Βασιλείου, βόρεια του Λουτρακίου και είναι ασβεστόλιθοι. Ίδιας ηλικίας είναι και ο ασβεστόλιθος του Ακροκορίνθου. Επίσης, οι οφιόλιθοι που εμφανίζονται κυρίως στα Γεράνεια όρη και στο Μαυροβούνι είναι της ίδιας ηλικίας. Κρητιδικής περιόδου είναι οι ασβεστόλιθοι της περιοχής νότια του Λουτρού και του λόφου της Κορφιώτισσας και η φλύσχη της περιοχής της Περαιάς. Νεώτερα πετρώματα είναι οι γνωστές "ασπριές", που η ηλικία τους είναι πλειοκαινική (τέλος Τριτογενούς) και καλύπτουν την ημιλοφώδη ζώνη της ΠΕ.

Τέλος, οι ηλικιακά νεώτεροι γεωλογικοί σχηματισμοί είναι οι τεταρτογενείς που καλύπτουν κυρίως την παράκτια ζώνη και τις κλειστές εσωτερικές λίμνες (Νεμέας, Κλεωνών, Κεφαλαρίου). Η Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας διασχίζεται από μεγάλο αριθμό ποταμοχειμάρρων παροδικής ροής (Φόνισσα, Σκουπέικος, Σύθας, Ελισσώνας, Ράχιανης, Ζαπάντης, Ξηριάς, κ.ά.).

Πεδινή Ζώνη:

Αυτή αποτελεί τμήμα της κεντρικής ταφροειδούς καταβύθισης του Κορινθιακού Κόλπου με επικρατούντες γεωλογικούς σχηματισμούς τα νεογενή και τεταρογενή ιζήματα των οποίων το μεσοζωικό και παλαιοτριτογενές υπόβαθρο είναι αθέατο. Οι σχηματισμοί αυτοί εμφανίζονται στρωματογραφικά όπως παρακάτω:

Νεογενείς σχηματισμοί:

Αποτελούνται από μολοσιακούς σχηματισμούς αβαθούς θάλασσας και σχηματισμούς χερσαίας φύσης. Πρόκειται για μάργες, μαργαϊκούς ασβεστόλιθους, ψαμμιτικά, ψηφιδοπαγείς άργιλλοι και άλλα ασβεστολιθικά ιζήματα, τα οποία φτάνουν σε βάθος αρκετών εκατοντάδων μέτρων.

Τεταρτογενείς αποθέσεις:

Αυτές περιλαμβάνουν σχηματισμούς παλαιοδiluβιακών ιζημάτων χερσαίας προέλευσης (συνεκτικά ως ημιχαλαρά κροκαλοπαγή, ψηφιδοπαγή, χαλαροί ψαμμίτες) σχηματισμούς τηρρηνίων αποθέσεων (κροκαλοπαγή, ψηφιδοπαγή, μικροκροκαλοπαγή, ψαμμίτες,

ασβεστιτικοί ψαμμίτες, ασβεστιτικές μάργες θαλάσσιας προέλευσης), σχηματισμούς νεώτερους τεταρτογενούς χερσαίας προέλευσης (συγκολλημένα πλευρικά κορήματα, κώνοι κορημάτων, κώνοι προβολής, παλαιές αλλουβιακές αποθέσεις) καθώς και σύγχρονες αποθέσεις παράκτιων σχηματισμών και αλλουβιακές αποθέσεις κοιλάδων.

Ημιορεινή Ζώνη:

Σε αυτήν απαντώνται τα παρακάτω μητρικά πετρώματα: Παλαιοιουβιανές αποθέσεις αποτελούμενες από μάργες, αργίλους, άμμους κτλ παλαιοί και νέοι κώνοι κορημάτων καθώς και πλευρικά κορήματα, μάργες της άνω πλειοκαινικής ηλικίας.

Ορεινή Ζώνη:

Αυτή αποτελείται κυρίως από παλαιοζωικά πετρώματα σχιστολίθων, εκβλαστήσεων πυριτικών και χλωριούχων σχιστολίθων δηλαδή πετρώματα συμπαγή και γενικά υδατοστεγείς βράχοι, μεσοζωικά υπερκείμενα των παλαιοζωικών και συνδεδεμένα με αυτά κατόπιν εισχωρήσεων λόγω δονήσεων (όρη που περιβάλλουν τη Στυμφαλία λίμνη). Κυρίως αποτελούνται από δολομιτικό ασβεστόλιθο από κερατόλιθο, φλύσχη και ασβεστόλιθο και παρουσιάζουν συνήθως καρστικές κοιλότητες και διόδους οι οποίες σχηματίστηκαν από διελεύσεις. Επίσης, τελευταία εμφανίζονται τα καινοζωικά διακρινόμενα σε τριτογενείς και τεταρτογενείς διαπλάσεις. Οι τριτογενείς αποτελούνται από κροκαλοπαγή (ασβεστόλιθος, κερατόλιθος και χάλικες φλύσχη συγκολλημένοι με ψαμμίτες και από μάργα με υποκίτρινο χρώμα και μεγάλη περιεκτικότητα σε άμμο. Οι τεταρτογενείς διαπλάσεις αποτελούνται από άργιλο, αμμώδη άργιλο, ιλυώδη άμμο και χαλίκια. Οι λεπτόκοκκες προσχωσιγενής εναποθέσεις αποτελούμενες κυρίως από ιλυώδη και αμμώδη άργιλο, εναποτέθηκαν στη λεκάνη και σχημάτισαν επίστρωμα από το οποίο αποτελείται η κοίτη της λίμνης Στυμφαλίας.

Όλοι οι χείμαρροι δυτικά της Κορίνθου έχουν διατηρήσει την κοίτη τους μέσα στα νεογενή μαργαϊκά ιζήματα, των οποίων το επιστέγασμα αποτελεί το επιστρωμένο ασύμφωνα Τυρρήνιο υλικό-κροκαλοπαγές πάχους μερικές φορές ολίγων μέτρων το οποίο επικαλύπτεται από τεταρτογενή ερυθργή. Στη λεκάνη του Ασωπού τα νεογενή και πλειστοκαινικά ιζήματα δεν έχουν σαφή προτίμηση στον προσανατολισμό τους, λόγω της φύσης των τεκτονικών αιτίων που επέδρασαν σε αυτά. Η επικρατούσα τεκτονική των διαρρήξεων, επέτρεψε την ανεξέλεγκτη τοποθέτηση των επιμέρους τεμαχίων αναλόγως

των ειδικών συνθηκών τοποθέτησης του υποβάθρου πάνω στο οποίο αναπτύσσονται αυτά μόνιμη κανονικότητα σε σταθερά οριζόντια τοποθέτηση παρουσιάζουν τα Τυρρήνια ιζήματα στις διάφορες αναβαθμίδες της χαμηλής ζωνής της Βόρειας Κορινθίας.

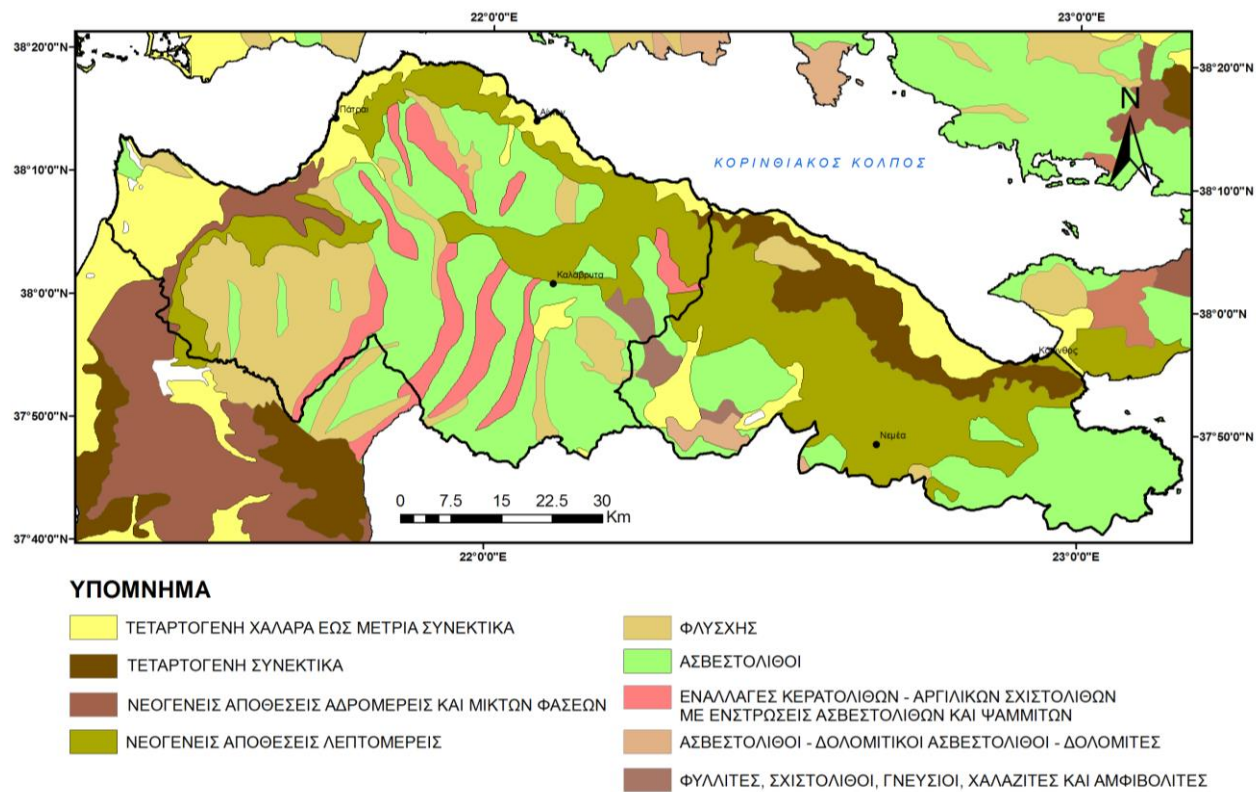
Το γεωλογικό υπόβαθρο κατά μήκος της παραλιακής ζώνης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει μετατεκτονικά ιζήματα και συγκεκριμένα θαλάσσιες αποθέσεις από ασύνδετα κυρίως υλικά από άμμους, αργίλους, κροκάλες, λατύπες και χάλικες ποικίλου μεγέθους.

Νότια, το γεωλογικό υπόβαθρο αποτελείται από μετατεκτονικά ιζήματα και συγκεκριμένα θαλάσσιες αναβαθμίδες από πολύμεικτα συνεκτικά κροκαλοπαγή, συνεκτικούς ψαμμίτες, άμμους και μάργες (σχηματισμός Ελληνοχωρίου) του Πλειστόκαινου. Οι ίδιοι γεωλογικοί σχηματισμοί εκτείνονται σε μεγάλη απόσταση βόρεια και συνιστούν τις όμορες μορφολογικές εξάρσεις.

Επιπρόσθετα, συναντώνται αβαθείς θαλάσσιες αποθέσεις του Πλειστοκαίνου από ψαμμούχες μάργες, ψαμμίτες και λίγα κροκαλοπαγή με ψαμμιτικό ή μαργαϊκό σύνδετικό υλικό (σχηματισμός Σικυώνας – Αρχαίας Κορίνθου).

Γενικά, το υπέδαφος της περιοχής είναι ασβεστολιθικό (σε βαθύτερους ορίζοντες) και το έδαφος κυρίως στις πεδιάδες είναι αργιλομαργαϊκό, το οποίο ευνοεί την ανάπτυξη των αμπελοκαλλιεργειών, που παραδοσιακά ακολουθούνται στην περιοχή Κορινθίας για σειρά ετών.

Χάρτης 6.6: Γεωλογική απεικόνιση περιοχής μελέτης

Στην περιοχή της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, από εδαφολογικής απόψεως, κυριαρχούν παράκτιες αποθέσεις, προσχώσεις, καθώς και σύγχρονα κορήματα στερεομεταφοράς.

Ο συγκεκριμένος ορίζοντας έχει διαμορφωθεί κατά την ολοκαινική περίοδο απόρροια της μεταφοράς ποταμοχειμάρριων υλικών από το παλαιό υδρογραφικό δίκτυο με κύριο εκφραστή τον παρακείμενο ποταμό Σύθα καθώς και τα ρέματα Σπαρτίλα , Κολώνες, Σκουπέϊκος, Δερβένιος.

Επιπλέον τα υλικά αυτά έχουν αναμειχθεί με τα υλικά μεταφοράς των θαλάσσιων ρευμάτων και των κυμάτων, καθώς και τα *in situ* υλικά αποσάθρωσης του αποκαλυμμένου θαλάσσιου σχηματισμού από τις νεοτεκτονικές κινήσεις. Ο σχηματισμός αυτός έχει διαβρωθεί εξαιτίας της δράσης των θαλάσσιων ρευμάτων και των κυμάτων, αποδίδοντας ποικίλης κοκκομετρικής διαβαθμίσης υλικά.

Γενικά, η περιοχή καλύπτεται από έδαφος που περιλαμβάνει παράκτιες αποθέσεις αναμειγμένες με τεμάχη από τους μεταλλικούς (κυρίως), αλλά και τους αλπικούς σχηματισμούς των ανάντη εκτάσεων που έχουν υποστεί αποσάθρωση, καθώς και από επιχώσεις κυρίως αργιλοαμμώδους, αμμοαργιλώδους και μεταφερμένου υλικού, το οποίο περιλαμβάνει και σημαντικά οργανικά κλάσματα προκειμένου να βελτιωθεί η γονιμότητα τους, ενόψει ενδεχόμενων καλλιεργειών στις αγροτικές εκτάσεις. Ο συγκεκριμένος ορίζοντας έχει διαμορφωθεί κατά την ολοκαινική περίοδο.

Τα υλικά αυτά προέρχονται από τις υψηλότερες μορφολογικά εξάρσεις των ορεινών όγκων του που κείνται Ν της περιοχής μελέτης, καθώς και από τα πλημμελώς συνδεδεμένα υλικά που συναντά το νερό κατά τη διαδρομή του. Συγκεκριμένα, βάσει της παρατιθέμενης γεωλογίας της περιοχής παρασύρονται κροκάλες από κροκαλοπαγή της Βόρειας Πελοποννήσου, ασβεστολιθικά υλικά, τεμάχη από κερατολίθους, καθώς και κοκκομετρικά στοιχεία πλευρικών κορημάτων και κροκαλοπαγών.

Γενικά, τα εδάφη της περιοχής εμφανίζουν μέτρια γονιμότητα με ευνοϊκή κατανομή του πορώδους. Παρουσιάζουν μειωμένη ικανότητα συγκράτησης του νερού της βροχής και σταδιακής αποδέσμευσής του κατά τους θερινούς μήνες, χωρίς παράλληλα να εμποδίζουν την επαρκή στράγγιση και την ανάπτυξη του ριζικού συστήματος.

Τα χαρακτηριστικά αυτά καθιστούν το έδαφος μέτριο για αρκετές καλλιέργειες.

Από στοιχεία του Ι.Γ.Μ.Ε. προκύπτει πως το γεωλογικό υπόβαθρο και η δομή του στην περιοχή είναι σύγχρονοι παράκτιοι σχηματισμοί, κατά τόπους υγιείς, καθώς και ψηφιδωπαγείς αιγιαλοί στην παράκτια ζώνη και τη ζώνη κυματισμού. Στα ενδότερα, το υπέδαφος χαρακτηρίζουν παράκτιες αποθέσεις αποτελούμενες από κροκαλοπαγή, ψαμμούχες μάργες και άμμους.

Τα ανώτερα 10 m αποτελούν σύγχρονες επιχωματώσεις, οι οποίες μετά την πάροδο των ετών, έχουν τροποποιηθεί από τις καιρικές επιδράσεις, ως προς την επιφανειακή σύσταση τους.

Κατά τη σημερινή εποχή, το έδαφος επιφανειακά, χαρακτηρίζεται από Μεσογειακή ερυθρογαία με μικρό ποσοστό κροκαλών και εδράζεται επί ασβεστολιθικού υποκείμενου.

6.3.2 Τεκτονικά χαρακτηριστικά

Το γεωλογικό υπόβαθρο της ΠΕ Κορινθίας δομείται κυρίως από ασβεστόλιθους, δολομίτες, σχιστοκερατόλιθους και οφιόλιθους, ενώ οι πρόσφατες γεωλογικές αποθέσεις είναι λιμναίας, υφάλμυρης και θαλάσσιας φάσης. Οι ταχύτατες πλευρικές και κατακόρυφες αλλαγές στη λιθολογία των νεογενών-τεταρτογενών σχηματισμών εκφράζουν ένα συχνά μεταβαλλόμενο περιβάλλον ιζηματογένεσης για το οποίο ευθύνεται κατά κύριο λόγο η τεκτονική δράση.

Ο τεκτονισμός των γεωλογικών σχηματισμών της ΠΕ Κορινθίας οφείλεται στη δράση ρηγμάτων με κύριες διευθύνσεις Α-Δ και ΔΒΔ-ΑΝΑ, ενώ ένας μικρότερος αριθμός δευτερευόντων ρηγμάτων έχει διεύθυνση ΒΑ-ΝΔ. Τις τεκτονικές αυτές διευθύνσεις έχουν οι μεγάλες ρηξιγενείς ζώνες οι οποίες δημιούργησαν τις λεκάνες απόθεσης των Πλειοκαινικών και Πλειστοκαινικών ιζημάτων ενώ και τα πρόσφατα ιζήματα έχουν επηρεαστεί από μικρότερα, σε μήκος και σε μετατόπιση, ρήγματα που ακολουθούν τις ίδιες διευθύνσεις.

Οι απότομες εναλλαγές στις λιθοφάσεις στις ιζηματογενείς λεκάνες, οι συχνές εικόνες ολισθήσεων και τα πολυάριθμα συνιζηματογενή ρήγματα φανερώνουν επίσης μια έντονη συνεχή τεκτονική δραστηριότητα στην περιοχή. Η μεγαλύτερη δομή ολίσθησης παρατηρείται

ΒΔ του Σουσακίου, όπου οι πλειο-πλειστοκαινικές αποθέσεις ολίσθησαν πάνω στο οφιολιθικό τους υπόβαθρο σε μια επιφάνεια διεύθυνσης Α-Δ και κλίσης 30° προς Νότο.

Χαρακτηριστικό της γεωλογίας της ευρύτερης περιοχής είναι η τεκτονική της δομή, η οποία καθορίζεται από ρηγματογόνο τεκτονισμό. Η ευρύτερη περιοχή παρουσιάζει διαχρονικά έντονη σεισμική δράση.

Γεωλογικές μελέτες αποκάλυψαν ένα μεγάλο αριθμό κύριων ενεργών ρηγμάτων που διαθέτουν εντυπωσιακές επιφανειακές εμφανίσεις, καθιστώντας με αυτό τον τρόπο πολυπληθείς πόλεις όπως η Κόρινθος ευάλωτες στη σεισμική επικινδυνότητα.

Τα ρήγματα τους κυριότερου συστήματος ρηξιγενών δομών, είναι παράλληλα με εκείνα που είναι υπεύθυνα για το σχηματισμό του Κορινθιακού κόλπου, του Αργολικού κόλπου και του Σαρωνικού κόλπου, ενώ παράλληλα τεμάχισαν τη μάζα της Τραπεζώνας φέρνοντας σε επαφή τους νηριτικούς ασβεστόλιθους με τον μετα-παλαιοκαινικό φλύσχη.

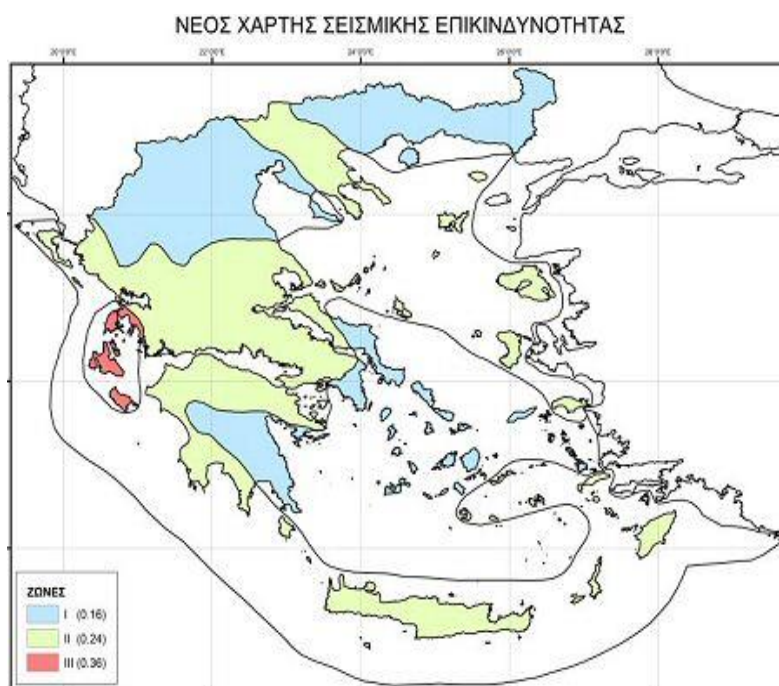
Η περιοχή της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εντάσσεται στην περιοχή του «Κεντρικού Κορινθιακού κόλπου». Στο νότιο περιθώριο αυτού συναντάται το μεγαλύτερο σε μήκος ρήγμα, και συγκεκριμένα του Ξυλοκάστρου, το οποίο είναι παράλληλο στην ακτογραμμή, ενώ θεωρείται το μόνο συνεχές ενεργό ρήγμα στην περιοχή αυτή. Γενικά, η μορφολογία που παρατηρείται είναι επακόλουθο της υψηλής ενεργότητας που παρουσιάζουν τα ρήγματα που βρίσκονται σε αυτό το τμήμα.

6.3.3 Στοιχεία σεισμικότητας

Για τον υπολογισμό της παραμέτρου αυτής είναι απαραίτητη η γνώση του τρόπου που η ενέργεια, η οποία απελευθερώνεται στην εστία κάποιου σεισμού, διαδίδεται προς τη θέση ενδιαφέροντος. Ο τρόπος αυτός συνήθως περιγράφεται από τους λεγόμενους νόμους εξασθένησης – απόσβεσης. Οι νόμοι αυτοί συνδέουν, συνήθως εμπειρικά, τη μέγιστη τιμή των παραμέτρων της εδαφικής κίνησης, της επιτάχυνσης Α, ταχύτητας V, ή μετατόπισης Ο, που παρατηρούνται στη θέση μελέτης, με την ενέργεια που απελευθερώνεται στην εστία (μέγεθος σεισμού) με την απόσταση εστίας – θέσης.

Με βάση τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό, η χώρα υποδιαιρείται σε τρεις ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας I, II και III, τα όρια των οποίων καθορίζονται στον Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας της Ελλάδας.

Σύμφωνα με το Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό, η περιοχή ανήκει στην κατηγορία II, όπου ο σεισμικός συντελεστής ορίζεται στην τιμή $\alpha = 0,24 g$.

6.4 Φυσικό περιβάλλον

6.4.1 Γενικά Στοιχεία

Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει ένα θαυμάσιο και φυσικό περιβάλλον, που διαμόρφωσε, μαζί με τη μοναδική γεωγραφική του θέση, θαυμάσιες συνθήκες ζωής κι ευημερίας.

Η Κορινθία είναι ένας χαρακτηριστικός ημιορεινός τόπος με μια χαρακτηριστική γεωγραφική ιδιαιτερότητα, τον Ισθμό της Κορίνθου. Όπου τα διοικητικά του όρια δεν βυθίζονται στη θάλασσα, συμπίπτουν με δασοσκεπείς ορεινούς χαρακτηριστικούς όγκους.

Προς τα βορειοανατολικά με την περιφερειακή ενότητα Δυτικής Αττικής οριοθετείται από τον ορεινό όγκο των Γερανείων. Δυτικά με την περιφερειακή ενότητα Αχαΐας με τον ορεινό όγκο του Χελμού. Νότια με τις περιφερειακές ενότητες Αρκαδίας και Αργολίδας με τον ορεινό όγκο του Ολίσυρτου και της Τραπεζώνας. Στο εσωτερικό της Περιφερειακής Ενότητας το ανάγλυφο διαμορφώνεται έντονο. Στο δυτικό ορίζοντα της περιφέρειας δεσπόζει χαρακτηριστικά ο ορεινός όγκος της Ζήρειας ή Κυλλήνης και του Μαύρου Όρους και χαμηλότερα της Κορφιώτισσας. Στην κεντρική Κορινθία χαρακτηριστικοί είναι οι μικρότεροι ορεινοί όγκοι της Λέχωβας, του Προφήτη Ηλία, της Ευαγγελίστριας, του Φωκά, του Ακροκορίνθου και άλλοι. Και στον ανατολικό ορίζοντα αναγνωρίζονται εύκολα οι ορεινοί όγκοι των Όνιων και της Τζάλικας, που είναι η ψηλότερη κορυφή της χερσονήσου της Σολυγείας.

Δασικά οικοσυστήματα

Σημαντική οικολογική παράμετρο αποτελούν για την περιφέρεια τα δασικά φυσικά οικοσυστήματά της, που καλύπτουν το 54% της συνολικής έκτασής της. Πρόκειται για αμιγή δάση κεφαλληνιακής ελάτης, που αναπτύσσονται στους ορεινούς όγκους του Ολίσυρτου, του Χελμού, της Λέχωβας, στους βόρειους πρόποδες της Ζήρειας και την κορυφή των Γερανείων. Αμιγή δάση χαλεπίου πεύκης καλύπτουν το 32% των ορεινών όγκων και αναπτύσσονται στους ορεινούς όγκους των Γερανείων, της χερσονήσου της Σολυγείας, τις περιοχές του Χιλιμοδίου, Αθικίων και στην ημιορεινή παράλληλη ζώνη της κεντρικής και δυτικής Κορινθίας. Αμιγή δάση μαύρης πεύκης καλύπτουν το 2% των ορεινών όγκων και αναπτύσσονται στους βόρειους πρόποδες της Ζήρειας, το Μαύρο όρος και τον Χελμό. Μικτά δάση αείφυλλων - πλατύφυλλων καλύπτουν το 44% των ορεινών όγκων και αναπτύσσονται κυρίως στις ημιορεινές περιοχές της ανατολικής Κορινθίας. Υπάρχουν και δύο αμιγή δάση δρυός (βελανιδιάς) στη περιφερειακή ενότητα, του Σπαρτιά και του Μογγοστού που έχει κηρυχθεί και Αισθητικό Δάσος. Αισθητικό έχει χαρακτηριστεί επίσης και ο Πευκιάς του Ξυλοκάστρου.

Σημειώνεται πως στην ευρύτερη περιοχή μελέτης δεν έχει υλοποιηθεί η κύρωση των δασικών χαρτών.

Στα όριά του Δήμου συνυπάρχουν οι ακτές του Κορινθιακού βόρεια και η Κυλλήνη, το ψηλότερο βουνό της ΠΕ, νότια, συνορεύει δε ανατολικά με τον Δήμο Σικυωνίων και δυτικά με τον Δήμος Αιγιαλείας. Ένα πλήθος γραφικών χωριών, ορεινών, ημιορεινών και

παραθαλάσσιων, παραδοσιακές εκκλησίες και μοναστήρια, πανέμορφα δάση, μαγευτικές ακρογιαλιές χαρίζουν στο Δήμο μια πολυμορφία και συνδυασμό θάλασσας και βουνού. Η οικονομία της περιοχής είναι επίσης πολύμορφη.

Στο παραλιακό τμήμα της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου έχουν καθοριστεί οι γραμμές αιγιαλού και παραλίας με τις παρακάτω αποφάσεις:

- Ν.2683/765 (ΦΕΚ 579/Β/1965)
- 16869/23-05-1969 (ΦΕΚ 116/Δ/1969)
- 11502/07-08-1980 (ΦΕΚ 471/Δ/1980)
- 6406/22-04-1980 (ΦΕΚ 679/Δ/1981)
- 830/23-08-1989 (ΦΕΚ 544/Δ/1989)
- 216/29-01-1991 (ΦΕΚ 73/Δ/1991)
- 2500/25-11-1993 (ΦΕΚ 1474/Δ/1993)
- 27029/14383 (ΦΕΚ 440/Δ/2009)
- 32785/16492 (ΦΕΚ 587/Δ/2010)

Στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου δεν έχει καθοριστεί γραμμή αιγιαλού σε ορισμένα τμήματα, ενώ δεν έχει καθοριστεί Προκαταρκτική Γραμμή Αιγιαλού.

6.4.2 Περιοχές του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών

Το Δίκτυο Natura 2000 αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο περιοχών, οι οποίες φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αποτελείται από δύο κατηγορίες περιοχών: Τις «Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» (Special Protection Areas -SPA) για την Οрниθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ ΕΚ και τους «Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)» (Sites of Community Importance -SCI) όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΚ.

Στην περιοχή μελέτης – Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εντάσσεται στο δίκτυο NATURA η περιοχή με κωδικό GR2530006 – SPA και τίτλο «Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)», έκτασης 20303.20 ha και η περιοχή με κωδικό GR2530001 – SCI Α και τίτλο «Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) &

Χαράδρα Φλαμπουρίτσα», έκτασης 23268.61 ha. Τμήμα των περιοχών αυτών καλύπτουν το νότιο τμήμα της Δημοτικής Ενότητας.

Όρος Ζήρεια (Κυλλήνη)

Στα δασικά υψομετρικά επίπεδα του όρους Κυλλήνη τα δάση Κεφαλληνιακής Ελάτης καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις, ακολουθούμενα από δάση με κωνοφόρα αειθαλή δένδρα. Το φαράγγι της Φλαμπουρίτσας διασχίζεται από τον ποταμό Σίθο και χαρακτηρίζεται από Κεφαλληνιακή Ελάτη και κωνοφόρα αειθαλή δένδρα, υδρόφιλα ορεινά κωνοφόρα δάση τα οποία παρουσιάζουν Ανατολικούς Πλατάνους, ασβεστολιθικά βραχώδη ενδιαιτήματα και ανοιχτά απογυμνωμένα λιβάδια στα υψηλότερα υψομετρικά επίπεδα κατά τη μετάβαση στην παραπάνω βλάστηση ξυλείας. Τα μεσαία υψομετρικά επίπεδα (600-800m) χαρακτηρίζονται από υπολειμματικές συστάδες φυλλοβόλων δασών με Χνοώδεις Βελανιδιές και μεγάλες εκτάσεις καλλιεργούμενης γης.

Η πυκνή ανάπτυξη δασικού οδικού δικτύου ακόμη και στις πιο απομονωμένες τοποθεσίες της Κυλλήνης είναι ο πιο άμεσος παράγοντας υποβάθμισης και περιορισμού της δασικής κάλυψης για τους οικοτόπους άνω των 1000 m. Οι πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν στις υπερμεσογειακές ζώνες βλάστησης και ιδιαίτερα εντός και γύρω από το φαράγγι της Φλαμπουρίτσας, κατέστρεψαν μεγάλες επιφάνειες των δασών *Abies cephalonica* και *Pinus nigra* και έχουν επηρεάσει σοβαρά τους ζωικούς πληθυσμούς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδιαίτερα στις νότιες πλαγιές του όρους Κυλλήνη, η υπερβόσκηση φαίνεται να είναι ο πιο αποτελεσματικός παράγοντας που συμβάλλει στην υποβάθμιση και την ολική εξαφάνιση των δασών σε υψόμετρα άνω των 1500 m. Στους παραπάνω οικοτόπους ξυλείας, η βόσκηση μπορεί να θεωρηθεί ως παράγοντας συνεξέλιξης της βλάστησης των ανοιχτών απογυμνωμένων λιβαδιών με κλιματικές καταπονήσεις. Το εντατικό κυνήγι είναι η πιο σοβαρή απειλή για την Πέρδικα, ενώ η παράνομη σκοποβολή είναι η κύρια αιτία μείωσης των αρπακτικών πτηνών.

Χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα αποτελούν:

Αξιόλογα φυτά:

Abies borisii-regis (Μακεδονικό έλατο)

Abies cephalonica (Κεφαλλονίτικο έλατο)

Acantholimon echinus echinus (Ακανθολιμών ο
εχίνος)
Acer heldreichii heldreichii (Αγριοπλάτανος)
Achillea umbellata monocephala
Adonis cyllenea
Alkanna methanaea
Amelanchier chelmea (Αμελάνχιερ του Χελμού)
Anthemis cretica cretica
Anthyllis vulneraria bulgarica
Arabis subflava
Arenaria filicaulis graeca
Asperula arcadiensis
Asperula boissieri
Asperula lutea
Aster alpinus
Astragalus drupaceus
Aurinia moreana
Beta nana
Biarum spruneri
Campanula radicata
Campanula topaliana cordifolia
Centaurea amplifolia
Centaurea raphanina mixta
Cerastium candidissimum
Chaerophyllum heldreichii
Cirsium hypopsilum
Convolvulus libanoticus (Κονβόλβουλος του Λιβάνου)
Crataegus pycnoloba
Crocus biflorus melantherus
Dianthus androsaceus
Dianthus biflorus
Dianthus integer minutiflorus
Dianthus mercurii
Dianthus serratifolius abbreviatus
Draba lacaitae
Ebenus sibthorpii (Έβενος του Σμπθόρπ)
Echinops sphaerocephalus taygeteus
Erodium chrysanthum
Erysimum cephalonicum
Erysimum pectinatum
Festuca jeanpertii
Fritillaria graeca

Galium cyllenium
Galium peloponnesiacum
Geocaryum peloponnesiacum
Globularia stygia (Γκλομπουλάρια της Στύγας)
Helianthemum hymettium (Ηλιάνθεμο του Υμηττού)
Inula verbascifolia methanea
Laserpitium pseudomeum
Lilium chalcedonicum
Lysimachia serpyllifolia
Minuartia confusa
Minuartia juniperina
Minuartia pichleri
Minuartia stellata
Minuartia verna attica
Onobrychis ebenoides
Ornithogalum atticum
Paronychia albanica graeca
Petrorhagia phthiotica
Poa thessala
Rhamnus sibthorpius (Ράμνος του Σίμπθορπ)
Rindera graeca
Saxifraga sibthorpii
Scorzonera crocifolia
Sideritis clandestina clandestina
Silene auriculata
Silene congesta
Silene radicata
Solenanthus stamineus
Teucrium aroanium (Τεύκριο των Αροανίων)
Thamnosciadium junceum
Thlaspi graecum
Thymus leucotrichus leucotrichus
Trifolium parnassi
Trinia frigida
Valeriana olenaea
Verbascum cylleneum
Verbascum daenzeri
Verbascum epixanthinum
Verbascum speciosum megaphlomos
Veronica thymifolia
Viola chelmea
Viola graeca

Viola mercurii

Αξιόλογα θηλαστικά:

Cricetulus migratorius atticus (Νανοκρικετός)
Dryomys nitedula wingei (Δεντρομυωξός)
Lepus europaeus carpathous (Λαγός της Καρπάθου)
Martes foina (Κουνάβι)
Meles meles (Ασβός)
Mustela nivalis galinthis (Νυφίτσα)
Myotis myotis (Τρανομωτίδα)
Rhinolophus hipposideros (Μικρορινόλοφος)

Αξιόλογα πτηνά:

Alauda arvensis arvensis (Σταρήθρα)
Alectoris graeca (Πετροπέρδικα)
Anthus campestris campestris (Χαμοκελάδα)
Arus arus arus (Σταχτάρα)
Aquila chrysaetos chrysaetos (Χρυσαητός)
Bubo bubo bubo (Μπούφος)
Buteo buteo buteo (Γερακίνα)
Caprimulgus europaeus (Γυδοβυζάχτρα)
Charadrius dubius (Ποταμοσφυριχτής)
Circaetus gallicus (Φιδαιτός)
Circus aeruginosus (Καλαμόκιρκος)
Columba oenas oenas (Φασσοπερίστερο)
Columba palumbus palumbus (Φάσσα)
Coturnix coturnix (Ορτύκι)
Delichon urbica urbica (Σπιτοχελίδονο)
Dendrocopos leucotos lilfordi (Λευκονώτης)
Dendrocopos medius medius (Μεσοτσικλητάρα)
Emberiza hortulana (Βλάχος)
Emberiza melanocephala (Αμπελουργός)
Falco biarmicus feldeggii (Χρυσογέρακο)
Falco eleonora (Μαυροπετρίτης)
Falco peregrinus brookei (Πετρίτης)
Falco vespertinus (Μαυροκιρκίνεζο)
Hippolais pallida elaeica (Ωχροστριτίδα)
Hirundo rustica rustica (Χελιδόνι)
Lanius collurio collurio (Αητόμαχος)
Lanius minor (Γαϊδουροκεφαλός)

Lanius senator senator (Κοκκινοκέφαλος)
 Lullula arborea arborea (Δεντροσταρήθρα)
 Merops apiaster (Μελισσοφάγος)
 Monticola saxatilis (Πετροκότσουφας)
 Motacilla flava beema (Κιτρινοσουσουράδα)
 Muscicapa striata neumanni (Σταχτομυγοχάφτης)
 Oenanthe hispanica (Ασπροκώλα)
 Oriolus oriolus oriolus (Συκοφάγος)
 Otus scops (Γκιώνης)
 Pernis apivorus (Σφηκιάρης)
 Riparia riparia riparia (Οχθοχελίδονο)
 Scolopax rusticola (Μπεκάτσα)

Αξιόλογα αμφίβια/ερπετά:

Algyroides moreoticus (Πελοποννησιακή σαύρα)
 Bufo viridis viridis (Πρασινόφρυνος)
 Coluber gemonensis gemonensis
 Hyla arborea arborea (Δεντροβάτραχος)
 Podarcis muralis albanica (Αλβανική γουστέρα)
 Rana graeca (Ελληνικός Βάτραχος)
 Salamandra salamandra salamandra (Σαλαμάνδρα)

Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) & Χαράδρα Φλαμπουρίτσα

Στα δασικά υψομετρικά επίπεδα του όρους Κυλλήνη τα δάση Κεφαλληνιακής Ελάτης καταλαμβάνουν μεγάλες εκτάσεις, ακολουθούμενα από δάση με κωνοφόρα αιθαλή δένδρα. Το φαράγγι της Φλαμπουρίτσας διασχίζεται από τον ποταμό Σίθο και χαρακτηρίζεται από Κεφαλληνιακή Ελάτη και κωνοφόρα αιθαλή δένδρα, υδρόφιλα ορεινά κωνοφόρα δάση τα οποία παρουσιάζουν Ανατολικούς Πλατάνους, ασβεστολιθικά βραχώδη ενδιαιτήματα και ανοιχτά απογυμνωμένα λιβάδια στα υψηλότερα υψομετρικά επίπεδα κατά τη μετάβαση στην παραπάνω βλάστηση ξυλείας. Τα μεσαία υψομετρικά επίπεδα (600-800m) χαρακτηρίζονται από υπολειμματικές συστάδες φυλλοβόλων δασών με Χνοώδεις Βελανιδιές και μεγάλες εκτάσεις καλλιεργούμενης γης.

Η πυκνή ανάπτυξη δασικού οδικού δικτύου ακόμη και στις πιο απομονωμένες τοποθεσίες της Κυλλήνης είναι ο πιο άμεσος παράγοντας υποβάθμισης και περιορισμού της δασικής

κάλυψης για τους οικοτόπους άνω των 1000 m. Οι πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν στις υπερμεσογειακές ζώνες βλάστησης και ιδιαίτερα εντός και γύρω από το φαράγγι της Φλαμπουρίτσας, κατέστρεψαν μεγάλες επιφάνειες των δασών *Abies cephalonica* και *Pinus nigra* και έχουν επηρεάσει σοβαρά τους ζωικούς πληθυσμούς. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδιαίτερα στις νότιες πλαγιές του όρους Κυλλήνη, η υπερβόσκηση φαίνεται να είναι ο πιο αποτελεσματικός παράγοντας που συμβάλλει στην υποβάθμιση και την ολική εξαφάνιση των δασών σε υψόμετρα άνω των 1500 m. Στους παραπάνω οικοτόπους ξυλείας, η βόσκηση μπορεί να θεωρηθεί ως παράγοντας συνεξέλιξης της βλάστησης των ανοιχτών απογυμνωμένων λιβαδιών με κλιματικές καταπονήσεις.

Χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα αποτελούν:

Αξιόλογα φυτά:

Abies borisii-regis (Μακεδονικό έλατο)
Abies cephalonica (Κεφαλλονίτικο έλατο)
Acantholimon echinus echinus (Ακανθολιμών ο εχίνος)
Acer heldreichii heldreichii (Αγριοπλάτανος)
Achillea umbellata monocephala
Adonis cyllenea
Alkanna methanaea
Amelanchier chelmea (Αμελάνχιερ του Χελμού)
Anthemis cretica cretica
Anthyllis vulneraria bulgarica
Arabis subflava
Arenaria filicaulis graeca
Asperula arcadiensis
Asperula boissieri
Asperula lutea
Aster alpinus
Astragalus drupaceus
Aurinia moreana
Beta nana
Biarum spruneri
Campanula radicata
Campanula topaliana cordifolia
Centaurea amplifolia
Centaurea raphanina mixta
Cerastium candidissimum
Chaerophyllum heldreichii

Cirsium hypopsilum
Convolvulus libanoticus (Κονβόλβουλος του Λιβάνου)
Crataegus pycnoloba
Crocus biflorus melantherus
Dianthus androsaceus
Dianthus biflorus
Dianthus integer minutiflorus
Dianthus mercurii
Dianthus serratifolius abbreviatus
Draba lacaitae
Ebenus sibthorpii (Έβενος του Σίμπθορπ)
Echinops sphaerocephalus taygeteus
Erodium chrysanthum
Erysimum cephalonicum
Erysimum pectinatum
Festuca jeanpertii
Fritillaria graeca
Galium cyllenium
Galium peloponnesiacum
Geocaryum peloponnesiacum
Globularia stygia (Γκλομπουλάρια της Στύγας)
Helianthemum hymettium (Ηλιάνθεμο του Υμηττού)
Inula verbascifolia methanea
Laserpitium pseudomeum
Lilium chalcidonicum
Lysimachia serpyllifolia
Minuartia confusa
Minuartia juniperina
Minuartia pichleri
Minuartia stellata
Minuartia verna attica
Onobrychis ebenoides
Ornithogalum atticum
Paronychia albanica graeca
Petrorhagia phthiotica
Poa thessala
Rhamnus sibthorpius (Ράμνος του Σίμπθορπ)
Rindera graeca
Saxifraga sibthorpii
Scorzonera crocifolia
Sideritis clandestina clandestina
Silene auriculata

Silene congesta
Silene radicata
Solenanthus stamineus
Teucrium aroanium (Τεύκριο των Αροανίων)
Thamnosciadium junceum
Thlaspi graecum
Thymus leucotrichus leucotrichus
Trifolium parnassi
Trinia frigida
Valeriana olenaea
Verbascum cylleneum
Verbascum daenzeri
Verbascum epixanthinum
Verbascum speciosum megaphlomos
Veronica thymifolia
Viola chelmea
Viola graeca
Viola mercurii

Αξιόλογα θηλαστικά:

Cricetulus migratorius atticus (Νανοκρικετός)
Dryomys nitedula wingei (Δεντρομυωξός)
Lepus europaeus carpathous (Λαγός της Καρπάθου)
Martes foina (Κουνάβι)
Meles meles (Ασβός)
Mustela nivalis galinthias (Νυφίτσα)
Myotis myotis (Τρανομωτίδα)
Rhinolophus hipposideros (Μικρορινόλοφος)

Αξιόλογα αμφίβια/ερπετά:

Algyroides moreoticus (Πελοποννησιακή σαύρα)
Bufo viridis viridis (Πρασινόφρυκος)
Coluber gemonensis gemonensis
Hyla arborea arborea (Δεντροβάτραχος)
Podarcis muralis albanica (Αλβανική γουστέρα)
Rana graeca (Ελληνικός Βάτραχος)
Salamandra salamandra salamandra (Σαλαμάνδρα)
Vipera ammodytes meridionalis (Οχιά)

Σημειώνεται ότι εντός NATURA βρίσκεται και ο Κορινθιακός Κόλπος με κωδικό GR2530007-SCI και τίτλο «ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ» έκτασης 236354 ha. Η περιοχή δεν βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου και δεν δύναται να ενταχθεί σε κάποια χωρική ενότητα, καθώς τα όριά της ταυτίζονται με την ακτογραμμή του Κορινθιακού Κόλπου.

Χάρτης 6.8: Περιοχές Natura στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Στην περιοχή μελέτης δεν εντάσσεται υγρότοπος ο οποίος έχει υπαχθεί στη συνθήκη Ramsar.

6.4.3 Άλλες σημαντικές φυσικές περιοχές

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου δεν έχει θεσμοθετηθεί κανένας νησιώτικος υγρότοπος και υγρότοπος RAMSAR.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου έχουν θεσμοθετηθεί βιότοποι Corine. Συγκεκριμένα έχουν θεσμοθετηθεί το Δάσος Μογκοστού, Βάλτου Σουλίου με κωδικό A00030034, έκτασης 644.97 ha, το Όρος Κυλλήνη (Ζήρεια) με κωδικό A00020017, έκτασης 14555.63 ha και οι Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα με κωδικό A00040050, έκτασης 4688.55 ha.

Χάρτης 6.9: Βιότοποι Corine στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Δάσος Μογκοστού, Βάλτου Σουλίου

Αποτελεί περιοχή με μικτό δάσος από πεύκα, έλατα και αειθαλή πλατύφυλλα. Οι απειλές/διαταραχές που αντιμετωπίζει η περιοχή είναι από φωτιές και παράνομη υλοτόμηση.

Χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα αποτελούν:

Αξιόλογα φυτά:

Pinus halepensis (Κοινό πεύκο)

Pinus nigra nigra (Μαυρόπευκο)

Αξιόλογα πτηνά:

Caprimulgus europaeus (Γυδοβυζάχτρα)

Lanius collurio collurio (Αητόμαχος)

Lullula arborea arborea (Δεντροσταρήθρα)

Όρος Κυλλήνη (Ζήρεια)

Αποτελεί περιοχή με γυμνή βουνοκορφή και οροπέδιο με δάσος που υπάρχει μόνο στις ρεματιές και σε κάποιες βορινές και ανατολικές πλαγιές. Υπάρχουν κυρίως *Abies cerhalonica* (Κεφαλληνιακή ελάτη) και *Pinus nigra* (Μαύρη πεύκη). Οι απειλές/διαταραχές που αντιμετωπίζει η περιοχή είναι από παράνομο κυνήγι, υπερβόσκηση από κατσίκια, επέκταση του οδικού δικτύου, χειμερινή τουριστική ανάπτυξη, παράνομη χρήση δηλητηριωδών δολωμάτων.

Χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα αποτελούν:

Αξιόλογα φυτά:

Abies borisii-regis (Μακεδονικό έλατο)

Abies cerhalonica (Κεφαλλονίτικο έλατο)

Acantholimon echinus echinus (Ακανθολιμών ο εχίνος)

Acer heldreichii heldreichii (Αγριοπλάτανος)

Acer opalus hyrcanum (Σφενδάμι σερβικό)

Adonis cyllenea

Allium frigidum

Alyssum siculum (Άλυσσο το Σικελικό)

Anthemis arvensis cyllenea (Ανθέμιδα της Κυλλήνης)

Anthemis orientalis

Anthriscus nemorosa

Anthyllis vulneraria pulchella

Arabis subflava

Arenaria cretica

Arenaria filicaulis graeca
Asperula arcadiensis
Asperula boissieri
Asperula lutea
Aster alpinus
Astragalus creticus rumelicus
Astragalus drupaceus
Astragalus thracicus cylleneus
Aurinia moreana
Barbarea conferta
Berberis cretica (Βερβερίς η κρητική)
Beta nana
Biebersteinia orphanidis
Cachrys ferulacea
Campanula radicata
Carum graecum graecum
Centaurea affinis laconiae
Centaurea pichleri pichleri
Cerastium candidissimum
Chaerophyllum heldreichii
Chamaecytisus hirsutus (Χαμαικύτισος ο χνουδωτός)
Cicer graecum
Cirsium hypopsilum
Colchicum pulchellum
Colchicum triphyllum
Convolvulus libanoticus (Κονβόλβουλος του Λιβάνου)
Crataegus pycnoloba
Crepis incana
Dianthus androsaceus
Dianthus biflorus
Dianthus mercurii
Dianthus serratifolius abbreviatus
Draba lacaitae
Drypis spinosa
Ephedra major procera (Εφέδρα η επιμήκης)
Epilobium gemmascens
Erodium chrysanthum
Erysimum cephalonicum
Erysimum pectinatum
Euphorbia deflexa
Festuca alpina briquetii
Galium cyllenium

Galium incanum incanum
Galium taygeteum
Galium thymifolium
Geocaryum parnassicum
Geocaryum peloponnesiacum
Geranium macrostylum
Globularia stygia (Γκλομπουλάρια της Στύγας)
Helianthemum canum canum (Ηλιάνθεμο)
Hieracium epirense
Hieracium graecum
Hieracium leucocomum
Hieracium sartorianum
Johrenia distans
Juniperus foetidissima (Βουνοκυπάρισσο)
Lamium garganicum garganicum
Laserpitium pseudomeum
Laserpitium siler garganicum
Lepidium hirtum nebrodense
Linum aroanium
Linum punctatum pycnophyllum
Lysimachia serpyllifolia
Malva neglecta
Marrubium cylleneum
Minuartia confusa
Minuartia hamata
Minuartia juniperina
Minuartia pichleri
Minuartia stellata
Muscari botryoides
Nepeta argolica argolica
Onobrychis alba laconica
Onobrychis montana macrocarpa
Onosma erectum erectum
Paronychia albanica graeca
Petrorhagia phthiotica
Pinus nigra nigra (Μαυρόπευκο)
Pinus nigra pallasiana (Ανατολικό μαυρόπευκο)
Plantago atrata graeca
Polygala nicaeensis mediterranea
Polygonum longipes
Ptilotrichum cyclocarpum cyclocarpum
Pyrola chlorantha

Ranunculus brevifolius pindicus
Ranunculus ficarioides
Ranunculus subomophyllus
Rhamnus saxatilis prunifolius (Ράμνος ο προυνόφυλλος)
Rhamnus sibthorpianus (Ράμνος του Σίμπθορπ)
Ribes uva-crispa austro-europaeum (Λαγοκερασιά)
Rindera graeca
Rosa arvensis (Αγριοτριανταφυλλιά η αρουραία)
Rumex alpestris
Satureja parnassica parnassica
Saxifraga adsendens parnassica
Saxifraga exarata
Saxifraga rotundifolia taygetea
Saxifraga scardica
Saxifraga sempervivum
Saxifraga sibthorpii
Scrophularia heterophylla
Scrophularia myriophylla
Scutellaria rupestris parnassica
Sedum atratum
Senecio macedonicus
Sideritis clandestina peloponnesiaca
Silene auriculata
Silene bupleuroides bupleuroides
Silene parnassica parnassica
Sorbus aria cretica (Κρητική ασημοσορδιά)
Stipa lessingiana cylleneae
Taraxacum albomarginatum
Taraxacum cylleneum
Telephium imberati orientale
Thamnosciadium junceum
Thesium parnassi
Thlaspi graecum
Trifolium parnassi
Trinia frigida
Valeriana olenaea
Verbascum cylleneum
Verbascum hypoleucum
Verbascum speciosum megaphlomos
Veronica erinoides
Vicia cracca stenophylla
Viola chelmea

Viola graeca

Viola mercurii

Viola odorata

Αξιόλογα θηλαστικά:

Myotis myotis (Τρανομυωτίδα)

Rhinolophus hipposideros (Μικρορινόλοφος)

Αξιόλογα πτηνά:

Accipiter nisus (Τσιχλογέρακο)

Apus melba (Σκεπαρνάς)

Aquila chrysaetos (Χρυσαιτός)

Buteo buteo (Γερακίνα)

Carduelis carduelis (Καρδερίνα)

Corvus corax (Κόρακας)

Emberiza cirrus (Σιρλοσίχλονο)

Falco tinnunculus (Βραχοκίρκινεζο)

Fringilla coelebs (Σπίνος)

Hirundo daurica (Δεντροχελίδονο)

Lanius collurio (Αητόμαχος)

Luscinia megarhynchos (Αηδώνι)

Parus ater (Ελατοπαπαδίτσα)

Regulus ignicapillus (Βασιλίσκος)

Serinus serinus (Σκαρθάκι)

Sylvia atricapilla (Μαυροσκούφης)

Sylvia communis (Θαμνοτσιροβάκος)

Αξιόλογα αμφίβια/ερπετά:

Hyla arborea (Δεντροβάτραχος)

Κορυφές Όρους Κυλλήνη (Ζήρεια) και Χαράδρα Φλαμπουρίτσα

Αποτελεί περιοχή με υψηλές γυμνές βουνοκορφές, ένα οροπέδιο στα 1.600 m και μια λαγκαδιά πάνω από το χωριό Άνω Τρίκαλα. Στα χαμηλότερα μέρη υπάρχουν δάση με *Abies cephalonica* (Κεφαλληνιακή ελάτη) και *Pinus nigra* (Μαύρη πεύκη). Οι απειλές/διαταραχές που αντιμετωπίζει η περιοχή είναι από υπερβόσκηση κατσικιών, επέκταση οδικού δικτύου, παράνομο κυνήγι, κατασκευή χιονοδρομικού κέντρου, παράνομη χρήση δηλητηριωδών

δολωμάτων. Ο κύριος κίνδυνος είναι η έντονη υπερβόσκηση που απειλεί κάποια τοπικά ενδημικά με εξαφάνιση. Μερικά μπορεί να έχουν ήδη εξαφανιστεί.

Χαρακτηριστικά ενδιαιτήματα αποτελούν:

Αξιόλογα φυτά:

Abies borisii-regis (Μακεδονικό έλατο)
Abies cephalonica (Κεφαλλονίτικο έλατο)
Acantholimon echinus echinus (Ακανθολιμών ο εχίνος)
Acer heldreichii heldreichii (Αγριοπλάτανος)
Acer opalus hyrcanum (Σφενδάμι σερβικό)
Adonis cyllenea
Allium frigidum
Alyssum siculum (Άλυσσο το Σικελικό)
Anthemis arvensis cyllenea (Ανθέμιδα της Κυλλήνης)
Anthemis orientalis
Anthriscus nemorosa
Anthyllis vulneraria pulchella
Arabis subflava
Arenaria cretica
Arenaria filicaulis graeca
Asperula arcadiensis
Asperula boissieri
Asperula lutea
Aster alpinus
Astragalus creticus rumelicus
Astragalus drupaceus
Astragalus thracicus cylleneus
Aurinia moreana
Barbarea conferta
Berberis cretica (Βερβερίς η κρητική)
Beta nana
Biebersteinia orphanidis
Cachrys ferulacea
Campanula radicata
Carum graecum graecum
Centaurea affinis laconiae
Centaurea pichleri pichleri
Cerastium candidissimum

Chaerophyllum heldreichii
Chamaecytisus hirsutus (Χαμαικύτισος ο χνουδωτός)
Cicer graecum
Cirsium hypopsilum
Colchicum pulchellum
Colchicum triphyllum
Convolvulus libanoticus (Κονβόλβουλος του Λιβάνου)
Crataegus pycnoloba
Crepis incana
Dianthus androsaceus
Dianthus biflorus
Dianthus mercurii
Dianthus serratifolius abbreviatus
Draba lacaitae
Drypis spinosa
Ephedra major procera (Εφέδρα η επιμήκης)
Epilobium gemmascens
Erodium chrysanthum
Erysimum cephalonicum
Erysimum pectinatum
Euphorbia deflexa
Festuca alpina briquetii
Galium cyllenium
Galium incanum incanum
Galium taygeteum
Galium thymifolium
Geocaryum parnassicum
Geocaryum peloponnesiacum
Geranium macrostylum
Globularia stygia (Γκλομπουλάρια της Στύγας)
Helianthemum canum canum (Ηλιάνθεμο)
Hieracium epirense
Hieracium graecum
Hieracium leucocomum
Hieracium sartorianum
Johrenia distans
Juniperus foetidissima (Βουνοκυπάρισσο)
Lamium garganicum garganicum
Laserpitium pseudomeum
Laserpitium siler garganicum
Lepidium hirtum nebrodense
Linum aroanium

Linum punctatum pycnophyllum
Lysimachia serpyllifolia
Malva neglecta
Marrubium cylleneum
Minuartia confusa
Minuartia hamata
Minuartia juniperina
Minuartia pichleri
Minuartia stellata
Muscari botryoides
Nepeta argolica argolica
Onobrychis alba laconica
Onobrychis montana macrocarpa
Onosma erectum erectum
Paronychia albanica graeca
Petrohragia phthiotica
Pinus nigra pallasiana (Ανατολικό μαυρόπευκο)
Plantago atrata graeca
Polygala nicaeensis mediterranea
Polygonum longipes
Ptilotrichum cyclocarpum cyclocarpum
Pyrola chlorantha
Ranunculus brevifolius pindicus
Ranunculus ficarioides
Ranunculus subomophyllum
Rhamnus saxatilis prunifolius (Ράμνος ο προυνόφυλλος)
Rhamnus sibthorpianus (Ράμνος του Σίμπθορπ)
Ribes uva-crispa austro-europaeum (Λαγοκερασιά)
Rindera graeca
Rosa arvensis (Αγριοτριανταφυλλιά η αρουραία)
Rumex alpestris
Satureja parnassica parnassica
Saxifraga adscendens parnassica
Saxifraga exarata
Saxifraga rotundifolia taygetea
Saxifraga scardica
Saxifraga sempervivum
Saxifraga sibthorpii
Scrophularia heterophylla
Scrophularia myriophylla
Scutellaria rupestris parnassica
Sedum atratum

Senecio macedonicus
Sideritis clandestina peloponnesiaca
Silene auriculata
Silene bupleuroides bupleuroides
Silene parnassica parnassica
Sorbus aria cretica (Κρητική ασημοσορδιά)
Stipa lessingiana cylleneae
Taraxacum albomarginatum
Taraxacum cylleneum
Telephium imberati orientale
Thamnosciadium junceum
Thesium parnassi
Thlaspi graecum
Trifolium parnassi
Trinia frigida
Valeriana olenaea
Verbascum cylleneum
Verbascum hypoleucum
Verbascum speciosum megaphlomos
Veronica erinoides
Vicia cracca stenophylla
Viola chelmea
Viola graeca
Viola mercurii
Viola odorata

Αξιόλογα θηλαστικά:

Myotis myotis (Τρανομυωτίδα)
Rhinolophus hipposideros (Μικρορινόλοφος)

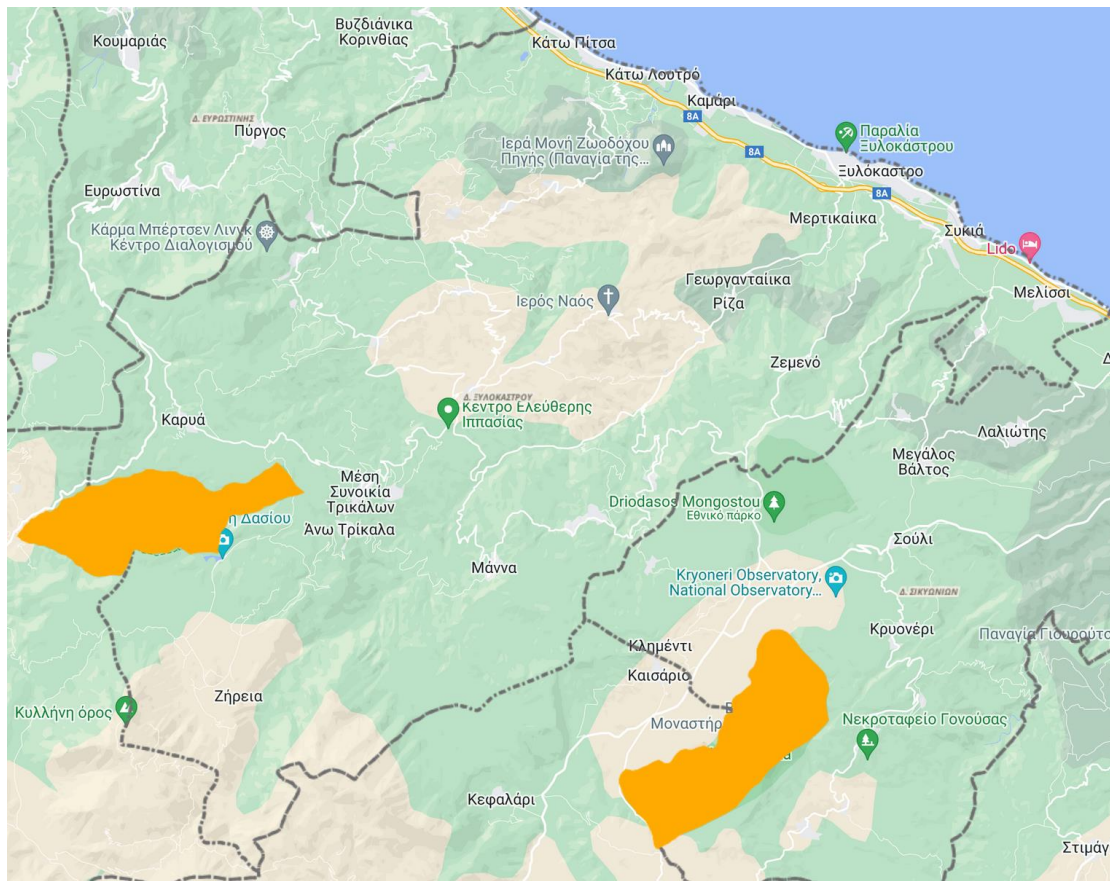
Αξιόλογα πτηνά:

Aquila chrysaetos chrysaetos (Χρυσαητός)

Αξιόλογα αμφίβια/ερπετά:

Hyla arborea arborea (Δεντροβάτραχος)

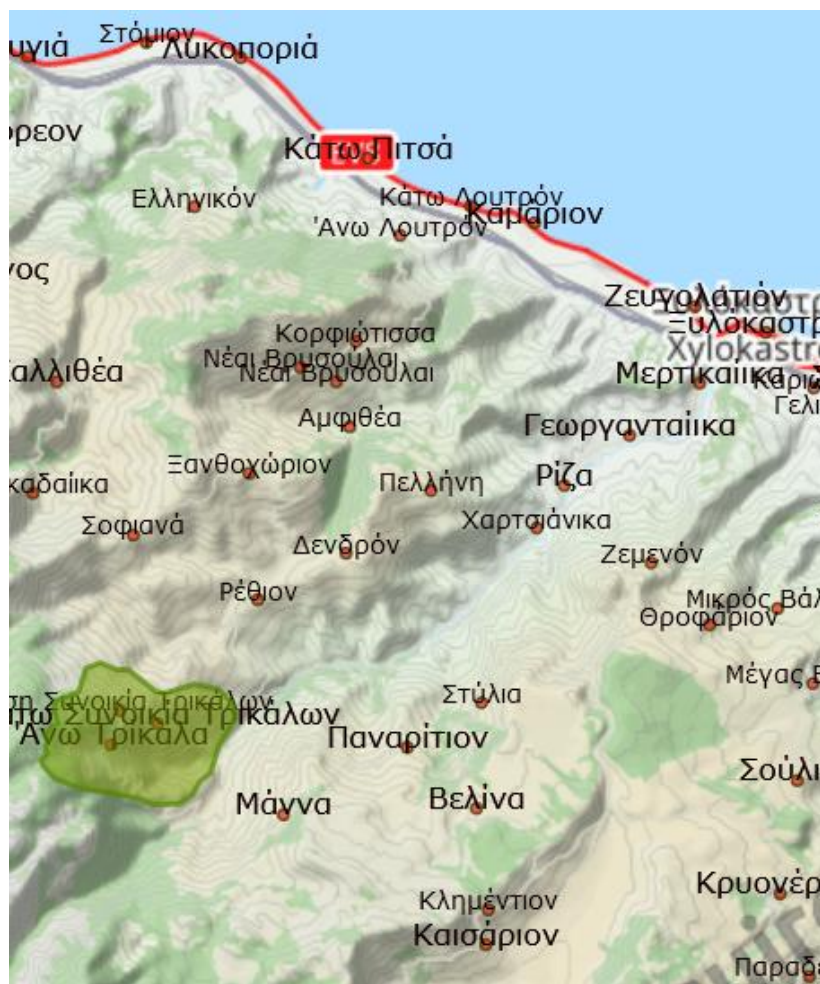
Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου έχει θεσμοθετηθεί ένα **καταφύγιο άγριας ζωής**. Το ΚΑΖ έχει θεσμοθετηθεί με την υπ' αριθμ 49868/2766/25-06-1976 Απόφαση του Υπουργού Γεωργίας ενώ τροποποιήθηκαν τα όρια του με το ΦΕΚ 328/Β/2001. Το καταφύγιο έχει κωδικό Κ 889 και ονομασία «Μπούτσι Δημοτικού Διαμερίσματος Καρυάς Δήμου Ξυλοκάστρου» με έκταση 12840 στρ.

Χάρτης 6.10: Καταφύγια άγριας ζωής στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Επιπρόσθετα, στην κατηγορία «**Άλλοι Βιότοποι**» η οποία περιλαμβάνει όλους τους τόπους που έχουν εντοπιστεί και είναι σημαντικοί για ένα τουλάχιστον απειλούμενο είδος χλωρίδας ή πανίδας και στην κατηγορία «**Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους**», δηλαδή τοπία που διακρίνονται για την αισθητική τους αξία και παραμένουν σε αξιόλογο βαθμό φυσικά, αν και συχνά είναι δομημένα, στην περιοχή μελέτης - ΔΕ Ξυλοκάστρου εντάσσονται τμήματα των περιοχών που υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες.

Στην κατηγορία «**Άλλοι Βιότοποι**» εντάσσεται η περιοχή Τρίκαλα Κορινθίας με κωδικό AB 1080079, έκτασης 947.56 ha, με τύπο τοπίου «ορεινό τοπίο, χωριό/οικισμός», κατάσταση υποβαθμισμένη, με ασπόνδυλα, ενδημικά είδη και σπάνια είδη πανίδας.

Χάρτης 6.11: Άλλοι Βιότοποι στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Στην κατηγορία «**Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους**» εντάσσονται οι κάτωθι περιοχές.

Το **Αισθητικό δάσος Πευκιά Ξυλοκάστρου** με κωδικό AT1011111 και έκταση 23.12 ha. Παραλιακό πευκοδάσος σε μήκος 1760 μ. παράλληλα με την ακτή και πλάτος που κυμαίνεται από 80 έως 220 μ. Οι κλίσεις του εδάφους είναι πολύ μικρές 0-4%. Πρόκειται για φυσικό πευκοδάσος χαλεπίου πεύκης ηλικίας 140 ετών και πλέον με υπώροφο αιιφύλλων πλατυφύλλων κατά το μεγαλύτερο μέρος. Κατά καιρούς όμως έγιναν συμπληρωματικές αναδασώσεις με αυτόχθονα αλλά και ξενικά είδη. Κύρια αυτόχθονα είδη είναι η χαλέπιος πεύκη, ο σχίνος, η μυρτιά, η λυγαριά, ο πρίνος, το αρμυρίκι, η μοσχοϊτιά, ο ασπάλαθος, ο ράμνος. Συμπληρωματικά φυτεύθηκαν κατά καιρούς κουκουναριές,

κυπαρίσσια, κουτσουπιές, χαρουπιές, φοινικικός κέδρος, κουμαριές, πικροδάφνες, πλατάνια, μηδική, αγριελιές, δάφνες απόλλωνος, σπάρτα, καθώς και τα ξενικά είδη (σε μικρό ποσοστό) ευκάλυπτος, τραχεία πεύκη, θαλάσσια πεύκη, γλαυκά κυπαρίσσια, αγγελικές, κυανόφυλλες ακακίες, αλπίζιες. Κυρίαρχη εντύπωση είναι ότι πρόκειται για φυσικό δάσος. Υπάρχουν τρία αναψυκτήρια στο δάσος. Το μεγαλύτερο και πληρέστερο κατασκευάστηκε από τον ΕΟΤ. Υπάρχει ένας κεντρικός πεζόδρομος που διασχίζει το δάσος κατά μήκος, αλλά μπορούν να κινηθούν και οχήματα σε περίπτωση φωτιάς, καθώς και δευτερεύοντα μονοπάτια, για περίπατο και αναψυχή. Το δίκτυο των μονοπατιών συμβάλλει τα μέγιστα στην υγεία του δάσους γιατί δεν συμπιέζεται το έδαφος σε όλη την επιφάνεια. Υπάρχει πολύ καλό δίκτυο υδροληψίας με πολλούς πυροσβεστικούς κρουνούς που εξυπηρετεί και την άρδευση των φυτών όπου απαιτείται. Υπάρχουν διάσπαρτα καθιστικά, κρήνες και δοχεία απορριμμάτων. Γενικά ο χώρος εποπτεύεται και λειτουργεί ικανοποιητικά.

Υπάρχει ένας βασικός πεζόδρομος που διασχίζει κατά μήκος το δάσος και διάφορα δευτερεύοντα μονοπάτια. Η κίνηση κατά μήκος της ακτής είναι ελεύθερη.

Ένα από τα ελάχιστα παλιά παραλιακά πευκοδάση σε αμμώδη ακτή. Η αξία του έγκειται κυρίως στη θέση του. Αποτελεί πραγματική όαση σε μία αχανή παραλία (της Β. Πελοποννήσου) που έχει κατακλυσθεί από τις συνήθεις τουριστικές εγκαταστάσεις. Η σημασία του για την αναψυχή των ντόπιων (και όχι μόνο) κατοίκων είναι πολύ μεγάλη.

Σε τέτοια θέση που βρίσκεται είναι φυσικό να δέχεται πιέσεις για διάφορες εγκαταστάσεις αναψυχής. Υπάρχει όμως και σοβαρή αντίδραση από την τοπική κοινωνία για οποιαδήποτε αλλαγή χρήσης ή υπέρβαση.

Το **Βουνό Παναγιάς Κορυφής** με κωδικό ΑΤ1011134 και έκταση 428.15 ha.

Το ύψωμα αυτό βρίσκεται μετά το Ξυλόκαστρο και μεταξύ των χλμ. 126 και 127 της Εθνικής Οδού Κορίνθου - Πατρών. Σκεπαζόταν με ωραία δάση από πεύκα και κυπαρίσσια που κάηκαν πριν μερικά χρόνια. Η φυσική αναγέννηση έχει αρχίσει, εμποδίζεται όμως από παράνομη βόσκηση κατσικιών. Το δάσος διακόπτεται από εντυπωσιακά διαβρωμένα πετρώματα με πολλές χαρακτηριστικές τρύπες. Στα χαμηλά, ανάμεσα στις κοιλάδες, υπάρχουν γραφικοί ελαιώνες. Στην κορυφή του βουνού υπάρχει το γραφικό μοναστήρι της Παναγιάς της Κορυφής.

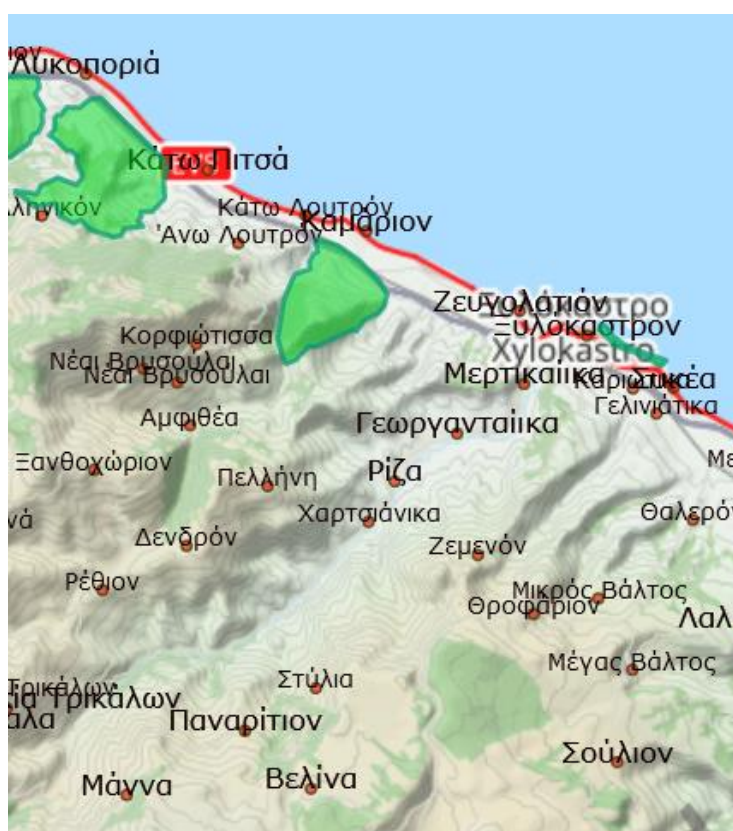
Η ύπαρξη του μοναστηριού της Παναγιάς Κορυφής προσελκύει το ενδιαφέρον του κοινού στο πανηγύρι της. Η θέα από το ύψος της κορυφής είναι μοναδική.

Η λαθροθηρία ασκείται κι εδώ όπως σε όλη τη χώρα ανεξέλεγκτα. Λαθραία κτηνοτροφία.

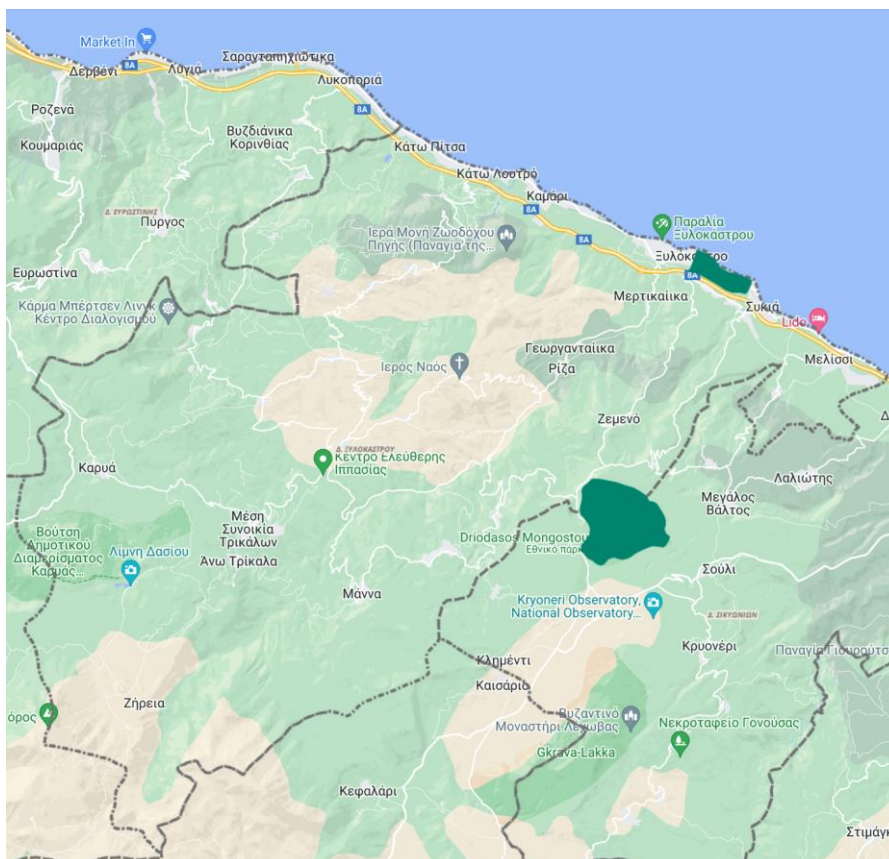
Τα **Υψώματα Ελληνικού** με κωδικό ΑΤ1011135 και έκταση 612.59 ha.

Μία σειρά λόφων με διαβρωμένα πετρώματα (μάργες). Οι διαβρώσεις δημιουργούν εντυπωσιακά τοπία με απόκρημνες χαράδρες ενώ τοπικά εμφανίζονται και δάση με πεύκα και κυπαρίσσια. Μέσα στις ρεματιές τρέχουν νερά το χειμώνα και την άνοιξη. Στις χαμηλότερες ομαλές κοιλάδες υπάρχουν μικροί ελαιώνες και περιβόλια με εσπεριδοειδή. Η περιοχή βρίσκεται νότια της Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών μεταξύ 131 και 134 χλμ. Οι απειλές/διαταραχές αφορούν στη διάβρωση και στο κυνήγι.

Χάρτης 6.12: Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζονται δύο **Αισθητικά Δάση**. Το Δάσος Πευκιάς Ξυλοκάστρου Κορινθίας έκτασης 124.59 στρ, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με το ΦΕΚ 70/Α/1974 και το Δρυοδάσος Μογγοστού Κορινθίας έκτασης 569.89 στρ, το οποίο έχει θεσμοθετηθεί με το ΦΕΚ 175/Δ/1977.

Χάρτης 6.13: Αισθητικά Δάση στην ευρύτερη περιοχή μελέτης

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζεται το **φαράγγι της Φόνισσας**, είναι γνωστό από την αρχαιότητα με την ονομασία «Κριός» που έχει μήκος περίπου 4.000 μέτρα και εξερευνήθηκε πλήρως μόλις το 1984 από τους Άρη Θεοδωρόπουλο και Σπύρο Αποστολόπουλο.

Αριστουργηματικά άγριας ομορφιάς κι επιβλητικότητας, το φαράγγι ξεκινά από το χωριό Βρυσούλες κι εκτείνεται μέχρι το παραλιακό Λουτρό Κορινθίας. Είναι ευρέως γνωστό για την ορμητικότητά του που έχει αποτελέσει αιτία φυσικών καταστροφών και πνιγμών από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Πρόκειται για ένα βραχώδες τοπίο με πολύ στενά περάσματα, πλάτους 2 – 3 μέτρων και τοιχώματα από συμπαγή ασβεστόλιθο. Το ύψος του εκτείνεται από 50 έως 300 μέτρα.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζεται η **Λίμνη Δασίου** έχει έκταση 60 περίπου στρέμματα και βρίσκεται σε υψόμετρο 1.480 μέτρων, με νερά που παραμένουν για 8 – 9 μήνες τον χρόνο. Διαθέτει ιδιαίτερη πανίδα, με χαρακτηριστικά παραδείγματα τον πράσινο δεντροβάτραχο,

τη στικτή, τη γραμμωτή νεροχελώνα. Παράλληλα, η χλωρίδα του όρους Κυλλήνη / Ζήρειας είναι εξαιρετικά πλούσια, με τουλάχιστον 900 είδη φυτών στην περιοχή.

Στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζονται δύο **Σπήλαια, το Σπήλαιο Πιτσών και Ερμή**.

Το **Σπήλαιο Πιτσών** βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 750 μ. κοντά στα χωριά των Άνω Πιτσών και Άνω Λουτρού Ξυλοκάστρου Κορινθίας. Έχει δύο εισόδους, την κύρια, διαστάσεων 0,70 X 2,10 μ., καθώς και μία μικρότερη στην οροφή, σε απόσταση περίπου 10 μ. από την κύρια. Το εσωτερικό αποτελείται από μία ευρύχωρη αίθουσα με έντονα κατηφορικό δάπεδο, από την οποία εκκινούν πλευρικοί διάδρομοι, που οδηγούν σε επτά μικρότερες αίθουσες. Σήμερα, το Σπήλαιο είναι κλειστό για το ευρύ κοινό, καθώς προστατεύεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ως αρχαιολογικός χώρος.

Το **σπήλαιο Ερμή** βρίσκεται σε υψόμετρο 1700 περίπου μ. επάνω από το οροπέδιο της Ζήρειας. Είναι σπηλαιοβάραθρο, μήκους περίπου 100 μ. και βάθους 70 μ. Το σπήλαιο έχει συνδεθεί μυθολογικά με τη γέννηση του Ερμή και δεν αποκλείεται να χρησιμοποιήθηκε ως χώρος λατρείας κατά τους ιστορικούς χρόνους. Η μορφολογία του σπηλαίου καθιστά προβληματική την αρχαιολογική έρευνα. Ένας μικρός, όμως, αριθμός αρχαίων αντικειμένων ενισχύουν αυτή την άποψη, καθώς ανάλογα ευρήματα απαντούν και σε άλλους λατρευτικούς χώρους της Κορινθίας.

6.5 Ανθρωπογενές περιβάλλον

6.5.1 Δημογραφική κατάσταση

Η Δ.Ε. Ξυλοκάστρου που αποτελεί την περιοχή μελέτης της παρούσας, υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης. Η Π.Ε. Κορινθίας έχει έκταση 2.290 km² και πραγματικό πληθυσμό 145.059 κατοίκους (απογραφή 2011). Καταλαμβάνει το 1,74% της έκτασης της χώρας και διατηρεί το 1,33% του πληθυσμού της.

Είναι μία αραιοκατοικημένη Περιφέρεια με μέση πυκνότητα 0,41 κατ./Ha ενώ συγχρόνως σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας οι τιμές της πυκνότητας λαμβάνουν ακραίες τιμές που διαφοροποιούνται από τα αστικά κέντρα έως τις κατ' εξοχήν ορεινές Κοινότητες. Οι

Περιφερειακές Ενότητες Αρκαδίας και Λακωνίας περιλαμβάνονται μεταξύ των πλέον αραιοκατοικημένων Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας με 0,2 και 0,3 κατ/Ηα μέση πυκνότητα αντίστοιχα. Τις υψηλότερες τιμές πληθυσμιακής πυκνότητας έχει η Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής του έτους 2011 της ΕΛΣΤΑΤ, ο νέος «Καλλικρατικός» Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης έχει συνολική έκταση 411.50 τετραγωνικά χιλιόμετρα και συνολικό πραγματικό πληθυσμό 17319 κατοίκων. Η πληθυσμιακή πυκνότητα στην περιοχή του Δήμου ανέρχεται σε 42 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πραγματική πληθυσμιακή εξέλιξη της Περιφέρειας-Περιφερειακής Ενότητας-Δήμου-Δημοτικής Ενότητας τις τελευταίες δεκαετίες.

Πίνακας 6.1: Πληθυσμιακή εξέλιξη, 1991-2011

Περιφέρεια/Π.Ε./Δ.Ε	Πληθυσμός 1991	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011
Περιφέρεια Πελοποννήσου	607428	638942	584989
Π.Ε. Κορίνθου	141823	154624	145059
Δ. Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης	22490	21155	17319
Δ.Ε. Ξυλοκάστρου	16802	15273	13139

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ομάδα μελέτης

Ο συνολικός πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αντιστοιχεί στο 9.06 % του συνολικού πληθυσμού της Π.Ε. Κορίνθου και στο 75.86 % του συνολικού πληθυσμού του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης.

Ο Δήμος Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, σε σχέση με τον πληθυσμό του, παρουσίασε μείωση της τάξης του 14% κατά την τελευταία δεκαετία (2001-2011).

Η μείωση αυτή είναι κατά μεγάλο ποσοστό υψηλότερη από αυτήν που παρατηρήθηκε (για πρώτη φορά μετά από αρκετές δεκαετίες) στον πληθυσμό της χώρας (1,32%). Μείωση του πληθυσμού εμφανίζεται και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σε ποσοστό σχεδόν διπλάσιο από αυτό της χώρας (2,62% έναντι 1,32%).

Μοναδική Περιφερειακή Ενότητα που παρουσιάζει αύξηση του πληθυσμού της στην Πελοπόννησο είναι αυτή της Κορινθίας, όπου παράγοντες όπως η βέλτιστη πρόσβαση προς τους εθνικούς οδικούς άξονες, η γειτνίαση της και η βελτίωση των υποδομών μεταφοράς από και προς το πολεοδομικό συγκρότημα των Αθηνών, καθώς και η ανεπτυγμένη παραγωγική της βάση, φαίνεται να επηρέασαν θετικά τα πληθυσμιακά μεγέθη. Προφανώς οι παράγοντες αυτοί, και συγκεκριμένα όσοι σχετίζονται με τη γειτνίαση με το κέντρο και τις υποδομές μεταφοράς, δεν επηρέασαν ανάλογα το Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης, ο οποίος βρίσκεται στο δυτικό άκρο της Ενότητας, απέχει περισσότερο από την Αθήνα και δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμη οι υποδομές μεταφοράς προς αυτόν.

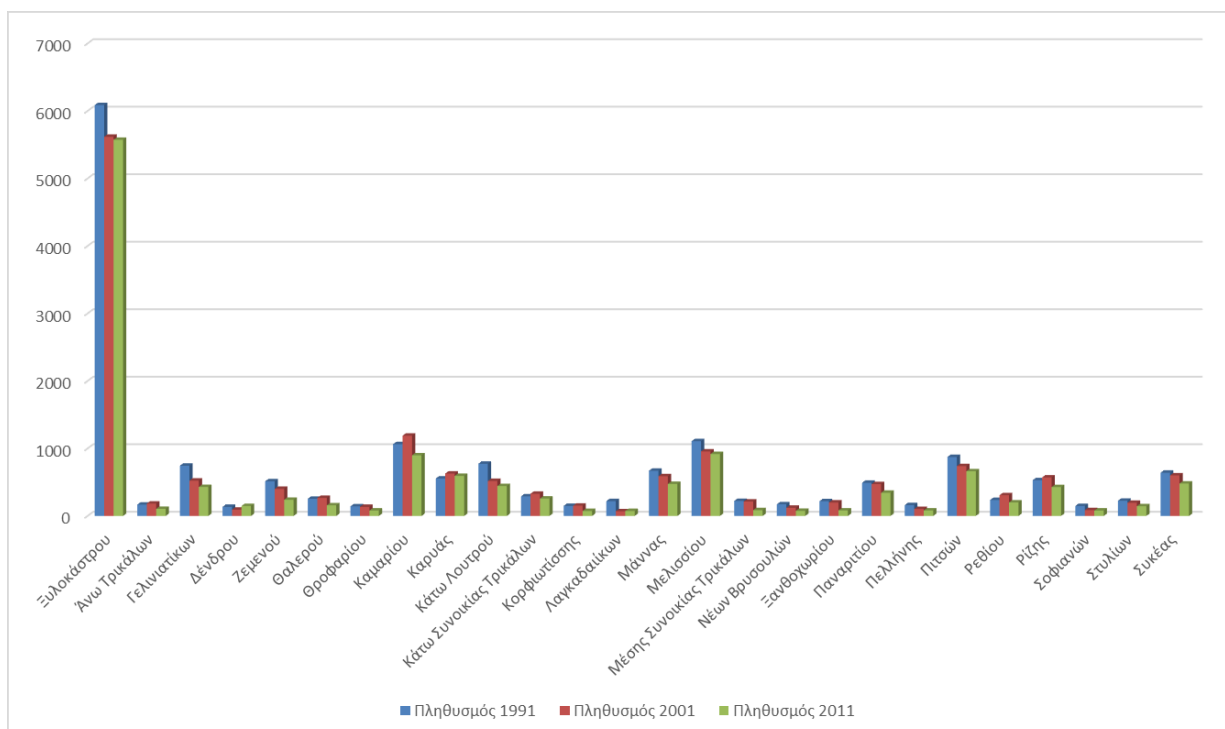
Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πραγματική πληθυσμιακή εξέλιξη της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου ανά Κοινότητα τις τελευταίες δεκαετίες.

Πίνακας 6.2: Πληθυσμιακή εξέλιξη Κοινοτήτων στη ΔΕ Ξυλοκάστρου, 1991-2011

Πραγματικός Πληθυσμός Κοινοτήτων Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου					
Κοινότητα	Πληθυσμός 1991	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Μεταβολή πληθυσμού 1991-2001	Μεταβολή πληθυσμού 2001-2011
Ξυλοκάστρου	6087	5618	5573	-8%	-1%
Άνω Τρικάλων	168	184	106	10%	-42%
Γελινιατικών	745	524	430	-30%	-18%
Δένδρου	135	94	148	-30%	57%
Ζεμενού	514	402	240	-22%	-40%
Θαλερού	255	268	158	5%	-41%
Θροφαρίου	143	135	81	-6%	-40%
Καμαρίου	1064	1190	899	12%	-24%
Καρυάς	555	628	594	13%	-5%
Κάτω Λουτρού	774	519	443	-33%	-15%
Κάτω Συνοικίας Τρικάλων	291	329	258	13%	-22%
Κορφιωτίσσης	149	153	74	3%	-52%
Λαγκαδαϊκών	220	70	74	-68%	6%

Πραγματικός Πληθυσμός Κοινοτήτων Δημοτικής Ενοτήτας Ξυλοκάστρου					
Κοινότητα	Πληθυσμός 1991	Πληθυσμός 2001	Πληθυσμός 2011	Μεταβολή πληθυσμού 1991-2001	Μεταβολή πληθυσμού 2001-2011
Μάννας	670	589	475	-12%	-19%
Μελισσίου	1108	956	918	-14%	-4%
Μέσης Συνοικίας Τρικάλων	223	214	86	-4%	-60%
Νέων Βρυσουλών	173	122	76	-29%	-38%
Ξανθοχωρίου	219	200	82	-9%	-59%
Παναριτίου	492	472	344	-4%	-27%
Πελλήνης	161	104	82	-35%	-21%
Πιτσών	874	739	662	-15%	-10%
Ρεθίου	237	308	201	30%	-35%
Ρίζης	530	571	428	8%	-25%
Σοφιανών	148	87	81	-41%	-7%
Στυλίων	226	196	145	-13%	-26%
Συκέας	641	601	481	-6%	-20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ομάδα μελέτης

Διάγραμμα 6.5: Πληθυσμιακή εξέλιξη Κοινοτήτων ΔΕ Ξυλοκάστρου, 1991-2011

Συμπερασματικά, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο πληθυσμός των Κοινοτήτων της ΔΕ Ξυλοκάστρου τη δεκαετία 1991-2001 μεταβάλλεται θετικά ή αρνητικά μεταξύ των Κοινοτήτων, χωρίς να υπάρχει ομοιομορφία στα ποσοστά μεταβολής του πληθυσμού. Κατά την επόμενη δεκαετία 2001-2011, εκτός των Τοπικών Κοινοτήτων Δένδρου και Λαγκαδαίκων, όπου σημειώνεται σημαντική και μηδαμινή αύξηση, αντίστοιχα, στις υπόλοιπες Κοινότητες παρατηρείται μείωση με ανομοιόμορφα ποσοστά μεταβολής μεταξύ αυτών.

6.5.2 Επίπεδο Εκπαίδευσης

Ο πληθυσμός της Δ.Ε. χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλό μορφωτικό επίπεδο το οποίο δυσχεραίνει την ανάπτυξη σύγχρονων παραγωγικών δραστηριοτήτων με έμφαση στη νέα τεχνολογία αλλά και τον εκσυγχρονισμό των τομέων εκείνων της παραδοσιακής οικονομικής βάσης που είναι δυνατόν να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν. Συγκεκριμένα, η κατάσταση καταγράφεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 6.3: Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων ΔΕ Ξυλοκάστρου, 2011

Επίπεδο εκπαίδευσης κατοίκων Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου		
Επίπεδο	Πληθυσμός	Ποσοστό (%)
Διδακτορικό	18	0.14
Μεταπτυχιακό	74	0.56
Τριτοβάθμια	1572	11.84
Δευτεροβάθμια/Μεταδευτεροβάθμια	5647	42.53
Πρωτοβάθμια	4018	30.26
Λοιπά	1272	9.58
Μη κατατασσόμενοι (άτομα γεννηθέντα μετά την 1/1/2005)	676	5.09

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ομάδα μελέτης

Σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ, και όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, οι περισσότεροι κάτοικοι έχουν ολοκληρώσει το γυμνάσιο ή το λύκειο ή ΙΕΚ και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Στην κατηγορία «λοιπά» συγκαταλέγονται όσοι εγκατέλειψαν το δημοτικό, ολοκλήρωσαν την προσχολική αγωγή ή είναι αναλφάβητοι. Στη Δ.Ε. στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το 5.09%, ποσοστό σημαντικό. Αρνητικό είναι επίσης το γεγονός ότι μόνο το 0.14% έχει ολοκληρώσει διδακτορικές σπουδές και μόνο το 0.56% έχουν ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές.

6.5.3 Παραγωγική διάρθρωση της τοπικής οικονομίας - Απασχόληση

Η οικονομία της περιοχής είναι πολύμορφη. Η βόρεια παραλιακή ζώνη, με κεντρικούς πόλους τις πόλεις του Ξυλοκάστρου και του Δερβενίου, παρουσιάζει έντονη τουριστική και εμπορική δραστηριότητα, ενώ στα νοτιότερα τμήματα οι κάτοικοι ασχολούνται κυρίως με αγροτικές καλλιέργειες. Υπάρχουν όμως και ορεινές ενότητες, όπως η περιοχή με τα Τρικαλοχώρια και το όρος της Κυλλήνης και η Εβροστήνη (Ζάχολη) με τον όγκο των Αροάνιων ορέων, που παρουσιάζουν μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον και σημαντική δυναμική τουριστικής ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια. Εκεί οι κάτοικοι των περιοχών δραστηριοποιούνται παράλληλα και στον τουρισμό.

Η δυναμική αυτή ενισχύεται από το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό κεφάλαιο της περιοχής, το πλεονέκτημα της γειννίας με την πρωτεύουσα, τη βελτίωση των οδικών υποδομών και την εγγύτητά της με αρχαιολογικούς χώρους υψηλού ενδιαφέροντος και διεθνούς εμβέλειας, όπως η Αρχαία Ολυμπία, οι Μυκήνες και η Αρχαία Κόρινθος.

Πρωτογενής Τομέας

Στην περιοχή του Δήμου υπάρχουν τρεις γεωγραφικές ζώνες με διαφορετικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις:

1. Η ορεινή περιοχή, στην οποία κυριαρχούν οι εκτατικές και παραδοσιακές καλλιέργειες.
2. Η πεδινή και κυρίως η παραλιακή περιοχή, στην οποία επικρατούν οι εντατικές δενδρώδεις καλλιέργειες, οι οποίες σήμερα παρουσιάζουν ύφεση.
3. Η ημιορεινή περιοχή, που χαρακτηρίζεται σαν ενδιάμεση ζώνη κυρίως αγροτικής ανάπτυξης, όπου κυριαρχεί μία μίξη από εκτατικές και εντατικές καλλιέργειες.

Τα κύρια προϊόντα της περιοχής είναι τα αμπελοειδή και ιδιαιτέρως η κορινθιακή σταφίδα, η σουλτανίνα, τα εσπεριδοειδή, η ελιά, τα μήλα, τα κεράσια, κ.α. Η κορινθιακή σταφίδα, το λεμόνι, το λάδι, καθώς και τα επιτραπέζια σταφύλια είναι διεθνώς αναγνωρισμένα για την ποιότητα τους. Ειδικώς στην περιοχή της Ευρωστίνης καλλιεργούνται λωτοί, φρούτα με υψηλή διατροφική αξία και αυξημένη ζήτηση στο εξωτερικό. Το σχετικά μεγαλύτερο τμήμα των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι δενδρώδεις καλλιέργειες (εσπεριδοειδή, μήλα, κεράσια, αχλάδια κ.α.) και ακολουθούν οι αμπελοκαλλιέργειες. Επίσης υπάρχει μικρό ποσοστό αροτραίων καλλιεργειών, (ενώ οι αγραναπαύσεις ανέρχονται σε ποσοστό περίπου 25% της γεωργικής γης. Ωστόσο τα στοιχεία αυτά διαχρονικά παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις.

Όσον αφορά την κτηνοτροφία αποτελεί και αυτή σημαντική δραστηριότητα, ειδικώς για ορισμένες τοπικές κοινότητες του Δήμου.

Δευτερογενής Τομέας

Παρά την ισχυρή θέση της Κορινθίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σε σχέση με το βαθμό συνεισφοράς της στην παραγόμενη Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία από το δευτερογενή τομέα, στο Δήμο ο τομέας αυτός παρουσιάζει περιορισμένη δυναμική, ιδιαιτέρως στη σημερινή οικονομική συγκυρία.

Η ανάπτυξή του θα μπορούσε να αναφέρεται στη μεταποίηση και την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων και στην ανάπτυξη παραδοσιακών εργαστηρίων για την ανάδειξη τοπικών προϊόντων αλλά και μορφών τοπικής τέχνης. Η δραστηριότητα του σήμερα περιορίζεται σε μικρής δυναμικότητας μονάδες για την επεξεργασία των αγροτικών προϊόντων (συσκευαστήρια, ελαιοτριβεία, μικρές βιοτεχνίες, κλπ). Στην ενότητα του Δήμου είναι εγκατεστημένος ο μοναδικός Χ.Υ.Τ.Α. της Πελοποννήσου, ο οποίος ξεκίνησε προσφάτως τη λειτουργία του με αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους. Η προσέλκυση επενδύσεων στο δευτερογενή τομέα αποτελεί στόχο, ιδιαιτέρως όταν αφορά δράσεις ήπιας ανάπτυξης που συνάδουν με το χαρακτήρα της περιοχής.

Τριτογενής Τομέας

Η δραστηριότητα του τριτογενή τομέα αφορά κυρίως τουριστικές δραστηριότητες, δραστηριότητες συμπληρωματικές του τουρισμού (π.χ. εστίαση, ψυχαγωγία) και εμπορικές δραστηριότητες απαραίτητες για τη λειτουργία της πόλης και των Τ.Κ. Οι επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα είναι κυρίως μικρής δυναμικότητας, συνήθως οικογενειακές, απασχολούν

ολιγάριθμο προσωπικό, και πολλές εξ' αυτών επηρεάζονται άμεσα από την εποχικότητα της τουριστικής κίνησης.

Η πόλη του Ξυλοκάστρου αποτελεί τουριστικό προορισμό από το 1919, που ορίστηκε ως τόπος θερινής διαμονής των ξένων φιλοξενούμενων της τότε κυβέρνησης, και είχε –σε μεγάλο βαθμό– ταυτιστεί με το φημισμένο "Πευκιά", το μοναδικό προστατευόμενο παραλιακό πευκοδάσος. Παράλληλα υπήρξε μία από τις πρώτες περιοχές της χώρας που προσέλκυσε ξένους τουρίστες, σε ειδικές εγκαταστάσεις (τουριστικό χωριό διακοπών), ήδη από τη δεκαετία του 1950. Τα τελευταία έτη η κατάσταση έχει διαμορφωθεί, εξαιτίας πολλών παραγόντων (οικονομική κρίση, ελλείψεις υποδομών, υψηλός ανταγωνισμός από νέους προορισμούς στη χώρα κ.λ.π.) ως εξής: παρουσιάζεται, αφενός φθίνουσα όσον αφορά την τουριστική κίνηση στην παραλιακή ζώνη (όπου περιορίζεται στον εγχώριο παραθεριστικό τουρισμό) και αφετέρου αναπτυσσόμενη στην ορεινή ζώνη, κυρίως στην περιοχή των Τρικάλων, με ημεδαπό τουρισμό, κατά τη διάρκεια των χειμερινής περιόδου, αλλά με μικρή διάρκεια παραμονής (συνήθως διήμερη).

Να σημειωθεί ότι μεταξύ άλλων, στην εξέλιξη του τουρισμού στην παράλια ζώνη, συνέβαλε αρνητικά και η αδυναμία χρηματοδοτικής ενίσχυσης για τη δημιουργία μονάδων στην παραλιακή ζώνη μέσω του σχετικού Αναπτυξιακού Νόμου (Ν. 4146/2013 σήμερα και προηγούμενες εκδόσεις τους) λόγω του χαρακτηρισμού της παράλιας Κορινθίας ως κορεσμένης τουριστικώς. Ο χαρακτηρισμός αυτός δεν βοήθησε στη δημιουργία νέων σύγχρονων καταλυμάτων υψηλών προδιαγραφών στη ζώνη αυτή και επηρέασε αρνητικά την άφιξη επισκεπτών υψηλότερων απαιτήσεων σε όλη την Κορινθία. Η μέχρι σήμερα τουριστική δραστηριότητα στο Δήμο Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης δεν έχει αξιοποιήσει πλήρως την ιδιαιτερότητα των φυσικών πόρων της περιοχής, και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που προσφέρει. Ο τουρισμός μπορεί να αναπτυχθεί παράλληλα και συμπληρωματικά με άλλους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας (κυρίως τον αγροτικό τομέα) και να δημιουργήσει προϋποθέσεις μιας ολοκληρωμένης ενδογενούς ανάπτυξης.

Στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης και στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το 2011 η κατάσταση ασχολίας των κατοίκων διαμορφώνεται ως εξής:

Πίνακας 6.4: Κατάσταση ασχολίας κατοίκων Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, 2011

Κατάσταση Ασχολίας Κατοίκων Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης		
Ιδιότητα	Πληθυσμός	Ποσοστό (%)
Απασχολούμενοι	5718	32.93

Κατάσταση Ασχολίας Κατοίκων Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωσίνης		
Ζητούσαν εργασία	1058	6.09
Μαθητές/Σπουδαστές	2304	13.27
Συνταξιούχοι	5248	30.22
Εισοδηματίες	60	0.35
Οικιακά	2043	11.77
Λοιπά	934	5.38

Πίνακας 6.5: Κατάσταση ασχολίας κατοίκων ΔΕ Ξυλοκάστρου, 2011

Κατάσταση Ασχολίας Κατοίκων Δ.Ε. Ξυλοκάστρου		
Ιδιότητα	Πληθυσμός	Ποσοστό (%)
Απασχολούμενοι	4512	33.98
Ζητούσαν εργασία	812	6.12
Μαθητές/Σπουδαστές	1779	13.40
Συνταξιούχοι	3831	28.85
Εισοδηματίες	53	0.40
Οικιακά	1534	11.55
Λοιπά	756	5.69

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ομάδα μελέτης

Το μεγαλύτερο ποσοστό στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου εργάζονται, ωστόσο σημαντικό ποσοστό αποτελούν οι συνταξιούχοι, γεγονός που οφείλεται στο γηρασμένο πληθυσμό. Το μικρότερο ποσοστό των κατοίκων αποτελείται από εισοδηματίες, ενώ σχετικά μικρό κρίνεται και το ποσοστό που αναζητούσε εργασία.

Συγκρίνοντας τους ανωτέρω πίνακες, διαπιστώνεται ομοιομορφία στην κατανομή των ποσοστών της κατάστασης ασχολίας των κατοίκων μεταξύ της Δημοτικής Ενότητας και του Δήμου, και αυτό είναι αναμενόμενο καθώς το πλήθος των κατοίκων του Δήμου διαμένουν στη ΔΕ Ξυλοκάστρου.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αποτελεί το 40% και ο οικονομικά μη ενεργός το 60% του συνόλου του πληθυσμού. Αυτό εξηγείται καθώς το ποσοστό του γηρασμένου πληθυσμού είναι αυξημένο. Αντίστοιχα, για

τον Δήμο τα ποσοστά αυτά ανέρχονται σε 39% για τον ενεργό και 61% για τον μη ενεργό και για την Π.Ε. Κορινθίας 41% για τον ενεργό και 59% για τον μη ενεργό.

Επιπρόσθετα, από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο άνεργος πληθυσμός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου αποτελεί το 6.12% του συνόλου του πληθυσμού, ενώ το ποσοστό των ανέργων του ενεργού πληθυσμού είναι 15.25%.

Η ποσοστιαία συμμετοχή των απασχολούμενων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο των απασχολούμενων της Περιφερειακής Ενότητας, του Δήμου και της Δημοτικής Ενότητας, έχει ως εξής:

Πίνακας 6.6: Απασχολούμενοι κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας, 2011

Απασχολούμενοι κατά τομέα ΠΕ Κορινθίας	
Τομέας	Ποσοστό
Πρωτογενής	21%
Δευτερογενής	19%
Τριτογενής	60%

Απασχολούμενοι κατά τομέα Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης	
Τομέας	Ποσοστό
Πρωτογενής	32%
Δευτερογενής	14%
Τριτογενής	54%

Απασχολούμενοι κατά τομέα ΔΕ Ξυλοκάστρου	
Τομέας	Ποσοστό
Πρωτογενής	31%
Δευτερογενής	14%
Τριτογενής	55%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία δεδομένων: ομάδα μελέτης

Από τους ανωτέρω πίνακες διαπιστώνεται ότι σε όλα τα χωρικά επίπεδα, ο κύριος τομέας απασχόλησης είναι ο τριτογενής, ενώ ο δευτερογενής παρουσιάζει χαμηλά ποσοστά.

Στο ορεινό τμήμα του δήμου αναπτύσσονται παράλληλα τουριστικές δραστηριότητες κι έχουν δημιουργηθεί δύο πόλοι: ο πρώτος με επίκεντρο τα Τρικάλοχώρια και τη Ζήρεια, αλλά και το μοναδικό χιονοδρομικό κέντρο της ΠΕ, αποτελεί σημείο αναφοράς για τον χειμερινό ιδιαίτερα τουρισμό και δέχεται εκατοντάδες επισκέπτες από την πρωτεύουσα και άλλες περιοχές της Πελοποννήσου. Ο δεύτερος, με επίκεντρο την ορεινή Ζάχολη, στην ενότητα της Ευρωστίνης, αναπτύσσεται και αυτός και αποτελεί δυναμικό τουριστικό πόλο.

Σε σχέση με τον τουρισμό, αυτός είναι κυρίως παραθεριστικός κι ενώ η περιοχή διαθέτει εξαιρετικό φυσικό κάλος, αποτελεί προορισμό μόνο για ημεδαπούς τουρίστες. Η τουριστική ανάπτυξη απαιτεί σαφώς παρεμβάσεις ενίσχυσης του αριθμού κλινών με τη δημιουργία σύγχρονων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των δημόσιων υποδομών και ταυτοχρόνως προσέγγιση και άλλων μορφών τουρισμού, εκτός του παραθεριστικού, για την επιμήκυνση τους τουριστικής περιόδου. Παράλληλα απαιτούνται ενέργειες, αφενός για τον καθορισμό της τουριστικής ταυτότητας της περιοχής και στη συνέχεια ενέργειες για την ένταξή της στην ευρύτερη τουριστική ενότητα της Κορινθίας.

Σε ότι αφορά τον πρωτογενή τομέα εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πηγή απασχόλησης για το Δήμο, ο οποίος έχει εκτεταμένο ορεινό τμήμα, όπου κυρίαρχη δραστηριότητα είναι η αγροτική παραγωγή. Η παραγωγή αυτή συνοδεύεται, σε μικρή κλίμακα, από μεταποίηση ή τυποποίηση και γενικότερα εντοπίζεται περιορισμένη καθετοποίηση παραγωγής. Επιπλέον, και παρά την ποιότητα των τοπικών αγροτικών προϊόντων, δεν έχουν προχωρήσει εκτεταμένα ενέργειες πιστοποίησης (βιολογικής παραγωγής, ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λ.π.), ενέργειες ανάδειξης και προβολής της διατροφικής αξίας, ενέργειες βελτίωσης ανταγωνιστικότητας - ειδικά των παραδοσιακών προϊόντων- με εξασφάλιση προστιθέμενης αξίας τους. Είναι εμφανής η ανάγκη στήριξης των παραγωγών σε αυτή την κατεύθυνση, με την ενθάρρυνση για την ανάληψη ανάλογων πρωτοβουλιών με ενισχύσεις και σε επίπεδο τεχνογνωσίας και σε επίπεδο πόρων.

6.5.4 Διάρθρωση και λειτουργίες

Στον **τομέα της υγείας**, στην έδρα του Δήμου λειτουργεί το Κέντρο Υγείας Ξυλοκάστρου, που είναι αποκεντρωμένη μονάδα πρωτοβάθμιας περίθαλψης του Γενικού Νοσοκομείου

Κορίνθου και ανήκει διοικητικά σε αυτό. Στην Κόρινθο βρίσκεται το Γενικό Νοσοκομείο ΠΕ, όπου εξυπηρετείται η Δημοτική Ενότητα.

Όσον αφορά στον **τομέα της πρόνοιας** ο Δήμος έχει καταβάλει σημαντική προσπάθεια για την ανάπτυξη του κοινωνικού του ρόλου, αξιοποιώντας πόρους από τομεακά ή περιφερειακά προγράμματα και πρωτοβουλίες, συμμετέχοντας ενεργά σε τοπικούς διαδημοτικούς ή περιφερειακούς φορείς με σχετική δραστηριότητα, διατηρώντας κι ενδυναμώνοντας τις συνεργασίες με την ΚτΠ, διαθέτοντας οικονομικούς αλλά και ανθρώπινους πόρους από το δυναμικό του.

Ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, των ανισοτήτων, των διακρίσεων, καθώς και σε προνοιακές ανάγκες και σε θέματα υγείας των δημοτών. Ιδιαίτερη προτεραιότητα δίνεται στην ανταπόκριση στις ανάγκες των ευπαθών ομάδων.

Για την άσκηση κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμο είναι αρμόδιο το Αυτοτελές Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής & Ισότητας Φύλων, Προστασίας & Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Πολιτισμού. Παράλληλα η κοινωνική πολιτική ασκείται από /και σε συνεργασία και από:

1. Το Ν.Π.Δ.Δ. Παιδείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης – Πολιτισμού – Αθλητισμού & Περιβάλλοντος Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωστίνης «ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗΣ»
2. Το Ν.Π.Ι.Δ. Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Ξυλοκάστρου Ευρωστίνης (ΔΗ.Κ.Ε.Ξ.Ε.)

Οι παρεχόμενες στις Δομές υπηρεσίες είναι, σε σχέση με το Κ.Δ.Α.Π. και το «Βοήθεια στο σπίτι», οι προβλεπόμενες, ενώ στα Κ.Α.Π.Η. παρέχονται υπηρεσίες πρόληψης κοινωνικών, βιολογικών-ψυχολογικών προβλημάτων σε άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 60 ετών προκειμένου να παραμένουν ενεργά και ισότιμα μέλη στο κοινωνικό σύνολο. Μεταξύ των δράσεων αυτών περιλαμβάνονται κοινωνικές δράσεις, ομαδικές δραστηριότητες ψυχαγωγικού και δημιουργικού χαρακτήρα, δράσεις αλληλεγγύης σε άλλες ομάδες πολιτών ή Συλλόγους, δράσεις για την υγεία και τη φυσική κατάσταση, δράσεις προληπτικής ιατρικής που συχνά απευθύνονται και σε πληθυσμό εκτός των ωφελουμένων.

Στη Δ.Ε. λειτουργούν όλες οι **εκπαιδευτικές βαθμίδες**. Ο Δήμος Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης συνολικά διαθέτει 29 υποδομές εκπαίδευσης: 12 Νηπιαγωγεία, 10 Δημοτικά, 4 Γυμνάσια, 2 Λύκεια και 1 ΕΠΑΛ.

Στην έδρα του Δήμου λειτουργούν τρία Νηπιαγωγεία. Συνολικά στα Νηπιαγωγεία του Ξυλοκάστρου απασχολούνται 9 Νηπιαγωγοί και εξυπηρετούνται 135 νήπια. Νηπιαγωγεία επίσης λειτουργούν και στις Τ.Κ. του Δήμου και συγκεκριμένα στις Τ.Κ. Δερβενίου, Καμαρίου, Καρυάς, Μάννας, Μελισσίου, Πιτσών, Ρίζης, Λυκοποριάς, Πύργου και Ροζενών.

Τα τρία Δημοτικά που λειτουργούν στην περιοχή της έδρας του Δήμου απασχολούν συνολικά 45 άτομα εκπαιδευτικό προσωπικό και ο συνολικός αριθμός των μαθητών ανέρχεται σε 492 παιδιά. Δημοτικά σχολεία λειτουργούν επίσης στις Τ.Κ. Δερβενίου, Πύργου, Λυκοποριάς, Ρίζης, Μάννας, Καρυωτικών και Καμαρίου. Επίσης λειτουργεί από το 2013, το Ειδικό σχολείο Συκιάς με 12 μαθητές και 2 δασκάλους. Οι μαθητές όλων των Δημοτικών Σχολείων και του Ειδικού σχολείου ανέρχονται σε 979 με 85 δασκάλους και 1 αναπληρωτή. Να σημειωθεί ότι σε αρκετές Τ.Κ. στο παρελθόν λειτουργούσαν Δημοτικά Σχολεία, τα οποία όμως δεν λειτουργούν σήμερα.

Οι δομές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης αποτελούνται από τέσσερα (4) Γυμνάσια, 2 Γυμνάσια στο Ξυλόκαστρο, το Γυμνάσιο Δερβενίου και το Γυμνάσιο Παναριτίου, όπου απασχολούνται 76 Καθηγητές και εξυπηρετούνται 408 μαθητές. Ακόμη λειτουργούν δύο (2) Γενικά Λύκεια (Ξυλοκάστρου και Δερβενίου) με 314 μαθητές και 45 καθηγητές και το ΕΠΑΛ Ξυλοκάστρου με 128 μαθητές και 17 καθηγητές.

Τα προβλήματα της εκπαίδευσης στο Δήμο είναι τα εξής : α) Μετά τις συνενώσεις κάποιων σχολικών μονάδων της περιφέρειας σε άλλα σχολεία του κέντρου, φοιτούν υπεράριθμοι μαθητές σε κάθε τάξη και συνεπώς παρατηρείται έλλειψη επαρκών κτηριακών εγκαταστάσεων. Επίσης στα σχολικά συγκροτήματα υπάρχει έλλειψη -κυρίως αθλητικών- υποδομών και εγκαταστάσεων.

β) Η εγκατάλειψη των σχολείων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις Τ.Κ. όπου λειτουργούσαν παλαιότερα, ως ένα βαθμό επηρέασε την ανάπτυξη αυτών των ορεινών και ημιορεινών Τοπικών Κοινοτήτων, αφού παρατηρείται το φαινόμενο απομάκρυνσης των μαθητών και των οικογενειών τους προς μεγαλύτερα τοπικά κέντρα.

γ) Η διχοτόμηση του πολεοδομικού ιστού του Δήμου από την Παλαιά Εθνική Οδό Αθηνών – Πατρών, κατά μήκος της οποίας βρίσκεται το σχολικό συγκρότημα Δερβενίου (αποτελείται από Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο) και το σχολικό συγκρότημα Γυμνασίων και του 1 ου Δημοτικού Ξυλοκάστρου, είναι προφανές ότι δημιουργεί κινδύνους για την ασφάλεια των διερχόμενων μαθητών.

Στην περιοχή η **αθλητική υποδομή** έχει ως εξής:

- Ένα (1) γήπεδο ποδοσφαίρου κανονικό
- Δύο (2) γήπεδα ποδοσφαίρου 5X5
- Δύο (2) γήπεδα μπάσκετ
- Ένα (1) γήπεδο βόλεϊ
- Τέσσερα (4) γήπεδα τένις
- Ένα (1) γήπεδο beach volley
- Πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής

Στο σχεδιασμό του Δήμου περιλαμβάνεται η συντήρηση, αποκατάσταση και βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων για την ασφαλή και σύγχρονη λειτουργία τους, με σκοπό την προαγωγή του αθλητικού ιδεώδους, την αυξημένη συμμετοχή των κατοίκων σε αθλητικές δραστηριότητες, την πραγματοποίηση αθλητικών διοργανώσεων και την ανάπτυξη αθλητικού τουρισμού.

Όσον αφορά το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση των υποδομών της δυτικής πλευράς του Σύθα, σχεδιάζεται η αξιοποίηση και η αναβάθμισή του, αλλά και η ανάδειξή του σε πόλο επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης για τις ήπιες και οικολογικές μορφές ενέργειας με χρήση πιλοτικών προγραμμάτων.

Επιπλέον, στη ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζεται το **Χιονοδρομικό Κέντρο Ζήρειας**. Το Χιονοδρομικό Κέντρο Ζήρειας ανήκει στο βορειανατολικό άκρο του οροπεδίου της Ζήρειας και βρίσκεται στα Τρικαλα Κορινθίας και σε απόσταση 12 χιλιομέτρων από τους οικισμούς σε υψόμετρο 1500μ.

Οι πολιτιστικές υποδομές είναι συγκεντρωμένες στην έδρα του Δήμου και στο Δερβένι, ενώ είναι ελάχιστες στην ορεινή και ημιορεινή ζώνη.

Η **πολιτιστική υποδομή** περιλαμβάνει:

- Δανειστική βιβλιοθήκη στο Ξυλόκαστρο
- Θέατρο «Άγγελος Σικελιανός», στο χώρο του ΕΠΑΛ Ξυλοκάστρου
- Ανοικτό θέατρο «Βασίλης Γεωργιάδης» στη Μαρίνα Ξυλοκάστρου
- Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Καμαρίου

6.5.5 Πολιτιστική κληρονομιά

Στον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης υπάρχουν σημαντικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία έχουν κηρυχθεί.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα κηρυγμένα μνημεία της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
-Αρχοντικό Δασίου -Αρχοντικό Νοταράδων -Κτίριο Νικολ. Καρβέλα	Αρχοντικά, Αστικά Κτίρια	Περί κηρύξεως αρχαιολογικών χώρων	ΥΑ 15904/24-11-1962, ΦΕΚ 473/Β/17-12-1962
Ι. Ναός -Αγίου Γεωργίου -Αγίου Νικολάου -Αγίου Δημητρίου -Αγίου Τρύφωνος -Κοιμήσεως Θεοτόκου -Μεταμόρφωσης Σωτήρα -Παρεκκλήσιον Αγίου Γερασίμου -Ναύδριον Κοιμήσεως Θεοτόκου -Ι. Μονή Αγίου Βλασίου	Ιεροί Ναοί Χριστιανικοί Θρησκευτικοί Χώροι	Περί κηρύξεως αρχαιολογικών χώρων	ΥΑ 15904/24-11-1962, ΦΕΚ 473/Β/17-12-1962
Οικία Βεργιαννίτη	Κηρύσσουμε την οικία Βεργιαννίτη στα Τρίκαλα Κορινθίας ως διατηρητέο μνημείο, επειδή παρουσιάζει ενδιαφέρον σαν	Περί χαρακτηρισμού οικίας Βεργιαννίτη στα Άνω Τρίκαλα Κορινθίας ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου	ΥΑ Β1/Φ31/38479/1838/18-8-1978 - ΦΕΚ 805/Β/22-9-1978

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	δείγμα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του 18ου αιώνα και διότι βρίσκεται κοντά σε άλλο ανάλογο οικοδόμημα κηρυγμένο ιστορικό διατηρητέο μνημείο (οικία Ν. Καρβελά)		
Κτίριο ιδιοκτησίας Δημοσίου	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό κτήριο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με το Ν 1469/1950 το διώροφο κεραμοσκεπαστο κτήριο με τις λιτές και συμμετρικές όψεις στο Καμάρι Κορινθίας ιδιοκτησίας Δημοσίου γιατί εκεί γεννήθηκε ο Πολιτικός Παναγής Τσαλδάρης στις 5 Μαρτίου 1897	Περί χαρακτηρισμού ως ιστορικού κτιρίου της οικίας Π. Τσαλδάρη στο Καμάρι Κορίνθου ιδιοκτησίας Δημοσίου	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/401/23039/2-4-1981 - ΦΕΚ 250/Β/29-4-1981
Ι.Ν. Αγίου Βλασίου	Χαρακτηρίζουμε τον Ι. Ν. Αγίου Βλασίου, που βρίσκεται στην κοινότητα Ξυλοκάστρου Ν. Κορινθίας, ως κτίριο που χρήζει	Χαρακτηρισμός του Ι. Ν. Αγίου Βλασίου Ξυλοκάστρου Ν. Κορινθίας ως κτιρίου χρήζοντος ειδικής κρατικής προστασίας	ΥΑ ΥΠΠΕ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/41620/940π.ε./18-10-1983 - ΦΕΚ 642/Β/9-11-1983 ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/52091/984/13-11-1991 - ΦΕΚ 979/Β/27-11-1991

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	<p>ειδικής κρατικής προστασίας, γιατί αποτελεί ενδιαφέρον δείγμα της νεοκλασσικής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής των αρχών του 20ου αιώνα.</p> <p>Πρόκειται για επιβλητική δρομική βασιλική με τρούλλο, εσωτερικά διακοσμημένη με τοιχογραφίες των ζωγράφων Σπ. Βασιλείου και Αγ. Αστεριάδη, ωραίο μαρμάρινο τέμπλο του Περαντινού σε σχέδιο Α. Ορλάνδου και φορητή εικόνα του Αγ.Ελευθερίου, έργο του Φώτη Κόντογλου</p>		
<p>-Σιδηροδρομικός Σταθμός Συκιά</p> <p>-Σιδηροδρομικός Σταθμός Πιτσά</p>	<p>Χαρακτηρίζουμε ως έργα τέχνης που χρειάζονται ειδική κρατική προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950, τα κτίρια ιδιοκτησίας ΟΣΕ που βρίσκονται στους σιδηροδρομικούς</p>	<p>Χαρακτηρισμός ως έργων τέχνης κτιριακών εγκαταστάσεων του ΟΣΕ στο σιδηροδρομικό δίκτυο Πειραιώς - Πελοποννήσου</p>	<p>ΥΑ ΥΠΠΕ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1010-1088/28818/13-5-1985 - ΦΕΚ 391/Β/25-6-1985</p>

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	σταθμούς του δικτύου Πειραιώς - Αθηνών - Πελοποννήσου, διότι αποτελούν τα πρώτα δείγματα Βιομηχανικής Αρχιτεκτονικής στον Ελληνικό χώρο και συνδυάζουν τη λειτουργική λιτότητα με αξιόλογες αρχιτεκτονικές λύσεις και πολύ ενδιαφέροντα μορφολογικά στοιχεία.		
Βίλλα ιδιοκτησίας Αφών Τυπάλδου	Χαρακτηρίζουμε ως έργο τέχνης και ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/50, τη βίλλα ιδιοκτησίας Αφών Τυπάλδου στη θέση "Πευκιά" της Συκιάς Ξυλοκάστρου Ν. Κορινθίας.	Χαρακτηρισμός ως έργου τέχνης και ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου της βίλλας, ιδιοκτησίας Αφών Τυπάλδου στη θέση "Πευκιά" της Συκιάς Ξυλοκάστρου Ν. Κορινθίας μαζί με τον περιβάλλοντα χώρο του	Α ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/3503/59706/3-1-1986 - ΦΕΚ 36/Β/13-2-1986
Κτίριο ιδ. Ελ. Ζούζουλα, Ελένης Κατσιριντάκη-	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, που	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου στη	ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/77615/6633/17-12-1987 - ΦΕΚ 38/Δ/21-1-1988

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
Ζούζουλα, Ευγενίας Ζούζουλα	χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1469/1950, το κτίριο στη Συκιά Ν. Κορινθίας, ιδιοκτησίας κληρονόμων Απόστολου Ζούζουλα, διότι αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα κτιρίου των αρχών του αιώνα, σημαντικό για τη μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής	Συκιά Ν. Κορινθίας ιδιοκτησίας κληρονόμων Απόστολου Ζούζουλα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1535/22782/21-4-1997 - ΦΕΚ 422/Β/26-5-1997
Ι. Ναός Μεταμορφώσεως Σωτήρος	Χαρακτηρίζομεν ως κτίσμα που έχει ανάγκη ειδικής κρατικής προστασίας τον Ι. Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Ζεμενό Κορινθίας, μαζί με τα παρακείμενα ερείπια, επειδή αποτελεί αξιόλογο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής του		ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/6765/121/28-2-1991 - ΦΕΚ 541/Β/19-7-1991

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	τέλους του 19ου αιώνα. Ορίζεται ζώνη προστασίας 50 μ. γύρω από το μνημείο		
Δημοτικό Σχολείο	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950, το Δημοτικό Σχολείο (πλην της νεώτερης προσθήκης) της Κοινότητας Καμαρίου του Νομού Κορινθίας διότι αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα σχολικού κτιρίου, το οποίο ακολουθεί συγκεκριμένη και εννιαία για όλη την Ελλάδα τυπολογία και είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής		ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2297/39402/6-8-1992 - ΦΕΚ 546/Β/2-9-1992
Πυργόσπιτο Μεταξά	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το Πυργόσπιτο		ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/33608/683/14-7-1993 - ΦΕΚ 572/Β/2-8-1993

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	<p>ιδιοκτησίας Μεταξά που βρίσκεται στην Κοινότητα Συκέας Νομού Κορινθίας.</p> <p>Πρόκειται για διώροφο κτίριο με κεραμοσκεπή στέγη και κάτοψη σε σχήμα Τ. Στις όψεις διακρίνονται τα τοξωτά πλαίσια των ανοιγμάτων, οι διακοσμητικές προεξοχές των τζακιών καθώς και ίχνη απο τα "κλουβιά" που υπήρχαν στις τέσσερις γωνίες.</p> <p>Ο Πύργος ανήκε στον Χαλήλ Αγά, παππού του ονομαστού άρχοντα της Κορίνθου Κιαμήλμπεη και έδωσε το όνομά του στον οικισμό κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας</p>		
Βρύση Άνω Γειτονιάς	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/50 τη	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου της Βρύσης της Άνω Γειτονιάς στην Κοινότητα	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/814/26502/14-3-1997 - ΦΕΚ 492/Β/13-6-1997

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	Βρύση της Άνω Γειτονιάς στην Κοινότητα Κορφιώτισσας Ν. Κορινθίας, διότι αποτελεί αξιόλογο δείγμα λαϊκής αρχιτεκτονικής και σημείο αναφοράς των κατοίκων της περιοχής	Κορφιώτισσας Ν. Κορινθίας	
Κτίριο σταφίδαποθήκης στην οδό Σπ. Παπαγεωργίου, ιδ. ΑΤΕ	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το κτίριο της σταφίδαποθήκης στην οδό Παπαγεωργίου Σπ. στο Ξυλόκαστρο (πρώην ιδ. Φρατζή) ιδιοκτησίας ΑΤΕ διότι αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα Βιομηχανικού κτιρίου που αποτελεί την κυριότερη μαρτυρία της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης της πόλης και της ευρύτερης περιοχής. Επίσης είναι σημαντικό για τη μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής των Βιομηχανικών κτιρίων	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου της σταφίδαποθήκης (πρώην Φρατζή) στο Ξυλόκαστρο ιδ. Της ΑΤΕ	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/2318/29505/17-6-1997 - ΦΕΚ 755/Β/28-8-1997

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
Ξενοδοχείο ΘΕΟΞΕΝΕΙΑ, ιδ. Ιωάννη Κορκάρη	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/50, το ξενοδοχείο "ΘΕΟΞΕΝΕΙΑ" στα Άνω Τρίκαλα Ν. Κορινθίας, ιδιοκτησίας Ιωάννη Κορκάρη, διότι αποτελεί αξιόλογο κτίριο ειδικής λειτουργίας (ξενοδοχείο) ενταγμένο και εναρμονισμένο στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής και είναι συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του ξενοδοχείου "Τα Τρίκαλα" στα Άνω Τρίκαλα Ν. Κορινθίας, ιδιοκτησίας Ιωάννη Κορκάρη	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/640/26717/12-5-1998 - ΦΕΚ 627/Β/23-6-1998
-Κοινοτική βρύση κοντά στο παλαιό δημοτικό σχολείο Λαγκαδαίκων -Κτίριο παλαιού δημοτικού σχολείου Λαγκαδαίκων	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, που χρειάζονται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/50 :	Χαρακτηρισμός ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων του παλαιού Δημοτικού Σχολείου στην Κοινότητα Λαγκαδαίκων του Ν. Κορινθίας με ζώνη προστασίας 50 μ. περιμετρικά του κτιρίου και της Κοινοτικής βρύσης	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/1379/26714/12-5-1998 - ΦΕΚ 627/Β/23-6-1998

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	<p>1) το παλαιό Δημοτικό Σχολείο στην Κοινότητα Λαγκαδαίικων του Ν. Κορινθίας με ζώνη προστασίας 50 μ. περιμετρικά του κτιρίου, επειδή αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα διτάξιου σχολικού κτιρίου του τέλους του 19ου αιώνα με συγκεκριμένη τυπολογία και είναι συνδεδεμένο με τις μνήμες των κατοίκων της περιοχής.</p> <p>2) την Κοινοτική βρύση πλησίον του Δημοτικού Σχολείου, επειδή πρόκειται για χαρακτηριστικό δείγμα βρύσης, σημαντικό για τη μελέτη της ιστορίας της προβιομηχανικής αρχιτεκτονικής</p>	πλησίον του Δημοτικού Σχολείου	
Κτίριο στην οδό Κρινάκου, ιδ. Δήμου Ξυλοκάστρου	Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το κτίριο ιδιοκτησίας Δήμου Ξυλοκάστρου, στην οδό Κρινάκου, στο	Χαρακτηρισμός ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου του κτιρίου ιδιοκτησίας Δήμου Ξυλοκάστρου, στην οδό Κρινάκου, στο Ξυλόκαστρο	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4641/14198/16-3-1999 - ΦΕΚ 312/Β/5-4-1999

Κηρυγμένα Μνημεία της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου			
Ονομασία Μνημείου	Περιγραφή	Τίτλος ΦΕΚ	Αριθμός ΥΑ & ΦΕΚ
	Ξυλόκαστρο Κορινθίας, διότι αποτελεί ένα από τα λίγα εναπομείναντα νεοκλασσικά κτίρια της πόλης, ως μαρτυρία μιας συγκεκριμένης εποχής και εξέλιξης της πόλης και της αρχιτεκτονικής της	Κορινθίας	
Ι. Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου	Η εγκαταλελειμμένη σήμερα Μονή αποτελείται από το καθολικό και μικρό συγκρότημα διώροφων κελιών με κτιστή κλίμακα ανόδου και ξύλινο εξώστη. Το καθολικό ανήκει στον τύπο της μονόχωρης βασιλικής με δίρρηκτη κεραμοσκεπή στέγη και ημικυκλική κόγχη Ιερού. Εσωτερικά ο ναός είναι κατάγραφος με τοιχογραφίες οι οποίες σύμφωνα δε με την επιγραφή πάνω από τη θύρα της Ν. πλευράς χρονολογούνται στα 1784	Χαρακτηρισμός Ι. Μονής Κοιμήσεως της Θεοτόκου της Μέσης συνοικίας των Τρικάλων, Ν. Κορινθίας ως ιστορικού διατηρητέου μνημείου	ΥΑ ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ31/31054/1076/10-12-1999 - ΦΕΚ 2253/Β/31-12-1999

6.6 Τεχνικές Υποδομές

6.6.1 Υποδομές Χερσαίων και Θαλάσσιων μεταφορών

Το μεταφορικό δίκτυο στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει:

- το οδικό δίκτυο και
- το σιδηροδρομικό δίκτυο

Το οδικό δίκτυο στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου περιλαμβάνει:

- Τμήμα της Παλαιάς Εθνικής Οδού Κορίνθου-Πατρών
- Τμήμα της Ολυμπίας Οδού
- Επαρχιακή Οδός Μελισσίου-Μικρού Βάλτου
- Επαρχιακή Οδός Κιάτου-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Χούνης
- Επαρχιακή Οδός Ξυλοκάστρου-Τρικάλων-Μάννας
- Επαρχιακή Οδός Λουτρού-Άνω Λουτρού
- Επαρχιακή Οδός Δενδρού-Πελλήνης
- Επαρχιακή Οδός Τρικάλων-Φενεού
- Επαρχιακή Οδός Γελυνιάτικων

Η κατάσταση του οδικού δικτύου κρίνεται σε γενικές γραμμές ικανοποιητική. Ωστόσο, χρειάζεται σε ορισμένα τμήματα η επέκταση, διάνοιξη οδών καθώς είναι αναγκαία και η συντήρηση και βελτίωση του οδικού δικτύου του Δήμου, ειδικώς στα τμήματα προς Τρίκαλα.

Όσον αφορά το σιδηροδρομικό δίκτυο, η Δημοτική Ενότητα διατρέχεται στα βόρεια από την υφιστάμενη σιδηροδρομική γραμμή Κορίνθου – Πατρών, ενώ νοτιότερα στο ύψος της Ν.Ε.Ο. και παράλληλα με κατασκευάζεται η γραμμή του προαστιακού σιδηροδρόμου και συγκεκριμένα το τμήμα Κιάτο-Ροδοδάφνη.

Μετά την ολοκλήρωση των έργων της νέας σιδηροδρομικής γραμμής στο τμήμα Κιάτο – Ροδοδάφνη προτείνεται μέσω του ΓΠΣ να γίνει αίτημα παραχώρησης της απαλλοτριωμένης έκτασης του παλαιού σιδηροδρομικού δικτύου ώστε να γίνει κατάλληλη εκμετάλλευση από τον Δήμο, ανάλογα με τις ανάγκες.

Όσον αφορά το δίκτυο συγκοινωνιών, οι υπεραστικές συνδέσεις του Ξυλοκάστρου εξυπηρετούνται οδικώς από λεωφορεία του Κ.Τ.Ε.Λ. Κορινθίας. Υπάρχουν δρομολόγια για όλους τους βασικούς οικισμούς της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας και για την Αθήνα. Καθ' όλο το μήκος της Π.Ε.Ο. υπάρχουν πυκνές στάσεις για τα λεωφορεία, γεγονός όμως που δημιουργεί σημαντικά προβλήματα συμφόρησης ιδιαίτερα σε περιόδους αιχμής, διότι δεν υπάρχουν ειδικές λωρίδες στάσης/στάθμευσης και ως εκ τούτου εμποδίζεται η κυκλοφορία των άλλων οχημάτων και δεν υπάρχει δυνατότητα προσπέρασης.

Αναφορικά με τη θαλάσσια επικοινωνία, στο ανατολικό άκρο της πόλης υπάρχει Δημοτική μαρίνα μικρών σκαφών. Διαθέτει κάπως στενή είσοδο και αποτελείται από δύο τμήματα, εκ των οποίων καταλληλότερο για τους επισκέπτες είναι το εξωτερικό τμήμα για ελλιμενισμό. Διαθέτει καλή αποβάθρα και προστασία και άμεση πρόσβαση σε νερό και διατροφή. Στον χώρο της Μαρίνας λειτουργεί Ιστιοπλοικός Όμιλος.

Επίσης στον χώρο της εσωτερικής Μαρίνας υπάρχει το ανοιχτό θέατρο “Βασίλης Γεωργιάδης” όπου με θέα τη θάλασσα φιλοξενούνται θεατρικές και μουσικές παραστάσεις.

6.6.2 Συστήματα Περιβαλλοντικών Υποδομών

Η κατάσταση στον τομέα αποχέτευσης του Δήμου Ξυλοκάστρου αποτυπώνεται ως εξής:

- Έχει κατασκευασθεί το 99% του αποχετευτικού δικτύου της έδρας του Δήμου και της Τ.Κ. Συκιάς, μήκους 45 χιλ. περίπου, το 50% της Τ.Κ. Μελισσίου, το 60% της Τ.Κ. Καμαρίου, το 35% της Τ.Κ. Ρίζας, το 40% της Τ.Κ. Γελινιατικών, το 50% της Τ.Κ. Κ. Λουτρού, το 100% του οικισμού Μερτικεϊκών, καθώς επίσης και η μονάδα επεξεργασίας λυμάτων. Η χρηματοδότηση έγινε σταδιακά, είτε από Εθνικούς είτε από Κοινοτικούς πόρους.

- Ολοκληρώνεται το υπόλοιπο αποχετευτικό δίκτυο της Τ.Κ. Μελισσίου (εκτός του οικισμού ΔΕΗ) και το 70% της Τ.Κ. Καρυωτίκων.

Ο υφιστάμενος σχεδιασμός προβλέπει:

1. Ολοκλήρωση του δικτύου αποχέτευσης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου με την ένταξη του υπολοίπου των οικισμών ΔΕΗ Μελισσίου, Γελινιατίκων, Καμαρίου, Ρίζας και Καρυωτίκων.
2. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης λυμάτων της παραλιακής ζώνης (κύριου και δευτερεύοντος αποχετευτικού αγωγού) στην περιοχή του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης, δυτικά της Τ.Κ. Λουτρού από την Τ.Κ. Πιτσών έως Τ. Κ. Λυκοποριάς, συνολικού μήκους 6.902 μέτρων.
3. Επέκταση και αναβάθμιση του βιολογικού καθαρισμού Ξυλοκάστρου (τριτοβάθμια επεξεργασία), που αφορά στην κατασκευή μονάδας βιοαντιδραστήρα ARS και νέας μονάδας υποδοχής βοθρολυμάτων, στην αναβάθμιση των μονάδων προεπεξεργασίας και αντλιοστασίου ανακυκλοφορίας περισσεύσεων, στην εγκατάσταση διύλισης και απολύμανσης με UV, στην εγκατάσταση πάχυνσης – αφυδάτωσης και στην επέκταση του συστήματος ελέγχου λειτουργίας. Το έργο, μετά την αναβάθμισή του, θα βοηθήσει στην επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων υγρών για την άρδευση των καλλιεργειών.

Τα **απορρίμματα** του Δήμου Ξυλοκάστρου - Ευρωστίνης διατίθενται στο ΧΥΤΑ Ξυλοκάστρου, ο οποίος τέθηκε σε κανονική λειτουργία από 14/1/2015. Ο Χ.Υ.Τ.Α. Ξυλοκάστρου κατασκευάστηκε στο πλαίσιο του έργου: «Κατασκευή Χ.Υ.Τ.Α. 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Ν. Κορινθίας», το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το Π.Ε.Π. Πελοποννήσου (Γ' Κ.Π.Σ.).

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ Πελοποννήσου (ΦΕΚ 2044/Β/2017) προτείνεται η κεντρική διαχείριση των υπολοιπόμενων σύμμεικτων αστικών αποβλήτων με τοπική διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών και δυνατότητα τοπικής διαχείρισης των βιοαποβλήτων που συλλέγονται με διαλογή στην πηγή στο βαθμό που οι μονάδες αυτές πληρούν τα απαιτούμενα τεχνοοικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια και εξασφαλίζουν παραγωγή εδαφοβελτιωτικού υψηλής ποιότητας με ανταγωνιστικό κόστος.

Σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ θα δημιουργηθεί τοπικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Κορινθίας και θα τροφοδοτεί κεντρικό ΣΜΑ το οποίο και θα χωροθετηθεί στην ΠΕ Αρκαδίας. Κατόπιν, το υπόλειμα της επεξεργασίας των υπολειμματικών σύμμεικτων αποβλήτων θα οδηγείται στον προγραμματιζόμενο ΧΥΤΑ στην ΠΕ Αρκαδίας.

6.6.3 Δίκτυα Ύδρευσης, Ηλεκτρικής Ενέργειας και Τηλεπικοινωνιών

Το **δίκτυο ύδρευσης** του Δήμου Ξυλοκάστρου – Ευρωσίνης στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου το διαχειρίζεται σήμερα η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Ξυλοκάστρου (ΔΕΥΑΞ).

Το δίκτυο αυτό έχει μήκος 330 χλμ περίπου, από τα οποία τα 180 χλμ είναι το εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης των 26 Τοπικών Κοινοτήτων και των 8 οικισμών, και τα 150 χλμ περίπου, εξωτερικό δίκτυο των 49 δεξαμενών νερού, οι οποίες τροφοδοτούνται από 33 πηγές και 21 υδρογεωτρήσεις.

Η Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου έχει 15.076 υδρόμετρα, τα οποία υδροδοτούν 16.356 διαμερίσματα και κατοικίες. Η πόλη του Ξυλοκάστρου τροφοδοτείται από τις πηγές Γεληνίου, Καρυάς και Τρικάλων και τη θερινή περίοδο από 5 υδρογεωτρήσεις εκ των οποίων, οι 3 βρίσκονται στην περιοχή της Αγ. Βαρβάρας και οι 2 στην περιοχή της Καρυάς. Οι συγκεκριμένες υδρογεωτρήσεις μεταφέρουν πρόσθετα -τη θερινή περίοδο- πολύ καλής ποιότητας νερό στην πόλη και εφεδρικά υπάρχουν άλλες 2 υδρογεωτρήσεις στην παραλιακή ζώνη της πόλης που βοηθούν την κατανάλωση (όταν απαιτείται).

Η ποιότητα του νερού είναι εξαιρετική, σχεδόν όλο το χρόνο. Το εξωτερικό δίκτυο της πόλης έχει μήκος 53 χλμ, εκ των οποίων τα 12χλμ είναι παλαιό (1970) και χρήζουν αντικατάστασης.

Το εσωτερικό δίκτυο έχει μήκος 33χλμ περίπου και έχει αντικατασταθεί κατά 90%. Το 10% που απομένει δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα.

Οι 25 Τοπικές Κοινότητες της Δημοτικής Ενότητας Ξυλοκάστρου τροφοδοτούνται από 13 υδρογεωτρήσεις και 29 πηγές μέσω εξωτερικού δικτύου 94,8 χλμ. Το συνολικό μήκος των

εσωτερικών τους δικτύων είναι 151,60 χλμ, στην πλειονότητα νέα δίκτυα ή σχετικά νέα και ορισμένα χρήζουν άμεσης αντικατάστασης, όπως στις Τοπικές Κοινότητες Παναριτίου, Σοφιανών, Ρίζας και Δενδρού.

Όλα τα δίκτυα είναι ασφαλή με καλής ποιότητας νερό, εκτός από τις Τ.Κ. Μελισσίου και Συκιάς τη θερινή περίοδο. Στην περιοχή της Τοπικής Κοινότητας Μελισσίου και στον οικισμό ΔΕΗ Μελισσίου, 21 δημοτικές βρύσες και 2 δημοτικές βρύσες στην Τ.Κ. Συκιάς παρέχουν εξαιρετικό νερό στους κατοίκους, όλο το 24ωρο.

Η εξεύρεση καλής ποιότητας νερού από την περιοχή Χούνι Ζεμενού και από την Τ.Κ. Θροφαρίου, με αγωγό μεταφοράς στις ανατολικές Τ.Κ. του Δήμου (Μελισσίου και Συκιάς), θα δώσουν οριστική λύση υδροδότησης στο πρόβλημα της μεγάλης θερινής κατανάλωσης των ανωτέρω περιοχών. Επίσης, η έρευνα στην ορεινή ζώνη του Δήμου, για ανεύρεση νέων ποσοτήτων άριστης ποιότητας νερού για τη συμπλήρωση των εξαιρετικών υδάτων στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου από τους ορεινούς όγκους της Ζήρειας, θα αντιμετωπίσει την οικιστική ανάπτυξη στο μέλλον.

Οι **τηλεπικοινωνιακές υποδομές** της περιοχής του Δήμου εντάσσονται σε ένα γενικότερο πλαίσιο τηλεπικοινωνιακών υποδομών οι οποίες σχετίζονται με τις δράσεις και παρεμβάσεις που έχουν προγραμματιστεί από το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την Κοινωνία της Πληροφορίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Σε γενικές γραμμές το περιφερειακό δίκτυο του Ο.Τ.Ε. στην Πελοπόννησο δεν υπολείπεται δυνατοτήτων σε σχέση με το εθνικό δίκτυο.

Οι ανάγκες σε **ενέργεια** των οικισμών της Δ.Ε. καλύπτονται από το δίκτυο μέσης τάσης της ΔΕΗ, το οποίο είναι υπέργειο και τους υποσταθμούς που υπάρχουν σε διάφορα σημεία των οικισμών.

6.7 Ανθρωπογενείς πιέσεις

Η κατάσταση του περιβάλλοντος στη Δ.Ε. Ξυλοκάστρου παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Οι εκτεταμένες επεκτάσεις της πόλης του Ξυλοκάστρου και των παραλιακών οικισμών και οι απαιτήσεις που δημιουργούνται σε υποδομές και υπηρεσίες.

- Τα προβλήματα που δημιουργούνται - κυρίως κατά τους θερινούς μήνες με την αύξηση του πληθυσμού του Δήμου από τους παραθεριστές και αφορούν έντονο κυκλοφοριακό, προβλήματα στάθμευσης, εξυπηρέτησης του δυναμικού των κατοίκων, επάρκειας υποδομών.
- Οι αδυναμίες ορθολογικής διαχείρισης του νερού -κυρίως κατά τους θερινούς μήνες- και η έλλειψη συστηματικής πολιτικής διαχείρισης του υδάτινου «κεφαλαίου».
- Το έδαφος και υπέδαφος επιβαρύνονται από τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που αποτελεί σημαντικότερη απειλή για την ανθρώπινη υγεία, καθώς και από την έλλειψη αποχετευτικών δικτύων και την ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων.
- Υπάρχουν ανθρωπογενείς πιέσεις στη χλωρίδα και πανίδα που παρατηρούνται από τις εκχερσώσεις, τις γεωργικές καλλιέργειες, την υπερβόσκηση, τις πυρκαγιές, τις χρήσεις φυτοφαρμάκων και τη θήρα.
- Η οικιστική ανάπτυξη στο χερσαίο τμήμα του παράκτιου χώρου, αλλά και στα ενδότερα προκαλεί δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον αλλοιώνοντας τη φυσιογνωμία του τοπίου λόγω της έλλειψης πρόνοιας για την αρμονική ένταξη των δομημένων περιοχών στο περιβάλλον.
- Η διάβρωση της παραλίας από τα θαλάσσια ρεύματα

Οι επιπτώσεις από την ανάπτυξη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, αφορούν στους κινδύνους από τις συγκρούσεις μεταξύ χρήσεων γης, ιδιαίτερα μεταξύ γεωργικής γης και οικιστικής χρήσης και από την υποβάθμιση κυρίως στο χερσαίο τμήμα του παράκτιου χώρου, λόγω της διάνοιξης δρόμων παράλληλων προς την ακτή σε πολύ μικρή απόσταση από αυτή.

Τα προβλήματα που χαρακτηρίζουν τον παράκτιο χώρο, εντοπίζονται στην ανεξέλεγκτη και άναρχη ανάπτυξη, η οποία βασίζεται στον παραθεριστικό τουρισμό, η εποχικότητα του οποίου δεν εξασφαλίζει σταθερή απασχόληση για τον πληθυσμό, ενώ συγχρόνως δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους περιβαλλοντικής υποβάθμισης και υποβάθμισης της ποιότητας ζωής γενικότερα.

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου λειτουργούν 4 ΕΕΛ από τις οποίες εξυπηρετείται η πόλη της Κορίνθου, του Ξυλοκάστρου, του Αιγίου και του Κιάτου. Η πιο σημαντική ΕΕΛ ως προς την ποσότητα του ρυπαντικού φορτίου είναι της μονάδας της Κορίνθου, η οποία εξυπηρετεί την Κόρινθο και το Λουτράκι και βρίσκεται εκτός της ΛΑΠ. Το αποτέλεσμα της επεξεργασίας λυμάτων από αυτές της ΕΕΛ καταλήγει σε επιφανειακούς παράκτιους αποδέκτες και συγκεκριμένα στον Κορινθιακό Κόλπο και τον Όρμο της Κορίνθου.

Σημαντική πηγή ανθρωπογενών πιέσεων αποτελεί η βιομηχανική δραστηριότητα καθώς από τις 263 βιομηχανίες εκ των οποίων οι 93 έχουν κριθεί σημαντικές. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία ΧΑΔΑ κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικές και συνήθως μη αναστρέψιμες, γι' αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στη ΛΑΠ υπάρχουν αρκετοί οι οποίοι είναι ενεργοί ή προς αποκατάσταση. Στην ΠΕ Κορινθίας λειτουργούν 16 ΧΑΔΑ και έχουν δρομολογηθεί σταδιακά προς αποκατάσταση. Μια άλλη σημαντική υποβάθμιση της ποιότητας των υδατικών πόρων προέρχεται από τη μεταλλευτική δραστηριότητα καθώς στη ΛΑΠ λειτουργούν 9 λατομεία.

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου λειτουργούν ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες ωστόσο επαναχρησιμοποιούν τα επεξεργασμένα λύματα για άρδευση των εγκαταστάσεων τους. Στην περιοχή μελέτης δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις ιχθυοκαλλιεργειών, θερμοηλεκτρικών σταθμών, μονάδων αφαλάτωσης.

Διάχυτες πιέσεις τα ΥΣ της ΛΑΠ δέχονται από γεωργικές δραστηριότητες, αστικά λύματα που δεν καταλήγουν σε ΕΕΛ, ποιμενική κτηνοτροφία και από φυσική ρύπανση.

Τα προβλήματα ρύπανσης της περιοχής μελέτης διακρίνονται σε ρύπανση από στερεά απορρίμματα λόγω του τρόπου μεταφοράς και της θέσης διάθεσης, ρύπανση από αστικά λύματα, ρύπανση από στερεά απόβλητα, λάσπες και τοξικά απόβλητα, ρύπανση από γεωργικές δραστηριότητες, και ρύπανση από αέριους ρύπους.

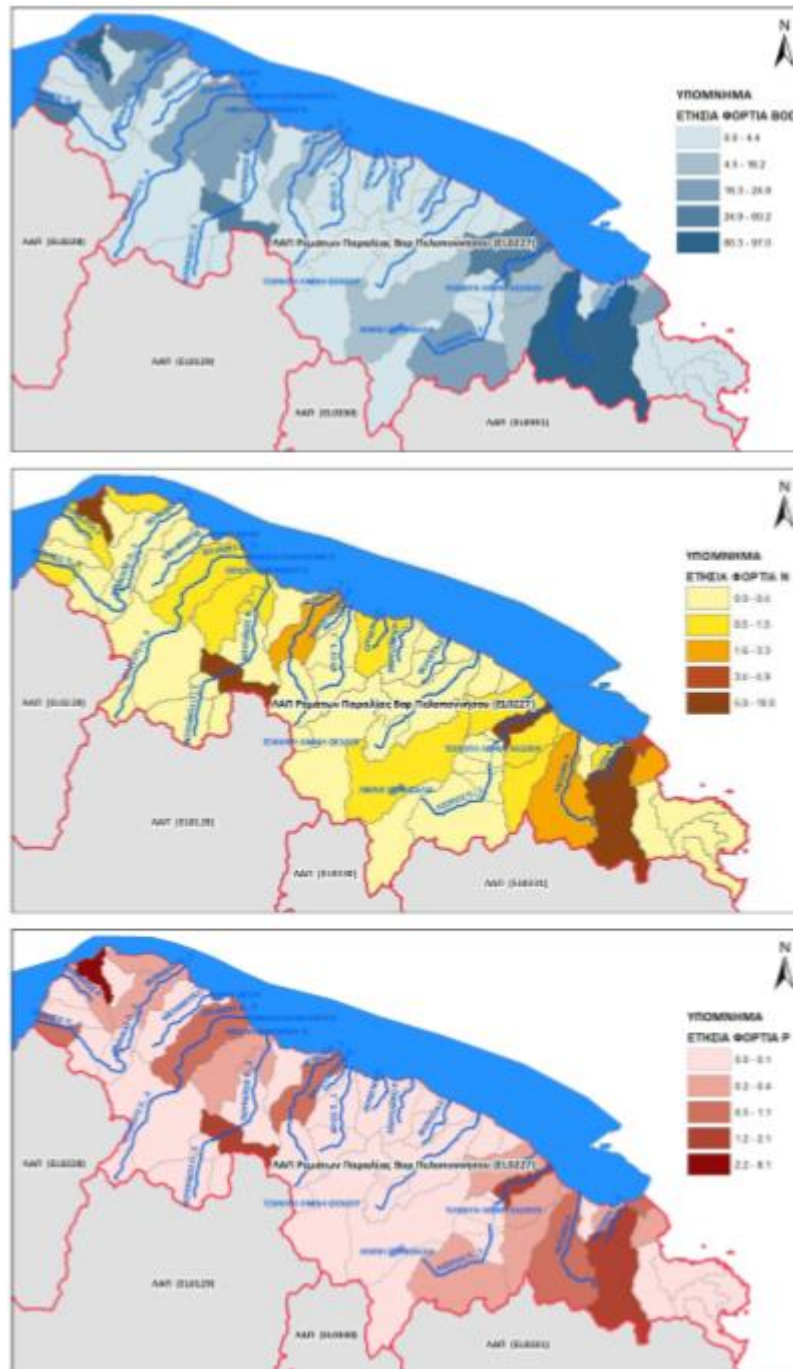
Ειδικότερα σε ότι αφορά τη ρύπανση από στερεά απορρίμματα, στο Δήμο, η διάθεση των απορριμμάτων χαρακτηρίζεται προβληματική, λόγω του τρόπου μεταφοράς και της θέσης

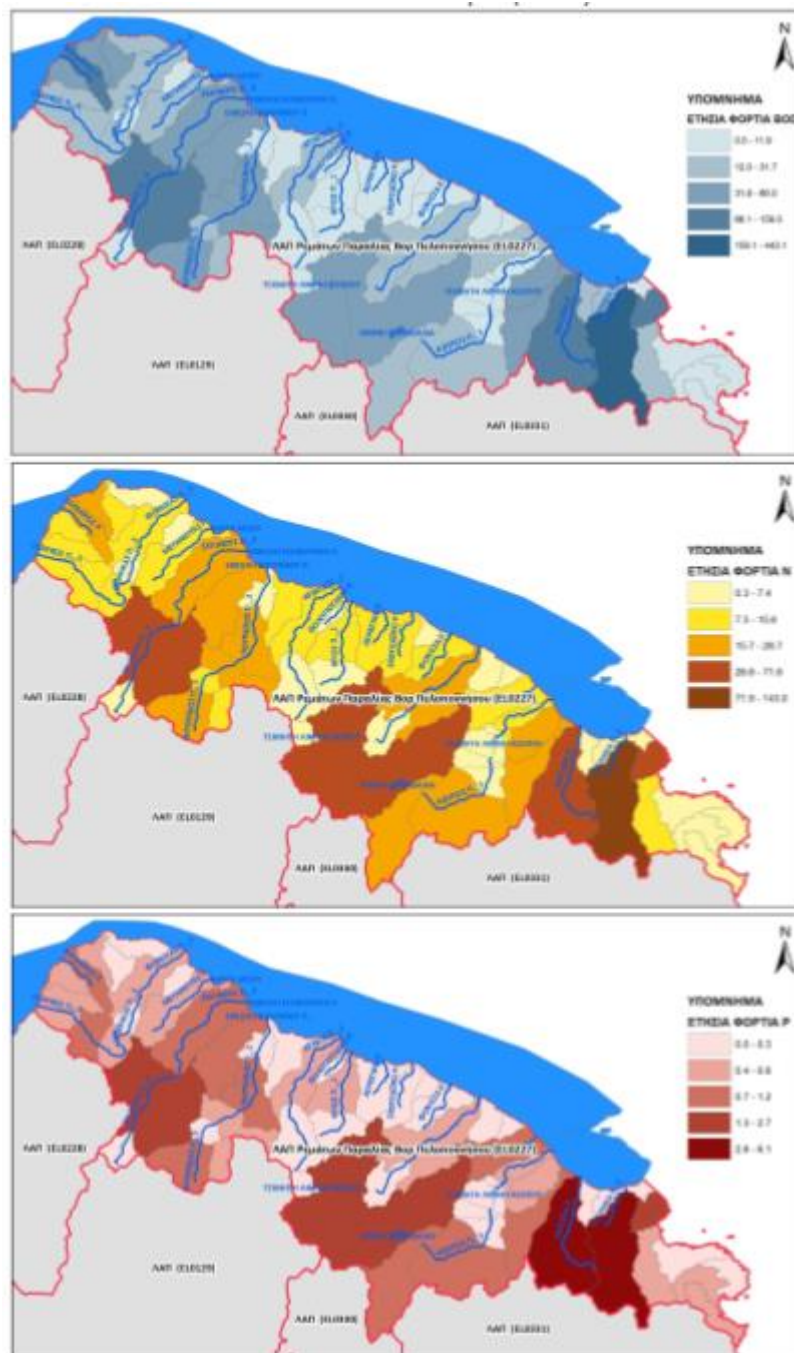
διάθεσης τους. Η συλλογή τους γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, στους περισσότερους οικισμούς της περιοχής, με απορριμματοφόρα οχήματα του Δήμου.

Οι όγκοι των σκουπιδιών παρουσιάζονται αυξημένοι κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Για τη διάθεση όμως των απορριμμάτων δεν έχει λειτουργήσει ακόμα ο Χ.Υ.Τ.Α. στην Π.Ε. Αρκαδίας. Το πρόβλημα υπάρχει στη διαχείριση των απορριμμάτων της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας συνολικά. Ωστόσο, στον Δήμο Κορίνθου έχει επιτευχθεί η μείωση των απορριμμάτων μέσω των προγραμμάτων ανακύκλωσης που υλοποιούνται καθώς και έχει δρομολογηθεί στο κέντρο της Κορίνθου η εφαρμογή κομποστοποίησης – επεξεργασίας βιοποδομήσιμων υλικών. Σημειώνεται ότι το πρόβλημα αναμένεται να διευθετηθεί οριστικά με τη λειτουργία του κεντρικού σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων στην Πελοπόννησο (έργο Π.Ε. Αρκαδίας).

Από τις επιμέρους πηγές ρύπανσης των σημειακών και διάχυτων πιέσεων και των άλλων ανθρωπογενών πιέσεων έχουν προκύψει οι τελικές ετήσιες ποσότητες ρυπαντικών φορτίων BOD, N, P που καταλήγουν στα επιφανειακά υδατικά συστήματα της περιοχής μελέτης. Στα παρακάτω σχήματα παρουσιάζεται η ετήσια αθροιστική επιφανειακή ποσότητα των παραπάνω ρυπαντικών φορτίων από σημειακές και διάχυτες πιέσεις.

Χάρτης 6.14: Ετήσια επιφανειακή ποσότητα ρύπων BOD, N και P (τόνοι/έτος) στις υπολεκάνες των επιφανειακών ΥΣ από σημειακές πηγές ρύπανσης για τη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)

Χάρτης 6.15: Ετήσια επιφανειακή ποσότητα ρύπων BOD, N και P (τόνοι/έτος) στις υπολεκάνες των επιφανειακών ΥΣ από διάχυτες πηγές ρύπανσης για τη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)

Το Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 706/2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2-9-10)- Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, αποτελείται από τις Λεκάνες Πείρου – Βέργα - Πηνειού (GR28), τη **Λεκάνη Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου (GR27)** και τη Λεκάνη Κεφαλονιάς – Ιθάκης – Ζακύνθου (GR45).

Η Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Πελοποννήσου. Η Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχει έκταση 3685 km² και περιλαμβάνει 42 υδρολογικές λεκάνες από τις οποίες τρεις είναι κλειστές (Αλέας, Φενεού, Στυμφαλίας) και οι υπόλοιπες είναι παράκτιες. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι του Γλαύκου, του Κράθι, του Σελινούντα, του Κριού, του Ασωπού, του Βουραϊκού, του Σίθα και της Ράχιανης. Η ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου περιλαμβάνει τμήματα των Περιφερειών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας με ποσοστά έκτασης 57% και 43% αντίστοιχα.

Το γεωμορφολογικό ανάγλυφο χαρακτηρίζεται γενικά ορεινό (600-2400m) και απότομο στο εσωτερικό, ημιορεινό (100-600m) στην εξωτερική περίμετρο του και πεδινό (0-100m) στην παράκτια ζώνη του. Οι μεγαλύτερες πεδινές εκτάσεις αναπτύσσονται στις λεκάνες του ποταμού Γλαύκου, και στο εσωτερικό στις κλειστές λεκάνες Φενεού και Στυμφαλίας. Ένα ιδιαίτερο μορφολογικό χαρακτηριστικό των βορείων ακτών της Πελοποννήσου αποτελούν οι τεκτονικές μορφολογικές αναβαθμίδες που κλιμακωτά καταλήγουν στη θάλασσα διαμορφώνοντας ενδιάμεσες ήπιες πεδινές εκτάσεις σε διαφορετικά υψόμετρα.

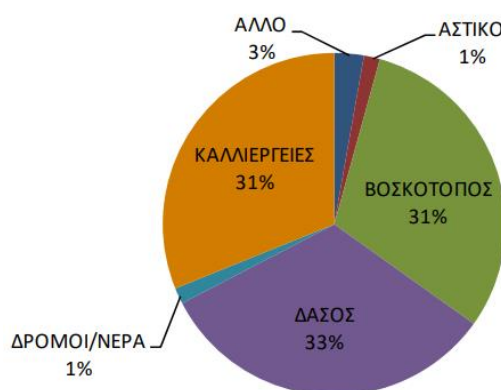
Τα κατακρημνίσματα στην περιοχή της λεκάνης είναι σημαντικά και κυμαίνονται από τα 697mm μέχρι τα 1178mm το χρόνο. Οι βροχές είναι μικρότερες προς τα ανατολικά και σημαντικότερες στα δυτικά και στις περιοχές μεγαλύτερου υψομέτρου, λόγω της σαφούς συσχέτισης που παρατηρείται μεταξύ της βροχόπτωσης και του υψομέτρου. Τα ανωτέρω μέσα ετήσια κατακρημνίσματα αντιστοιχούν κατά προσέγγιση σε έναν όγκο 2269,3 hm³ (2,27 δις m³) νερού ανά έτος, το οποίο τροφοδοτεί τον υδρολογικό κύκλο της λεκάνης. Το πλείστο των βροχοπτώσεων παρουσιάζεται κατά τους μήνες Οκτώβριο ως και Μάρτιο, με πιο υγρό μήνα το Δεκέμβριο και πιο ξηρό τον Ιούνιο. Αντίστοιχα, η μέση υπερετήσια δυναμική εξατμισοδιαπνοή έχει εκτιμηθεί σε 471 mm. Στις ορεινές περιοχές λεκάνης που περιγράφεται το ύψος βροχής κυμαίνεται μεταξύ 1000mm και 1100mm, ενώ στις κορυφές μπορεί να φτάσει μέχρι και 1200mm. Στα ανάντη τμήματα των ποταμών ύψος βροχής

κυμαίνεται από 900 έως 1000mm ενώ στις παραλίες περιοχές το εύρος διακύμανσης είναι 400-600mm.

Χρήσεις γης

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου, οι χρήσεις γης αποτελούνται κυρίως από δάση, καλλιέργειες και βοσκοτόπους. Συγκεκριμένα, η κατανομή των χρήσεων γης φαίνονται στο ακόλουθο σχήμα.

Διάγραμμα 6.6: Κατανομή χρήσεων γης στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου

Χρήσεις νερού

Στη ΛΑΠ ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου οι συνολικές ετήσιες ανάγκες νερού για όλες τις δραστηριότητες και χρήσεις ανέρχονται σε ~180,6 εκ.μ³. Στη γεωργία (αρδευθείσες εκτάσεις) που είναι και ο βασικός χρήστης νερού καταναλώνεται ~78% (~140,80 εκ.μ³) των συνολικών αναγκών νερού, στη βιομηχανία το ~1,1(~2 εκ.μ³), στην ύδρευση ~20,4%(36,9 εκ.μ³) και στην κτηνοτροφία ~0,5%(~0,9 εκ.μ³).

6.8.2 Επιφανειακά Ύδατα

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης, στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου (EL02), προσδιορίσθηκαν συνολικά 91 επιφανειακά υδατικά συστήματα, η κατανομή των οποίων στο ΥΔ αλλά και ανά ΛΑΠ παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.7: Κατανομή Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων ανά ΛΑΠ

Τύπος ΥΣ	ΛΑΠ Υ.Δ.			Σύνολο Υ.Δ.
	ΛΑΠ EL0227	ΛΑΠ EL0228	ΛΑΠ EL0245	
Ποτάμια ΥΣ	35	29	1	65
Λιμναία ΥΣ	2	0	0	2
Μεταβατικά ΥΣ	1	3	1	5
Παράκτια ΥΣ	3	4	12	19
Σύνολο ΥΣ	41	36	14	91

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Χάρτης 6.17: Επιφανειακά ΥΣ Βόρειας Πελοποννήσου

Ποτάμια Υδατικά Συστήματα

Από το μεγάλο πλήθος όλων των ποτάμιων διαδρομών εντός του ΥΔ, έχουν εντοπιστεί τα σημαντικότερα σε μέγεθος ποτάμια, τα οποία παρουσιάζουν σε γενικές γραμμές απορροή μεγαλύτερη ή μικρότερη διακύμανση, καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Το ΥΔ 02 ανήκει στην οικοπεριοχή Ιονίου.

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02) εντοπίζονται 65 ποτάμια ΥΣ, όπως προέκυψαν έπειτα από τις απαραίτητες διορθώσεις στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης, τα οποία χαρακτηρίστηκαν βάσει της νέας Τυπολογίας.

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου χαρακτηρίστηκαν 34 ποτάμια ΥΣ στους έξι τύπους ποταμών του ΥΔ Β. Πελοποννήσου.

Πίνακας 6.8: Ποτάμια Υδατικά Συστήματα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου

α/α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Μήκος (km)	Άμεση Λεκάνη Απορροής (km ²)	Ανάντη Λεκάνη Απορροής (km ²)	Μέση Ετήσια Απορροή (hm ³)	Τύπος ΥΣ
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (ΕΛ0227)								
1	ΓΛΑΥΚΟΣ Π. 1	ΕΛ0227R000100001H	ΙΤΥΣ	8,7	29,0	80,3	64,8	R-M5
2	ΓΛΑΥΚΟΣ Π. 2	ΕΛ0227R000100002N	ΦΥΣ	6,4	47,8	32,6	47,6	R-M4
3	ΓΛΑΥΚΟΣ Π. 3	ΕΛ0227R000100003N	ΦΥΣ	11,3	32,6	0,0	19,3	R-M1
4	ΧΑΡΑΔΡΟΣ Ρ.	ΕΛ0227R000300004N	ΦΥΣ	7,7	36,7	0,0	14,2	R-M1
5	ΦΟΙΝΙΚΑΣ Π. 1	ΕΛ0227R000500005N	ΦΥΣ	15,0	76,8	19,1	28,2	R-M4
6	ΦΟΙΝΙΚΑΣ Π. 2	ΕΛ0227R000500006N	ΦΥΣ	7,8	19,1	0,0	5,6	R-M4
7	ΜΕΓΑΝΕΙΤΑΣ Ρ.	ΕΛ0227R000700007N	ΦΥΣ	16,0	81,8	0,0	23,7	R-M1
8	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π. 3	ΕΛ0227R000900008N	ΦΥΣ	24,4	132,4	254,2	211,9	R-M4
9	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π. 4	ΕΛ0227R000900009N	ΦΥΣ	15,5	225,2	29,0	139,3	R-M4
10	ΣΕΛΙΝΟΥΣ Π. 5	ΕΛ0227R000900010N	ΦΥΣ	7,8	29,0	0,0	15,9	R-M4
11	ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ Π. 1	ΕΛ0227R001300011N	ΦΥΣ	7,4	30,7	223,7	140,6	R-M4
12	ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ Π. 2	ΕΛ0227R001300012N	ΦΥΣ	12,5	80,2	143,4	123,7	R-M4
13	ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ Π. 3	ΕΛ0227R001300013N	ΦΥΣ	5,0	51,4	92,0	79,3	R-M4
14	ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ Π. 4	ΕΛ0227R001300014N	ΦΥΣ	5,0	19,5	72,5	50,9	R-M1
15	ΒΟΥΡΑΪΚΟΣ Π. 5	ΕΛ0227R001300015N	ΦΥΣ	7,5	72,5	0,0	40,1	R-M1
16	ΚΡΑΘΙΣ Π. 1	ΕΛ0227R001700016N	ΦΥΣ	17,5	76,2	77,8	101,5	R-M2
17	ΚΡΑΘΙΣ Π. 2	ΕΛ0227R001700017N	ΦΥΣ	15,1	77,8	0,0	51,3	R-M1
18	ΘΟΛΟΠΟΤΑΜΟ Ρ.	ΕΛ0227R001900018N	ΦΥΣ	6,7	14,1	0,0	6,5	R-M1
19	ΚΡΙΟΣ Π. 1	ΕΛ0227R001900019N	ΦΥΣ	12,5	62,8	51,0	80,4	R-M4
20	ΚΡΙΟΣ Π. 2	ΕΛ0227R001900020N	ΦΥΣ	7,8	51,0	0,0	36,0	R-M4
21	ΔΕΡΒΕΝΙΟ Ρ.	ΕΛ0227R002100021N	ΦΥΣ	8,1	68,2	0,0	25,3	R-M4
22	ΣΚΟΥΠΑΪΚΟ Ρ.	ΕΛ0227R002100022N	ΦΥΣ	10,8	46,4	0,0	14,0	R-M4
23	ΦΟΝΙΣΣΑ Ρ.	ΕΛ0227R002100023N	ΦΥΣ	12,9	53,1	0,0	15,3	R-M4
24	ΤΡΙΚΑΛΙΤΙΚΟΣ Π. 1	ΕΛ0227R002300024N	ΦΥΣ	22,4	135,6	42,1	76,8	R-M4
25	ΤΡΙΚΑΛΙΤΙΚΟΣ Π. 2	ΕΛ0227R002300025N	ΦΥΣ	9,5	42,1	0,0	18,2	R-M4
26	ΚΥΡΙΛΛΟΥ Ρ.	ΕΛ0227R002700026N	ΦΥΣ	4,3	74,6	0,0	23,2	R-M1
27	ΑΣΩΠΟΣ Π. 1	ΕΛ0227R002900027N	ΦΥΣ	15,0	30,5	250,8	109,0	R-M5
28	ΑΣΩΠΟΣ Π. 2	ΕΛ0227R002900028N	ΦΥΣ	1,9	6,2	244,6	97,2	R-M4
29	ΑΣΩΠΟΣ Π. 3	ΕΛ0227R002900029N	ΦΥΣ	2,5	20,4	194,1	83,1	R-M4
30	ΑΣΩΠΟΣ Π. 4	ΕΛ0227R002900030N	ΦΥΣ	5,0	28,5	165,6	75,2	R-M4
31	ΑΣΩΠΟΣ Π. 5	ΕΛ0227R002900031N	ΦΥΣ	13,9	165,6	0,0	64,2	R-M4
32	ΡΑΙΖΑΝΗ Ρ.	ΕΛ0227R003300032N	ΦΥΣ	23,6	165,7	0,0	35,5	R-M5
33	ΠΟΤΑΜΙΑ Ρ. 1	ΕΛ0227R003700033H	ΙΤΥΣ	1,3	1,0	161,9	44,4	R-M5
34	ΠΟΤΑΜΙΑ Ρ. 2	ΕΛ0227R003700034H	ΙΤΥΣ	8,3	161,9	0,0	44,1	R-M5

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Εντός των διοικητικών ορίων της ΔΕ Ξυλοκάστρου εντοπίζονται δύο ρέματα, το ρέμα Φόνισσα και το ρέμα Τρικαλίτικος.

Το ρέμα Φόνισσα βρίσκεται δυτικά του ποταμού Τρικαλίτικου. Το ρέμα με κωδικό ΕΛ0227R002100023N έχει χαρακτηριστεί φυσικό. Η λεκάνη απορροής του έχει έκταση

περίπου 53χλμ² και το μήκος της κύριας κοίτης του είναι περίπου 13χλμ. Πηγάζει από τις βορειοδυτικές παρυφές του όρους Κυλλήνη και εκβάλλει στον Κορινθιακό Κόλπο, ανατολικά του χωριού Κάτω Λουτρό.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου, δεν λειτουργεί σταθμός παρακολούθησης για το ρέμα και η οικολογική και η χημική κατάσταση του ρέματος είναι άγνωστη. Το ρέμα δέχεται έντονες πιέσεις, λόγω των έντονων χρήσεων από τους βοσκοτόπους και τις καλλιέργειες.

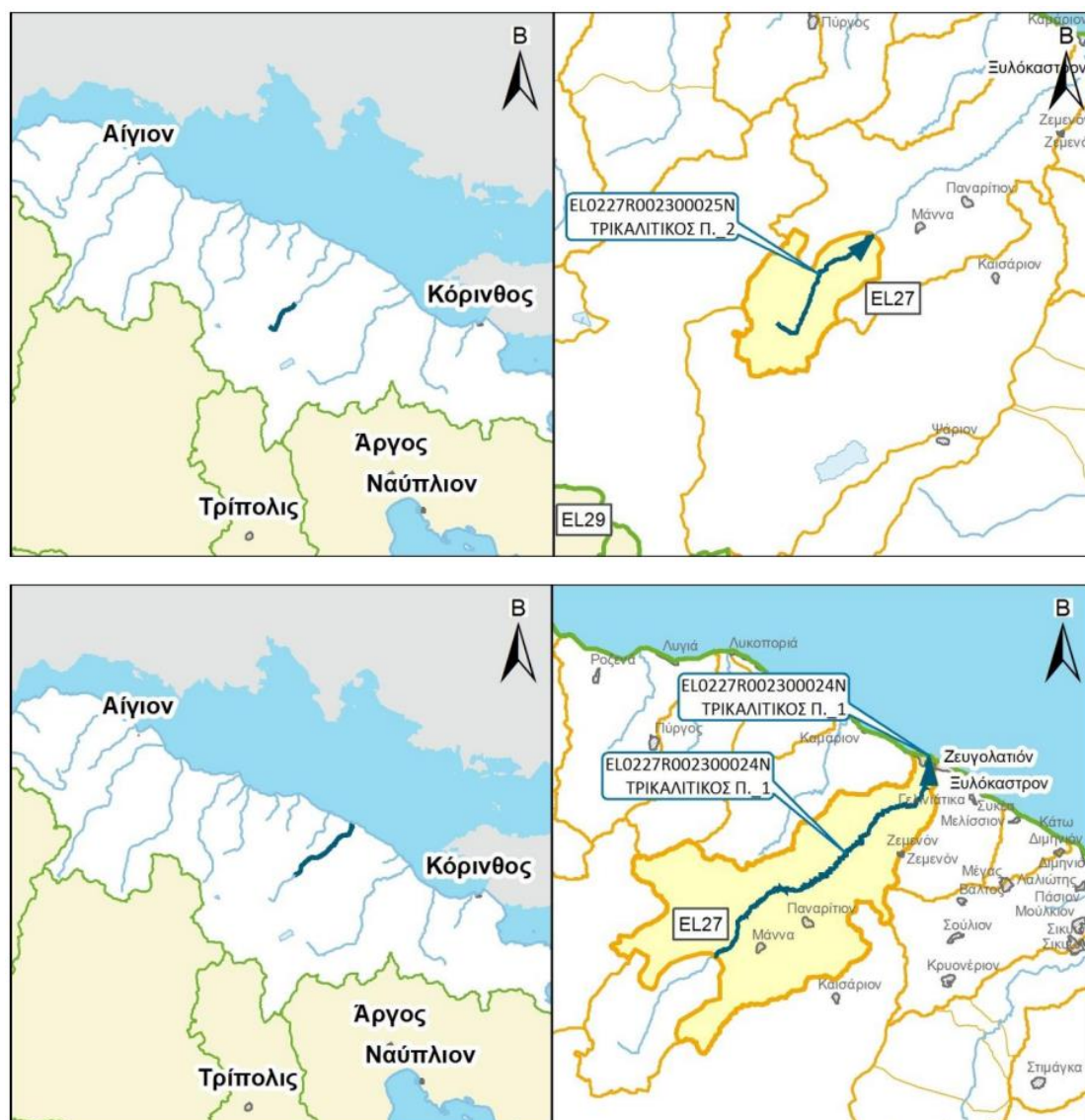

Χάρτης 6.18: Ποτάμια υδατικά συστήματα ΥΔ Β. Πελοποννήσου-Ρ. Φόνισσα

Το ρέμα Τρικαλίτικος αποτελείται από δύο τμήματα, με κωδικό EL0227R002300024N και EL0227R002300025N και έχει χαρακτηριστεί φυσικό. Η λεκάνη απορροής του ποταμού Τρικαλίτικου έχει έκταση περίπου 178χλμ² και το μήκος της κύριας κοίτης του είναι περίπου 32χλμ. Ο ποταμός πηγάζει από το όρος Κυλλήνη (Ζήρεια) και, με κατεύθυνση προς τα βορειοανατολικά, εκβάλλει στον Κορινθιακό Κόλπο, στις ακτές του Ξυλοκάστρου.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου, στο τμήμα 1 με μήκος 22.50 m, λειτουργεί σταθμός παρακολούθησης για το ρέμα με κωδικό EL0002000400180010N500 και η οικολογική κατάσταση του ρέματος κρίνεται μέτρια και η χημική του κατάσταση καλή, ενώ στο τμήμα 2 με μήκος 9.48 m, δεν λειτουργεί σταθμός παρακολούθησης για το ρέμα και η οικολογική και η χημική κατάσταση του ρέματος είναι άγνωστη. Το ρέμα δέχεται έντονες πιέσεις, λόγω

των έντονων χρήσεων τους βοσκοτόπους, τις καλλιέργειες και τα δάση στο τμήμα 1 και από τους βοσκοτόπους και τα δάση στο τμήμα 2.

Χάρτης 6.19: Ποτάμια υδατικά συστήματα ΥΔ Β. Πελοποννήσου-Ρ. Τρικαλίτικος

Σε εφαρμογή του άρθρου 10 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και του άρθρου 9 της ΚΥΑ 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ1108/Β/21-07-2010) με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Κοινοτική Οδηγία 2007/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για την «Αξιολόγηση και Διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», δημοσιοποιούνται τα στοιχεία της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας για τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Η Οδηγία αυτή συμπληρώνει την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ για την ολοκληρωμένη προστασία και την αειφορική διαχείριση των υδατικών πόρων και θα πρέπει τα μέτρα που θα λαμβάνονται από τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των πλημμυρών να εναρμονίζονται με αυτή. Επιπλέον, αναφέρεται σε οποιοδήποτε τύπο πλημμύρας ανεξάρτητα από την προέλευσή του, την περιοχή όπου εκδηλώνεται και την αιτία που την προκάλεσε.

Ο συντονισμός των δύο Οδηγιών αποτελεί την ολοκληρωμένη διαχείριση της λεκάνης απορροής ποταμών. Έτσι, στους Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας περιγράφονται οι δυνητικές αρνητικές συνέπειες που συνδέονται με τις πλημμύρες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι προστατευόμενες περιοχές που αναφέρονται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (προστατευόμενες περιοχές του Παραρτήματος V (παρ. Α παρ. 1, 3 και 5) του άρθρου 19 του ΠΔ 51/2007) και ενδέχεται να πληγούν λαμβάνοντας έτσι υπόψη τους περιβαλλοντικούς στόχους του άρθρου 4 του ΠΔ 51/2007. Επιπλέον, τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας συμπληρώνουν τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, σύμφωνα με το άρθρο 10 (παρ. 6) του ΠΔ 51/2007.

Ακόμη, τα στάδια εφαρμογής που ορίζει η Οδηγία 2007/60/ΕΚ, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται κάθε 6 έτη συγχρονισμένα με τα βήματα της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Σύμφωνα με την Οδηγία 2007/60/ΕΚ, σε 1ο στάδιο γίνεται προκαταρκτική εκτίμηση της πλημμυρικής επικινδυνότητας στις λεκάνες απορροής των ποταμών και τις αντίστοιχες παράκτιες ζώνες και προσδιορισμός των περιοχών όπου υπάρχουν δυνητική σοβαροί κίνδυνοι πλημμύρας ή είναι πιθανό να σημειωθεί πλημμύρα (Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας – ΖΔΥΚΠ).

Σε 2ο στάδιο καταρτίζονται οι Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χαρτών Κινδύνων Πλημμύρας για τις ΖΔΥΚΠ.

Το 3ο στάδιο περιλαμβάνει την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, τα οποία καλύπτουν όλες τις πτυχές της διαχείρισης των κινδύνων πλημμύρας, εστιαζόμενα στην πρόληψη, την προστασία και την ετοιμότητα συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων πλημμυρών και των συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης λεκάνης ή υπολεκάνης απορροής του ποταμού.

Τέλος, η ενεργός συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων σύμφωνα με το άρθρο 9 της ΚΥΑ ΗΠ. 31822/1542/Ε103/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την ΚΥΑ 177772/924/2017, συντονίζεται, κατά περίπτωση, με την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 15 του ΠΔ 51/2007.

Η περιοχή μελέτης εντάσσεται στο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας – ΣΔΚΠ των λεκανών απορροής ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου, το οποίο εγκρίθηκε το 2018 (ΦΕΚ 2691/Β/2018).

Προκαταρκτική Αξιολόγηση Κινδύνων Πλημμύρας

Στο Υδάτινο Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου συγκεντρώθηκαν στοιχεία σχετικά με 38 ιστορικά συμβάντα πλημμύρας. Από αυτά τα 27 βρίσκονται σε περιοχές που σύμφωνα με την προκαταρκτική αξιολόγηση χαρακτηρίζονται ΖΔΥΚΠ ενώ τα υπόλοιπα 11 σε περιοχές που δεν χαρακτηρίζονται ως ΖΔΥΚΠ. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα καταγεγραμμένα στοιχεία από την Προκαταρκτική Αξιολόγηση ανάλογα με τη σημαντικότητα του επεισοδίου.

Πίνακας 6.9: Ιστορικές πλημμύρες στο Υδάτινο Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02)

Σημαντικότητα Πλημμύρες	Εντός ΖΔΥΚΠ	Εκτός ΖΔΥΚΠ
Χαμηλή	3	5
Μεσαία	11	5
Υψηλή	4	1
Πολύ υψηλή	2	0
Άγνωστη	7	0
Σύνολο	27	11

Πηγή: ΣΔΚΠΛΑΠ ΕΛ02

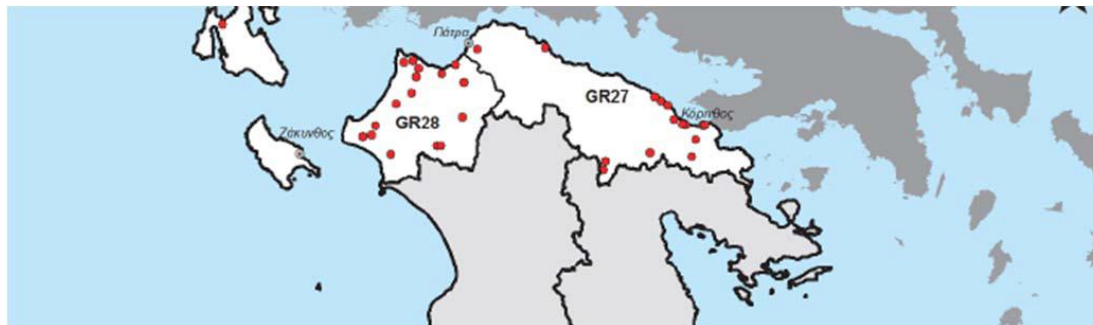
Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι 27 ιστορικές πλημμύρες εντός ΖΔΥΚΠ ανάλογα με τη σημαντικότητά τους και τη γεωγραφική περιοχή που εμφανίζονται.

Πίνακας 6.10: Ιστορικές πλημμύρες στο Υδάτινο Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02), ανά Περιφερειακή Ενότητα

Σημαντικότητα Πλημμύρας	Ν. ΑΧΑΪΑΣ	Ν. ΗΛΕΙΑΣ	Ν. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ
Χαμηλή	2	1	0
Μεσαία	6	0	5
Υψηλή	1	2	1
Πολύ υψηλή	1	1	0
Άγνωστη	3	3	1
Σύνολο	13	7	7

Πηγή: ΣΔΚΠΛΑΠ ΕΛ02

Αντίστοιχα, στον ακόλουθο Χάρτη παρουσιάζονται οι θέσεις των ως άνω ιστορικών πλημμυρικών συμβάντων.

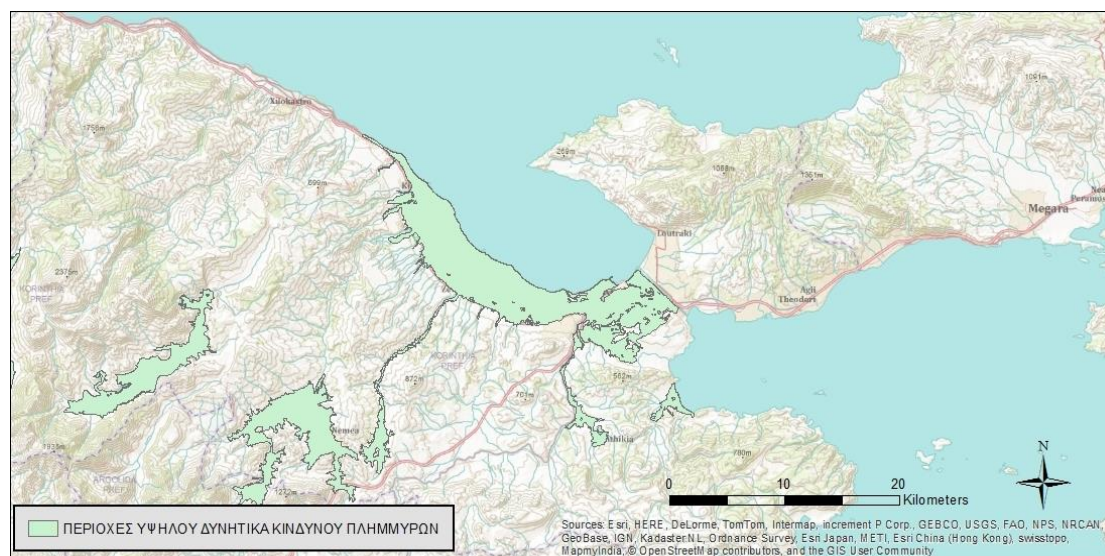
Χάρτης 6.20: Θέσεις ιστορικών συμβάντων στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου

Πηγή: ΣΔΚΠΛΑΠ ΕΛ02

Εντός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου δεν έχουν καταγραφεί σημαντικές ιστορικές πλημμύρες.

Σύμφωνα με τη βάση δεδομένων του ΥΠΕΝ οι περιοχές υψηλού δυνητικά κινδύνου πλημμυρών για την ευρύτερη περιοχή μελέτης παρουσιάζονται στον ακόλουθο χάρτη.

Χάρτης 6.21: Περιοχές δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας

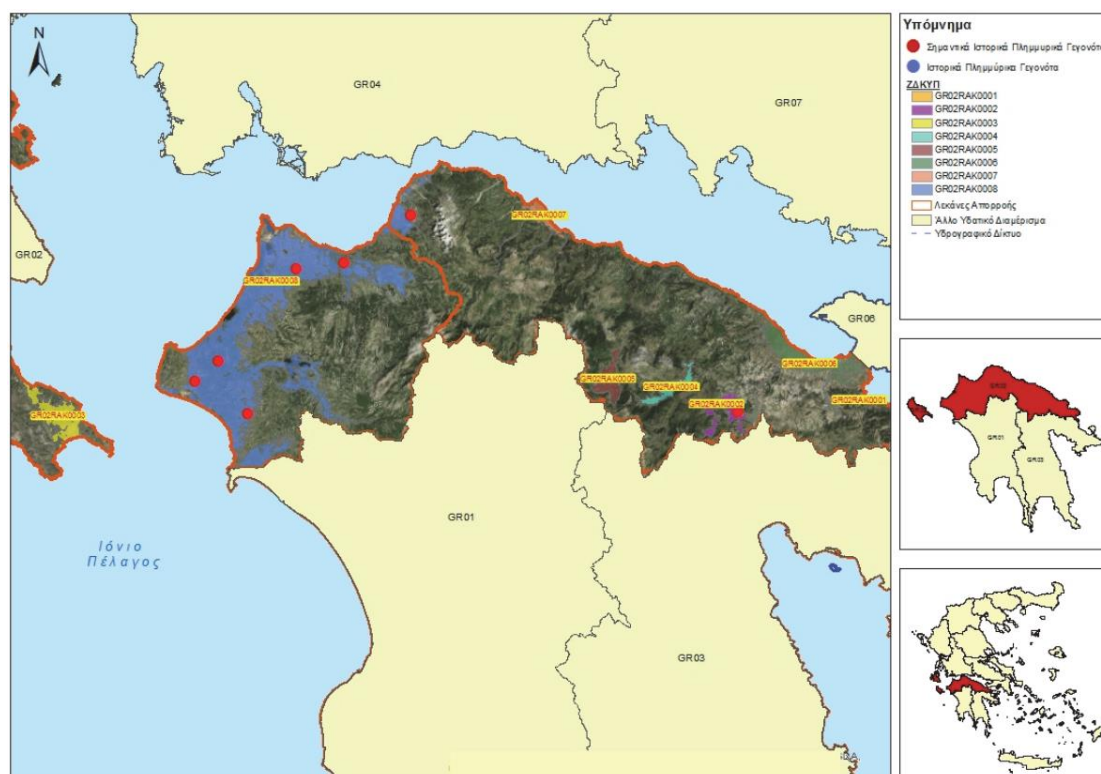
Όπως φαίνεται στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου δεν εντάσσονται περιοχές με υψηλό κίνδυνο πλημμύρας.

Προσδιορισμός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ)

Στο πλαίσιο του Σχεδίου, ορίστηκαν οκτώ (8) ΖΔΥΚΠ, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.11: ΖΔΥΚΠ ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου

α/α	Ονομασία	Κωδικός	Έκταση (km ²)	ΛΑΠ	Ποσοστό ΛΑΠ
1	Πεδινή περιοχή οικισμών Λουτρών Ωραίας Ελένης	GR02RAK0001	3.28	EL0227	0.1%
2	Υψηλή ζώνη π. Ασωπού	GR02RAK0002	38.48	EL0227	1.0%
3	Χαμηλά Ζακύνθου	GR02RAK0003	76.07	EL0245	18.7%
4	Χαμηλή ζώνη λεκάνης λίμνης Στυμφαλίας	GR02RAK0004	28.66	EL0227	0.8%
5	Χαμηλή ζώνη λεκάνης τεχνητής λίμνης Φενεού	GR02RAK0005	38.95	EL0227	1.1%
6	Χαμηλή ζώνη ρεμάτων παραλίας Β. Πελοποννήσου από το Κιάτο έως την Κόρινθο	GR02RAK0006	120.42	EL0227	3.3%
7	Χαμηλή ζώνη π. Σελινούντα	GR02RAK0007	33.72	EL0227	0.9%
8	Πεδινή ζώνη λεκανών απορροής Πείρου - Βέργα - Πηνειού -Γλαύκου	GR02RAK0008	887.55	EL0228	36.5%

Χάρτης 6.22: ΖΔΚΥΠ και σημαντικά, ιστορικά πλημμυρικά συμβάντα στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου

Πηγή: ΣΔΚΠΛΑΠ ΕΛ02

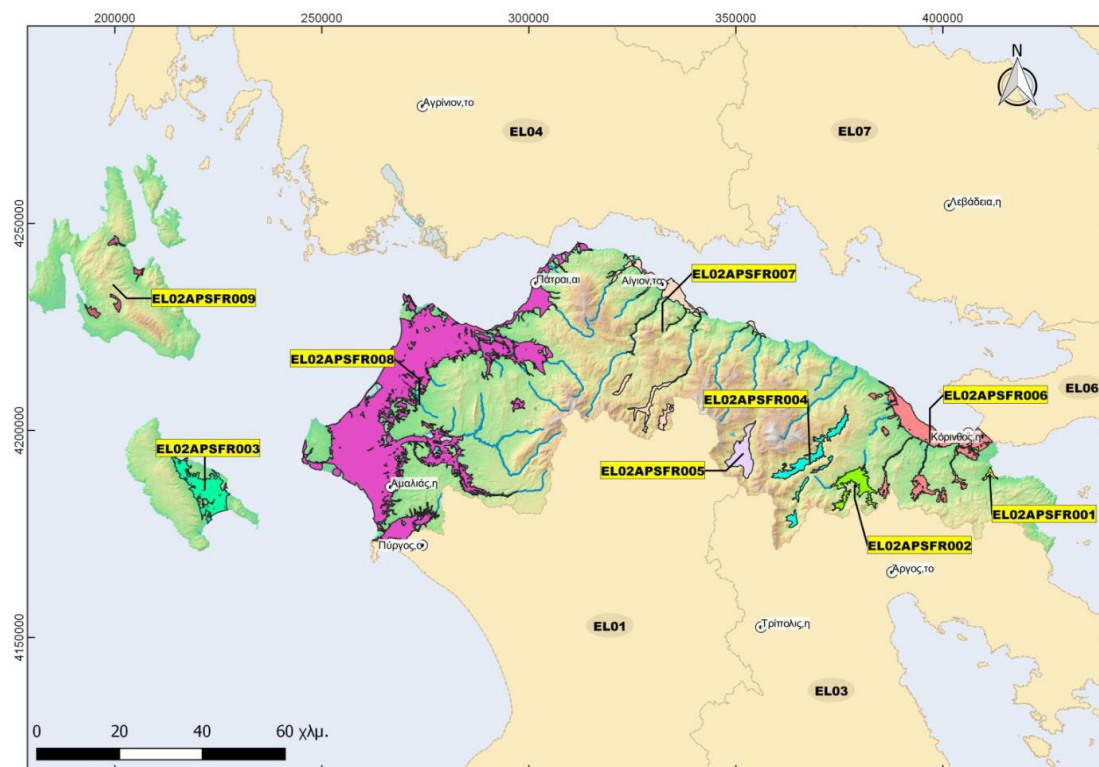
Σε επόμενο χρόνο, εκκινήθηκε η διαδικασία της 1ης Αναθεώρησης της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, η οποία δημοσιεύθηκε στις 2/7/2020 οπότε και τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Η οριστικοποίηση της 1ης Αναθεώρησης της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας αναμένεται κατόπιν της αξιολόγησης και ενσωμάτωσης των παρατηρήσεων και σχολίων από τους εμπλεκόμενους φορείς και το κοινό. Στη συνέχεια, προγραμματίζεται η Αναθεώρηση των Χαρτών Επικινδυνότητας και Κινδύνων Πλημμύρας και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας για το σύνολο της χώρας.

Στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (2019) επήλθαν ορισμένες αλλαγές όσον αφορά τις καθορισμένες ΖΔΚΥΠ στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου. Οι αλλαγές αυτές παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.12: Μεταβολή ΖΔΥΚΠ του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου κατά την ΠΑΚΠ

α/α	1 ^η ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ (2019)			
	Κωδικός	Ονομασία	Έκταση (km ²)	Αλλαγές στη 2 ^η Προκαταρκτική
1	EL02APSF001	Πεδινή περιοχή οικισμών Λουτρών Ωραίας Ελένης	3,27	Παραμένει ως έχει
2	EL02APSF002	Υψηλή ζώνη π. Ασωπού	38,48	Παραμένει ως έχει
3	EL02APSF003	Χαμηλά Ζακύνθου	76,07	Παραμένει ως έχει
4	EL02APSF004	Χαμηλές ζώνες λεκάνης λίμνης Στυμφαλίας και λεκάνης Αλέας	52,43	Εντάσσονται χαμηλές ζώνες όπου έχουν καταγραφεί πλημμυρικά συμβάντα. Αλλαγή ονομασίας
5	EL02APSF005	Χαμηλή ζώνη λεκάνης τεχνητής λίμνης Φενεού	38.95	Παραμένει ως έχει
6	EL02APSF006	Χαμηλή Ζώνη ρεμάτων Βόρειας Πελοποννήσου από Κόρινθο έως Μελίσσι	150,67	Εντάσσονται χαμηλές ζώνες όπου έχουν καταγραφεί πλημμυρικά συμβάντα. Μικρή αλλαγή στην ονομασία
7	EL02APSF007	Χαμηλές ζώνες π. Σελινούντα και λοιπών ρεμάτων	85.2	Εντάσσονται χαμηλές ζώνες όπου έχουν καταγραφεί πλημμυρικά συμβάντα.
		Δυτικής Αχαΐας		Μικρή αλλαγή στην ονομασία
8	EL02APSF008	Χαμηλές Ζώνες λεκανών απορροής Ανατολικής Αχαΐας από Σκαφίδια έως Ψαθόπυργο	907.21	Εντάσσονται χαμηλές ζώνες όπου έχουν καταγραφεί πλημμυρικά συμβάντα. Μικρή αλλαγή στην ονομασία
9	EL02APSF009	Χαμηλές ζώνες νήσου Κεφαλονιάς	15.26	Νέα Περιοχή
	ΣΥΝΟΛΟ		1282,34	
	Διαφορά σε σχέση με Προκαταρκτική 2012		5%	
	Ποσοστό στο σύνολο του ΥΔ (%)		17,4	

Χάρτης 6.23: Ζώνες δυνητικού κινδύνου πλημμύρας στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου κατά την ΠΑΚΠ

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου δεν εντάσσονται περιοχές με υψηλό κίνδυνο πλημμύρας και δεν έχει επέλθει καμία μεταβολή κατά την 1^η Αναθεώρηση σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας.

Επιπλέον, δημοσιεύτηκαν στις 08/08/2021, στη βάση δεδομένων του ΥΠΕΝ αρχεία γεωχωρικών δεδομένων των ιστορικών πλημμυρικών συμβάντων, των σημαντικών πλημμυρικών συμβάντων και των Αναθεωρημένων Ζωνών Δυσνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αρχεία, στη Δημοτική Ενότητα Ξυλοκάστρου δεν διαπιστώνονται μεταβολές συγκριτικά με τις προγενέστερες εκδόσεις.

Λιμναία Υδατικά Συστήματα

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02) εντοπίζονται δύο (2) λιμναία Υδατικά Συστήματα και τρία (3) ποτάμια Ιδιαίτερα Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ) λιμναίου τύπου.

Πίνακας 6.13: Λιμναία Υδατικά Συστήματα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου

α/α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Έκταση (km ²)	Περίμετρος (km)	Τύπος ΥΣ
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)						
1	ΛΙΜΝΗ ΣΤΥΜΦΑΛΙΑ	EL0227L000000002N	ΦΥΣ	3,6	9,2	GR-VSNL
2	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΦΕΝΕΟΥ	EL0227L000000003A	ΤΥΣ	0,5	4,0	L-M5/7W
ΦΥΣ: Φυσικό ΥΣ, ΙΤΥΣ: Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, ΤΥΣ: Τεχνητό ΥΣ						
α/α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Έκταση (km ²)	Περίμετρος (km)	Τύπος ΥΣ
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)						
1	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΣΩΠΟΥ	EL0227RL02900001H	ΙΤΥΣ	1,3	12,2	L-M8
ΛΑΠ Πείρου- Βέργα - Πηνειού (EL0228)						
1	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΣΤΕΡΙΟΥ	EL0228RL00404001H	ΙΤΥΣ	1,6	15,4	L-M8
2	ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΠΗΝΕΙΟΥ	EL0228RL00203002H	ΙΤΥΣ	19,8	80,2	L-M8
ΦΥΣ: Φυσικό ΥΣ, ΙΤΥΣ: Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, ΤΥΣ: Τεχνητό ΥΣ						

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχουν καθοριστεί τρία λιμναία ΥΣ, τα οποία ωστόσο βρίσκονται εκτός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Μεταβατικά Υδατικά Συστήματα

Στο ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου προσδιορίστηκαν πέντε (5) μεταβατικά υδατικά συστήματα, τα οποία παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 6.14: Μεταβατικά Υδατικά Συστήματα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου

α/α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Έκταση (km ²)	Περίμετρος (km)	Τύπος ΥΣ
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)						
1	ΑΛΥΚΗ ΑΙΓΙΟΥ	EL0227T0001N	ΦΥΣ	0,16	1,72	TW1
ΛΑΠ Πείρου - Βέργα - Πηνειού (EL0228)						
1	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΠΑΠΑ (ΑΡΑΞΟΣ)	EL0228T0001N	ΦΥΣ	4,04	15,17	TW1
2	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΥΤΥΧΙΟΥ	EL0228T0004N	ΦΥΣ	7,0	16,62	TW1
3	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΠΡΟΚΟΠΟΣ	EL0228T0005N	ΦΥΣ	5,63	17,7	TW1
ΛΑΠ Κεφαλονιάς- Ιθάκης - Ζακύνθου (EL0245)						
1	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΥΤΑΒΟΥ (ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ)	EL0245T0001N	ΦΥΣ	1,2	5,53	TW1
ΦΥΣ: Φυσικό ΥΣ, ΙΤΥΣ: Ιδιαίτερα τροποποιημένο ΥΣ, ΤΥΣ: Τεχνητό ΥΣ						

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχει καθοριστεί ένα μεταβατικό ΥΣ, το οποίο ωστόσο βρίσκεται εκτός της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Παράκτια Υδατικά Συστήματα

Στο Υδατικό Διαμέρισμα Βόρειας Πελοποννήσου (EL02) προσδιορίστηκαν δεκαεννιά (19) παράκτια υδατικά συστήματα, τα οποία σύμφωνα με την τυπολογία που υιοθετήθηκε ανήκουν όλα σε έναν τύπο, στον τύπο ΙΙΙΕ. Από αυτά τα τρία (3) ανήκουν στη ΛΑΠ EL0227.

Στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου έχουν καθοριστεί τα παρακάτω 3 παράκτια ΥΣ: ο Όρμος Κορίνθου (GR0227C0006N) έκτασης 132,60 km² και μήκος ακτογραμμής 54,90 km², Κορινθιακός Κόλπος-Ακτές Πελοποννήσου (GR0227C0005N) έκτασης 831,90 km² και μήκος ακτογραμμής 139,70 km² και το λιμάνι της Πάτρας (GR0227C0004H) το οποίο είναι ιδιαίτερα τροποποιημένο, και έχει έκταση 1,05 km² και μήκος ακτογραμμής 9,70 km².

Πίνακας 6.15: Παράκτια Υδατικά Συστήματα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου

α/α	Όνομα ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Κατηγορία	Έκταση (km ²)	Μήκος ακτογραμμής (km)	Τύπος ΥΣ
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (EL0227)						
1	ΛΙΜΑΝΙ ΠΑΤΡΑΣ	EL0227C0004H	ΙΤΥΣ	329,74	9,7	ΙΙΙΕ
2	ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ - ΑΚΤΕΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	EL0227C0005N	ΦΥΣ	831,91	139,7	ΙΙΙΕ
3	ΌΡΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ	EL0227C0006N	ΦΥΣ	132,59	54,9	ΙΙΙΕ

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Τμήμα του Παράκτιου ΥΣ «Κορινθιακός Κόλπος-Ακτές Πελοποννήσου» εντοπίζεται στην περιοχή μελέτης. Το υπόστρωμα του αποτελείται από μεικτά ιζήματα ενώ κατατάσσεται στις ιζηματικές ρηχές ακτές και η οικολογική και χημική του κατάσταση είναι καλή. Λειτουργούν δύο σταθμοί παρακολούθησης για το παράκτιο υδατικό σύστημα με κωδικό EL000200010005N300 και EL000200010005N600.

Χάρτης 6.24: Παράκτια ΥΣ Βόρειας Πελοποννήσου-Κορινθιακός Κόλπος-Ακτές Πελοποννήσου

6.8.3 Υπόγεια Ύδατα

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα της λεκάνης απορροής ρεμάτων Βόρειας Πελοποννήσου είναι 14 και είναι άμεσα συσχετιζόμενα με επιφανειακά νερά ή χερσαία οικοσυστήματα με συνολική έκταση 3741 m².

Χάρτης 6.25: Θέση και όρια υπόγειων υδατικών συστημάτων Βόρειας Πελοποννήσου (EL02)

Με βάση τα υδρολιθολογικά στοιχεία, το αρχικό κριτήριο διαχωρισμού των υπόγειων υδατικών συστημάτων αποτελεί η υδρολιθολογική συμπεριφορά των σχηματισμών που τα φιλοξενούν. Έτσι, προκύπτουν τα καρστικά, τα κοκκώδη και τα ρηγματώδη συστήματα υπόγειων υδροφοριών.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα ΥΥΣ του Υδατικού Διαμερίσματος Βόρειας Πελοποννήσου (ΕΛ02) και συγκεκριμένα της ΛΑΠ ΕΛ0227, όπως προέκυψαν κατά την 1^η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ.

Πίνακας 6.16: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στη ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Β. Πελοποννήσου

A/A	ΟΝΟΜΑ ΥΥΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	ΕΚΤΑΣΗ (Km ²)
ΛΑΠ Ρεμάτων Παραλίας Βόρ. Πελοποννήσου (ΕΛ0227)			
1	Σύστημα Πάτρας - Ρίου	ΕΛ0200120	131,74
2	Σύστημα Παναχαϊκού	ΕΛ0200130	455,62
3	Σύστημα Βόρειας Αχαΐας	ΕΛ0200140	118,77
4	Σύστημα Ζαρούχλας	ΕΛ0200150	172,67
5	Σύστημα Βάλτου - Εβροστίνας	ΕΛ0200160	91,74
6	Σύστημα Βόρειας Κορινθίας	ΕΛ0200170	825,46
7	Σύστημα Κορφιώτισσας	ΕΛ0200180	14,03
8	Σύστημα Κορίνθου - Κιάτου	ΕΛ0200190	71,16
9	Σύστημα Αραχναίου	ΕΛ0200200	725,88
10	Σύστημα Νεμέας	ΕΛ0200210	107,94
11	Σύστημα Ζήρειας	ΕΛ0200220	196,71
12	Σύστημα Φενεού	ΕΛ0200230	40,31
13	Σύστημα Καλαβρύτων	ΕΛ0200240	201,78
14	Σύστημα Βόρειου Ερύμανθου	ΕΛ0200250	301,17

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υ.Δ. Βόρειας Πελοποννήσου

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα που βρίσκονται εντός της ΔΕ Ξυλοκάστρου είναι τα ακόλουθα:

- Σύστημα Βόρειας Κορινθίας (ΕΛ0200170)
- Σύστημα Κορφιώτισσας (ΕΛ0200180)
- Σύστημα Βάλτου-Εβροστίνας (ΕΛ0200160)
- Σύστημα Ζήρειας (ΕΛ0200220)

Το σύστημα **Βόρειας Κορινθίας** τοποθετείται στο βόρειο πεδινό έως λοφώδες τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας και περιλαμβάνει τις εκβολές των ποταμών Δερβένιου, Σκουπαϊκού, Τρικαλίτικος, Φόνισσας και έχει έκταση 825,46 km².

Στο σύστημα αυτό αναπτύσσεται φρεάτιος υδροφόρος στις Ολοκαινικές, Πλειστοκαινικές αποθέσεις κοίτης και δελταϊκές αποθέσεις των ποταμών που αποτελούνται από ασύνδετες άμμους, αμμοχάλικα, αργίλους και μεικτές φάσεις αυτών και υπό πίεση ή μερικώς υπό πίεση υδροφορίες στις εναλλαγές κροκαλοπαγών, ψαμμιτών και μαργαϊκών οριζόντων των νεογενών αποθέσεων.

Η τροφοδοσία του συστήματος συντελείται από την απευθείας βροχόπτωση από τις διηθήσεις των ποταμών και χειμάρρων που το διασχίζουν. Η επαναπλήρωση των υπό πίεση υδροφόρων γίνεται με δυσκολία, εξαιτίας της ανάπτυξης αδιαπέρατων οριζόντων ιζημάτων.

Εκτιμάται ότι το σύστημα δέχεται μέση ετήσια τροφοδοσία περί τα 50x10⁶ m³. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας οι συνολικά απολήψιμες ποσότητες νερού από το σύστημα είναι ετησίως της τάξης των 15.8x10⁶ m³ και καλύπτουν κυρίως αρδευτικές αλλά και υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Το υδατικό σύστημα δέχεται έντονες διάχυτες και σημειακές πιέσεις, λόγω των έντονων χρήσεων, που περιλαμβάνουν αστικοποίηση, γεωργικές καλλιέργειες, κτηνοτροφία, ελαιοτριβεία, βιομηχανίες, ΧΥΤΑ, ΧΑΔΑ.

Παρατηρείται σημαντική παρουσία νιτρικών ιόντων, όχι όμως σε υψηλά επίπεδα. Αυξημένες τιμές Cl και SO₄ συναντώνται στην παράκτια ζώνη συνδεδεμένες με υφαλμύριση. Λόγω των αυξημένων πιέσεων που δέχεται το υδατικό σύστημα και των σημαντικών απολήψεων που γίνονται θα πρέπει το σύστημα να παρακολουθείται συστηματικά και ως προς την ποιοτική και ως προς την ποσοτική του κατάσταση.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου η ποσοτική και χημική του κατάσταση κρίνεται καλή και κακή, αντίστοιχα.

Το υπόγειο υδατικό σύστημα **Κορφιώτισσας** έχει έκταση 14.03 m^2 , αναπτύσσεται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της ζώνης της Τρίπολης που περιβάλλονται από Νεογενείς αποθέσεις.

Εκτιμάται ότι το σύστημα δέχεται μέση ετήσια τροφοδοσία περί τα $4 \times 10^6 \text{ m}^3$. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας οι συνολικά απολήψιμες ποσότητες νερού από το σύστημα είναι ετησίως της τάξης των $2.7 \times 10^6 \text{ m}^3$ και καλύπτουν κυρίως αρδευτικές αλλά και υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Το σύστημα χαρακτηρίστηκε ως προστατευόμενο ΥΥΣ, για απόληψη ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου η ποσοτική και χημική του κατάσταση κρίνεται καλή.

Το σύστημα καλύπτεται σχεδόν εξ ολοκλήρου από δασική έκταση. Δεν έχουν επισημανθεί προβλήματα διάχυτων ή σημειακών πιέσεων στην επιφάνεια του υδατικού συστήματος.

Η απουσία σημειακών και διάχυτων πιέσεων, αγροτικών δραστηριοτήτων, οικιστικής ανάπτυξης, και το έντονο ανάγλυφο είναι οι κύριοι παράγοντες που συμβάλουν στην καλή κατάσταση των υπόγειων υδάτων του συστήματος.

Το υπόγειο υδατικό σύστημα **Βάλτου – Εβροστίνας** έχει έκταση 91.74 m^2 , αναπτύσσεται σε πλειοπλειστοκαινικές αποθέσεις όπου επικρατούν σε μεγάλο βαθμό τα συνεκτικά κροκαλοπαγή και οι Τεταρτογενείς αποθέσεις στις πεδινές εκτάσεις.

Εκτιμάται ότι το σύστημα δέχεται μέση ετήσια τροφοδοσία περί τα $40 \times 10^6 \text{ m}^3$. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας οι συνολικά απολήψιμες ποσότητες νερού από το σύστημα είναι ετησίως της τάξης των $15.7 \times 10^6 \text{ m}^3$ και καλύπτουν κυρίως αρδευτικές αλλά και υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου η ποσοτική και χημική του κατάσταση κρίνεται καλή.

Σημαντικό τμήμα του υδατικού συστήματος αποτελεί καλλιεργήσιμη γη, ενώ το υπόλοιπο είναι δασική έκταση. Δεν έχουν επισημανθεί προβλήματα διάχυτων ή σημειακών πιέσεων στην επιφάνεια του υδατικού συστήματος πέραν των καλλιεργειών.

Το υπόγειο υδατικό σύστημα **Ζήρειας** αναπτύσσεται στους ανθρακικούς σχηματισμούς της ζώνης της Τρίπολης και της Πίνδου. Στο νοτιοανατολικό του τμήμα καλύπτεται από πλειοπλειστοκαινικές αποθέσεις κροκαλοπαγών και αλλουβιακές αποθέσεις. Η κύρια εκφόρτιση του συστήματος γίνεται στο νότιο τμήμα μέσω των πηγών της ΣτυμφαλίαςΚεφαλαρίου (πηγή Δρίζας, Βελατσούρι, Φόρτσα, Κεφαλάρι) όπου στη συνέχεια αποστραγγίζεται μέσω της καταβόθρας της Στυμφαλίας προς τον Αργολικό Κόλπο. Άλλες πηγές του συστήματος είναι η πηγή Μπουζίου, Καστανιάς, Αγ.Βαρβάρας. Μετά την κατασκευή της Σήραγγας Σούρι, σημαντικό τμήμα των νερών εκτρέπεται στη λεκάνη του Ασωπού ποταμού.

Εκτιμάται ότι το σύστημα δέχεται μέση ετήσια τροφοδοσία περί τα $60 \times 10^6 \text{ m}^3$. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας οι συνολικά απολήψιμες ποσότητες νερού από το σύστημα είναι ετησίως της τάξης των $7.9 \times 10^6 \text{ m}^3$ και καλύπτουν κυρίως αρδευτικές αλλά και υδρευτικές ανάγκες της περιοχής.

Το σύστημα χαρακτηρίστηκε ως προστατευόμενο ΥΥΣ, για απόληψη ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης.

Σύμφωνα με την 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Βόρειας Πελοποννήσου η ποσοτική και χημική του κατάσταση κρίνεται καλή.

Το μεγαλύτερο τμήμα του υδατικού συστήματος είναι δασική έκταση και μόνο το πεδινό τμήμα του στα νοτιοανατολικά είναι καλλιεργήσιμη γη. Δεν έχουν επισημανθεί προβλήματα διάχυτων ή σημειακών πιέσεων στην επιφάνεια του υδατικού συστήματος πέραν των καλλιεργειών.

Ζ. Εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο περιβάλλον του σχεδίου

7.1 Γενικά

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται η μεθοδολογία που υιοθετήθηκε για τη διενέργεια της εκτίμησης των επιπτώσεων του ΓΠΣ της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, σε εφαρμογή των απαιτήσεων της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της ΚΥΑ 107017/2006 (ΦΕΚ 1225Β/2006), με την οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο η Οδηγία ΣΠΕ.

Η μεθοδολογία που έχει υιοθετηθεί στο πλαίσιο μελέτης του παρόντος ΓΠΣ, καλύπτει το φάσμα των απαιτήσεων της Οδηγίας ΣΠΕ, ώστε να περιλάβει κατά προτεραιότητα την εξέταση των θεμάτων που ορίζονται στις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 11 της ΚΥΑ 107017/2006:

- Προσδιορισμός, τελική εκτίμηση και αξιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από το σύνολο των ρυθμίσεων και από κάθε μέτρο του ΓΠΣ.
- Ειδικότερη αναφορά στις πρωτογενείς και δευτερογενείς, σωρευτικές, συνέργιας, βραχυ–μεσο–μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις σε τομείς όπως:
  - η βιοποικιλότητα (χλωρίδα – πανίδα),
  - το έδαφος,
  - οι υδατικοί πόροι,
  - η ατμόσφαιρα, οι κλιματικοί παράγοντες
  - ο πληθυσμός – ανθρώπινη υγεία,
  - τα υλικά περιουσιακά στοιχεία – κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον,
  - η πολιτιστική – ιστορική – αρχιτεκτονική κληρονομιά,
  - οι χρήσεις γης – αστικό περιβάλλον και
  - το τοπίο

- ανάλυση προτάσεων, κατευθύνσεων και μέτρων για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιωνδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, καθώς
- και οργάνωση προγράμματος/συστήματος παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΓΠΣ.

Οι προδιαγραφές της ΚΥΑ 107017/2006 ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που καλύπτουν ποικίλα σχέδια και προγράμματα διαφορετικού χαρακτήρα, αφήνοντας ένα περιθώριο προσαρμογής και εξειδίκευσης της μεθοδολογικής προσέγγισης ανάλογα με το ειδικότερο περιεχόμενο του εξεταζόμενου σχεδίου.

Ως εκ τούτου, η μεθοδολογία που διαμορφώθηκε για το ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, λαμβάνει υπόψη της τα κρίσιμα σημεία για τη συγκεκριμένη περιοχή μελέτης και τους όρους του προτεινόμενου σχεδίου, να επιλέγει τα αναλυτικά κριτήρια αξιολόγησης και εξάγει συμπεράσματα τα οποία αποτελούν και την ολοκληρωμένη αξιολόγηση του ΓΠΣ.

Προτεραιότητα δίνεται στον εντοπισμό των κρίσιμων κάθε φορά θεμάτων, στα ζητήματα τα οποία χρήζουν περαιτέρω εμβάθυνσης και στην ανάδειξη των επιλογών που ενδέχεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις σε μια σειρά παραγόντων που άπτονται της πολιτικής για την αειφόρο ανάπτυξη. Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αναλύονται και αξιολογούνται λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις έννοιες της αειφορίας, της κοινωνικής συνοχής και της οικονομικής ανάπτυξης.

7.2 Μεθοδολογία εκτίμησης, αξιολόγησης και αντιμετώπισης των επιπτώσεων

Η διενέργεια της εκτίμησης των επιπτώσεων του ΓΠΣ έχει λάβει υπόψη της τους στόχους που προκύπτουν από την αξιολόγηση των σχετικών εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών στόχων περιβαλλοντικής προστασίας, τους στόχους και τις κατευθύνσεις των εγκεκριμένων πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού υπερκείμενου επιπέδου (Γενικό και Ειδικά Πλαίσια κ.λπ), καθώς και τις κατευθύνσεις / δεσμεύσεις που προκύπτουν από τομεακές και θεματικές στρατηγικές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και από πρόσφατα εκδοθέντες

Νόμους που εισάγουν νέες ρυθμίσεις περιβαλλοντικής προστασίας και διαχείρισης για μια σειρά κρίσιμων περιβαλλοντικών παραμέτρων.

Κατά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από ένα σχέδιο, υπάρχει ένας σημαντικός βαθμός αβεβαιότητας, ο οποίος γενικά οφείλεται σε δύο λόγους:

- Ο γενικός χαρακτήρας των ρυθμίσεων ενός σχεδίου πολλές φορές δεν διαφωτίζει τα ειδικότερα ζητήματα που, κατά την εφαρμογή του σχεδίου, μπορεί να αποδειχθούν μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας.
- Το εύρος της περιοχής μελέτης ενδέχεται να περιορίσει την εμβάθυνση στην εξέταση ορισμένων περιβαλλοντικών μεταβολών με ιδιαίτερη σημασία.

Για τους παραπάνω λόγους, κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων, αρχικά προσδιορίζεται η πιθανότητα επηρεασμού κάποιου περιβαλλοντικού τομέα από μία ή περισσότερες προτάσεις του ΓΠΣ. Στη φάση αυτή χρησιμοποιείται η μέθοδος των κρίσιμων ερωτήσεων του Οδηγού Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Αξιολόγησης, κατά την οποία ομογενή υποσύνολα του σχεδίου υποβάλλονται σε διαδικασία ερωτήσεων, ώστε να εκτιμηθεί η πιθανότητα, αλλά και ο προσανατολισμός της αλλαγής αναφορικά με έναν περιβαλλοντικό στόχο.

Ο τύπος των κρίσιμων ερωτήσεων επελέγη ώστε να κατευθύνεται προς τις περιβαλλοντικές παραμέτρους, αντί των εναλλακτικών κατευθύνσεων, είτε προς τους περιβαλλοντικούς στόχους, είτε προς τα έργα και δράσεις του Σχεδίου. Το κύριο κριτήριο που οδήγησε στην επιλογή αυτή, της κατεύθυνσης των ερωτήσεων προς τις περιβαλλοντικές παραμέτρους, είναι η διασφάλιση που επιτυγχάνεται ως προς το σφαιρικό, στρατηγικό χαρακτήρα της εκτίμησης, αφού μπορούν να συνεκτιμηθούν όλες οι επιδράσεις των μερών του προγράμματος και να εξαχθεί η συνισταμένη μεταβολή. Έτσι, δεν εξετάζεται ένας περιβαλλοντικός στόχος (π.χ. η βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων υδάτων), αλλά οι περιβαλλοντικοί δείκτες με τους οποίους αυτός σχετίζεται (π.χ. σημειακή ρύπανση υδατικών πόρων). Με αυτόν τον τρόπο, οι περαιτέρω εκτιμήσεις εστιάζουν στις λεπτομερείς αιτίες των επιπτώσεων και προτείνονται τα κατάλληλα μέτρα.

Τα κριτήρια για να εκτιμηθεί η πιθανότητα αλλαγών σε κάποιο περιβαλλοντικό δείκτη επιλέχθηκαν έτσι ώστε να εξετάζεται το εύρος της επηρεαζόμενης περιοχής, η πρωτογένεια των επιπτώσεων και η πιθανότητα μεταβολής τους. Ως εργαλείο για τα παραπάνω χρησιμοποιήθηκε ένας πίνακας κρίσιμων ερωτήσεων με βάση τον οποίο, έγινε η αρχική εκτίμηση των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις προτάσεις του Σχεδίου. Ο Πίνακας αυτός παρατίθεται στη συνέχεια:

Επεξηγήσεις:

- +** **+** : εφόσον ο περιβαλλοντικός τομέας παρουσιάζει ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις,
- +** : εφόσον ο περιβαλλοντικός τομέας παρουσιάζει θετικές επιπτώσεις,
- : εφόσον ο περιβαλλοντικός τομέας παρουσιάζει ιδιαίτερα αρνητικές επιπτώσεις,
- : εφόσον ο περιβαλλοντικός τομέας παρουσιάζει αρνητικές επιπτώσεις,
- 0** : εφόσον ο περιβαλλοντικός τομέας δεν παρουσιάζει καμία επίπτωση
- Π** : Πρωτογενής προέλευση επίπτωσης
- Δ** : Δευτερογενής προέλευση επίπτωσης

Όσον αφορά το χρόνο εμφάνισης και τη διάρκεια των επιπτώσεων, ακολουθείται η παρακάτω διάκριση:

- προσωρινές/μόνιμες,
- βραχυπρόθεσμες/μεσοπρόθεσμες/μακροπρόθεσμες

Πίνακας 7.1: Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Είδος και Ένταση Επίπτωσης	Προέλευση Επίπτωσης (πρωτογενής / δευτερογενής)	Χρονικός Ορίζοντας Εμφάνισης	Διάρκεια Εμφάνισης	Σχόλια και Μέτρα Αντιμετώπισης
Α. Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα συμβάλλει στην προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας;	+	Δ	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	Για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων απαιτείται αυστηρή τήρηση των περιορισμών στις Περιοχές Ειδικής Προστασίας, περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων και συστηματική επιβολή ειδικών περιβαλλοντικών όρων
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας;	+	Δ	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η έκταση των δασικών / αναδασωτέων εκτάσεων θα επηρεαστεί από την εφαρμογή του ΓΠΣ;	+	Π	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η συνοχή των οικοτόπων στις προστατευόμενες περιοχές θα επηρεαστεί από την εφαρμογή του ΓΠΣ;	+	Π	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Β. Έδαφος					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στην προστασία των χαρακτηριστικών του εδάφους;	++	Π	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	Οι σημαντικότερες κατευθύνσεις που αναμένεται να έχουν ισχυρά θετικές επιπτώσεις είναι: η σαφής οριοθέτηση της γεωργικής και μη γης, η μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, η ορθολογική διαχείριση των απορριμάτων με σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους, η μεταφορά λυμάτων με σύγχρονες τεχνολογικά μεθόδους
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στην έκταση καλλιεργούμενης γης;	++	Π	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στην αειφόρο διαχείριση των αποβλήτων ;	++	Δ	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Είδος και Ένταση Επίπτωσης	Προέλευση Επίπτωσης (πρωτογενής / δευτερογενής)	Χρονικός Ορίζοντας Εμφάνισης	Διάρκεια Εμφάνισης	Σχόλια και Μέτρα Αντιμετώπισης
Γ. Υδατικοί Πόροι					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στην ποιότητα των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων ώστε να επιτευχθεί η "καλή οικολογική και χημική κατάσταση";	+	Π	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	Η μεταφορά των λυμάτων με σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους, η προώθηση της μείωσης της χρήσης φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, ο εκσυγχρονισμός των δικτύων ύδρευσης και άρδευσης είναι οι σημαντικότερες κατευθύνσεις που αναμένεται να έχουν ιδιαίτερα θετική επίπτωση στην ποιότητα των υδατικών πόρων της περιοχής μελέτης. Επίσης, το Σχέδιο προβλέπει σειρά δράσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της επάρκειας των υδατικών πόρων της Δ.Ε.
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να επηρεάσει τον στόχο της επίτευξης επιθυμητής επάρκειας των υδατικών πόρων;	++	Π	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα συμβάλλει στη μείωση της σημειακής ρύπανσης;	+	Π	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Δ. Ατμόσφαιρα - Κλίμα - Ενέργεια					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να συμβάλλει στη μείωση των αέριων ρύπων και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου;	+	Δ	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	Το πολεοδομικό πρότυπο ανάπτυξης, η ρύθμιση των χρήσεων γης επιφέρουν θετικές επιπτώσεις. Αρνητικές επιπτώσεις θα υπάρξουν κατα τη διάρκεια κατασκευής των έργων, οι οποίες θα αξιολογηθούν στο στάδιο περιβαλλοντικής ωρίμανσης των έργων
Ε. Πληθυσμός - Ανθρώπινη Υγεία					

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Είδος και Ένταση Επίπτωσης	Προέλευση Επίπτωσης (πρωτογενής / δευτερογενής)	Χρονικός Ορίζοντας Εμφάνισης	Διάρκεια Εμφάνισης	Σχόλια και Μέτρα Αντιμετώπισης
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να επηρεάσει την πληθυσμιακή μεταβολή της Δ.Ε Ξυλοκάστρου;	+	Δ	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	Η ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής μελέτης θα βελτιωθεί με την κατασκευή των έργων υποδομής, των έργων πρόνοιας και εκπαίδευσης έτσι όπως περιγράφονται στο σχέδιο του ΓΠΣ.
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων;	++	Π	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα συμβάλλει στη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων για την υγεία;	++	Π	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	
ΣΤ. Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία - Κοινωνικό και Οικονομικό Περιβάλλον					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να συμβάλλει στην προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων;	0	-	-	-	Η ανάπτυξη της οικοτουριστικής φυσιογνωμίας της Δ.Ε. η προώθηση ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων, η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών αναμένεται να συμβάλουν μόνιμα στη βελτίωση των συνθηκών του τοπικού οικονομικού περιβάλλοντος. Επίσης αναμένεται να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας με την κατασκευή των νέων έργων
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να συμβάλλει στη βελτίωση επενδυτικού κλίματος ή αύξηση επενδύσεων;	+	Δ	Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να συμβάλλει στη μείωση του δείκτη ανεργίας;	+ -	Π / Δ	Μεσοπρόθεσμος/ Μακρυπρόθεσμος	Μόνιμος	
Ζ. Πολιτιστική - Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα συμβάλλει στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του ιστορικού περιβάλλοντος;	++	Π	Βραχυπρόθεσμος	Μόνιμος	Η προστασία και η ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους του ΓΠΣ.

Περιβαλλοντικοί Τομείς	Είδος και Ένταση Επίπτωσης	Προέλευση Επίπτωσης (πρωτογενής / δευτερογενής)	Χρονικός Ορίζοντας Εμφάνισης	Διάρκεια Εμφάνισης	Σχόλια και Μέτρα Αντιμετώπισης
Η. Χρήσεις Γης - Αστικό Περιβάλλον					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα επηρεάσει τη ζήτηση γης για αστική ανάπτυξη;	+	Π	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	Η εφαρμογή των προτάσεων κρίνεται πως θα έχει θετική επίπτωση στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος και στην ανάσχεση του φαινομένου των ασύμβατων χρήσεων γης μέσω: δημιουργίας βιομηχανικής - βιοτεχνικής ζώνης, οριοθέτηση καλλιεργήσιμης και μη γης, δημιουργία ζώνης περιοχών ειδικής προστασίας. Οι πιθανές επιπτώσεις μικρής κλίμακας λόγω αλλαγών στις χρήσεις γης αντιμετωπίζονται μέσω δημόσιας διαβούλευσης κλπ
Η εφαρμογή του ΓΠΣ θα έχει επίπτωση στην ανάπτυξη των χρήσεων γης;	++	Π	Μεσοπρόθεσμος	Μόνιμος	
Θ. Τοπίο					
Η εφαρμογή του ΓΠΣ μπορεί να έχει επίπτωση στην ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του τοπίου;	+	Π	Μακροπρόθεσμος	Μόνιμος	Εκτιμάται ως σημαντική η μέριμνα για το σεβασμό προς τα ιδιαίτερα τοπιολογικά χαρακτηριστικά κάθε υποπεριοχής, η οποία πρέπει να δοθεί στη φάση της κατασκευής (κυρίως), αλλά και λειτουργίας του συνόλου των προτεινόμενων από το Σχέδιο.

7.3 Αξιολόγηση των επιπτώσεων

Στο στάδιο αυτό εκτίθενται εκτενέστερα τα χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών μεταβολών που στο προηγούμενο στάδιο εκτιμήθηκαν ως πιθανά και προσδιορίστηκαν επιγραμματικά τα κύρια χαρακτηριστικά τους.

7.3.1 Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα

Ο χαρακτηρισμός από το ΓΠΣ των τμημάτων της περιοχής μελέτης που έχουν τον καθοριστικότερο ρόλο στην οικολογική ισορροπία της περιοχής, παρουσιάζοντας τα πιο ευαίσθητα και σπάνια οικολογικά χαρακτηριστικά, ως Περιοχές Ειδικής Προστασίας, όπου εισάγονται αυστηροί όροι και περιορισμοί στην ανθρώπινη δραστηριότητα, εκτιμάται πως έχει θετική επίπτωση στο ευρύτερο ζήτημα που αφορά τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Το ΓΠΣ της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, εξασφαλίζει την προστασία του εξωαστικού χώρου από την εξάπλωση και διάχυση του οικιστικού ιστού, την αποφυγή της άναρχης και ανεξέλεγκτης δόμησης, προβλέποντας τη βέλτιστη χρήση και αξιοποίηση τόσο της ήδη πολεοδομημένης γης όσο και τις εντός ορίων εκτάσεις που δεν έχουν ακόμα πολεοδομηθεί. Κύριος στόχος της συνολικής ρύθμισης του χώρου, τόσο εντός όσο και εκτός σχεδίου, με συντονισμένες πολιτικές σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού, είναι μία προοπτική περιορισμού της εκτός σχεδίου δόμησης και αποτροπής της οικιστικής διάχυσης. Με αυτό τον τρόπο συμβάλλουν στην προστασία των φυσικών περιοχών και τη συνέχεια των οικοσυστημάτων.

Προστατεύονται και τίθενται ειδικές ρυθμίσεις και κανονισμοί για τα δάση, τις προστατευόμενες περιοχές, τις περιοχές όπου περιλαμβάνονται στοιχεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος, τις ζώνες γύρω από τα ρέματα και γενικότερα τις περιοχές φυσικού κάλλους. Με τον καθορισμό των Ζωνών Προστασίας καθώς και τις ρυθμίσεις που αφορούν τον αστικό και περιαστικό χώρο της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου προστατεύοντας το φυσικό περιβάλλον και εφαρμόζοντας τις προτάσεις για τη λήψη μέτρων για το φυσικό περιβάλλον αναμένεται η προστασία της βιοποικιλότητας, της χλωρίδας και της πανίδας της περιοχής μελέτης.

Οι θετικές επιπτώσεις, αν και έμμεσες, έχουν σημαντική έκταση, αφού ο περιορισμός και έλεγχος των πιέσεων ευνοεί το φυσικό περιβάλλον σε περιοχή μεγαλύτερη των διοικητικών

ορίων της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου. Είναι πιθανή θετική αλληλεπίδραση με μεταβολές σε άλλους περιβαλλοντικούς παράγοντες. Στην προστασία του περιβάλλοντος συμβάλλουν και η βελτίωση των τεχνικών υποδομών και η ορθή διαχείριση των απορριμμάτων.

Πιθανόν να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις μικρής κλίμακας από τη βελτίωση – συμπλήρωση των υφισταμένων τεχνικών υποδομών (οδοποιία – ύδρευση – αποχέτευση).

7.3.2 Επιπτώσεις στο Έδαφος

Θετικές επιπτώσεις στο έδαφος της περιοχής μελέτης αναμένεται να έχουν συγκεκριμένες προτάσεις του ΓΠΣ, όπως:

- Επέκταση βασικού και δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης
- Κατασκευή δικτύου όμβριων
- Έργα οριοθέτησης και διευθέτησης ρεμάτων

Γενικότερα, βάσει του προτεινόμενου προτύπου οικιστικής οργάνωσης της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου, προστατεύεται ο εξωαστικός χώρος από την εξάπλωση και διάχυση του οικιστικού ιστού με συνέπεια τη μείωση της καταπάτησης της γεωργικής γης και έμμεσες θετικές επιπτώσεις στην προστασία και μεσοπρόθεσμη βελτίωση των εδαφών. Επιπλέον, μειώνεται η καταπάτηση της γης με την οργάνωση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που υπάρχουν διάσπαρτες και τη συγκέντρωσή τους σε δύο πυρήνες.

Από την άλλη, οι διαδικασίες κατασκευής των προτεινόμενων έργων περιλαμβάνουν ένα αριθμό χωματουργικών εργασιών. Οι εκσκαφές και οι χωματουργικές εργασίες που θα απαιτηθούν θα δημιουργήσουν μικρές ποσότητες στερεών αποβλήτων με τη μορφή προϊόντων εκσκαφής.

Περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω των ρυπαντικών απορρίψεων στο περιβάλλον από τη δευτερογενή δραστηριότητα εκδηλώνονται υπό τη μορφή υγρών αποβλήτων που απαιτούν συνήθως κατάλληλη επεξεργασία και διάθεση και υπό τη μορφή στερεών ή και επικίνδυνων αποβλήτων.

Ακόμα η διάνοιξη νέων δρόμων μπορεί να αποτελέσει παράγοντα διάβρωσης των εδαφών.

7.3.3 Επιπτώσεις στους Υδατικούς Πόρους

Οι κυριότερες πηγές ρύπανσης των υπογείων υδάτων προέρχονται από τις καλλιέργειες, τις αστικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, σε αβαθείς υδροφορίες από τα επιφανειακά νερά τα οποία σε αρκετές περιπτώσεις είναι αποδέκτες αστικών αποβλήτων και τους χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων.

Η αύξηση της ζήτησης του νερού θα αποτυπωθεί άμεσα και σε τοπικό επίπεδο ως απόρροια της οικιστικής ανάπτυξης. Με την ανάπτυξη, παραταύτα, οικονομιών κλίμακας σε μακροπρόθεσμη κλίμακα και σε ευρύτερο γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς, σε συνδυασμό με τις σωρευτικές θετικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του συνόλου των προτάσεων του ΓΠΣ, το αποτύπωμα των επιπτώσεων θα είναι θετικό στον τομέα των υδάτων. Η μεταφορά από το μοντέλο της διάσπαρτης δόμησης στο μοντέλο της οργανωμένης οικιστικής ανάπτυξης θα συμβάλλει στην ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων καθώς θα μειωθεί η ανάγκη λειτουργίας και ανεξέλεγκτης χρήσης ιδιωτικών γεωτρήσεων, και κατ' επέκταση θα συμβάλλει στην αύξηση των αποθεμάτων νερού, αφού θα υδρεύονται υπό συγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης των υδατικών πόρων. Οι προτάσεις που αφορούν στον έλεγχο των χρήσεων γης και στην προστασία του εξωαστικού χώρου, είναι δυνατόν να οδηγήσουν εμμέσως στη βελτίωση της κατάστασης των υπόγειων υδροφορέων, των αποδεκτών και των υδατικών οικοσυστημάτων.

Θετική επίπτωση στην ποιότητα των υδάτων της περιοχής μελέτης αναμένεται να έχουν συγκεκριμένες προτάσεις του ΓΠΣ:

- Ανόρυξη νέων γεωτρήσεων σε κατάλληλες θέσεις
- Επέκταση βασικού και δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης
- Κατασκευή δικτύου όμβριων
- Έργα οριοθέτησης και διευθέτησης ρεμάτων

Η αντικατάσταση, ενίσχυση και συμπλήρωση των δικτύων θα πρέπει να γίνει με κατάλληλο σχεδιασμό και ορθολογιστική εκμετάλλευση του επιφανειακού και υπόγειου υδάτινου δυναμικού.

Επίσης πιθανόν να προκληθούν υγρά απόβλητα από τα βαρέα οχήματα, τα χωματουργικά μηχανήματα και τους εργαζόμενους κατά την κατασκευή των προτεινόμενων έργων.

Επίσης λόγω της δευτερογενούς δραστηριότητας μπορεί να προκύψουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω των ρυπαντικών απορρίψεων στο περιβάλλον υπό τη μορφή α) υγρών αποβλήτων που απαιτούν συνήθως κατάλληλη επεξεργασία και διάθεση β) στερεών ή και επικίνδυνων αποβλήτων .

7.3.4 Επιπτώσεις στην Ατμόσφαιρα, το Κλίμα και την Ενέργεια

Το πολεοδομικό πρότυπο ανάπτυξης που προτείνεται, συμβάλλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης μέσω της ενίσχυσης επιλεγμένων οικιστικών κέντρων για τη διαμόρφωση βιώσιμων οικιστικών ενότητων. Η ρύθμιση των χρήσεων γης στην κατεύθυνση της συνεκτικής πόλης, σε συνδυασμό με τις προτάσεις που τίθενται για το οδικό δίκτυο αναμένεται να συμβάλουν έμμεσα στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Αναφορικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση, αρνητική επίπτωση αναμένεται ότι θα έχουν προτάσεις του Σχεδίου που σχετίζονται με την επισκευή – συντήρηση και ασφατόστρωση τμημάτων οδοποιίας, επέκταση – αντικατάσταση δικτύων ύδρευσης και αποχέτευση καθώς και τα διάφορα έργα για τη βελτίωση των κοινωνικών υποδομών της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.

Επίσης, λόγω της δευτερογενούς δραστηριότητας μπορεί να προκύψουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις λόγω των ρυπαντικών απορρίψεων στο περιβάλλον υπό τη μορφή α) εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων και β) εκπομπών θορύβου, που απαιτούν κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης.

7.3.5 Επιπτώσεις στον Πληθυσμό και την Ανθρώπινη Υγεία

Η επιβολή ειδικότερων όρων δόμησης ή/και απαγόρευσής της για λόγους ασφαλείας και γεωλογικής καταλληλότητας, σε συνδυασμό με το πρότυπο χωρικής οργάνωσης, αναμένεται να έχουν θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των κατοίκων ενώ μειώνουν τις πιθανότητες έκθεσης του πληθυσμού σε περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής και στην υγεία του ανθρώπινου πληθυσμού της περιοχής μελέτης αναμένεται να έχουν οι συγκεκριμένες προτάσεις του ΓΠΣ:

- Βελτίωση και αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υποδομών για κάλυψη βασικών αναγκών των κατοίκων της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.
- Βελτίωση – συμπλήρωση των υφιστάμενων τεχνικών υποδομών (οδοποιία – ύδρευση – αποχέτευση).

7.3.6 Επιπτώσεις στα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία και το Κοινωνικό – Οικονομικό Περιβάλλον

Βασικός στόχος του Σχεδίου είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υποδομών, καθώς και η προστασία, ανάδειξη, αξιοποίηση και ανάπτυξη του φυσικού περιβάλλοντος, με προφανείς θετικές συνέπειες για την αξία αλλά και τη προστασία των δημοσίων και ιδιωτικών υλικών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην περιοχή.

Επιπροσθέτως, η προτεινόμενη οργάνωση των χρήσεων γης, θα έχει θετική επίπτωση στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, στην αύξηση της αξίας της γης και γενικότερα στην προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων.

Γενικά οι κατευθύνσεις της περιβαλλοντικής προστασίας και ανάδειξης που τίθενται σε προτεραιότητα από το Σχέδιο αναμένεται να προσδώσουν στη Δ.Ε Ξυλοκάστρου μια αναπτυξιακή φυσιογνωμία ιδιαίτερα πρόσφορη για την ανάπτυξη και την ευρεία διάχυση οικοτουριστικών επενδύσεων και δράσεων. Πρόκειται για ένα μοχλό οικονομικής αναβάθμισης με εξαιρετικά θετικές προοπτικές που πιστεύεται ότι δύναται ν' αλλάξει επί το βέλτιστο όλο το οικονομικό και κοινωνικό προφίλ της ευρύτερης περιοχής μελέτης.

Όσον αφορά στην επιπλέον ζήτηση από τα δίκτυα κοινής ωφέλειας της περιοχής που θα προκύψει από την εφαρμογή του Σχεδίου, εκτιμάται ότι δεν θα υπάρξει σοβαρή ανάγκη διευθέτησης των υφιστάμενων δικτύων.

Συνολικά, οι επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία θα είναι πρωτογενείς, θετικές και θα έχουν μόνιμο και σωρευτικό χαρακτήρα, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην

αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών με προφανή θετική επίπτωση για την αξία τους. Ο χρονικός ορίζοντας εμφάνισης των επιπτώσεων θα είναι βραχυπρόθεσμος.

Σε σημειακό επίπεδο, οι κυριότερες μεταβολές και προτάσεις που αφορούν το κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον σχετίζεται με την πρόταση του Σχεδίου όσον αφορά:

- τη βελτίωση των αναγκαίων υποδομών,
- την παροχή κινήτρων και την αξιοποίηση των διαθέσιμων φυσικών και πολιτιστικών πόρων,
- την προώθηση επώνυμων προϊόντων,
- την ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και τυποποίηση και βελτίωση της εμπορικότητας των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων
- τη διαμόρφωση των κατάλληλων υποδομών για τη βελτίωση της οδικής κυκλοφορίας,
- τη δημιουργία των αναγκαίων σύγχρονων υποδομών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού, του εμπορίου και των εν γένει δραστηριοτήτων των παραγωγικών τομέων που δραστηριοποιούνται στην περιοχή,
- τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών για την ασφαλή κυκλοφορία πεζών και ποδηλάτων (πεζοδρόμων και ποδηλατοδρόμων),
- επιπλέον ζήτηση και αναγκαίες διευθετήσεις δικτύων οργανισμών κοινής ωφέλειας, λαμβάνοντας ως παράμετρο την προστασία υλικών περιουσιακών στοιχείων (ιδιωτικών και δημόσιων).

7.3.7 Επιπτώσεις στην Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

Στους αναπτυξιακούς στόχους της Δ.Ε. περιλαμβάνεται:

- η αξιοποίηση των αξιόλογων τουριστικών πόρων της περιοχής με δράσεις – ενέργειες, που θα έχουν σαν σκοπό την ανάδειξη και προστασία των ιστορικών και αρχαιολογικών μνημείων και περιοχών,
- η προστασία και διατήρηση του ιστορικού, πολιτιστικού περιβάλλοντος με σχεδιασμό δράσεων,
- η αξιοποίηση του φυσικού – θρησκευτικού, ιστορικού και πολιτισμικού πλούτου με την προβολή και ανάδειξη των μνημείων της περιοχής

Πιο συγκεκριμένα:

- Ο καθορισμός ζώνης προστασίας (ΠΕΠ 4) του Αρχαιολογικού Χώρου Πελλήνης, όπου περιλαμβάνει την έκταση που οριοθετείται νότια και ανατολικά από την οδό που συνδέει τους οικισμούς Ρέθι, Δένδρο, Πελλήνη, δυτικά και βόρεια από την ισοϋψή καμπύλη των 600 μ. μέχρι τον οικισμό της Πελλήνης
- Η κήρυξη – οριοθέτηση και θέσπιση όρων προστασίας των σημαντικών μνημείων της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.
- Η ένταξη των σημαντικών και ολιγότερο σημαντικών μνημείων του Δήμου σε επισκεπτικά κυκλώματα – διαδρομές, σύνθετα και εξειδικευμένα κατά ιστορικές περιόδους και ο συνδυασμός τους με δυνατότητες επίσκεψης των σημαντικών περιοχών από άποψη φυσικού περιβάλλοντος.
- Η αποφυγή υποβάθμισης/ συμφόρησης ιστορικών κέντρων και μνημείων αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, με εφαρμογή προγραμμάτων και σχεδίων ανάπτυξης/ ανάδειξης/ ενοποίησης.
- Αξιοποίηση και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων του Δήμου και ένταξη στις πολιτιστικές και λοιπές ειδικές διαδρομές ανάπτυξης εναλλακτικού τουρισμού (Συνεδριακός, αρχαιολογικός, θρησκευτικός, φυσιολατρικός, οικολογικός, πολιτιστικός κ.λπ.).
- Μελέτη καταγραφής, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιολογικών, βυζαντινών, μεσαιωνικών και νεώτερων μνημείων της Δ.Ε. Ξυλοκάστρου.
- Στην ενίσχυση και προβολή των περιοχών με ιδιαίτερο αρχαιολογικό ή πολιτιστικό περιβάλλον θα συμβάλλει η βελτίωση και αναβάθμιση των οδών.

Ιδιαίτερη προσοχή μόνο πρέπει να δοθεί ώστε να μην παρουσιαστούν αρνητικές επιπτώσεις από τα έργα που απαιτούνται για την ενίσχυση και προβολή των παραπάνω περιοχών.

7.3.8 Επιπτώσεις στις Χρήσεις Γης και το Αστικό Περιβάλλον

Σε γενικές γραμμές, κρίνεται πως η εφαρμογή των προτάσεων του Σχεδίου θα έχει θετική επίπτωση στην ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος και στην ανάσχεση του φαινομένου των ασύμβατων χρήσεων γης. Οι προτάσεις που κινούνται σε αυτήν την κατεύθυνση είναι:

- Οριοθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων σε δύο ζώνες.

- Δημιουργία ζώνης Περιοχών Ειδικής Προστασίας.
- Οργάνωση πολεοδομικών ενοτήτων.
- Οργάνωση κοινωνικών και τεχνικών υποδομών.
- Η παροχή κατάλληλων υποδομών ώστε να μη δημιουργηθούν συγκρούσεις χρήσεως γης.

Οι προτάσεις προωθούν την αναδιάρθρωση και τον χωροταξικό εξορθολογισμό των χρήσεων γης στο σύνολο της έκτασης της Δ.Ε., άρση συγκρούσεων χρήσεων γης, σαφή οριοθέτηση των χρήσεων, εφαρμογή συγκεκριμένων όρων και περιορισμών ανά χρήση, προστασία γεωργικής και δασικής γης, προστασία παραρεμάτιας ζώνης, προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς, χωροταξική οργάνωση παραγωγικών δραστηριοτήτων, έργα αναβάθμισης, ανάδειξης και ενοποίησης του αστικού περιβάλλοντος με θετική κατεύθυνση και στρατηγικού χαρακτήρα μεταβολή.

7.3.9 Επιπτώσεις στο Τοπίο

Τα τοπολογικά χαρακτηριστικά της περιοχής μελέτης πιστεύεται πως, εκτός από κατά τόπους υψηλής αξίας, αποτελούν ένα κρίσιμο στοιχείο της ταυτότητάς της, το οποίο μπορεί και πρέπει να αποτελέσει αναπτυξιακό πλεονέκτημα. Η συγκεκριμένη θεώρηση φαίνεται να γίνεται δεκτή από το Σχέδιο, κάτι που φαίνεται σε αρκετές προτάσεις όπου λαμβάνεται μέριμνα για την ανάδειξη και την προστασία του.

Η ρύθμιση των χρήσεων γης και η προστασία του εξωαστικού χώρου με περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης προστατεύουν άμεσα το εξωαστικό – αγροτικό, δασικό τοπίο. Οι παρεμβάσεις αναβάθμισης και ανάδειξης του δημόσιου χώρου, των αρχαιολογικών χώρων, της νεώτερης και σύγχρονης αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και του αστικού πρασίνου, σε συνδυασμό με προτάσεις αστικής ανασυγκρότησης και αναπλάσεων πρόκειται να οδηγήσουν στην αναβάθμιση και ανάδειξη του τοπίου.

Αντίθετα, αρνητική επίπτωση στο τοπίο συγκεκριμένων υποπεριοχών πιθανότητα θα έχουν οι προτάσεις που σχετίζονται με τη κατασκευή νέων έργων υποδομής.

7.4 Προτάσεις μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων

7.4.1 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα

Προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα από την εφαρμογή του Σχεδίου:

- Αυστηρή τήρηση των περιορισμών στις Περιοχές Ειδικής Προστασίας καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων απαιτείται η συστηματική επιβολή ειδικών περιβαλλοντικών όρων που θα εξασφαλίζουν την τήρηση των στρατηγικών και επιμέρους επιλογών του ΓΠΣ για την προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας.
- Η δημιουργία νέων χώρων αστικού πρασίνου, κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο, είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία της χερσαίας βιοποικιλότητας, τη διατήρηση της χλωρίδας και τη συγκράτηση της πανίδας στο παράκτιο αστικό περιβάλλον. Συστήνεται να υπάρξει μέριμνα ώστε οι θέσεις δημιουργίας των νέων αυτών χώρων να συμπεριλάβει κατά το δυνατόν υφιστάμενες μικρές συστάδες πρασίνου / δένδρων. Επιπλέον, θα πρέπει να γίνει κατάλληλη επιλογή των ειδών της χλωρίδας που θα φυτευθούν στους νέους χώρους πρασίνου, ώστε να μην επηρεαστεί αρνητικά η βιοποικιλότητα.
- Η συντήρηση και ο εμπλουτισμός των υφιστάμενων χώρων πρασίνου επίσης συμβάλει προς την ίδια κατεύθυνση.
- Η απαγόρευση της κοπής μεγάλων και υγιών δέντρων είναι επίσης σημαντικό μέτρο για την προστασία του χερσαίου οικοσυστήματος. Εντούτοις, σε ειδικές περιπτώσεις που η κοπή δέντρων καθίσταται αναγκαία θα πρέπει να γίνεται αντικατάσταση των κομμένων δένδρων με άλλα αντίστοιχου μεγέθους και είδους.
- Η συστηματική συντήρηση (περιποίηση και άρδευση) των χώρων πρασίνου έχει επίσης καθοριστική σημασία ώστε η προστασία της χερσαίας χλωρίδας και της πανίδας να έχει μόνιμο χαρακτήρα.
- Η λήψη μέτρων για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και τον περιορισμό της επιβάρυνσης του από δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία των αστικών περιοχών είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και τη διατήρηση της θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας στα παράκτια αστικά ύδατα.

- Η ανάπτυξη ενημερωτικών προγραμμάτων για το κοινό (κάτοικοι, πελάτες των επιχειρήσεων και επισκέπτες) με στόχο την ευαισθητοποίηση του σε θέματα προστασίας του θαλάσσιου και χερσαίου περιβάλλοντος, που προαναφέρθηκαν, θα συμβάλει και στην προστασία των θαλάσσιων και χερσαίων οικοσυστημάτων.

7.4.2 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο Έδαφος και στους Υδατικούς Πόρους

Όσον αφορά την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων που θα έχει συσσωρευτικά στους εδαφικούς και υδάτινους αποδέκτες η λειτουργία των παραγωγικών δραστηριοτήτων, αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την αυστηρή τήρηση των απαιτήσεων της περιβαλλοντικής αδειοδότησης κάθε εγκατάστασης.

Προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο έδαφος από την εφαρμογή του Σχεδίου:

- Η αξιοποίηση των εγκαταλελειμμένων εκτάσεων σε συνδυασμό με την υψηλής αισθητικής διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου των κτιριακών υποδομών και γενικότερα η ανάπλαση και φύτευση των χώρων επέμβασης θα συμβάλει και στην προστασία του εδάφους.
- Η λήψη μέτρων για την προστασία της ποιότητας των εδαφών από τις προβλεπόμενες δραστηριότητες (διαμόρφωση ήπιων κλίσεων πρανών, προστασία επιρρεπών σε αστοχίες εδαφών, κατάλληλες φυτεύσεις, κλπ.) θα συντελέσει ώστε να αποφευχθεί πιθανή υποβάθμιση των χαρακτηριστικών του εδάφους και επιβάρυνσή του με ρύπους.
- Η εφαρμογή του Σχεδίου, δεν πρέπει να αλλοιώσει ριζικά τη μορφολογία του εδάφους στις υπό πολεοδομική οργάνωση ζώνες, αλλά ούτε και να προκαλέσει σημαντικές ανισοσταθμίες με την περιβάλλουσα περιοχή.
- Απαιτείται η λήψη μέτρων για την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, αλλά και την αντιμετώπιση της ενδεχόμενης αλλαγής του ρυθμού απορρόφησης και απόπλυσης του εδάφους λόγω των προβλεπόμενων διαμορφώσεων.
- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη χερσαία αλλά και στη θαλάσσια ζώνη θα συμβάλουν ουσιαστικά και στην προστασία του εδάφους από τη ρύπανση.
- Η προώθηση και ενίσχυση της δυνατότητας ανακύκλωσης των στερεών αποβλήτων

θα συμβάλει ουσιαστικά στην ασφαλέστερη διάθεση των αποβλήτων και γενικότερα στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς μειώνει σημαντικά τον όγκο των απορριμμάτων που τελικά διατίθενται χωρίς επεξεργασία (σε ΧΥΤΑ).

Προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στα ύδατα από την εφαρμογή του Σχεδίου:

- Ο άρτιος σχεδιασμός των δικτύων και υποδομών ύδρευσης στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, σε συνδυασμό με την εφαρμογή πολιτικών με στόχο την περιστολή της σπατάλης των υδατικών πόρων, συμβάλει στην ορθολογική διαχείριση των υδατικών αποθεμάτων.
- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη θαλάσσια αλλά και στη χερσαία περιοχή θα συμβάλουν ουσιαστικά και στην προστασία των υδάτων από τη ρύπανση. Σημαντική συνδρομή προς την κατεύθυνση αυτή έχει η πλήρης εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων.
- Συνιστάται η λήψη μέτρων για την προστασία των υπογείων υδάτων από πηγές ρύπανσης που σχετίζονται με τη λειτουργία μιας αστικής περιοχής (εκπλύσεις χερσαίας ζώνης, λύματα κτιριακών υποδομών, κατάλοιπα οχημάτων απόβλητα δραστηριοτήτων συντήρησης μηχανών κλπ.).
- Συνιστάται η λήψη μέτρων για την προστασία των θαλάσσιων υδάτων από τη ρύπανση που σχετίζεται με τις λιμενικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και ατυχημάτων όπως η πρόκληση πετρελαιοκηλίδας. Σημαντική συνδρομή προς την κατεύθυνση αυτή έχει η πλήρης εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης.
- Η αυστηρή εφαρμογή του συστήματος παρακολούθησης θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία της ποιότητας των υδάτων.

Για τα στερεά και υγρά απόβλητα που μπορεί να παραχθούν από την κατασκευή των προτεινόμενων έργων, λαμβάνονται τα ακόλουθα γενικά μέτρα:

1. Τα προϊόντα των εκσκαφών που δεν χρησιμοποιούνται είτε θα διαχειριστούν σύμφωνα με τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Πελοποννήσου είτε ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν για την

- αποκατάσταση ανενεργών λατομείων αφού πρώτα εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Δασαρχείου.
2. Οι χρησιμοποιημένοι συσσωρευτές, ηλεκτρικές στήλες κ.λ.π. των μηχανημάτων και των οχημάτων των έργων, θα συλλέγονται και θα διατίθενται για ανακύκλωση σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 115/2004 (ΦΕΚ 80/Α/05-03-2004).
3. Τα χρησιμοποιημένα ελαστικά των μηχανημάτων και των οχημάτων των έργων, θα συλλέγονται και θα διατίθενται για ανακύκλωση σε εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 109/2004(ΦΕΚ 75/Α/05-03-2004).
4. Τα χρησιμοποιούμενα ανταλλακτικά των μηχανημάτων και των οχημάτων των έργων, θα συλλέγονται και θα διατίθενται για ανακύκλωση σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ.116/2004 (ΦΕΚ 81/Α/05-03-2004).
5. Τα χαρτοκιβώτια των ανταλλακτικών των μηχανημάτων και των οχημάτων των έργων καθώς και τα υλικά συσκευασίας τους, θα συλλέγονται και θα διατίθενται για ανακύκλωση (Ν. 2939/2001 – ΦΕΚ 179/Α/06-08-2001).
6. Τα λοιπά στερεά απόβλητα, τα απορρίμματα, τα σκουπίδια και τα προσομοιάζοντα με αστικά απόβλητα, θα συγκεντρώνονται και θα διατίθενται σε εγκεκριμένους χώρους διάθεσης στερεών αποβλήτων του Δήμου, αφού πρώτα υπάρξει η απαραίτητη συγκατάθεσή του.

Συμπερασματικά, οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων αναμένονται ισχυρά θετικές. Οι αρνητικές επιπτώσεις αφορούν τις δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, είναι τοπικής εμβέλειας, δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή σε μεταγενέστερα στάδια. Όσον αφορά την αύξηση της ζήτησης του νερού, αυτή μπορεί να καλυφθεί από τη σωστή διαχείριση των υδάτων που περιλαμβάνει εξοικονόμηση, επεξεργασία και επαναχρησιμοποίησή του. Ιδιαίτερα σημαντική θα ήταν η κατάρτιση προγράμματος καταγραφής των μελλοντικών αναγκών ύδρευσης των οικισμών, αλλά και των οικιστικών επεκτάσεων και προγράμματος εξασφάλισης των αναγκών αυτών.

7.4.3 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην Ατμόσφαιρα, το Κλίμα

Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, απαιτείται η λήψη κατάλληλων μέτρων για την αποτροπή εκπομπής ατμοσφαιρικών ρύπων. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται

συστηματικές προβλέψεις για την εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης και περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Αρνητικές επιπτώσεις θα υπάρξουν κατά τη διάρκεια κατασκευής των εν λόγω έργων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και θα μελετηθούν στα στάδια περιβαλλοντικής ωρίμανσης των έργων.

Τα μέτρα για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων προβλημάτων είναι τα ακόλουθα:

- Συνιστάται η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και γενικότερα την αποφυγή επιβάρυνσης του αέρα με ρύπους από δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λειτουργία του λιμανιού και του αλιευτικού καταφυγίου (κυκλοφορία οχημάτων, λειτουργία βιοτεχνικών και λοιπών εγκαταστάσεων, λειτουργία σταθμών καυσίμων, λειτουργία κτιριακών υποδομών κλπ.).
- Η κάλυψη των ενεργειακών αναγκών των υποδομών στο μέγιστο δυνατό βαθμό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και ταυτόχρονα ο περιορισμός των αναγκών σε συμβατικές πηγές ενέργειας, θα συμβάλουν ουσιαστικά στην προστασία της ποιότητας του αέρα και στην ουσιαστική μείωση των εκπομπών ρυπογόνων αέριων. Οι αναγκαίες χωροθετήσεις όμως θα πρέπει να γίνονται σε αρμονία με την κατάσταση του γεωπεριβάλλοντος, ώστε να μην διαταράσσεται η αρμονία φυσικού πλούτου και ανθρωπίνων δράσεων, ειδικά στις προστατευόμενες περιοχές
- Ο σχεδιασμός των κτιρίων με βάση τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, η κατάλληλη θερμομόνωση τους με σύγχρονες μεθόδους, καθώς και ο άρτιος σχεδιασμός των εγκαταστάσεων θέρμανσης/ψύξης των κτιριακών υποδομών, στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου, θα συμβάλει ουσιαστικά στον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Η δημιουργία νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων χώρων πρασίνου θα συμβάλουν και στη διατήρηση της καλής ποιότητας του αέρα.
- Η λήψη μέτρων για την αποφυγή πρόκλησης κυκλοφοριακής συμφόρησης, ειδικά σε περιόδους αιχμής είναι καθοριστικής σημασίας για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.
- Η αυστηρή εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης θα συμβάλει ουσιαστικά στην προστασία της ποιότητας του αέρα. Η ανάπτυξη μόνιμου δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα στην περιοχή καθώς και η

παρακολούθηση και ο έλεγχος των βασικών πηγών αστικής ρύπανσης (κυκλοφορία – υποδομές) και η οργάνωση σταθμών μέτρησης των ρύπων προβλέπεται και από το ΓΠΣ.

- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη θαλάσσια αλλά και στη χερσαία ζώνη θα συμβάλουν και στην προστασία της ποιότητας του αέρα.

7.4.4 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στον Πληθυσμό και την Ανθρώπινη Υγεία

Δεν προβλέπονται αρνητικές επιπτώσεις στον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία με το σχέδιο του ΓΠΣ, παρά μόνο στη φάση κατασκευής των προτεινόμενων έργων ενδέχεται να εκπέμπονται ποσότητες σκόνης από τις εγκαταστάσεις εργοταξίων που όμως θα είναι παροδικές και δεν αναμένεται να προκληθεί ιδιαίτερο πρόβλημα εφόσον τηρηθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Οι θετικές επιπτώσεις που προκύπτουν από την εφαρμογή το ΓΠΣ αλλά και τα μέτρα για την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων προβλημάτων είναι:

- Η βελτίωση των συνθηκών ζωής των κατοίκων της περιοχής αποτελεί βασικό στόχο αντιμετώπισης των όποιων άμεσων ή έμμεσων αρνητικών επιπτώσεων στον πληθυσμό. Η βελτίωση των συνθηκών ζωής επιτυγχάνεται κατά κύριο λόγο μέσω των προβλέψεων και ρυθμίσεων του Σχεδίου που περιγράφηκαν σε προηγούμενο κεφάλαιο και αφορούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου από την ορθολογική και σύγχρονη οργάνωση των βασικών υποδομών με σεβασμό στο περιβάλλον, στις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, στη δημιουργία χώρων αναψυχής κλπ., αλλά και με τη λήψη ανταποδοτικών μέτρων που αφορούν στη βελτίωση δημοτικών και άλλων κοινόχρηστων υποδομών.
- Η διατήρηση της άρτιας λειτουργίας και της οικονομικής απόδοσης του Σχεδίου με βάση τις προβλεπόμενες χρήσεις γης, είναι σημαντική ώστε να συμβάλει ουσιαστικά και σταθερά στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη και γενικότερα την ευημερία της ευρύτερης περιοχής.
- Η διασφάλιση της προσβασιμότητας σε όλη την έκταση της Δ.Ε., αποτελεί βασικό στόχο του προτεινόμενου Σχεδίου, και πρέπει οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για την ελεύθερη και ασφαλή κυκλοφορία των πεζών και οχημάτων να τηρούνται.

- Η εφαρμογή μέτρων για την αποφυγή επιβάρυνσης της κυκλοφορίας στην ευρύτερη περιοχή, ειδικά σε περιόδους αιχμής οπότε η κίνηση οχημάτων είναι αυξημένη, είναι σημαντική. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να υλοποιηθούν οι υποδομές που προβλέπονται στο Σχέδιο ώστε να υπάρχει κίνητρο για χρήση ΜΜΜ προς αποφυγή συσσώρευσης οχημάτων σε αστικές περιοχές.
- Η ανάπτυξη ενημερωτικών προγραμμάτων για το κοινό (επισκέπτες και πελάτες επιχειρήσεων) με στόχο την ευαισθητοποίηση του σε θέματα προστασίας του θαλάσσιου και χερσαίου περιβάλλοντος μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην καλύτερη περιβαλλοντική απόδοση του Σχεδίου προς όφελος και του πληθυσμού γενικότερα.
- Η προώθηση και προβολή εναλλακτικών μορφών τουρισμού, και συγκεκριμένα του θαλάσσιου τουρισμού, του τουρισμού που συνδέεται με δράσεις σε ορεινές διαδρομές κλπ αποτελεί σημαντική κατεύθυνση προς όφελος του κοινωνικού συνόλου γενικότερα. Η κατεύθυνση αυτή ικανοποιείται κατ' αρχήν με την ίδια την εφαρμογή του Σχεδίου και δευτερευόντως μπορεί να επιτευχθεί μέσω προωθητικών δράσεων.
- Η λήψη μέτρων για την αποφυγή και την αντιμετώπιση ατυχημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των διαφόρων παραγωγικών δομών, την οδική κυκλοφορία, την κυκλοφορία πεζών και τη ναυσιπλοΐα (π.χ. ετοιμότητα για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, ατυχηματικών καταστάσεων, οδική σήμανση, πυρασφάλεια, ασφαλείς συνθήκες λειτουργίας χερσαίων υποδομών κλπ.) είναι καίριας σημασίας σε ότι αφορά στην προστασία της ανθρώπινης υγείας. Σημαντική συνδρομή προς την κατεύθυνση αυτή έχει η πλήρης εφαρμογή των προβλεπόμενων από τα επιχειρησιακά σχέδια που έχει προβλέψει η Πολιτεία ή ο Δήμος για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και σε περίπτωση μη ύπαρξης κάποιου σχεδίου, θα πρέπει αυτό να καταρτιστεί και να εγκριθεί αρμοδίως με βάση μελέτης επικινδυνότητας που θα πρέπει να συνταχθεί για το σκοπό αυτό.
- Η λήψη μέτρων για τον περιορισμό και την αντιμετώπιση της ηχορύπανσης που προκαλείται από τις ποικίλες δραστηριότητες στον ευρύτερο χώρο, αλλά και από την οδική κυκλοφορία και την κυκλοφορία σκαφών, πρέπει να αποτελεί βασική μέριμνα του Δήμου.
- Η λήψη μέτρων για τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και γενικότερα την αποφυγή επιβάρυνσης του αέρα με ρύπους, πρέπει επίσης να αποτελεί βασική μέριμνα του Δήμου.
- Η δημιουργία νέων και η συντήρηση των υφιστάμενων χώρων πρασίνου θα

συμβάλουν στη διαμόρφωση καλύτερων συνθηκών για την ανθρώπινη υγεία.

- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις δραστηριότητες στη θαλάσσια αλλά και στη χερσαία περιοχή θα συμβάλουν ουσιαστικά στην προστασία της ανθρώπινης υγείας. Σημαντική συνδρομή προς την κατεύθυνση αυτή έχει η πλήρης εφαρμογή των προβλεπόμενων από το Σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων που θα πρέπει να υλοποιηθεί εντασσόμενο στο γενικότερο προγραμματισμό της Περιφέρειας.

7.4.5 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στα Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

Τα προτεινόμενα μέτρα που συμβάλουν στην πρόληψη, τον περιορισμό, την αντιμετώπιση και την αντιστάθμιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στα υλικά περιουσιακά στοιχεία είναι:

- Η διατήρηση της άρτιας λειτουργίας και της οικονομικής απόδοσης του Σχεδίου, όπως προαναφέρθηκε, είναι σημαντική ώστε να συμβάλει ουσιαστικά και σταθερά στην απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη και γενικότερα την ευημερία της ευρύτερης περιοχής και κατ' επέκταση στην αύξηση και την αποφυγή έντονων αρνητικών διακυμάνσεων της αξίας της γης και γενικότερα των υλικών περιουσιακών στοιχείων (δημόσιων και ιδιωτικών).
- Η εφαρμογή του Σχεδίου αυτή καθ' αυτή θα συμβάλει στην αύξηση της αξίας του δημόσιου και ιδιωτικού περιουσιακού στοιχείου. Επιπροσθέτως, η διατήρηση της ποιότητας των υποδομών (μέσω συστηματικής συντήρησης) αλλά και των προσφερόμενων υπηρεσιών, που όπως προαναφέρθηκε θα αποτελεί κύρια ευθύνη του Δήμου, είναι σημαντική για τη διατήρηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.
- Η αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων χρήσεων και λειτουργιών θα συμβάλει και στην προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων.

7.4.6 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στην Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

Βασική επιδίωξη αποτελεί η εξασφάλιση και ιεράρχηση των πόρων για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στοχεύοντας στην ανάδειξη ποικίλων στοιχείων πολιτιστικής αξίας.

Το ΓΠΣ βρίσκεται στην κατεύθυνση της προστασίας της εικόνας αυτής, με σειρά προτάσεων που αφορούν την προστασία, διατήρηση και ανάδειξη των σημαντικών πολιτιστικών πόρων της περιοχής.

Οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων του ΓΠΣ σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί σε κάθε επίπεδο αναμένονται ισχυρά θετικές. Αρνητικές επιπτώσεις, θα υπάρξουν μόνο κατά τη διάρκεια κατασκευής νέων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και μελετηθούν στα στάδια περιβαλλοντικής ωρίμανσης.

Προτάσεις που θα συμβάλλουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των ενδεχόμενων επιπτώσεων είναι:

- Η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών, και μάλιστα υψηλού οικονομικού επιπέδου, στην περιοχή που θα σχετίζεται με την προτεινόμενη ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς που διαθέτει ο Δήμος (προβολή αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, επισκεψιμότητα μουσείων και πολιτιστικών χώρων κλπ.).
- Η προβολή του πολιτιστικού πλούτου της ευρύτερης περιοχής είναι δυνατόν να επιτευχθεί μέσω προωθητικών δράσεων. Ο Δήμος μπορεί να υποστηρίξει τις δράσεις αυτές μέσω των υπηρεσιών του ή με την ίδρυση ειδικού Φορέα.
- Η οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων υψηλής ποιότητας, μέσω της ανάπτυξης και αξιοποίησης κατάλληλων υποδομών θα αποτελέσει αξιόλογη αναπτυξιακή δράση για την ενίσχυση του πολιτισμού.

7.4.7 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στις Χρήσεις Γης και στο Αστικό Περιβάλλον

Οι πιθανές επιπτώσεις πολύ μικρής κλίμακας λόγω των αλλαγών στις χρήσεις γης αντιμετωπίζονται μέσω δημόσιας διαβούλευσης, επίσπευσης των διαδικασιών απαλλοτρίωσης κ.λπ. και εξομαλύνονται λόγω των μεγάλων χρόνων μετεγκατάστασης που προτείνονται.

Οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων του ΓΠΣ σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί σε κάθε επίπεδο αναμένονται ισχυρά θετικές. Αρνητικές επιπτώσεις, θα υπάρξουν μόνο κατά τη διάρκεια κατασκευής νέων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και μελετηθούν στα στάδια περιβαλλοντικής ωρίμανσης.

7.4.8 Αντιμετώπιση των επιπτώσεων στο Τοπίο

Στο πλαίσιο των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού, καθώς και κατά την υλοποίηση και περιβαλλοντική αδειοδότηση μεμονωμένων έργων, είναι απαραίτητο να εξετάζονται επιπλέον και κριτήρια μελέτης του τοπίου, για την αποφυγή αλλοίωσής του, ειδικά στον εξωαστικό χώρο. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται συστηματικές προβλέψεις για την εφαρμογή συστημάτων παρακολούθησης και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Οι πολιτικές και δράσεις προστασίας των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων είναι σκόπιμο να διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής τους, ώστε να αναδεικνύουν το τοπίο που τα περιβάλλει.

Οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων του ΓΠΣ σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί σε κάθε επίπεδο αναμένονται ισχυρά θετικές. Αρνητικές επιπτώσεις, θα υπάρξουν μόνο κατά τη διάρκεια κατασκευής νέων δραστηριοτήτων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και μελετηθούν στα στάδια περιβαλλοντικής ωρίμανσης.

Προτάσεις που θα συμβάλλουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των ενδεχόμενων επιπτώσεων είναι:

- Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός των κτιριακών υποδομών κυρίως των δημόσιων κτισμάτων, αλλά και η γενικότερη αρχιτεκτονική διαμόρφωση που θα λαμβάνει υπόψη την ιδιαιτερότητα του ευρύτερου τοπίου, θα παράγει ένα υψηλής ποιότητας και αισθητικής περιβάλλον που θα αναβαθμίζει την εικόνα και την ελκυστικότητα της περιοχής.
- Η αυστηρή τήρηση των προβλεπόμενων χρήσεων και λειτουργιών, όρων και περιορισμών δόμησης είναι καθοριστικής σημασίας για την προστασία του τοπίου.
- Η εφαρμογή του Σχεδίου, μέσω του σχεδιασμού των έργων, δεν πρέπει να αλλοιώσει ριζικά την τοπογραφία και το ανάγλυφο της χερσαίας ζώνης, αλλά ούτε και να προκαλέσει σημαντικές ανισοσταθμίες με την περιβάλλουσα περιοχή.
- Προκειμένου για την αποφυγή δημιουργίας μελλοντικά αντιαισθητικού

αποτελέσματος από τις διάφορες λειτουργίες απαιτείται συνεχής και συστηματική μέριμνα για τη διατήρηση της καλής εικόνας των προβλεπόμενων διαμορφώσεων.

- Η ορθή και νόμιμη διαχείριση και διάθεση των παραγόμενων / συλλεγόμενων αποβλήτων από τις διάφορες δραστηριότητες θα συμβάλουν και στη διατήρηση της καλής εικόνας του τοπίου.
- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στις περιοχές προστασίας (NATURA, αρχαιολογικοί χώροι, προστατευόμενα μνημεία, ρέματα, περιοχές γεωλογικού ενδιαφέροντος), που λόγω της σπουδαιότητας θα πρέπει να φροντίζονται και καλλωπίζονται διαρκώς.
- Επίσης σημαντική προτεραιότητα θα πρέπει να δίδεται στην προστασία των αστικών και περιαστικών δασικών θυλάκων και δασικών εν γένει περιοχών που θα πρέπει να φροντίζονται κατάλληλα και να αποκαθίστανται άμεσα σε περίπτωση που συμβεί οποιοδήποτε ατυχές γεγονός.

7.5 Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΓΠΣ (monitoring)

7.5.1 Γενικά

Οι επιπτώσεις του συνόλου των προτάσεων του ΓΠΣ σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί αναμένονται με την εφαρμογή του να είναι ισχυρά θετικές. Οι αρνητικές επιπτώσεις αφορούν ενεδεχόμενες καταλήψεις εδαφών, πιθανές απαλλοτριώσεις από την υλοποίηση κάποιων έργων υποδομής ή από την προτεινόμενη αναδιάρθρωση χρήσεων γης και απορρίψεις ρυπαντικών ουσιών στο περιβάλλον με τη μορφή αέριων ρύπων, υγρών και στερεών αποβλήτων. Οι αρνητικές επιπτώσεις δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα, είναι τοπικής εμβέλειας, με δυνατότητα πλήρους αντιμετώπισης στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή σε μεταγενέστερα στάδια.

Οι στόχοι, οι κατευθύνσεις και τα μέτρα που συνιστούν το σύνολο των περιβαλλοντικών πολιτικών που ενσωματώνονται στο ΓΠΣ, κινούνται προς την κατεύθυνση της αειφορικής και ολοκληρωμένης διατήρησης της βιοποικιλότητας, έτσι όπως αυτή αποτυπώνεται μέσω του Ν. 3937/2011. Συμβολή στη διατήρηση της βιοποικιλότητας υπάρχει μέσω των προτεινόμενων δράσεων για την προστασία και διαχείριση των δασικών και αναδασωτέων

εκτάσεων, του υδρογραφικού δικτύου, την ανάδειξη τοπίων, την προώθηση συνεργειών μεταξύ αγροτικού τομέα, μεταποίησης, ήπιων μορφών τουρισμού και αξιοποίησης δυνατοτήτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές αλλά και με την πρόταση ενίσχυσης της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων.

Όσον αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες, η χωροθέτησή τους κατά κανόνα σε οργανωμένους υποδοχείς (βιομηχανική – βιοτεχνική ζώνη) η πρόβλεψη οργανωμένων χώρων και γενικευμένων αναπτυξιακών ζωνών για τη χωροθέτηση και υποδοχή όλων των υφιστάμενων και προτεινόμενων χρήσεων γης στη Δημοτική Ενότητα, κατά τέτοιο τρόπο με τον οποίο να συμπληρώνουν και να μην ανταγωνίζονται ή μία την άλλη, λειτουργεί θετικά σε σχέση με το στόχο προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και ανάσχεσης της απώλειας βιοποικιλότητας.

Οι παρεμβάσεις και τα έργα τεχνικών υποδομών και δικτύων σε επίπεδο Δημοτικής Ενότητας που αφορούν στις μεταφορές, στην ύδρευση και αποχέτευση και στη διαχείριση απορριμμάτων, αποτελούν προτάσεις που αναμένεται να περιορίσουν τις πιέσεις σε κρίσιμες ζώνες του φυσικού περιβάλλοντος, με προστασία και έμμεση εξυγίανση των φυσικών περιοχών της Δ.Ε.

Το σύνολο των προτάσεων του ΓΠΣ, αλλά και ειδικότερα οι προτάσεις προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου, συμβάλλουν συνολικά και συνδυαστικά στον περιορισμό των υφιστάμενων πιέσεων σε κρίσιμες ζώνες του φυσικού περιβάλλοντος. Οι επιμέρους προτάσεις, όπως αναλυτικά έχει περιγραφεί στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, αποτελούν ένα ολοκληρωμένο, βιώσιμο, αειφορικό και αρμονικό πλαίσιο ανάπτυξης των παραγωγικών δραστηριοτήτων με ταυτόχρονη συνύπαρξή τους με στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και στοιχεία που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Αρνητικές επιπτώσεις αναμένονται σε όλες τις περιπτώσεις κατασκευής νέων έργων και δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν τοπικό χαρακτήρα και οι οποίες σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να μελετώνται και να αξιολογούνται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους.

Η παρακολούθηση – έλεγχος (monitoring) τίθεται ως σημαντική έννοια της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) προκειμένου να εκτιμήσει εκ των υστέρων ζητήματα όπως η ακρίβεια της πρόβλεψης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η συμβολή του Σχεδίου στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων, η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων μέτρων αντιμετώπισης, η ύπαρξη επιπλέον δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η ανάγκη λήψης επιπρόσθετων διορθωτικών μέτρων.

Για τη διαδικασία της παρακολούθησης υπεύθυνη είναι η Αρχή Σχεδιασμού, η οποία θα πρέπει να μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του ΓΠΣ, με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας Περιβάλλοντος με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους.

Είναι δεδομένο πως σε πολλές περιπτώσεις είναι δύσκολο να αποτιμηθούν μεμονωμένα οι επιπτώσεις επιμέρους έργων του Σχεδίου, ιδιαίτερα όταν αυτά αποτελούν μέρη ευρύτερων πολιτικών και δράσεων μεγαλύτερης κλίμακας.

Το προτεινόμενο σύστημα παρακολούθησης περιλαμβάνει τη μέτρηση δεικτών που μπορούν να διασφαλίσουν μια αξιόπιστη σχέση μεταξύ της συνολικής εφαρμογής του ΓΠΣ και της αντίστοιχης, πιθανής περιβαλλοντικής επίπτωσης. Στη συνέχεια, η σύνταξη ετήσιων εκθέσεων παρακολούθησης επί τη βάση των παραπάνω ελέγχων – μετρήσεων θα επιτρέψει τη δυνατότητα λήψης διορθωτικών μέτρων, σε περίπτωση που αυτό τεκμηριωθεί απαραίτητο.

Οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες αντικατοπτρίζουν διάφορες τάσεις στην κατάσταση του περιβάλλοντος και παρακολουθούν την αναπτυσσόμενη πρόοδο σε στόχους περιβαλλοντικής πολιτικής. Δίνουν πληροφορίες για φαινόμενα που θεωρούνται χαρακτηριστικά ή κρίσιμα για την ποιότητα του περιβάλλοντος.

Σε σχέση με τη διαχείριση του περιβάλλοντος σε πολιτικό επίπεδο οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τρεις κυρίως λόγους:

1. για να δώσουν πληροφορίες που αφορούν περιβαλλοντικά προβλήματα, με σκοπό να δραστηριοποιήσουν τους πολιτικούς ούτως ώστε να εκτιμήσουν τη σοβαρότητά τους,

2. για να υποστηρίξουν την ανάπτυξη πολιτικής και να θέσουν προτεραιότητες, αναγνωρίζοντας τους παράγοντες κλειδιά που προκαλούν πίεση στο περιβάλλον και
3. να παρακολουθήσουν τις επιδράσεις των κινήσεων πολιτικής.

Οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες ακόμα αποκαλύπτουν την κατάσταση και την ποιότητα του περιβάλλοντος παρέχοντας έγκυρες πληροφορίες, υπό την προϋπόθεση πάντα ότι σχεδιάζονται σωστά, παρακολουθούνται στενά και μεταφράζονται συνετά.

Υπό αυτή την έννοια, οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες χρησιμοποιούνται είτε, σε πρώτο στάδιο, κατά τη διαδικασία σχεδιασμού ολοκληρωμένων συστημάτων περιβαλλοντικής πολιτικής όπως προαναφέρθηκε, είτε, σε δεύτερο στάδιο, κατά τη διαδικασία ελέγχου της αποτελεσματικότητας και της επιτυχίας των εφαρμοσμένων αυτών συστημάτων περιβαλλοντικής πολιτικής. Στο πλαίσιο ευρύτερων προσεγγίσεων, όπως στην περίπτωση ενός περιβαλλοντικού ελέγχου, οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες επιτελούν και τους δυο ρόλους χρησιμεύοντας τόσο ως εργαλεία σχεδιασμού, όσο και ως εργαλεία ελέγχου.

Ειδικότερα οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες:

- επιτρέπουν την εκτίμηση των περιβαλλοντικών συνιστωσών, τα οποία δεν μπορούν να μετρηθούν άμεσα, με τη μέτρηση φυσικών μεταβλητών οι οποίες περιγράφουν την κατάσταση αυτών των συστατικών και την αντοχή των συνιστωσών αυτών σε περεταίρω ανάπτυξη,
- συμβάλουν στην πρόβλεψη της μελλοντικής κατάστασης του περιβάλλοντος,
- επιτρέπουν τις συγκρίσεις στο χώρο και το χρόνο,
- διαμορφώνουν μια βάση πληροφοριών προσιτή και εύχρηστη, σε αυτούς που λαμβάνουν τις αποφάσεις (decision-makers) αλλά και στο ευρύ κοινό, εξυπηρετώντας στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης και διευκολύνοντας την κοινωνική ευαισθητοποίηση, την περιβαλλοντική εκπαίδευση και επικοινωνία,
- καθιερώνουν ένα μέγεθος μέτρησης της αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών προγραμμάτων, πολιτικών ή δράσεων και της εκτίμησης της προόδου που επιτυγχάνεται.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι Περιβαλλοντικοί Δείκτες και οι δείκτες γενικότερα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ένα ισχυρό εργαλείο για την αφύπνιση του κοινού πάνω σε περιβαλλοντικά ζητήματα. Παρέχοντας πληροφορίες πάνω στις κινητήριες δυνάμεις, στις επιδράσεις και στις αντιδράσεις πολιτικής αποτελούν μια στρατηγική ενδυνάμωσης της υποστήριξης του κοινού για πολιτικά μέτρα.

Οι δείκτες θα πρέπει:

- να είναι σύμφωνοι με τις Ευρωπαϊκές Στρατηγικές Βιώσιμης Ανάπτυξης,
- να λαμβάνουν υπόψη τους Δομικούς Περιβαλλοντικούς Δείκτες της EUROSTAT,
- να είναι σε συμμόρφωση με τις διεθνείς υποχρεώσεις (π.χ. Agenda 21),
- να λαμβάνουν υπόψη πρακτικές και μεθοδολογίες (π.χ. DPSIR), που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς (π.χ. ΟΟΑΣΑ),
- να δύνανται να ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα,
- να δείχνουν ευαισθησία στις παρουσιαζόμενες αλλαγές,
- να υπολογίζονται χωρίς να έχουν ιδιαίτερες οικονομικές απαιτήσεις,
- να λαμβάνουν υπόψη τη διαθεσιμότητα και την προσιτότητα των δεδομένων,
- να προωθούν την ιδέα της Αειφόρου Ανάπτυξης,
- να είναι ευκολοκατανόητοι,
- να είναι επιστημονικά ορθοί.

Η επιλογή των δεικτών γίνεται ανά περιβαλλοντικό θεματικό πεδίο, καθένα από τα οποία αντιστοιχεί σε μία περιβαλλοντική συνιστώσα – όπως αυτές διαχωρίστηκαν προηγούμενα στο επίπεδο της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων:

7.5.2 Βιοποικιλότητα, Χλωρίδα, Πανίδα, Δάση

Το προτεινόμενο με την παρούσα μελέτη ΓΠΣ δεν επηρεάζει με τρόπο άμεσο τη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής εφαρμογής του.

Ο χαρακτηρισμός από το ΓΠΣ των τμημάτων που έχουν καθοριστικό ρόλο στην οικολογική ισορροπία της περιοχής μελέτης, παρουσιάζοντας τα πιο ευαίσθητα και σπάνια οικολογικά χαρακτηριστικά ως Περιοχές Ειδικής Προστασίας όπου εισάγονται αυστηροί όροι και

περιορισμού στην ανθρώπινη δραστηριότητα εκτιμάται πως έχει θετική επίπτωση στο ευρύτερο ζήτημα που αφορά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία της βιοποικιλότητας, της χλωρίδας, της πανίδας, των δασών, του αστικού και περιαστικού πρασίνου, προτείνονται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Κάλυψη εθνικά χαρακτηρισμένων προστατευόμενων περιοχών και περιοχών του δικτύου Natura – οικότοποι:

Η απογραφή και η αξιολόγηση της βιοποικιλότητας στον ελληνικό χώρο ξεκίνησε ουσιαστικά το 1994, σε εφαρμογή της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, με την υλοποίηση του προγράμματος «Καταγραφή, Αναγνώριση, Εκτίμηση και Χαρτογράφηση των Τύπων Οικοτόπων και των Ειδών Χλωρίδας και Πανίδας της Ελλάδας (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ)», στα αποτελέσματα του οποίου βασίσθηκε το μεταγενέστερο (1999-2001) πρόγραμμα του ΥΠΕΧΩΔΕ «Αναγνώριση και περιγραφή των τύπων οικοτόπων σε περιοχές ενδιαφέροντος για τη διατήρηση της φύσης».

Η θεσμοθετική ολοκλήρωση των παραπάνω προγραμμάτων, με το Νόμο της Βιοποικιλότητας (Ν. 3937/2011) οδήγησε στον τελικό καθορισμό των περιοχών του ελληνικού χώρου που εντάχθηκαν στο δίκτυο Natura 2000.

Για καθεμία από τις περιοχές αυτές υπάρχει τοπογραφική απεικόνιση ορίων (κλίμακα 1:25.000) και Πληροφοριακό Δελτίο (Datasheet) με αναλυτικά στοιχεία, το οποίο ανανεώνεται σε ετήσια βάση με τη βοήθεια, κυρίως, ελληνικών ακαδημαϊκών φορέων.

Ορνιθοπανίδα:

Για την παρακολούθηση της ορνιθοπανίδας, σημαντική πηγή αποτελούν οι δημοσιεύσεις και οι εξειδικευμένες έρευνες της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, οι οποίες παρουσιάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Δασικές εκτάσεις:

Παρακολουθούνται τα όρια και μετράται το ποσοστό της δασικής έκτασης στο σύνολο της περιοχής μελέτης.

Αναδασωτέες εκτάσεις:

Παρακολουθούνται τα όρια και μετράται το ποσοστό των αναδασωτέων εκτάσεων στο σύνολο της περιοχής μελέτης.

Πυρκαγιές:

Παρακολουθείται ο αριθμός των πυρκαγιών, τα σημεία που εκδηλώθηκαν και η συνολική έκταση που καταστράφηκε. Βάσει του δείκτη αυτού και σύμφωνα με στοιχεία θερμοκρασίας, ανέμων, βλάστησης κλπ, θα μπορεί να προσδιοριστεί και η πιθανότητα εμφάνισης πυρκαγιών σε συγκεκριμένες περιοχές.

Κατακερματισμός φυσικών και ημι-φυσικών περιοχών:

Υπολογίζονται οι εκτάσεις που κατατμήθηκαν κατά την υλοποίηση προτάσεων του ΓΠΣ. Σημειώνεται ότι στον κατάλογο των Ευρωπαϊκών δεικτών ποικιλότητας SEBI 2010, ο δείκτης 13 αφορά την ακεραιότητα των οικοσυστημάτων.

Αποκατάσταση οικοσυστημάτων:

Υπολογίζονται οι εκτάσεις που αποκαταστάθηκαν κατόπιν την υλοποίηση προτάσεων του ΓΠΣ.

7.5.3 Υδατικοί πόροι

Το προτεινόμενο ΓΠΣ αναμένεται να έχει έμμεσες, αλλά θετικές επιπτώσεις στους υδατικούς πόρους της περιοχής, όπως προαναφέρθηκε.

Παρόλα αυτά, για την άμβλυνση των όποιων επιπτώσεων από την εφαρμογή του προτεινόμενου ΓΠΣ προτείνονται συμπληρωματικά στα παραπάνω, τα εξής:

- Κατάρτιση προγράμματος καταγραφής των μελλοντικών αναγκών ύδρευσης των οικισμών αλλά και των οικιστικών επεκτάσεων και προγράμματος εξασφάλισης των αναγκών αυτών.
- Εκπόνηση ειδικών μελετών και λήψη μέτρων προστασίας των πηγών και γεωτρήσεων υδροληψίας σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Β. Πελοποννήσου.
- Εκπόνηση μελέτης αρδευτικού δικτύου στις περιοχές όπου εντοπίζονται γαίες υψηλής παραγωγικότητας.
- Εκπόνηση γεωργικής μελέτης για τις καλλιεργούμενες εκτάσεις, όπου θα μελετηθεί το είδος των καλλιεργειών, οι αρδευτικές ανάγκες και η εξασφάλισή τους, και θα προτείνει τόσο εναλλακτικές καλλιέργειες όσο και μεθόδους άρδευσης (πχ με ανοιχτά ή κλειστά αρδευτικά δίκτυα, στάγδην άρδευση, άρδευση με καταιονισμό κλπ).
- Ουσιαστικός έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων.
- Έλεγχος – περιορισμός αντλήσεων.
- Εφαρμογή βέλτιστων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων καθώς και για τη συλλογή και επεξεργασία τους.
- Προώθηση ανακύκλωσης απορριμμάτων.
- Παρακολούθηση της ποιότητας και ποσότητας των υδάτων στις περιοχές όπου θα συγκεντρωθούν δραστηριότητες.
- Η ενθάρρυνση της χρήσης τεχνολογιών εξοικονόμησης και επαναχρησιμοποίησης νερού από τις βιομηχανίες.

Σε εθνικό επίπεδο, από το 2011 (ΦΕΚ 2017/Β/2011) βρίσκεται σε λειτουργία το Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης της Ποιότητας και Ποσότητας των Υδάτων της Χώρας. Με το ίδιο νομοθέτημα καθορίστηκαν οι θέσεις των αντίστοιχων μετρητικών σταθμών, καθώς και οι τεχνικές προδιαγραφές και τα ελάχιστα κριτήρια για τη χημική ανάλυση και παρακολούθηση της κατάστασης των υδάτων, σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2009/90/ΕΚ, η οποία βασίστηκε στην αρχική Οδηγία 2000/60/ΕΚ.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη Οδηγία 2000/60/ΕΚ εισάγει τη λογική της αξιολόγησης της ποιότητας των υδατινών σωμάτων (επιφανειακών, μεταβατικών,

παράκτιων και υπόγειων) σε συνάρτηση με τη χρήση τους και εισάγει τη λογική της οικολογικής κλιμακωτής διαβάθμισης (εξαιρετή, καλή, μέτρια, ελλιπής, κακή), με βάση χημικούς, βιολογικούς και υδρομορφολογικούς δείκτες, αντί της προϊσχύουσας διάκρισης σε επιτρεπτό/μη επιτρεπτό, βάσει οριακών τιμών αποκλειστικά χημικών παραμέτρων. Στόχος, η επίτευξη τουλάχιστον της καλής χημικής και καλής οικολογικής κατάστασης σε όλα τα υδάτινα σώματα.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το Πρόγραμμα, που υπάγεται στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΝ, υλοποιεί την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών των εσωτερικών, μεταβατικών, παράκτιων και υπόγειων υδάτων της χώρας και περιλαμβάνει πάνω από 2000 θέσεις δειγματοληψιών και μετρήσεων, με μετρήσεις τόσο χημικών όσο και βιολογικών παραμέτρων.

Προτείνεται η διεξαγωγή δειγματοληψιών τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο (μία σε περίοδο χαμηλής και μία σε περίοδο υψηλής στάθμης) σε διάφορα σημεία της Δ.Ε., ενώ η ανάλυση των δεικτών θα δείξει την πρόοδο στην επίτευξη των στόχων του ΓΠΣ που σχετίζονται με την ποσότητα (υδρευτική επάρκεια) και την ποιότητα (π.χ. αντιμετώπιση φαινομένου νιτρορύπανσης) των υπόγειων υδάτων της περιοχής μελέτης. Ταυτόχρονα, θα μπορεί να αξιολογηθεί τεκμηριωμένα, σε ποιοτικό και ποσοτικό επίπεδο, η θετική επίπτωση συγκεκριμένων δράσεων του ΓΠΣ.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία των υδατικών πόρων και την ποιοτική και ποσοτική βελτίωσή τους, προτείνονται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Ποιότητα πόσιμου νερού:

Παρακολουθείται η τιμή συγκεκριμένων φυσικοχημικών παραμέτρων του πόσιμου νερού και πραγματοποιείται σύγκριση με εθνικές και διεθνώς καθορισμένες οριακές τιμές.

Απολήψεις νερού ανά τομέα ζήτησης:

Περιγράφονται οι απολήψεις νερού από επιφανειακά και υπόγεια νερά για ύδρευση, άρδευση και βιομηχανική χρήση.

Επεξεργασία αστικών λυμάτων:

Παρακολουθείται η ρύπανση των υδατικών πόρων από τη διάθεση ανεπεξέργαστων λυμάτων.

Ποσοστό ανακύκλωσης νερού:

Αριθμός κυρώσεων για παραβάσεις της νομοθεσίας περί διαχείρισης υδάτων και επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων.

7.5.4 Έδαφος

Το προτεινόμενο ΓΠΣ αναμένεται να έχει έμμεσες, αλλά θετικές επιπτώσεις στους εδαφικούς πόρους της περιοχής, όπως προαναφέρθηκε.

Ενδεχομένως να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις από τα απόβλητα της βιομηχανικής – βιοτεχνικής ζώνης. Στη περίπτωση αυτή θα πρέπει να ληφθούν όλα τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας, να εξετασθούν οι απειλές ρύπανσης των τοπικών εδαφών. Σε κάθε περίπτωση, οι επιπτώσεις αυτές όμως, όπως προαναφέρθηκε δεν παρουσιάζουν στρατηγικό χαρακτήρα και μπορούν να αντιμετωπιστούν επαρκώς σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Παρόλα αυτά, για την άμβλυνση των όποιων επιπτώσεων από την εφαρμογή του προτεινόμενου ΓΠΣ προτείνονται συμπληρωματικά στα παραπάνω, τα εξής:

- Εφαρμογή του συνόλου της νομοθεσίας και των κατά περίπτωση Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων.
- Ουσιαστική διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και πολίτες, ώστε να επιτευχθεί η απαιτούμενη κοινωνική συναίνεση για τις προτεινόμενες αναδιατάξεις χρήσεων.
- Κατάλληλος σχεδιασμός των προβλεπόμενων έργων υποδομής στα επιμέρους στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απαιτήσεις σε κατάληψη εδάφους και υφιστάμενων χρήσεων.

- Κατά τον σχεδιασμό και την κατασκευή τεχνικών έργων να λαμβάνονται μέτρα προκειμένου να αποφεύγονται οι αστοχίες του εδάφους (εδαφικές ροές, ερπυσμοί κ.λπ).
- Πλήρεις αποκαταστάσεις περιοχών επέμβασης με φυτεύσεις ή ακόμα και αναπλάσεις.
- Αυστηρή τήρηση του αντισεισμικού κανονισμού.

Συχνοί έλεγχοι των αρμόδιων Υπηρεσιών για την εφαρμογή του προτεινόμενου ΓΠΣ.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία και αποκατάσταση των εδαφών, προτείνονται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Γεωργικές εκτάσεις:

Παρακολουθούνται τα όρια και μετράται το ποσοστό της γεωργικής έκτασης στο σύνολο της περιοχής μελέτης.

Ρυπασμένα εδάφη:

Κρίνεται ως απαραίτητος ο τακτικός έλεγχος της εδαφικής ρύπανσης (οργανικές ουσίες, βαρέα μέταλλα κλπ.) στις θέσεις των σημείων ρίψης απορριμάτων, ώστε να παρακολουθείται στενά και να αξιολογείται η πρόοδος της τοπικής περιβαλλοντικής αποκατάστασης.

Ανακύκλωση:

Επίσης, η παρακολούθηση του δείκτη του ποσοστού των στερεών αποβλήτων που ανακυκλώνεται, αποτελεί αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης του περιβαλλοντικού στόχου του ΓΠΣ που σχετίζεται με τη μείωση του όγκου των στερεών αποβλήτων που καταλήγουν στον εδαφικό αποδέκτη.

Αλλαγή χρήσεων γης:

Η παρακολούθηση θα πρέπει να εστιαστεί επίσης στις αλλαγές στις χρήσεις γης οι οποίες θα πρέπει να καταγράφονται σε κάθε περίπτωση υλοποίησης κάποιας πρότασης του ΓΠΣ, ώστε από τα αποτελέσματα των καταγραφών αυτών να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα των μέτρων αντιμετώπισης.

7.5.5 Ατμόσφαιρα, Κλίμα, Ενέργεια

Το προτεινόμενο ΓΠΣ δε δύναται να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στρατηγικού χαρακτήρα όσον αφορά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αέρα. Αντιθέτως, με τη χωροταξικά ορθή διάρθρωση των χρήσεων που προτείνεται και τη συγκέντρωση των ρυπογόνων δραστηριοτήτων σε οργανωμένους χώρους είναι ευχερέστερος ο έλεγχος των δραστηριοτήτων αυτών και η μείωση τυχόν εκπομπών διαφόρων ρύπων ή ρύπων του θερμοκηπίου, μέσω της λήψης των ενδεικνυόμενων μέτρων και περιορισμών που απαιτούνται από τους Περιβαλλοντικούς Όρους κάθε μιας από αυτές τις δραστηριότητες.

Ακόμη, οι οικονομίες κλίμακας που θα προκύψουν από τη χωροταξικά ορθή αναδιάταξη των διαφόρων χρήσεων και κυρίως από τη χωροταξική «τακτοποίηση» των παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας και άρα και των σχετιζόμενων εκπομπών.

Αναφορικά με την ατμοσφαιρική επιβάρυνση, αρνητική επίπτωση περιοδικού όμως χαρακτήρα αναμένεται να έχει η κατασκευή νέων σημαντικών οδικών τμημάτων ή η βελτίωση υφισταμένων. Σημειώνεται βέβαια ότι οι προτάσεις αυτές θα έχουν και έμμεση θετική επίπτωση στην ατμοσφαιρική ρύπανση καθώς θα συντελέσουν στην αποσυμφόρηση άλλων οδών.

Παρόλα αυτά, για την άμβλυνση των όποιων επιπτώσεων από την εφαρμογή του ΓΠΣ προτείνονται συμπληρωματικά στα παραπάνω, τα εξής:

- Εφαρμογή του συνόλου της νομοθεσίας και των κατά περίπτωση εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων.

- Πρόβλεψη ομαλής – εύρυθμης πρόσβασης των οχημάτων (ειδικά των βαρέων) στην περιοχή της βιομηχανικής – βιοτεχνικής ζώνης, αποφεύγοντας τις διελεύσεις από οικιστικές περιοχές.
- Παρακολούθηση εκπομπών αέριων ρύπων στις περιοχές που θα συγκεντρωθούν βιομηχανικές – βιοτεχνικές δραστηριότητες.
- Προώθηση ανακύκλωσης απορριμμάτων.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προτείνονται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Εκπομπές αέριων ρύπων:

Παρακολουθείται η συνολική ποσότητα των εκπεμπόμενων ατμοσφαιρικών ρύπων στην περιοχή μελέτης.

Υπερβάσεις ορίων:

Προσδιορίζονται οι μέσες τιμές και οι υπερβάσεις κατά τη διάρκεια ενός έτους, κατά τις οποίες οι συγκεντρώσεις των ρύπων (SO₂, NO₂, NO_x, NMVOCs, CO, AM₁₀, AM_{2,5}, C₆H₆, O₃, βαρέα μέταλλα, βενζοπυρένιο) υπερβαίνουν τα όρια που θέτουν οι Κοινοτικές και Εθνικές Οδηγίες.

Τομεακή ανάλυση ατμοσφαιρικών ρύπων:

Υπολογίζεται η ποσοστιαία συμμετοχή των τομέων ενεργειακής κατανάλωσης και άλλων παραγωγικών δραστηριοτήτων στις συνολικές εκπομπές κάθε ατμοσφαιρικού ρύπου.

Εκπομπές αέριων ρύπων του θερμοκηπίου:

Παρακολουθείται η συνολική ποσότητα των εκπεμπόμενων αερίων ρύπων του θερμοκηπίου (CO₂, CH₄, N₂O, HFCs, PFC, SF₆) ως ισοδύναμες μονάδες βάρους CO₂ στην περιοχή μελέτης.

Τομεακή ανάλυση αερίων ρύπων του θερμοκηπίου:

Υπολογίζεται η ποσοστιαία συμμετοχή των τομέων των παραγωγικών δραστηριοτήτων στις συνολικές εκπομπές κάθε αερίου ρύπου του θερμοκηπίου.

7.5.6 Χρήσεις γης

Η εφαρμογή του ΓΠΣ αποτελεί μια συνεχή παρακολούθηση της συμβατότητας των χρήσεων γης στην περιοχή μελέτης. Όλες οι συνιστώσες του περιβάλλοντος που έχουν μελετηθεί, θα επηρεαστούν θετικά από τις προτάσεις σχεδίου αλλά παρόλα αυτά είναι πιθανό μακροπρόθεσμα κάποιες συνιστώσες να παρουσιάσουν αρνητική αντίδραση.

Για παράδειγμα, περιοχές όπου προτείνεται να εγκατασταθούν επαγγελματικές ή βιομηχανικές ζώνες, δύνανται να χάσουν την αξία της λόγω των ρυπογόνων δραστηριοτήτων αλλά κυριότερα λόγω της ανθρώπινης νοοτροπίας που απορρίπτει την ανάπτυξη σε τέτοιου είδους περιοχές.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον αποτελεσματικό έλεγχο των χρήσεων γης σε αστικό και εξωαστικό χώρο, ο έλεγχος των αξιών γης, η προστασία των υλικών περιουσιακών στοιχείων προτείνεται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Μεταβολές χρήσεων γης:

Προσδιορίζονται οι μεταβολές των χρήσεων γης ανά κατηγορία ανά αιτία μεταβολής.

Μεταβολές στις αξίες γης:

Προσδιορίζονται οι μεταβολές στις αξίες γης ανά κατηγορία χρήσεων.

Εφαρμογή των προτάσεων του ΓΠΣ και των επιμέρους μελετών αυτού.

Παρακολουθείται η πορεία εφαρμογής των προτάσεων και αξιολογούνται τα αποτελέσματα αυτών σε πραγματική βάση.

7.5.7 Πολιτιστική, Ιστορική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

Όσον αφορά την πολιτιστική κληρονομιά, τα στοιχεία παρακολούθησης που θα καταγράφονται είναι η εξέλιξη της κατάστασης των πολιτιστικών πόρων και η πρόοδος υλοποίησης των σχετικών προγραμμάτων ανάδειξης, αποκατάστασης κ.λπ.

Η Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ, μέσω του Αρχείου Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων, παρακολουθεί τους παραδοσιακούς οικισμούς, τα αρχιτεκτονικά σύνολα και των κτιρίων ιστορικού και αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος.

Στοιχεία για την παρακολούθηση μπορούν να αντλούνται και από τις Υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ, καθώς και από τις διευθύνσεις των μουσείων.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, προτείνονται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Υλοποίηση των προγραμμάτων προστασίας και ανάδειξης:

Παρακολουθείται η πορεία εφαρμογής σχετικών προγραμμάτων κατά στάδια υλοποίησης (προγράμματα που βρίσκονται σε στάδιο προκήρυξης - αρχιτεκτονικού διαγωνισμού/επιλογής αναδόχου/ανάθεσης / μελέτης / κατασκευής / ολοκληρωμένα).

Δαπάνες για την υλοποίηση των προγραμμάτων προστασίας και ανάδειξης:

Παρακολουθείται η ετήσια διάθεση πόρων (από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα κονδύλια της τοπικής αυτοδιοίκησης), για την υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων.

Συνολικός αριθμός κηρυγμένων μνημείων:

Παρακολουθείται ο αριθμός των κηρυγμένων μνημείων και οι νέες κηρύξεις για την προστασία των μνημείων.

Ποσοστό διατηρητέων κτιρίων που αποκαταστάθηκαν:

Παρακολουθείται ο ρυθμός αποκατάστασης των διατηρητέων κτιρίων και ιδίως αυτών που κινδυνεύουν υπό κατάρρευση.

Μεταβολή στις χρήσεις γης διατηρητέων κτιρίων:

Παρακολουθείται ο αριθμός των διατηρητέων μνημείων στα οποία δηλώνεται αλλαγή χρήσης και η έννομη εκμετάλλευσή τους.

Αριθμός επισκεπτών σε μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους:

Πραγματοποιείται συνεχής παρακολούθηση του αριθμού των επισκεπτών στο σύνολο των συνιστωσών του πολιτιστικού περιβάλλοντος.

7.5.8 Πληθυσμός, ανθρώπινη υγεία

Ο πληθυσμός και η ανθρώπινη υγεία, είναι παράμετροι που επηρεάζονται άμεσα από όλες τις παραμέτρους που έχουν αναλυθεί και αξιολογηθεί στην παρούσα μελέτη.

Βάσει των παραπάνω αλλά και σύμφωνα με το σύνολο των στόχων που τίθενται σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, προτείνεται οι κάτωθι Περιβαλλοντικοί Δείκτες Παρακολούθησης:

Μεταβολή πληθυσμού:

Υπολογίζονται ουσιαστικά οι προοπτικές ανάπτυξης των περιοχών, καθώς διαφαίνονται οι γενικότερες τάσεις και επισημαίνονται οι προβληματικές περιοχές που αδυνατούν να συγκρατήσουν το πληθυσμιακό τους δυναμικό.

Ηλικιακές κλάσεις και ενεργός πληθυσμός ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας:

Παρακολουθείται η σύνθεση του πληθυσμού κατά ηλικιακές κλάσεις και καθώς και ο ενεργός πληθυσμός, οι άνεργοι και οι συνταξιούχοι.

Ανεργία:

Υπολογίζεται η ανεργία ανά φύλλο και ηλικία καθώς επίσης και η μακροχρόνια ανεργία, σε συνδυασμό και με τυχόν προγράμματα απασχόλησης που παρακολουθούνται από τους ανέργους.

Εκπαίδευση:

Εκτιμάται το μορφωτικό επίπεδο της περιοχής και κατ' επέκταση οι αναπτυξιακές προοπτικές της.

Υποδομές υγεία και εκπαίδευσης:

Παρακολουθείται η επάρκεια ως προς την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι:

Παρακολουθείται η έκθεση του πληθυσμού σε κινδύνους που προέρχονται από φυσικά αίτια π.χ. πλημμύρες και από βιομηχανικές εγκαταστάσεις που προκαλούν ιδιαίτερα προβλήματα ρύπανσης

Θόρυβος:

Παρακολουθείται η έκθεση του πληθυσμού σε υψηλά επίπεδα θορύβου.

Η. Στοιχεία κανονιστικής πράξης

8.1 Γενικά

Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, το αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι η αναφορά και περιγραφή στοιχείων της κανονιστικής πράξης περιβαλλοντικής έγκρισης του Σχεδίου (ΓΠΣ Δ.Ε. Ξυλοκάστρου).

Το έργο «ΓΠΣ ΔΕ Ξυλοκάστρου» στοχεύει αφενός, στη λειτουργική οργάνωση και δικτύωση των οικισμών (ιεράρχηση οικισμών και ρόλοι / εξαρτήσεις με συσχετισμό των παραμέτρων κατοίκησης και εργασίας, ρύθμιση ειδικών πολεοδομικών θεμάτων και βελτίωση - συμπλήρωση των κοινωνικών και τεχνικών υποδομών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων), και αφετέρου, στην «κατάσρωση» ενός βιώσιμου, αειφορικού και αρμονικού πλαισίου ανάπτυξης των παραγωγικών δραστηριοτήτων και συνύπαρξής τους με στοιχεία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και στοιχεία που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της ΔΕ.

Κατά το σχεδιασμό των προτεινόμενων ρυθμίσεων της μελέτης ΓΠΣ στον αστικό και στον εξωαστικό χώρο εξετάζεται οριζόντια:

- Η συμβατότητα με τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά, όπως προσδιορίζονται από τις αναπτυξιακές προοπτικές της Δ.Ε., το έμπυχο και άψυχο δυναμικό του, τις τάσεις οικιστικής ανάπτυξης, τις διαμορφωμένες χρήσεις γης και τις ανάγκες που συνοψίστηκαν ανωτέρω.

Ειδικότερα, μέσα από τον καθορισμό στο χώρο περιοχών υποδοχής υφιστάμενων και νέων υποδομών και λειτουργιών με επιτρεπόμενες χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης, επιδιώκεται η ολιστική προσέγγιση του γεωγραφικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της Δημοτικής Ενότητας, η τόνωση της τοπικής οικονομίας και η προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος.

- Η συνάφεια:
  - με τις κατευθύνσεις υπερκείμενων σχεδίων και ειδικότερα των μέχρι σήμερα εγκεκριμένων Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Περιφερειακό, Γενικό με επίπεδο αναφοράς τη χώρα και Ειδικά

Πλαίσια με τομεακές εξειδικεύσεις και αναφορές σε παραγωγικούς κλάδους), καθώς και εν γένει κείμενων διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας

- με το διαμορφούμενο ευρύτερο αναπτυξιακό πλαίσιο, όπως αυτό προδιαγράφεται μέσα από τον προγραμματισμό έργων και παρεμβάσεων καθώς και άλλων επίκαιρων εξελίξεων όπως για παράδειγμα το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010) για την αναδιάρθρωση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

8.2 Προτεινόμενα Μέτρα Κανονιστικής Πράξης ως προς την Αντιμετώπιση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Η κανονιστική πράξη θα περιλαμβάνει συνοπτικά τα μέτρα και τις κατευθύνσεις, στα οποία έχει καταλήξει η μελέτη του ΓΠΣ. Όπως έχει προαναφερθεί, η εξεταζόμενη μελέτη έχει ενσωματώσει ικανοποιητικά την περιβαλλοντική παράμετρο, τόσο στις προτεινόμενες κατευθύνσεις, όσο και ευρύτερα στη διαμόρφωση του χωρικού πρότυπου οργάνωσης της περιοχής μελέτης. Η παρούσα μελέτη λειτουργεί σε συμπληρωματικό επίπεδο, με την εισήγηση αφενός κάποιων επιπρόσθετων, κρίσιμων περιβαλλοντικών κατευθύνσεων και αφετέρου συγκεκριμένων, στοχευμένων δράσεων.

Η βασικότερη, ίσως, κατεύθυνση για την εφαρμογή του ΓΠΣ και των εντασσόμενων σε αυτά έργων είναι η τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, σχετικά με την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων. Έτσι, τίθενται υποχρεωτικά όρια στη διάθεση ρυπογόνων ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα και το έδαφος, στην παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων, στην αλλοίωση του τοπίου κ.α., τα οποία ενσωματώνονται στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων κάθε έργου.

Εξάλλου, θεωρείται αναγκαίο, αναφορικά με την κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής, να υλοποιούνται με ακρίβεια οι απαιτούμενες κατά περίπτωση συνοδευτικές μελέτες, στις οποίες περιγράφονται με σαφήνεια οι κατευθύνσεις, οι περιορισμοί και τα μέτρα που προκύπτει από τα δεδομένα ότι απαιτούνται για την ελαχιστοποίηση των ευρύτερων επιπτώσεων που αναπόφευκτα θα έχει η κατασκευή και λειτουργία ενός έργου μεγάλης κλίμακας.

Ειδικότερα, η κανονιστική πράξη που θα προκύψει από τον έλεγχο της ΣΜΠΕ θα λάβει υπόψη της την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία, καθώς και:

- Το Ν. 4014/2011 καθώς και την Υ.Α. 1958/12-ΦΕΚ 21/Β/13-01-2012 «Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1§4 του Ν. 4014/21-9-11 (ΦΕΚ209/Α/2011)» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την Υ.Α. οικ. 166476/2013-ΦΕΚ 595/Β/14-03-2013 και την Υ.Α. 20741/2012-ΦΕΚ 1565/Β/8-5-2012
- Το Ν.1650/1986 (ΦΕΚ 160/Α/1986) “Περί Προστασίας Περιβάλλοντος”
- Το Ν.3010/2002 (ΦΕΚ 168/Α/2002) περί "Εναρμόνισης του Ν. 1650/1986 με τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ και 96/61/ΕΕ κλπ
- Το Ν.998/1979 «Περί προστασίας δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
- την Κ.Υ.Α. 50743/11-12-2017 (ΦΕΚ 4432/Β/15-12-2017): “Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000”
- Το Ν.3208/2003 «Προστασία δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπράγματων δικαιωμάτων επι δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις»
- Το Ν.3028/2002 (ΦΕΚ 153/Α/2002) «για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Το Ν. 3378/2005 (ΦΕΚ 203/Α/2005) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)»
- Το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011) Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις.
- ΚΥΑ αριθμ. Η.Π. 8353/276/Ε103 (ΦΕΚ 415/Β/23-02-2012) Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ’αριθμ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ...» (ΦΕΚ 1495/Β/2012), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.
- την Υ.Α. 167563/ΕΥΠΕ/2013 (ΦΕΚ 964/Β’/2013): "Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και

δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν. 4014/2011, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παράγραφος 13 αυτού, των ειδικών εντύπων των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλου σχετικού με τις διαδικασίες αυτές θέματος".

- ΚΥΑ 37338/1807/Ε103 01-09-2010 (ΦΕΚ 1495/Β/06-09-2010) Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.
- την Κ.Υ.Α. οικ.1915/2018 (ΦΕΚ 304/Β/02.02.2018):“Τροποποίηση των υπ’ αριθμ. 48963/2012 (Β’ 2703) κοινής υπουργικής απόφασης, υπ’ αριθμ. 167563/ 2013 (Β’ 964) κοινής υπουργικής απόφασης και υπ’ αριθμ. 170225/2014 (Β’ 135) υπουργικής απόφασης, που έχουν εκδοθεί κατ’ εξουσιοδότηση του ν. 4014/2011 (Α’ 209), σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Απριλίου 2014”.
- Την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ.
- Τον Ν. 3199/2003 (ΦΕΚ280/Α/09-12-2003) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000»
- Τις απόψεις των συναρμόδιων φορέων

Κατευθύνσεις

Με στόχο την πρόληψη των αιτίων που ενδέχεται να προκαλέσουν πολλαπλής κατεύθυνσης ή διάχυτες επιπτώσεις, αλλά και αποσκοπώντας στην πληρέστερη ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης, θα πρέπει να ενσωματωθούν στο προτεινόμενο ΓΠΣ οι εξής κατευθύνσεις:

Γενικά

- Ουσιαστική διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και πολίτες στο μέγιστο χρονικό διάστημα που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.
- Κατά την υλοποίηση των δράσεων – προτάσεων του ΓΠΣ πρέπει να δίνεται έμφαση στα έργα που θα επιφέρουν θετικές επιδράσεις στο περιβάλλον και αυτά να προκρίνονται έναντι άλλων που φέρουν το αντίθετο αποτέλεσμα.
- Συχνοί έλεγχοι των αρμόδιων Υπηρεσιών για την εφαρμογή του ΓΠΣ.
- Θα πρέπει να επιβάλλεται άμεση απομάκρυνση χρήσεων μη συμβατών με τις προβλέψεις του ΓΠΣ.

Οικοσύστημα – Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα –Πανίδα

- Η χωροθέτηση έργων και δραστηριοτήτων πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ανάγκη προστασίας των ευαίσθητων οικοσυστημάτων.
- Για τις περιοχές που ανήκουν ή εφάπτονται σε προστατευόμενες περιοχές κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα πρέπει να γίνεται με γνώμονα την ακεραιότητα και τη συνεκτικότητα των Ζωνών καθώς και τους οικοτόπους διατήρησής της.

Έδαφος – Υδατικοί πόροι - Τοπίο

- Να ενθαρρύνονται προτάσεις για χωροθέτηση – υλοποίηση δράσεων που έχουν ως στόχο την αξιοποίηση των υποβαθμισμένων περιοχών και την προστασία των παραγωγικών γαιών και των ποικιλόμορφων φυσικών αναγλύφων.
- Κατάλληλος σχεδιασμός των προβλεπόμενων έργων υποδομής στα επιμέρους στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι απαιτήσεις σε κατάληψη εδάφους και υφιστάμενων χρήσεων.
- Σε επίπεδο Δ.Ε. η διαχείριση των υδατικών πόρων θα πρέπει να γίνεται με βάση τις απαιτήσεις των σχετικών Σχεδίων Διαχείρισης που προβλέπονται από την Οδηγία 2000/60.
- Κατά το στάδιο σχεδιασμού και χωροθέτησης των έργων του ΓΠΣ πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στο υδάτινο περιβάλλον της περιοχής για την αποφυγή επιπτώσεων ή μεταβολών του υδρογραφικού δικτύου.
- Κατά το σχεδιασμό μελλοντικών υδραυλικών έργων σε ποταμούς και ρέματα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων, η προστασία

της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικά στοιχεία μέσα στο οικιστικό περιβάλλον.

- Να δίνεται προτεραιότητα στην εγκατάσταση έργων και δραστηριοτήτων σε οργανωμένους χώρους ή θεσμοθετημένες περιοχές στην κατεύθυνση της ελάχιστης δυνατής αλλοίωσης του αστικού και αγροτικού τοπίου.
- Να δίνεται προτεραιότητα για τη δημιουργία ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου σε περίπτωση διαθέσιμης δημόσιας γης.
- Η αποφυγή αποψίλωσης δασών που οδηγεί στην καταστροφή του αποθέματος, στην αποσάρθρωση και τέλος στις πλημμύρες. Η δασοφύλαξη (μόνιμη και εποχιακή) για την πρόληψη καταστροφικών φαινομένων. Η σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικών σχεδίων.
- Η δημιουργία εκτεταμένου προγράμματος κατασκευής/συντήρησης/επισκευής βασικών έργων για την προστασία των εδαφικών πόρων και η εφαρμογή φυτοκομικών έργων.
- Η ορθολογική χρήση και διαχείριση υπογείων και επιφανειακών υδάτων για την αποφυγή υπεράντλησης και κατασπατάλησης τους. Ο έλεγχος και η προστασία των παράκτιων υδροφόρων πόρων (υπεράντληση/ υφαλμύρωση).
- Η πρόληψη της ρύπανσης όλων των υδάτινων πόρων από λύματα, αμέλεια, ατυχήματα και ο έλεγχος της ποιότητας του νερού (πόσιμο).

Ατμόσφαιρα – Κλίμα –Ενέργεια

- Να ενθαρρύνεται στις επιχειρήσεις η χρήση καθαρών τεχνολογιών και πιο πράσινων καυσίμων, η εγκατάσταση συστημάτων αντιρρύπανσης και η υιοθέτηση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας.
- Τήρηση των όρων και των τεχνολογιών που ορίζουν οι περιβαλλοντικοί όροι των βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων.

Πολιτιστική και Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

- Να διασφαλίζεται ότι οι προτεινόμενες δράσεις και έργα δεν θα ενέχουν κινδύνους υποβάθμισης θέσεων και περιοχών πολιτισμικού ενδιαφέροντος.

- Να αξιοποιούνται οι δράσεις εκείνες που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουριστικού τομέα για την προστασία και ανάδειξη θέσεων και περιοχών πολιτισμικού ενδιαφέροντος.
- Να αποφεύγεται η χωροθέτηση ασύμβατων έργων και δραστηριοτήτων πλησίον περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Θ. Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναφορά των τυχόν δυσκολιών (όπως τεχνικά ελαττώματα ή έλλειψη τεχνογνωσίας ή πληροφοριών) που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης.

Οι βασικές δυσκολίες που ανέκυψαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας μελέτης, αφορούν κυρίως στη γενικότερη απειρία στον Ελλαδικό χώρο για το συγκεκριμένο είδος μελετών και τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει. Δεν έχει δημιουργηθεί μια σαφώς αποδεκτή μεθοδολογία και αυτό δημιουργεί προβλήματα ομοιομορφίας με αντίστοιχες μελέτες που θα προκύψουν καθώς ενέχει και τον κίνδυνο μεγαλύτερου βαθμού υποκειμενικότητας και αβεβαιότητας.

Παρ' όλα αυτά, οι δυσκολίες εκτιμάται ότι ξεπεράστηκαν με χρήση των υφισταμένων προδιαγραφών της ελληνικής νομοθεσίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και με χρήση στοιχείων από διάφορους διαδικτυακούς τόπους.

Μια άλλη δυσκολία που ανέκυψε, αφορά την έλλειψη δεικτών στη χώρα που θα περιλάμβανε το σύνολο του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και που θα μπορούσε να λειτουργήσει άμεσα για την εκτίμηση καθώς και για την παρακολούθηση των τυχόν επιπτώσεων.

I. Βασικές Μελέτες και έρευνες

Στην ενότητα αυτή καταγράφονται οι πρόσθετες, βασικές περιβαλλοντικές μελέτες και έρευνες, οι οποίες απαιτείται να εκπονηθούν αμέσως μετά την έγκριση του ΓΠΣ, στην κατεύθυνση της περιβαλλοντικής προστασίας της περιοχής μελέτης. Οι μελέτες αυτές, οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια σε ενδεικτικό επίπεδο, εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα των έργων του ΓΠΣ, συμβάλλοντας και στην παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών του:

Μελέτη για τη Δημιουργία Ενιαίου Συστήματος Παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του ΓΠΣ

Σε συνέχεια του προηγούμενου Κεφαλαίου, και λαμβάνοντας υπ' όψιν την (ολική ή μερική) έλλειψη σχετικών στοιχείων, προτείνεται η υλοποίηση της παραπάνω μελέτης. Όπως έχει προαναφερθεί, υφιστάμενα δίκτυα παρακολούθησης (κυρίως του ΥΠΕΝ για τα ύδατα) καλύπτουν κάποιο μέρος της παρακολούθησης των δεικτών, αλλά συνολικά υπάρχει έλλειμμα πληροφοριών, σε επίπεδο δεικτών, γεωγραφικής κάλυψης και χρονικού ορίζοντα. Εξάλλου, πολλά από τα υπάρχοντα δίκτυα παρακολούθησης εκτιμάται πως θα ήταν καλύτερο να λειτουργήσουν συμπληρωματικά στην παραπάνω μελέτη, καθώς αφορούν το σύνολο της χώρας και δεν θα είναι εύκολη η σύνδεσή τους με την αποτελεσματικότητα των δράσεων του ΓΠΣ.

Σε κάθε περίπτωση, το αντικείμενο της μελέτης μπορεί να περιλαμβάνει:

- Καταγραφή των υφιστάμενων δικτύων παρακολούθησης
- Καταγραφή των απαιτήσεων παρακολούθησης που προκύπτουν από τις δράσεις του ΓΠΣ
- Γεωγραφικός και χρονικός σχεδιασμός προγράμματος παρακολούθησης

Εγκατάσταση Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) Δ.Ε. Ξυλοκάστρου

Πρόκειται για ένα εξαιρετικά πολύτιμο εργαλείο διαχείρισης χωρικών και περιγραφικών δεδομένων, βάσει του οποίου θα μπορούσε εύκολα να οργανωθεί η παρακολούθηση φυσικών και ανθρωπογενών παραμέτρων (π.χ. χρήσεις γης), τόσο σε επίπεδο περιγραφικής

- αριθμητικής πληροφορίας, όσο και χωρικής κατανομής. Για τα παραπάνω προϋποτίθεται η συλλογή των απαιτούμενων πληροφοριών, η επεξεργασία τους και η οργάνωσή τους σε βάση δεδομένων. Εν συνεχεία, οι δυνατότητες ανάλυσης (παραγωγή νέων δεδομένων) και παρουσίασης (παραγωγή χαρτών) του Συστήματος είναι, στην πράξη, απεριόριστες.

Υδρογεωλογική Μελέτη (Μελέτη ολοκληρωμένης διαχείρισης υδατικών πόρων Δ.Ε. Ξυλοκάστρου)

Με κύριο αντικείμενο τον προσδιορισμό των εκμεταλλεύσιμων ποσοτήτων νερού στην περιοχή μελέτης, σκοπεύοντας στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας της κάλυψης των σχετικών, τοπικών αναγκών. Ο στόχος αυτός, η επίτευξη του οποίου έχει πρωτεύουσα σημασία για την όποια ανάπτυξη της περιοχής, απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του υδρολογικού συστήματος της περιοχής μελέτης, καθώς και των αλληλεπιδράσεων αυτού με τα οικοσυστήματα και τις ανθρώπινες δραστηριότητες.

Μελέτη σκοπιμότητας - βιωσιμότητας για εγκατάσταση επεξεργασίας οργανικών αποβλήτων

Η επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων είναι μια διαδικασία ιδιαίτερα διαδεδομένη στην Ευρώπη, όπου αποκτά διάφορες εκφάνσεις. Η συγκεκριμένη μελέτη αφορά στη διερεύνηση της βιωσιμότητας μιας ή περισσότερων εξειδικευμένων εγκαταστάσεων, όπου θα συγκεντρώνονταν οργανικά απόβλητα (βιοαποδομήσιμα οικιακά απόβλητα, γεωργο-κτηνοτροφικά απόβλητα όπως επεξεργασμένα ελαιουργικά απόβλητα), τα οποία, με την κατάλληλη επεξεργασία θα μπορούσαν να μετατραπούν σε βιομάζα κατάλληλη για την παραγωγή βιοκαυσίμων, ειδών λιπασμάτων, εδαφοβελτιωτικών υλικών κλπ. Σε δεύτερο επίπεδο, θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα χρησιμοποίησης της βιομάζας για την παραγωγή ενέργειας (βιοκαυσίμων) που θα κάλυπτε μέρος των δημοτικών ενεργειακών αναγκών (π.χ. δημοτικά απορριμματοφόρα).

Κ. Παραρτήματα

Α1) Βιβλιογραφία

- Περιφερειακό πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Πελοποννήσου (Αριθμός Απόφασης 25294/2003, ΦΕΚ 1485/Β/2003).
- Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ), (ΦΕΚ 128/Α/2008),
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Παράκτιο Χώρο.
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Αριθμός Απόφασης 49828/2008, ΦΕΚ 2464/Β/2008).
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (Αριθμός Απόφασης 11508/2009, ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/2009).
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (Αριθμός Απόφασης 67659/2013, ΦΕΚ 3155/Β/2013).
- Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (Αριθμός Απόφασης 67659/2013, ΦΕΚ 3155/Β/2013).
- Περιφερειακό Πλαίσιο Διαχείρισης Αποβλήτων-ΠΕΣΔΑ (ΦΕΚ 2044/Β/2017).
- Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος της Βόρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 1004/Β/2013).
- 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος της Βόρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 4665/Β/2017).
- Σχέδιο Διαχείρισης Κινδυνών Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος της Βόρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ 2691/Β/2018).
- Γνωμοδοτήσεις και απόψεις αρμοδίων φορέων
- Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2001)31, Πρόταση Απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το 6ο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «Περιβάλλον 2010: Το μέλλον μας, η επιλογή μας».
- ΚΥΑ Αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.10717 – ΦΕΚ 1225/Β/5-09-2006, «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση

των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001».

- Λέκκα Α, Σ. Γκούμας, Κ. Κασσιός, «Η σύγχρονη σημασία και ο ρόλος των Περιβαλλοντικών δεικτών στη διαχείριση του περιβάλλοντος», Αθήνα, 2005.
- Νόμος υπ' αριθμ. 998/1979 – ΦΕΚ 289/Α'/29-12-1979, «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας».
- Νόμος υπ' αριθμ. 3937/2011 – ΦΕΚ 60/Α/31-03-2011, Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις.
- Παπαζάχος Β. και Κ. Παπαζάχου (1999), «Οι σεισμοί της Ελλάδας» Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.
- Παπανικολάου Δ. (1986), «Γεωλογία της Ελλάδας», Εκδόσεις Επτάλοφος, Αθήνα.

A2) Πηγές από διαδίκτυο

- Δήμος Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://www.xylokastro-evrostini.gov.gr>
- Δημόσια, Ανοιχτά Δεδομένα, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.geodata.gov.gr
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://ypen.gov.gr/>
- Οικοσκόπιο, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.oikoskopio.gr
- Διαρκής Κατάλογος των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδος, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: listedmonuments.culture.gr
- Ελληνική Στατιστική Αρχή, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.statistics.gr
- Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.igme.gr
- Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.gvs.gr
- Τράπεζα Πληροφοριών Φιλότης, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.itia.ntua.gr/filotis
- ΤΡΑΙΝΟΣΕ, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: www.trainose.gr
- Δημοτική επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <https://www.deyaxe.com>
- Μητρώο υδάτων κολύμβησης της Ελλάδας, Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.bathingwaterprofiles.gr/>
- Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία: Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://www.hnms.gr/emv/el/>

Β) Χάρτες – Σχέδια κατάλληλης κλίμακας

Την παρούσα μελέτη συνοδεύουν οι παρακάτω χάρτες τεκμηρίωσης της στρατηγικής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της μελέτης του ΓΠΣ της ΔΕ Ξυλοκάστρου:

A/A	Τίτλος Χάρτη - Σχεδίου	Κωδικός
1	Χάρτης προσανατολισμού	Π1
2	Χάρτης περιοχής μελέτης	Π2
3	Χάρτης χρήσεων γης	Π3
4	Χρήσεις γης και προστασία περιβάλλοντος σύμφωνα με ΓΠΣ	Π4

Το χαρτογραφικό υπόβαθρο παίζει καθοριστικό ρόλο στην επιτυχή εκπόνηση των μελετών ΓΠΣ. Τα υπόβαθρα που έχουν χρησιμοποιηθεί για την εκπόνηση της συγκεκριμένης μελέτης είναι χάρτες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (Γ.Υ.Σ.) κλίμακας 1:5.000 και 1:50.000 και υπόβαθρα από το Κτηματολόγιο.

Γ) Φωτογραφική Τεκμηρίωση

Φωτογραφία 1: Άποψη οικισμού Ξυλοκάστρου

Φωτογραφία 2: Δάσος Πευκιά Ξυλοκάστρου

Φωτογραφία 3: Άποψη οικισμού Πελλήνης

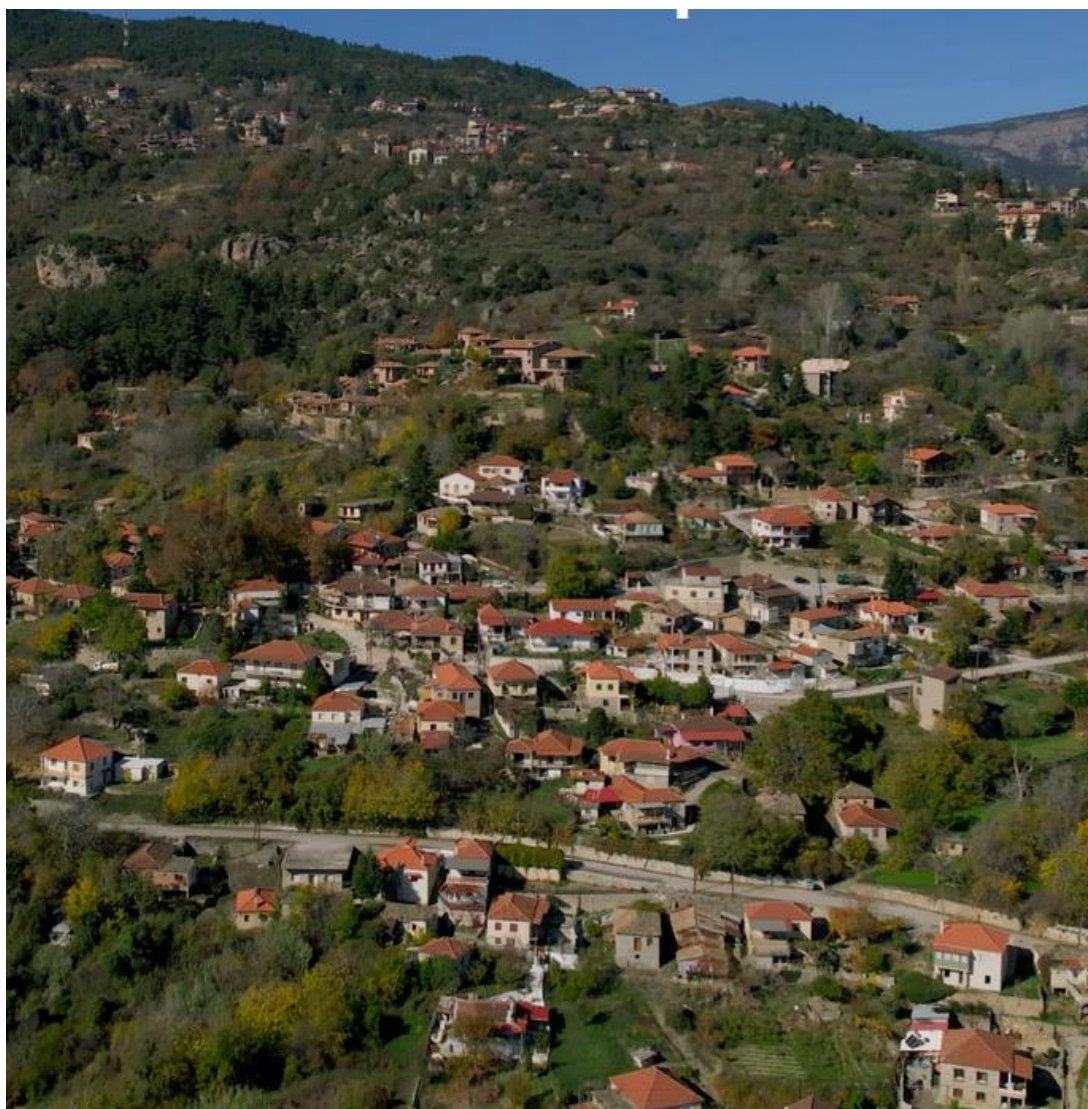

Φωτογραφία 4: Βίλλα Αφών Τυπάλδου (Σικελιανού)

Φωτογραφία 5: Πυργόσπιτο Μεταξά (Κιαμήλ Μπέη)

Φωτογραφία 6: Άποψη οικισμού Κάτω Συνοικίας Τρικάλων